

Dokument nr. 15:2

(2013–2014)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 151 – 300

2. desember 2013 – 23. januar 2014

Innhold

Spørsmål	Side
151. Fra stortingsrepresentant Johnny Ingebrigtsen, vedr. henvisningsnekt til abort, besvart av helse- og omsorgsministeren	13
152. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. angrepille, besvart av helse- og omsorgsministeren	14
153. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. Nordahl Griegs grav, besvart av kultur- og kirkeminister	15
154. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. organisasjonsfridomen ved norske offentlige hamner, besvart av arbeids- og sosialministeren	15
155. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. hepatitt C, besvart av helse- og omsorgsministeren	16
156. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. Norwegians dispensasjon fra nasjonalitetskravet i luftfartslovens § 2-2, besvart av samferdselsministeren	18
157. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. catskiing, besvart av klima- og miljøvernministeren	19
158. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. utvidet forsøksordning for snøscooterkjøring, besvart av klima- og miljøvernministeren	19
159. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. sjukehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	21
160. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. konseptvalg for Utsirahøyden elektrifiserings-prosjekt, besvart av olje- og energiministeren	21
161. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. Servicesentre for utenlandske arbeidstakere (SUA), besvart av arbeids- og sosialministeren	22
162. Fra stortingsrepresentant Johnny Ingebrigtsen, vedr. friskmelding til arbeidsformidling, besvart av arbeids- og sosialministeren	23
163. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. grunneierstyrt forvaltning, besvart av klima- og miljøvernministeren	24
164. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. planlegge en ny lufthavn for Helgeland, besvart av samferdselsministeren	25
165. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. fjerning av arveavgiften, besvart av finansministeren	26
166. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. leselyst blant barn og unge, besvart av kultur- og kirkeminister	27
167. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. godstransport på Raumabanen, besvart av samferdselsministeren	27
168. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialministeren	28
169. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. at det blir bygget nok parkeringsplasser ved det nye Østfoldsykehuset, besvart av helse- og omsorgsministeren	29
170. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. barnehagebarn og PISA-undersøkelse, besvart av kunnskapsministeren	30

171.	Fra stortingsrepresentant Anna Ljunggren, vedr. en miljøbase/ oljevernbase, besvart av samferdselsministeren	31
172.	Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. Norsk senter for flerkulturell verdiskapning, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	32
173.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. pensjon, besvart av arbeids- og sosialministeren	33
174.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. helsekø, besvart av helse- og omsorgsministeren	34
175.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. lov om motorferdsel i utmark, besvart av klima- og miljøvernministeren	34
176.	Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. ambulansetjenesten i Oslo, besvart av helse- og omsorgsministeren	35
177.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. helsefagarbeidere, besvart av helse- og omsorgsministeren	36
178.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. DNA-registeret, besvart av justis- og beredskapsministeren	37
179.	Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. utdanningsprogrammet Medier og kommunikasjon i fremtiden, besvart av kunnskapsministeren	38
180.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. bruk av konsulenter, besvart av helse- og omsorgsministeren	39
181.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. vikarutgiftene, besvart av kunnskapsministeren	41
182.	Fra stortingsrepresentant Wenche Olsen, vedr. Ringdalsfjorden/ Iddefjorden, besvart av fiskeriministeren	42
183.	Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. innbyggertilskuddet til kommunene, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	43
184.	Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. eit beredskaps- og sikkerheitselement på statsministerens kontor, besvart av statsministeren	49
185.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. BSU-sparing, besvart av finansministeren	49
186.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. modulvogntog, besvart av samferdselsministeren	50
187.	Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. arbeidsplasser i fastlandsindustrien, besvart av arbeids- og sosialministeren	51
188.	Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. skiltmyndighet, besvart av samferdselsministeren	52
189.	Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. kunstneren Vanessa Baird, besvart av kultur- og kirkeminister	53
190.	Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. utlån til små og mellomstore bedrifter i Norge, besvart av finansministeren	54
191.	Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. rettsikkerhet og personvern, besvart av finansministeren	55
192.	Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. NRK i Finnmark, besvart av kultur- og kirkeminister	56
193.	Fra stortingsrepresentant Kåre Simensen, vedr. jordskifteretten i Finnmark, besvart av justis- og beredskapsministeren	57
194.	Fra stortingsrepresentant Anna Ljunggren, vedr. petroleumsvirksomhet i områdene utenfor Vesterålen og Lofoten, besvart av olje- og energiministeren	58
195.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. Skåland i Lund, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	58
196.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. syke pasienter i lukket avdeling, besvart av helse- og omsorgsministeren	59

197.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. ensemblestøtteordningen i kulturfondet, besvart av kultur- og kirkeminister	61
198.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. evaluering av aktivitetsmidlene for kor, besvart av kultur- og kirkeminister	62
199.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. at linjeområder som er særlig utsatte for strømbrydd blir lagt i bakken, besvart av olje- og energiministeren	62
200.	Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. NRK-lisensen, besvart av kultur- og kirkeminister	63
201.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. gjeldsregister, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	64
202.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. arkivplassering på Åker Gård, besvart av kultur- og kirkeminister	64
203.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. utvist barn, besvart av justis- og beredskapsministeren	65
204.	Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. fedrekvote, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	66
205.	Fra stortingsrepresentant Tor Arne Bell Ljunggren, vedr. hytteeierne på Bjørnfjell i Narvik, besvart av samferdselsministeren	67
206.	Fra stortingsrepresentant Johnny Ingebrigtsen, vedr. distriktskontoret til NRK i Vadsø, besvart av kultur- og kirkeminister	68
207.	Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. ettergivelse av deler av tilskuddet til bil i gruppe 1, besvart av arbeids- og sosialministeren	69
208.	Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. gjennomføringen og framdriften av prosjektet E134 Damåsen-Saggrenda, besvart av samferdselsministeren	70
209.	Fra stortingsrepresentant Martin Kolberg, vedr. Rv. 23 Dagslett-Linnes, besvart av samferdselsministeren	70
210.	Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. lukkede mottak, besvart av justis- og beredskapsministeren	71
211.	Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. anslag for asylankomster i 2014, besvart av justis- og beredskapsministeren	72
212.	Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. fjellrev, besvart av klima- og miljøvernministeren	72
213.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. endring av regelverket for bruk av snøskuter, besvart av klima- og miljøvernministeren	73
214.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. lønn til tusener av offentlig ansatte i Gaza som ikke har vært i arbeid på årevis, besvart av utenriksministeren	73
215.	Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. sosial dumping, besvart av arbeids- og sosialministeren	74
216.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. å sikre redning og beredskap i lange tuneller, besvart av samferdselsministeren	75
217.	Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. demokratisk utvikling i Aserbajdsjan, besvart av utenriksministeren	76
218.	Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. teksting eller teiknspråkoversetjing på tv, besvart av kultur- og kirkeminister	77
219.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. grønne konsesjonar, besvart av fiskeriministeren	77
220.	Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. skyting i Adenbukta, besvart av justis- og beredskapsministeren	78
221.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. at Nav undergraver helsetiltak, besvart av arbeids- og sosialministeren	79
222.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. styrking av samiskspråklig forskning, besvart av kunnskapsministeren	80

223.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. beitetap og rovdyr, besvart av klima- og miljøvernministeren	82
224.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. datalagringsdirektivet, besvart av justis- og beredskapsministeren	83
225.	Fra stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen, vedr. EUs datalagringsdirektiv, besvart av samferdselsministeren	84
226.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. endringer i odelssloven, besvart av landbruks- og matministeren	84
227.	Fra stortingsrepresentant Per Rune Henriksen, vedr. plattformdesign på Edvard Grieg, besvart av olje- og energiminister	85
228.	Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. PST/E-tjenesten, besvart av justis- og beredskapsministeren	86
229.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. semiprofesjonelle kor, besvart av kultur- og kirkeminister	86
230.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. tilregnelighet av lovbyrter, besvart av justis- og beredskapsministeren	87
231.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. anbudsrunder med ideell sektor innan barnevernet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	88
232.	Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. oljeselskapet Repsol, besvart av finansministeren	89
233.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. foreldelsesloven, besvart av justis- og beredskapsministeren	90
234.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. datalagringsdirektivet, besvart av justis- og beredskapsministeren	90
235.	Fra stortingsrepresentant Johnny Ingebrigtsen, vedr. havnearbeidere, besvart av arbeids- og sosialministeren	91
236.	Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. tolkningen av Folketrygdlovens regelverk rundt retten til dagpenger, besvart av arbeids- og sosialministeren	91
237.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. norskopplæring, besvart av kunnskapsministeren	92
238.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. Norges samlede innsats i Zambia, besvart av utenriksministeren	94
239.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. rekrutteringen til dommerembetene i Høyesterett, besvart av justis- og beredskapsministeren	94
240.	Fra stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen, vedr. å legge ned 2 behandlingsplasser for foreldre - barn ved Sollia barne- og familiesenter på Sortland, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	95
241.	Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. hovedbase for F-35 på Ørlandet, besvart av forsvarsministeren	96
242.	Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. Stiftelsen Skifestivalen, besvart av helse- og omsorgsministeren	97
243.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. attføringsanskaffelser, besvart av arbeids- og sosialministeren	98
244.	Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. meldeplikt til fylkeslegen eller Fylkesmannen, besvart av helse- og omsorgsministeren	99
245.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. heroinassistert behandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	100
246.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. familievernkontoret på Gjøvik, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	102
247.	Fra stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen, vedr. kapitalkrav til bankene, besvart av finansministeren	103
248.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. økonomiske omstillinger på Sykehuset Telemark, besvart av helse- og omsorgsministeren	104

	Side
249. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. korridorpasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	104
250. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. førerkort, besvart av samferdselsministeren	105
251. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. redningsselskapet, besvart av finansministeren	106
252. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. KS1 Jæren, besvart av samferdselsministeren	107
253. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. taxisjåfører i Arendal, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	108
254. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. tildelingen av midler til velferdsteknologi, besvart av helse- og omsorgsministeren	109
255. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. NAV, besvart av arbeids- og sosialministeren	110
256. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. avtale med hurtigruten om gods- og persontrafikk langs norskekysten, besvart av samferdselsministeren	111
257. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. gjennomgang av rammevilkårene for private, ideelle aktører blant annet på rusfeltet, besvart av helse- og omsorgsministeren	112
258. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. rus og bolig, besvart av helse- og omsorgsministeren	113
259. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. standard i fengslene, besvart av justis- og beredskapsministeren	114
260. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. krigsgraver, besvart av kulturministeren	115
261. Fra stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes, vedr. ubåten U-864, besvart av samferdselsministeren	116
262. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. handlingsregelen, besvart av finansministeren	117
263. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. konsekvensutredning av sykehusstrukturen i Vest-Finnmark, besvart av helse- og omsorgsministeren	118
264. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. offentlig tilgjengelighet av offentlig finansiert forskning, besvart av kunnskapsministeren	119
265. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. spillemidler til idrettsanlegg, besvart av kulturministeren	120
266. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. skattekroner for Bergen kommune, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	129
267. Fra stortingsrepresentant Gina Knutson Barstad, vedr. Nav, besvart av arbeids- og sosialministeren	130
268. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. brukerstyrt personlig assistent, besvart av helse- og omsorgsministeren	131
269. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. Utsirahøyden, besvart av olje- og energiminister	132
270. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. kommunereform, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	133
271. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. baernebortføring, besvart av justis- og beredskapsministeren	134
272. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. AFP, besvart av arbeids- og sosialministeren	135
273. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. oppstart av arbeidet til Innlandsutvalget, besvart av næringsministeren	136
274. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Jærbanen, besvart av samferdselsministeren	136

275.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. oppfølging av forliket om rovvilt, besvart av klima- og miljøministeren	137
276.	Fra stortingsrepresentant Ruth Mari Grung, vedr. jordmordutdanningen, besvart av kunnskapsministeren	138
277.	Fra stortingsrepresentant Ruth Mari Grung, vedr. nasjonale og regionale kompetansesentre innen helse, besvart av helse- og omsorgsministeren	139
278.	Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. kommunene i Østfold, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	140
279.	Fra stortingsrepresentant Pål Farstad, vedr. oppdrettsnæringen, besvart av fiskeriministeren	141
280.	Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. tilgang på pornofilmer i fengsler, besvart av justis- og beredskapsministeren . . .	141
281.	Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. pensjonsopptjening, besvart av finansministeren	142
282.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. innvandrere med vidaregåande utdanning frå land utanfor EU/EØS, besvart av kunnskapsministeren	143
283.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. konsesjonsordninga i havbruksnæringa, besvart av fiskeriministeren	144
284.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. kapasitet/reserver Johan Sverdrup - Utsira, besvart av olje- og energiministeren	145
285.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. sexkjøpsloven, besvart av justis- og beredskapsministeren	146
286.	Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. privatisering av Entra, besvart av næringsministeren	147
287.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. AB-tiltak, besvart av arbeids- og sosialministeren	148
288.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. nødvergeparagrafen, besvart av justis- og beredskapsministeren	149
289.	Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. arealplanlegging, besvart av klima- og miljøministeren	149
290.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. tilrettelegging for døve, besvart av kulturministeren	150
291.	Fra stortingsrepresentant Gina Knutson Barstad, vedr. abortreservasjoner hos leger, besvart av helse- og omsorgsministeren .	151
292.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. forvarsmateriell, besvart av utenriksministeren	152
293.	Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. tilbud om både CT og MR i Alta, besvart av helse- og omsorgsministeren	153
294.	Fra stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen, vedr. mangfold, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	153
295.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. kutt i innkjøpsordningen til bibliotekene, besvart av kulturministeren	154
296.	Fra stortingsrepresentant Anders Tyvand, vedr. mangel på universell utforming og pedagogisk tilrettelegging i skolen, besvart av kunnskapsministeren	155
297.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. kjønnslemlestelse, besvart av helse- og omsorgsministeren	156
298.	Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. evalueringen av offentlighetsloven, besvart av justis- og beredskapsministeren	157
299.	Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. samværssabotasje, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	158
300.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. dokumentinnsyn, besvart av klima- og miljøministeren	159

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (151 - 300) for sesjonen 2013-2014.*

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre*

Andersen, Karin (SV)	173, 203, 233, 234, 243, 268
Barstad, Gina Knutson (SV)	267, 291
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	197, 198
Berg-Hansen, Lisbeth (A)	240, 247
Bjørddal, Fredric Holen (A)	159, 170, 215
Bollestad, Olaug V. (KrF)	155, 195, 196, 216, 257, 272, 297
Botten, Else-May (A)	286
Breivik, Terje (V)	190, 191, 299
Byrknes, Astrid Aarhus (KrF)	261
Bøhler, Jan (A)	244
Christoffersen, Lise (A)	156, 172, 207, 208
de Ruiter, Freddy (A)	242, 253
Eide, Rigmor Andersen (KrF)	175
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	271
Elvenes, Hårek (H)	239
Elvestuen, Ola (V)	269
Farstad, Pål (V)	279
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	181, 222, 221, 237, 238, 264
Grande, Arild (A)	204, 298
Grande, Trine Skei (V)	189, 217
Greni, Heidi (Sp)	270
Grung, Ruth Mari (A)	276, 277
Grøvan, Hans Fredrik (KrF)	236
Hansson, Rasmus (MDG)	292
Heggø, Ingrid (A)	219, 283
Henriksen, Kari (A)	178, 258, 259
Henriksen, Per Rune (A)	227
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	200
Holmås, Heikki Eidsvoll (SV)	176, 188, 212, 289
Håheim, Stine Renate (A)	254
Ingebrigtsen, Johnny (SV)	151, 162, 206, 235
Juvik, Kjell-Idar (A)	164
Kjenseth, Ketil (V)	263
Kolberg, Martin (A)	209
Lauvås, Stein Erik (A)	278
Liadal, Hege Haukeland (A)	166, 201, 229
Ljunggren, Anna (A)	171, 194
Ljunggren, Tor Arne Bell (A)	205
Lysbakken, Audun (SV)	152, 153, 224
Marthinsen, Marianne (A)	262, 281
Micaelsen, Torgeir (A)	174, 248, 249
Nybø, Iselin (V)	179, 228

Olsen, Wenche (A)	182
Pedersen, Helga (A)	183, 192, 210, 211, 256, 293
Pollestad, Geir (Sp)	165, 213, 251, 252, 274, 275
Raja, Abid Q. (V)	167, 300
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	160, 161, 185, 186, 214, 284, 285, 287
Rotevatn, Sveinung (V)	154, 157, 282
Simensen, Kåre (A)	193
Sivertsen, Eirik (A)	266
Skjelstad, André N. (V)	199, 223
Solberg, Torstein Tvedt (A)	187
Solhjell, Bård Vegar (SV)	220, 218
Steffensen, Roy (FrP)	250
Syversen, Hans Olav (KrF)	232
Tajik, Hadia (A)	184
Thorsen, Bente (FrP)	260
Toppe, Kjersti (Sp)	177, 180, 231, 230, 245
Trettebergstuen, Anette (A)	202
Tung, Karianne O. (A)	241
Tyvand, Anders (KrF)	296
Valen, Snorre Serigstad (SV)	225, 294
Vågslid, Lene (A)	288
Wiborg, Erlend (FrP)	169, 168
Wøien, Anne Tingelstad (Sp)	255, 280
Aasland, Terje (A)	158, 163, 226
Aasrud, Rigmor (A)	246, 265, 273, 290, 295

Dokument nr. 15:2

(2013-2014)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 151

Innlevert 2. desember 2013 av stortingsrepresentant Johnny Ingebrigtsen

Besvart 10. desember 2013 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mange finnmarkskommuner har svært få legeårverk. Bedriftsundersøkelsen til NAV viser at Finnmark har størst mangel på sykepleiere, leger og andre helseyrker. Samtidig varsler regjeringen at den vil innføre mulighet til henvisningsnekt til abort. Kommunene skal gis ansvar for å vurdere om henvisningsnekt skal tillates, ut fra en totalvurdering av kommunens helsetilbud.

Tror helseministeren virkelig at kommuner med akutt legemangel og få leger, vil kunne stå mot et krav om å slippe å henvise til abort?»

Svar:

Kommunene har ansvar for å sørge for tilbud om nødvendige allmennlegetjenester til innbyggerne, herunder plass på liste hos en fastlege, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd og fastlegeforskriften (forskrift 29. august 2012 nr. 842) § 3. Kommunene skal sørge for at et tilstrekkelig antall leger deltar i fastlegeordningen, jf. fastlegeforskriften § 4.

Det er et kjent problem at noen kommuner i utkantstrøk har problemer med å rekruttere nok fastleger. Representanten har rett i at noen kommuner i Finnmark er blant disse.

Det er iverksatt tilskuddsordninger der formålet er å bidra til rekruttering av leger i primærhelsetje-

nesten, særlig i distriktskommuner. Tiltakene for å bedre legesituasjonen i Finnmark omfattet i 2012 kurs og veiledningssamlinger for unge leger i hele fylket og særskilte rekrutterings- og stabiliseringsprogrammer i kommunene Kautokeino, Båtsfjord og Vadsø. Veiledningsgrupper for leger under spesialisertutdanning i allmennmedisin og samfunnsmedisin i Nord-Norge bidrar til å styrke rekruttering og stabilisering av primærleger og har stor betydning for legedekningen.

Undersøkelser fra Finnmark viser at over 65 pst. av legene som gjennomførte veiledningen i allmennmedisin i perioden 1997-2006 fortsatt arbeidet i fylket fem år senere. I 2012 formidlet Fylkesmannen i Finnmark tilskudd til spesialisering i allmennmedisin for 37 leger fra de tre nordligste fylkene, hvorav 15 fra Finnmark.

Etter det forslaget som jeg vil sende på høring, vil kommunen bare kunne inngå avtale om reservasjon dersom de aktuelle kvinnene får tilbud om henvisning til abort på annen måte, uten urimelig ulempe. Dette forutsetter blant annet at det er andre fastleger i nærheten som ikke har reservert seg. Fylkesmannen skal kontrollere at vilkårene er fulgt opp.

En kommune hvor det ikke er god tilgang til fastleger i nærheten skal dermed ikke ha mulighet til å inngå reservasjonsavtale.

SPØRSMÅL NR. 152**Innlevert 2. desember 2013 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 12. desember 2013 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvordan kan Statens legemiddelverk inneha informasjon, i et helt år, om at et legemiddel ikke fungerer for kvinner som veier mer enn 80 kilo uten å sikre at opplysningen når ut til kvinnene som kjøper det omtalte preparatet, og hva vil statsråden gjøre for at en slik informasjonssvikt ikke gjentar seg i lignende saker?»

BEGRUNNELSE:

Norske kvinner trenger å være helt trygge på at de får den nødvendige informasjonen om hvordan legemidler fungerer. Dagbladet har fortalt historien om en kvinne som ble gravid til tross for at hun har brukt angrepille. Samtidig har det i et helt år vært kjent for Statens legemiddelverk og Takeda Nycomed at pillen ikke virker for kvinner som veier mer enn 80 kilo. Ifølge Dagbladet fungerer systemet så tregt at informasjon om problemer, som kan gi negative helsemessige konsekvenser for kvinnene det er snakk om, ikke kommer frem før etter mange måneder. Dette er en uholdbar situasjon. Det kan ikke være tvil om at slike feil må rettes opp umiddelbart for å sikre at kvinnene får nødvendig informasjon.

Svar:

Statens legemiddelverk har orientert meg om bakgrunnen for at det har tatt lang tid å få ut informasjon om mangelfull effekt av Norlevo for kvinner over 75 kg.

Legemiddelverket er med i det europeiske samarbeidet for godkjenning av legemidler. Dette samarbeidet innebærer at man har en arbeidsdeling med andre lands legemiddelmyndigheter når det gjelder vitenskapelig vurdering av kvalitet, sikkerhet og effekt av legemidler.

Dataene som indikerte en mangelfull effekt av Norlevo hos kvinner med kroppsvekt over 75 kg ble sendt til myndighetene fra legemiddelfirmaet 28. november 2012. Frankrike var utrederland, og den europeiske prosedyren for vurdering av endringen ble avsluttet 10. november 2013. Norge implementerte endringen 29. november 2013.

Innehaver av markedsføringstillatelse (MT) har et ansvar når ny kunnskap om preparatet blir kjent. Det fulgte ingen informasjon med i følgebrev eller på annen måte som indikerte at endringene som var søkt

var av en slik art at foreløpig bekymringsmelding til behandlere og allmennhet burde vurderes før den vitenskapelige vurderingen ble slutført.

Legemiddelverket kan heller ikke se å ha mottatt henvendelser fra firmaet der man løfter fram et informasjonsbehov mens saken var til behandling.

Det er oss ikke bekjent at andre land har fanget opp dette på noe tidligere tidspunkt, og både Danmark og Sverige la ut informasjon om dette på samme tid som Norge.

Ifølge Legemiddelverket vil følgende tiltak på nasjonalt nivå kunne forhindre at slike situasjoner oppstår: Legemiddelverket innfører i desember i år nye elektroniske saksbehandlingsløsninger, som bedre vil kunne avdekke om det er behov for en foreløpig bekymringsmelding allerede før søknaden er behandlet.

Legemiddelverket vil også minne legemiddelfirmaene om deres informasjonsansvar og oppfordre til at det tydeliggjøres i innsendelsen dersom legemiddelfirmaene vurderer at det kan være behov for tidlig informasjon overfor pasienter og helsepersonell.

Fra oktober 2013 er de europeiske retningslinjene for oppfølging av legemidlers sikkerhet endret. Dersom en innskrenkning i bruken av et legemiddel vurderes av et medlemsland, skal denne informasjonen gjøres kjent for alle land på et tidligere tidspunkt. En tilsvarende sak ville derfor i dag blitt vurdert tidligere med hensyn til eventuelle tiltak med de nye retningslinjene.

Når det gjelder Norlevo spesielt, har Legemiddelverket informert meg om at følgende tiltak er igangsatt for å nå ut med informasjon til allmennheten: I apotekene er det lagt inn informasjonsmeldinger som automatisk dukker opp når produktet skannes i kassen, det blir sendt ut hyllemarkører med en advarsel, og det er foreslått at etiketter med informasjon settes på pakningene av apoteket. Dette er viktige informasjonstiltak for å nå ut med informasjon om riktig bruk til brukerne. Takeda Nycomed vil utarbeide et brev/informasjon som vil bli sendt ut til alle helsestasjoner/helsesøstre. Norlevo selges også som en del av ordningen med legemidler utenom apotek (LUA). Produsenten vil derfor merke om alle pakninger som sendes til LUA.

I tillegg har Legemiddelverket gått ut med informasjon på egne nettsider i tillegg til sosiale medier som facebook og twitter.

SPØRSMÅL NR. 153**Innlevert 2. desember 2013 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 9. desember 2013 av kultur- og kirkeminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Hva vil Regjeringen gjøre for å finne Nordahl Griegs grav?»

BEGRUNNELSE:

Dagbladet melder 1. desember at Nordahl Griegs grav etter all sannsynlighet befinner seg på den britiske æreskirkegården i Heerstrasse i Berlin. 70 år etter at Grieg omkom under et bombetokt over Berlin er spørsmålet om hvor han ble gravlagt fortsatt noe som opptar mange nordmenn. Grieg var et symbol for motstandskampen i Norge, og er også en betydelig skikkelse i norsk litteraturhistorie. Etter 22. juli 2011 har hans diktning fått fornyet relevans for mange i det moderne Norge. Det vil derfor være av stor betydning å få fastslått hvor Griegs grav befinner seg. Da vil det enten være mulig å gi ham en grav hjemme i Norge, eller bidra til at det etableres et minnesmerke ved hans grav i Berlin. Ifølge Dagbladet kan de avgjørende dokumentene for å få klarhet i dette spørsmålet befinne seg i britiske arkiver, og det vil derfor være nødvendig med et engasjement fra norske myndigheter for å få slått fast hvor Nordahl Griegs grav befinner seg.

Svar:

Nordahl Grieg skulle i henhold til den tyske gravprotokollen være gravlagt på Döberitz krigskirkegård i felt I, rekke 5, grav nr. 15 ved siden av tre av flyets besetning, som skulle ligge i samme felt og rekke, i gravene 16, 17 og 18. Etter krigen gjennomførte Den britiske krigsgravkommisjonen en grundig undersøkelse av Döberitz krigskirkegård. Den gangen ble verken Nordahl Grieg eller de tre av flybesetningen som angivelig skulle ligge i gravene ved siden av, funnet. Derimot ble de øvrige fire av flybesetningen - tre australiere og en brite - funnet på andre deler av denne kirkegården. Disse fire ble flyttet til den britiske krigskirkegården Heerstrasse i Berlin.

I tillegg til det arbeidet som ble utført av Den britiske krigsgravkommisjonen, reiste Den norske krigsgravkommisjonen i flere år etter krigen rundt i Europa på leting etter norske falne. Det ble også søkt etter Nordahl Griegs grav. Selv med fyldige opplysninger om Döberitz krigskirkegård, og åpning av et større antall graver, ble Nordahl Griegs grav heller ikke funnet i forbindelse med dette arbeidet.

Nye opplysninger om Nordahl Griegs grav er interessante, og jeg vil vurdere hva som eventuelt kan gjøres fra norsk side. Jeg vil ta de aktuelle kontakter snarest.

SPØRSMÅL NR. 154**Innlevert 2. desember 2013 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 9. desember 2013 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Vil statsråden syte for at klagen mot Noreg vert handsama i Europarådets sosialrettskomité med det føremål å avklare om det ligg føre brot på organisasjonsfridomen ved norske offentlege hamner, og vil han uavhengig av dette setje inn tiltak for å sikre at organiseringa ved norske hamner er i tråd med menneskerettane?»

GRUNNGJEVING:

Noreg har gjennom lang tid hatt ei ordning ved offentlege hamner der den såkalla Rammeavtalen mellom NHO og LO sikrar fortrinnsrett til arbeid for registrerte hamnearbeidarar. Systemet byggjer på ILO-konvensjon nr. 137, som ikkje er innført i Noreg ved lov, men gjennom partane i arbeidslivet ved tariffavtale. Ifølgje både Bedriftsforbundet og NHO har det vist seg at det norske systemet har ført til ei organisasjonsplikt i Norsk Transportarbeidarforbund for å få fast jobb som hamnearbeidar ved dei offentlege ham-

nene. Denne organisasjonsplikta er no klaga inn for Europarådets sosialrettskomité som klage nr. 103/2013. Klagen byggjer på ein påstand om at Noreg bryt Den europeiske sosialpakta artikkel 5 ved ikkje å sikre organisasjonsfridomen ved dei norske hamnene, det vil seie retten til sjølv å velje fagforeining eller velje å stå utanfor fagforeiningar. Den norske regjeringsadvokaten har på Noregs vegner bede om at saka vert avvist.

Svar:

Det er ikkje tvil om at norsk rett sikrar både den negative og den positive organisasjonsfridomen. Det har Høgsterett slått fast i fleire saker. Avtalar og praksis i strid med organisasjonsfridomen vil difor vere i strid med norsk rett. Påstandar om slike brot må handsamast av det ordinære rettsapparatet.

Bedriftsforbundet har klaga Noreg inn for Europarådet sin sosialrettskomité for brot på menneskerettane. Europarådet har fastsett reglar for sakshandsaminga av såkalla kollektive klagar, og for kven som har rett til å setje fram slike klagar. Det vert stilt

særskilde krav til klagaren etter som han opptrer som ein interesseorganisasjon, arbeidstakarorganisasjon eller arbeidsgjevarorganisasjon. Det vert og stilt krav om at klagaren må dokumentere at klagevilkåra er oppfylde. Det er vanleg prosedyre at komiteen først avgjer om klagar har rett til å fremje klagen. I fyrste omgang skal norske styresmakter svare på dette, og det har Regjeringsadvokaten gjort. Dersom klagen vert godteke av komiteen, vert det neste steget spørsmålet om organisasjonsfridomen.

Regjeringsadvokaten har i svaret sitt til sosialrettskomiteen gitt uttrykk for synet sitt om at klagaren ikkje har dokumentert at han har klagerett, og at klagen ikkje er godt nok dokumentert til å kunne verte handsama. I svaret har Regjeringsadvokaten og peika på at komiteen kan gje klagaren høve til å leggje fram ny dokumentasjon.

Spørsmålet om ein sak skal handsamast av sosialrettskomiteen avgjer som nemnd komiteen alltid i ei særskild avgjerd på førehand, anten partane har synspunkt på det eller ikkje. Dette er ei avgjerd eg korkje kan eller bør gripe inn i.

SPØRSMÅL NR. 155

Innlevert 2. desember 2013 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 11. desember 2013 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«I Norge har vi en stor andel injiserende rusmisbrukere. Dette øker risikoen for overdosedødsfall, men også for spredning av smittsomme sykdommer. Det antas at 70 pst. av injiserende rusmisbrukere er smittet av hepatitt C. Kun et fåtall får diagnose og behandling. Ubehandlet kan sykdommen ha alvorlige konsekvenser.

Hva vil statsråden gjøre for at en større andel av de som er smittet av hepatitt C blir diagnostisert og får den behandlingen de trenger og har krav på?»

BEGRUNNELSE:

Det er store utfordringer i tjenestetilbudet til rusmiddelavhengige, til tross for at de har de samme rettighetene som andre pasienter.

Hepatitt C er i følge Verdens helseorganisasjon et globalt problem. I Norge antas det at ca. 20 000 - 30 000 personer er smittet. Mange som er smittet vet det ikke selv. Sykdommen kan hos hele 70 til 80 pst. få et kronisk forløp og føre til svært alvorlige helseplager som leversvikt og leverkreft.

Tidligere eller nåværende sprøytemisbrukere er den klart største risikogruppen for smitte. Det er viktig at de som kan ha blitt utsatt for smitte blir undersøkt og får diagnose og nødvendig behandling. Dette vil begrense videre smitte og spare den enkelte for store belastninger og samfunnet for store utgifter.

Bedre og enklere behandlingsmetoder gjør at det ligger særlig til rette for at rusmisbrukere som er i LAR, langtidsbehandling eller i fengsel følges opp og tilbys behandling for hepatitt C.

Svar:

Jeg enig med representanten Bollestad om at det er urovekkende at over 20.000 personer i Norge antas å ha hepatitt C. Vi må bidra til at alle de som trenger hjelp får den behandlingen og oppfølgingen de trenger, også personer som er rammet av eller står i fare for å bli smittet av hepatitt C. Regjeringen har derfor i samarbeidsavtalen med KrF og Venstre, samt i regjeringserklæringen, lagt til grunn at vi vil løfte de som sitter nederst ved det helsepolitiske bordet;

rusavhengige og personer med psykiske lidelser og deres barn og pårørende. Opptrappingsplanen for rusfeltet fra 2007 til 2012 ga ikke det løftet som trengtes. Derfor vil denne regjeringen ha en ny og forsterket innsats på rusfeltet.

Smittevernloven fastslår at enhver har rett til nødvendig smittevernhelp. I retten til smittevernhelp ligger det at en som er smittet med hepatitt C har rett til medisinsk vurdering og utredning (diagnostikk), behandling, pleie og annen nødvendig smittevernhelp. Andre nødvendige tiltak for personer med rus-problemer kan eksempelvis være tilbud om rehabilitering, eller forebyggende tiltak som å sørge for tilgang på rene sprøyter. For å sikre tilgangen på rene sprøyter, har en rekke kommuner opprettet ulike lavterskel helsetiltak som er rettet mot nettopp denne brukergruppen, som jobber aktivt med skadereduserende tiltak. Det deles ut mellom 1,5 og 2 millioner rene sprøyter i Norge årlig.

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester, herunder allmennlegetjenester. Tilsvarende har alle pasienter rett til behandling i spesialisthelsetjenesten dersom de vurderes å ha rett til nødvendig helsehjelp. Dette gjelder også pasienter som har fått påvist hepatitt C og som trenger behandling for dette.

Det er kjent at det forekommer ulovlig bruk av rusmidler, herunder injisering, også i fengsel. Dersom helsepersonell får informasjon om, eller mistenker at en innsatt injiserer rusmidler og/eller har en smittsom sykdom, er det viktig at vedkommende tilbys smitteveiledning, samt motiverende samtaler om sitt rusmiddelproblem. Behovet for behandling for rusmiddelproblemene må vurderes.

Når det gjelder spørsmålet om utdeling av rene sprøyter i fengsel, er det mange hensyn som må veies opp mot hverandre. Det skal tas hensyn til de innsattes rett til smittevern, og dette må veies opp mot hensynet til ansattes sikkerhet, forbudet mot bruk av narkotika og målet om narkotikafrie fengsler. Jeg er skeptisk til å tillate dette nå. Det var også vurderingen etter en grundig prosess i departementet tidligere. I

høringsrunden om å tillate utdeling av sprøyter i fengsel som Helse- og omsorgsdepartementet hadde i 2009, var det sterk uenighet blant høringsinstansene. Blant annet var de ansatte i fengslene mot utdeling av sprøyter.

Bakgrunnen for forslaget om å dele ut sprøyter er innsattes rett til smittevern. Da departementet besluttet å si nei til utdeling av sprøyter, ble det særlig lagt vekt på at det ifølge Folkehelseinstituttets overvåkingsdata er grunn til å tro at tiltaket vil ha liten smittevernmessig gevinst.

Behandlingen av hepatitt C har frem til nå har vært beheftet med omfattende bivirkninger. Nye, effektive medikamenter uten vesentlige bivirkninger vil kunne gi helsevesenet og rusomsorgen mulighet til å møte dette problemet på en mer effektiv måte enn tidligere. Infrastrukturen for bedre behandling er til stede bl.a. i form av legemiddelassistert rehabilitering, i form av rusmestringsenheter i fengslene, en styrket fengselshelsetjeneste, samt lavterskel helse-tilbud til rusavhengige i kommunene.

Helsedirektoratet har nylig gjennomført et seminar om hepatitt C (epidemiologi og behandling; nå og i framtida). Vi vil i samarbeid med Helsedirektoratet og fagfeltet vurdere om det er behov for en forsterket innsats på dette området. I den forbindelse er det viktig å presisere at hepatitt C ikke utelukkende er et helseproblem knyttet til injiserende rusmiddelbruk. Dette vil jeg eventuelt komme tilbake til, og et slikt arbeid kan vurderes i sammenheng med regjeringens arbeid med utvikling av en ny opptrappingsplan for rusfeltet.

Personer med rusproblemer som injiserer har ofte sammensatte helseproblemer, der hepatitt C bare utgjør ett av mange. Jeg er enig med representanten Bollestad i at diagnostisering og behandling av dette er viktig, men jeg mener vi i større grad må se hele personen som har et rusavhengighetsproblem. Vi må derfor etterstrebe et bedre oppfølgingstilbud til alle som har et rusproblem, og som også kan medføre at flere blir diagnostisert og får behandling for sin hepatitt C.

SPØRSMÅL NR. 156**Innlevert 3. desember 2013 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 11. desember 2013 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Luftfartstilsynet godkjente 25. juni 2013 en søknad fra Norwegian om innleie av en irskregistrert 787 Dreamliner. Parat påklagde vedtaket 9. juli 2013. Luftfartstilsynet påpekte i brev av 17. juli 2013 til Norwegian Long Haul AS at det var ønskelig med rask framdrift i saken. Klagebehandlingen er ennå ikke avsluttet.

Når regner statsråden med at et begrunnet svar på klagen vil foreligge?»

BEGRUNNELSE:

Søknaden fra Norwegian gjaldt dispensasjon fra nasjonalitetskravet i luftfartslovens § 2-2. Parat påpeker i sin klage at Luftfartstilsynets vedtak får omfattende konsekvenser for deres medlemmer, ved at Norwegian i dispensasjonsperioden kan bruke asiatisk mannskap med asiatiske lønns- og arbeidsvilkår på et utenlandskregistrert fly, som skal operere innenfor selve tariffområdet for deres medlemmer. De viser i klagen til at denne typen tillatelser tidligere stort sett har vært gitt i forbindelse med forsinket levering av nye fly, ved ulykker eller i forbindelse med overføring til norsk register, ikke for å bidra til relokalisering i utlandet for fly som kunne vært registrert i Norge. Parat påpeker videre at dispensasjonen innebærer en omgåelse av den daværende regjeringens beslutning om ikke å endre utlendingsforskriften. Sistnevnte beslutning ble fattet for å hindre sosial dumping og sikre norsk lønns- og arbeidsvilkår. Klagen reiser med andre ord flere prinsipielle spørsmål, både når det gjelder om det rettslige grunnlaget for dispensasjon

faktisk er til stede, og når det gjelder om det resultatet av tilsynets beslutning i realiteten undergraver en beslutning tatt av departementets politiske ledelse.

Dispensasjonen utløper om få uker. Klagen er fortsatt ikke ferdig behandlet. Det kan derfor reises spørsmål om klageretten i dette tilfellet har vært reell. Etter sigende vil irske myndigheter neppe rekke å behandle sak om registrering før dispensasjonen fra norske myndigheter utløper. Det skaper usikkerhet for både ansatte og reisende om hva som vil skje når dispensasjonen utløper. En beslutning bør derfor foreligge så raskt som mulig, for å hindre at det kan oppstå unødig press på å innvilge ny dispensasjon uten tid til en forsvarlig saksbehandling.

Svar:

Klagesaken om innleie av irskregistrert luftfartøy som representanten Christoffersen henviser til var en klage som ble innlevert under forrige regjering basert på et vedtak gjort av Luftfartstilsynet under samme regjering. Klagen ble dessverre liggende ubesvart av daværende regjering, noe som dessverre har gjort at klagebehandlingen har tatt lang tid.

Jeg kan meddele at det nå er truffet endelig avgjørelse i klagesaken. Saken reiste prinsipielle spørsmål som har krevet grundig gjennomgang og vurdering. Jeg har vært opptatt av at alle sider av saken skulle være belyst og vurdert før en endelig beslutning ble fattet. Jeg mener departementets vedtak gir en grundig og utfyllende vurdering av de problemstillingene saken reiser.

SPØRSMÅL NR. 157**Innlevert 3. desember 2013 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 11. desember 2013 av klima- og miljøvernminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Kan statsråden forklare logikken bak at regjeringa på den eine sida legg til rette for eit historisk frislepp av støyande snøskuteraktivitet i norsk natur, men samstundes ikkje har gjeve løyve til langt mindre inngripande bruk av trakkemaskiner i samband med såkalla "catskiing"?»

GRUNNGJEVING:

I NRK Sogn og Fjordane 3. desember kjem det fram at Eid kommune etter lang tids venting framleis ikkje har fått svar frå departementet om løyve til å starte opp eit prøveprosjekt med såkalla "catskiing", det vil seie bruk av trakkemaskiner for å frakte skituristar til fjells. Samstundes har departementet gitt løyve til at over 100 kommunar - inkludert Eid, som ikkje ein gong har søkt om dette - skal kunne drive vidfemnande snøskuterverksemd i urørt natur. Med tanke på at catskiing - i motsetnad til snøskuteraktivitet - medfører svært liten konflikt med natur og friluftsliv, og foregår på visse trasear regulert av ein kommuneplan, fram står departementet sine prioriteringar som noko underlege.

Svar:

Regjeringa har beslutta å iverksetje ei forsøksordning der litt over 100 kommunar kan etablere snøscooterløyper for fornøyleseskøyting gjennom arealplanlegging etter plan- og bygningslova. Dette er langt i frå noko frislepp slik representanten vil ha det til, men ei ordning som styrker det lokale sjølvstyret på motorferdslefeltet. Det gjeld klare nasjonale ramar for kvar løypane kan leggjast og for kva slags hensyn kommunane må ta i arbeidet med fastsetting av løypene. Eg har tillit til at kommunane gjennomfører gode prosessar og at dei er bevisste det forvalteransvaret dei har.

Eid har ikkje søkt om å delta i forsøksordninga med snøscooterløyper og er difor ikkje blant kommunane som kan delta i forsøket. Som representanten skriver, har derimot Eid kommune søkt om løyve til å starte med catskiing. Ordføraren i kommunen har nyleg lagt fram saka i møte med min statssekretær Lars Andreas Lunde.

Forsøksordninga gjeld ikkje catskiing, og det er ikkje høve til å gje løyve til catskiing etter det eksisterande motorferdsleregelverket. Eg vil likevel sjå nærare på søknaden frå Eid, men akkurat no meiner eg det er riktig å prioritere å gjennomføre iverksetjinga av forsøksordninga med snøscooterløyper på ei god måte.

SPØRSMÅL NR. 158**Innlevert 3. desember 2013 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 11. desember 2013 av klima- og miljøvernminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Er regjeringens vedtak om utvidet forsøksordning for snøscooterkjøring i tråd med forsøksloven, og vil regjeringen i så fall evaluere erfaringene fra forsøket før en går videre med lovendring?»

BEGRUNNELSE:

Den 15. november 2013 gikk Miljøverndepartementet ut med en melding om at departementet innvilger alle innkomne søknader til deltakelse i forsøksordningen for kommunal regulering av scooterkjøring

gjennom plan- og bygningsloven. Det dreier seg totalt om litt over 100 kommuner. Regjeringen varsler samtidig at den har igangsatt arbeidet med høringsbrev om lovendring.

Vedtaket om utvidet forsøksordning er i følge departementets hjemmesider hjemlet i forsøksloven.

Svar:

Lov om forsøk i offentlig forvaltning (forsøksloven) hører inn under Kommunal- og moderniseringsministerens ansvarsområde. Jeg har derfor forelagt

spørsmålet om forsøksordningen er i tråd med forsøksloven for Kommunal- og regionaldepartementet. Derfra har jeg fått følgende svar:

"For å vurdere om den utvidete forsøksordningen er i tråd med forsøksloven, må innretningen av forsøket ses i lys av forsøkslovens formål, begrensninger og øvrige vilkår.

Formålet med forsøksloven er blant annet gjennom forsøk å utvikle funksjonelle og effektive organisasjons- og driftsformer i den offentlige forvaltning, og en hensiktsmessig oppgavefordeling mellom forvaltningsorganer og mellom forvaltningsnivåer, jf. § 1 første punktum. Forsøksloven skal altså legge til rette forvaltningsutvikling. Forsøkene er underlagt flere kriterier i forsøksloven.

Hva forsøk kan omfatte og lovens begrensninger

Forsøk etter loven kan bl.a. omfatte avvik fra bestemmelsene om oppgavefordelingen mellom statlige, fylkeskommunale og kommunale forvaltningsorganer, jf. § 3 første ledd bokstav b.

Snøscooterforsøket er et reelt forsøk med å flytte en oppgave fra et forvaltningsnivå til et annet. Et forsøk med oppgavedifferensiering er klart innenfor formålet og rammene av forsøksloven.

Forsøksloven § 4 fastsetter enkelte begrensninger for hva det kan drives forsøksvirksomhet med. Det kan blant annet ikke drives forsøk med grunnleggende regler for organisering av kommunal virksomhet, heller ikke godkjennes avvik fra forvaltningslovens saksbehandlingsregler. I § 4 siste ledd settes det forbud mot avvik som vil innebære innskrenkning av rettigheter eller utvidelse av plikter som enkeltpersoner har etter gjeldende lovgivning. Forbudet retter seg mot regelverksavvik som direkte går ut på slike utvidelser eller innskrenkninger eller som direkte vil gi slike effekter. Som vist ovenfor går snøscooterforsøket ut på å flytte en forvaltningsoppgave fra statlig til kommunalt nivå. Departementet kan ikke se at snøscooterforsøket innebærer brudd på noen av de oppgitte begrensningene i forsøksloven § 4.

Gjennomføring

Det framgår av forsøksloven § 5 første ledd første punktum at "[t]il erstatning for de bestemmelser det godkjennes avvik fra, skal det utarbeides nærmere regler for gjennomføringen av det enkelte forsøk".

Det skal fastsettes egne forskrifter for gjennomføringen av det enkelte forsøket, til erstatning for de lover og forskrifter som skal avvikes. MD har utarbeidet en standardforskrift, som fastsettes av det enkelte kommunestyret etter de alminnelige reglene for saksbehandling i kommuneloven.

Snøscooterforsøket er et statlig initiert og styrt forsøk, og kommuner som skal delta vil få godkjent standardforskrifter utarbeidet av MD. Anmodning om godkjenning av forskrifter skal sendes via MD for godkjenning i KRD.

De prosedyrene som er fulgt for gjennomføringen snøscooterforsøket, er etter departementets oppfatning i tråd med forsøksloven og regler gitt i lovens § 5.

Andre forsøksbetingelser - omfang og erfaringsgrunnlag

I forarbeidene til forsøksloven heter det at det vil "(...) ligge på siden av loven å godkjenne forsøksvirksomhet innenfor et forvaltningsområde i et slikt omfang og på slike vilkår at det får karakter av generell reform. For å sikre et tilstrekkelig bredt erfaringsgrunnlag kan det imidlertid være ønskelig å gjennomføre et større antall relativt like forsøk innenfor samme forvaltningsområde.", jf. Ot.prp. nr. 54 (1991-1992) Om lov om forsøk i offentlig forvaltning s. 25.

Det er ikke gitt noen mer spesifikke føringer for hvor omfattende volum et forsøk kan ha. Grensen for størrelsen og volum på forsøk er gjenstand for skjønn. I det samlede snøscooterforsøket kan det komme til å delta rundt 100 kommuner. Dette utgjør i størrelsesordenen ¼ av alle kommunene. Etter departementets vurdering er snøscooterforsøket et omfattende forsøk, men omfanget anses å være innenfor forsøkslovens rammer.

Snøscooterforsøket skal evalueres og det er behov for utprøving i ulike typer kommuner og lokale forhold. Etter departementets vurdering tilsier ønsket om å vinne erfaring og skaffe best mulig beslutningsgrunnlag et visst omfang av forsøket.

Tidsperiode

Forsøket er tidsbegrenset og gjelder for inntil fire år med mulighet for ett års forlengelse i perioden 2014-2018. Dette er i tråd med forsøksloven, jf. § 3 siste ledd første punktum. I perioden kan kommunene etablere snøscooterløyper gjennom arealplanlegging etter plan- og bygningsloven.

Oppsummering

Forsøket med snøscooterkjøring er etter dette i tråd med forsøkslovens formål, begrensninger og øvrige vilkår. Departementet mener snøscooterforsøket er rettet mot de formålene forsøksloven omfatter, har en reell forsøkskarakter og er ikke en generell reform. Omfanget anses stort, men innenfor lovens rammer for å vinne erfaring med et bredt utvalg av kommuner."

Når det gjelder representantens spørsmål om Regjeringen vil evaluere erfaringene fra forsøket før en går videre med lovendring, viser jeg til at Regjeringen har satt av tre millioner kroner i budsjettforslaget for 2014 til oppfølging og evaluering av forsøksordningen. Utvidet forsøk gir anledning til å høste mer erfaring fra flere ulike kommuner enn vi ellers ville ha gjort, ikke minst med samarbeid over kommunegrenser og kommuner med større variasjon i befolkningstetthet mv. Kommunene som deltar i forsøket plikter også å medvirke til evalueringen, blant annet ved å opplyse om forvaltningspraksis og annen informasjon som etterspørres. Kommunene skal dessuten føre register over ulykker med snøscooter og over ulovlig kjøring som kommunen blir kjent med.

Erfaringene fra forsøksordningen vil inngå i departementets lovarbeid. Det er viktig for meg å samle erfaringer fra forsøket før vi fremmer lovforslaget for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 159**Innlevert 3. desember 2013 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 12. desember 2013 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Eg viser til oppslag i Sunnmørsposten 28. november der statsråden uttalar at helseføretaka ikkje kan nytte økonomiske argument for å kutte i akutt- og fødetilbod ved sjukehusa. Ein rapport frå Oslo Economics viser at Helse Møre og Romsdal HF er underfinansiert, og helseføretaket må kutte 160 millionar i neste års budsjett for å kome i balanse.

Vil statsråden oppretthalde noverande akutt- og fødetilbod i Møre og Romsdal, og er han villig til å revurdere den omstridde finansieringsmodellen i Helse Midt-Noreg RHF?»

Svar:

Regjeringa si politiske plattform gir klare føringar om at det ikkje skal leggjast ned akutt- og fødetilbod som ikkje er grunngitt med pasienttryggleik og kvalitet, før ein nasjonal helse- og sjukehusplan er behandla.

Helse- og omsorgsdepartementet overfører inntekter til dei regionale helseføretaka, som igjen har ansvar for å tildele inntekter til eigne helseføretak og private verksemder i samsvar med "sørgje for"-ansvaret sitt. Fordelinga mellom dei regionale helseføretaka er fastsett gjennom den såkalla Magnussenmodellen (NOU 2008:2) som blei innført frå 2009. Denne modellen ligg fast. Dei fire regionale helseføretaka nyttar inntektsfordelingsmodellar som tek utgangspunkt i Magnussenmodellen (som er tilpassa den enkelte region). Dette gjeld også Helse Midt-Noreg. Eg er kjend med at Helse Midt-Noreg har ei følgjevaluering av modellen, og det er gjort endringar med verknad frå 2014. Eg vil og legge til at det ikkje berre er fordeling av inntekter som har verdi for inntektsnivået i sjukehusa. I budsjettet for 2014 er det ein historisk høg aktivitetsvekst på 2,6 pst. Dette kjem også Helse Møre og Romsdal til gode.

SPØRSMÅL NR. 160**Innlevert 3. desember 2013 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 12. desember 2013 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Innen kort tid er det ventet konseptvalg for Utsirahøyden elektrifiserings-prosjekt. Det er viktig at prosjektet blir gjennomført som en samlet område-elektrifisering og at potensialet for å hindre utslipp av store mengder CO₂ på flere plattformer utnyttes.

Hva gjør statsråden for å signalisere politisk utålmodighet, og hvordan vil statsråden inkludere Stortinget slik at arbeidet frem mot PUD skjer på en måte som sikrer en best mulig løsning i tråd med Stortingets ønsker og at det blir gjort samfunnsøkonomiske totalvurderinger?»

BEGRUNNELSE:

Det er bred enighet om at elektrifisering av nye olje- og gassinstallasjoner skal gjøres når det er samfunnsøkonomisk lønnsomt. Utsirahøyden blir betegnet som et av de prosjektene der elektrifisering vil passe godt; det er flere prosjekter som bygges ut og leveti-

den beregnes til minst 2060. Oljedirektoratets tidligere analyser, samt om man tar høyde for høyere CO₂-priser i fremtiden, viser det at Utsirahøyden er et godt elektrifiseringsprosjekt.

Samtidig er det avgjørende at elektrifiseringsprosjektet ikke kun blir elektrifisering av Johan Sverdrup, men at det blir en samordnet elektrifisering av alle feltene i området som sikrer at vi utnytter potensialet for å kutte CO₂-utslipp. Derfor er det viktig at prosjektet bygges ut med kabel som kan dekke stort nok kraftbehov (250-300 MW) samt at nye installasjoner forberedes godt nok til å kunne stenge ned gassturbinene når elektrifiseringen er på plass. Vi vet også at det kan komme nye funn i området som vil kunne koble seg på og få kraft fra land.

Derfor må det sikres at f.eks. Edvard Grieg, som Stortinget forutsatte i behandlingen av PUDen i 2012 må forberedes for elektrifisering, og ha mulighet til å stenge ned turbinene når kraft fra land kommer:

"Komiteen viser til foreliggende plan for utbygging og drift for Edvard Grieg-feltet, hvor det framgår at dersom det blir en samlet løsning for kraft fra land på den sørlige Utsirahøyden, så skal Edvard Grieg-feltet tilknyttes en slik løsning, så framti Olje- og energidepartementet ikke bestemmer noe annet. I så tilfelle skal Edvard Grieg-feltet dekke sin rettmessige andel av investerings- og driftskostnadene ved løsningen. Komiteen vil derfor påpeke at også Edvard Grieg-innretningen skal bli tilrettelagt for å motta kraft fra land, dersom dette skulle bli en aktuell løsning."

Statsråden har også prisverdig signalisert at det er et politisk ansvar at vi får tatt overskuddskraften som vi vet vil komme fremover i bruk. Å utnytte kraft fra land til olje- og gassinstallasjoner vil være et godt virkemiddel i en slik sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 161

Innlevert 3. desember 2013 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 9. desember 2013 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Servicesentre for utenlandske arbeidstakere (SUA) er etablert i Oslo, Kirkenes og Stavanger. Bergen har også lenge jobbet med å få på plass et slikt senter. Innvandrerbefolkningen i Bergen økte fra 19 054 pr 01.01.2006 til 38 789 pr 01.01.2013, som er en dobling. Jeg er kjent med at Bergen kommune ønsker dialog med statsråden.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at det blir etablert et SUA i Bergen, og når kan det forventes?»

BEGRUNNELSE:

Servicesentrene for utenlandske arbeidstakere er en samlokalisering av skatteetaten, politiet, Utlendingsdirektoratet og Arbeidstilsynet. Sentrene retter seg mot arbeidsinnvandrere og deres behov for skattekort og andre opplysninger knyttet til arbeidsforhold, og ikke mot innvandrere generelt. FAFO har framhevet disse sentrene som et formålstjenlig tiltak mot sosial dumping.

Pr. 01.01.2013 bodde det 38 789 innvandrere og barn av to utenlandsfødte foreldre i Bergen, som utgjør 14,5 % av befolkningen i Bergen mot 14 % na-

Svar:

Kraft fra land vurderes ved alle nye, selvstendige utbygginger på norsk sokkel. Rettighetshaverne arbeider mot konseptvalg for Sverdrup-funnet. Det samme gjør gruppen som arbeider med å forsyne Utsirahøyden med kraft fra land. Dette er store, krevende prosjekter der selskapene nå arbeider intensivt med å få et best mulig beslutningsgrunnlag på plass. Departementet følger arbeidet som gjøres av rettighetshaverne på Utsirahøyden tett.

Utbyggingsprosjektene, inklusivt valgt kraftløsning, vil bli myndighetsbehandlet og fremmet for Stortinget på lik linje med andre utbyggingsprosjekter på norsk sokkel. Departementet er opptatt av at en løsning for kraft fra land skal være best mulig med tanke på sikkerhet, miljø og økonomi. Samfunnsøkonomiske vurderinger vil derfor være en viktig del av vurderingene som gjøres.

sjonalt. Dette innebærer en økning på 20 000 siden 2005 og på 10 000 bare siden 2010.

Det har blitt opprettet egne servicesentre for utenlandske arbeidstakere i Oslo (2008), Stavanger (2010) og Kirkenes (2010). I årsrapporten fra SUA for 2012 rapporteres det om at denne samlokaliseringen har fungert godt. De sier blant annet:

"Samarbeidet mellom de fire etatene har også gitt resultater i form av mer samordnet og effektiv kontroll i kampen mot sosial dumping og svart økonomi. Når utenlandske arbeidstakere får gjort alle oppgavene ved ankomst innenfor en og samme dør, bidrar det til forenkling for den enkelte og næringslivet."

De involverte etatene og brukerne er fornøyde, også arbeidsgiverne.

Sentrene har hatt et høyt volum i antall konsultasjoner og vedtak. Kontoret i Stavanger hadde i 2012 nesten 42 000 besøkende som er en økning på 47 pst. fra 2010. I Oslo var det over 74 000 som besøkte sentret. Dette viser det store behovet for tilrettelegging, og når rapportene er så klare på at dette bidrar til å bekjempe svart økonomi og sosial dumping, bør regjeringen sikre at et slikt senter også blir opprettet i Bergen.

Svar:

De servicekontorene som er etablert for utenlandske arbeidstakere gir en tverretattlig service og behandling av søknader om oppholdstillatelser for arbeid. Servicesentrene har vært nyttige og har medført kortere saksbehandlingstid.

Regjeringen ønsker å etablere flere servicesentre for utenlandske arbeidstakere for å redusere tidsbruk og unødvendig byråkrati ved arbeidsinnvandring. Ytterligere etablering av slike sentre henger nøye sammen med organisering og service i Utlendingsdi-

rektoratet og politiet. Også selve servicen i sentrene må vurderes nærmere. Bl.a. kan det være aktuelt å se på tjenesteporteføljen i et noe bredere perspektiv ved om også NAVs tjenester skal tilbys i sentrene. Det må i så fall veies opp mot den brede portefølje NAV allerede tilbyr.

Jeg vil se nærmere på denne saken i god kontakt med Justis- og beredskapsdepartementet. Det er ikke nå grunnlag for å tidfeste denne prosessen ut fra ønsket til Bergen kommune.

SPØRSMÅL NR. 162

Innlevert 3. desember 2013 av stortingsrepresentant Johnny Ingebrigtsen

Besvart 9. desember 2013 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«"Friskmelding til arbeidsformidling" gjør at mennesker som ikke kan komme tilbake til sin vanlige jobb får rett til en kortere sykepengeperiode enn andre arbeidstakere. Hvert år er det tusenvis av slike tilfeller. For mange er det nok riktig å gå videre, men det kommer meldinger fra fagbevegelsen om at ordningen misbrukes for å presse folk ut at jobben sin.

Har statsråden kjennskap til misbruk av ordningen, og vil regjeringen ta initiativ til en evaluering for å avdekke eventuelt misbruk og om ordningen fungerer riktig?»

BEGRUNNELSE:

At flest mulig skal stå i arbeid bør være et mål for alle. Da må politikken også sørge for en strategi for fastholdelse i arbeid når sykdom rammer. Dersom folk mister jobben som følge av sykdom eller skade kan veien tilbake bli vanskeligere enn nødvendig. Derfor bør flest mulig få tilrettelegging sånn at man klarer å beholde det arbeidet man har, med eventuell tilrettelegging som følge av sykdom eller skade.

Per september 2013 er det 3954 tilfeller av at folketrygdlovens bestemmelse om Friskmelding til arbeidsformidling er brukt.

Da ordningen ble innført advarte man mot den. I Klassekampen 3. desember fortelles historien til en bussjåfør som kunne blitt presset ut av jobben sin. Historier som den Klassekampen forteller viser oss at det er all grunn til å se på hvordan ordningen fungerer.

Det kan gjøres gjennom en evaluering av ordningen som tar sikte på å avdekke situasjoner der folk presses ut av arbeid selv om de kunne beholdt jobben med tilrettelegging eller annet arbeid i en periode.

Svar:

Retten til sykepenger er som hovedregel betinget av at en person på grunn av sykdom er arbeidsufør i forhold til ethvert arbeid. Det er likevel lang praksis for å godta yrkesuførhet ved kortere sykmeldinger. En person anses som yrkesufør når vedkommende av helsemessige grunner ikke er i stand til å utføre det arbeidet vedkommende hadde på sykmeldingstidspunktet, men som ellers er arbeidsfør. Etter folketrygdloven § 8-5 kan en person som er yrkesufør ha rett til sykepenger i ytterligere 12 uker. Det er et vilkår at arbeidsforholdet har opphørt på ordinær måte etter arbeidsmiljøloven. Videre må vedkommende har meldt seg som arbeidssøker hos Arbeids- og velferdsetaten.

Arbeidsgiver har etter arbeidsmiljøloven § 4-6 et omfattende ansvar for å legge til rette for sine arbeidstakere slik at de kan fortsette i sitt vanlige arbeid. Dersom dette ikke er mulig, skal mulighetene for annet passende arbeid i virksomheten vurderes. Etter folketrygdloven § 8-4 er det krav til aktivitet for den sykmeldte senest ved åtte uker, og arbeidsgivere skal rapportere om eventuell tilrettelegging/tiltak senest ved ni uker. Arbeids- og velferdsetaten legger til grunn at arbeidsgiver vurderer andre arbeidsoppgaver der den sykmeldte ikke kan utføre sine egne ar-

beidsoppgaver, jf. arbeidsmiljøloven, og skal tilrettelegge ut fra dette.

Når arbeidsgiver rapporterer at tilrettelegging ikke er mulig på arbeidsplassen, er det opp til Arbeids- og velferdsetaten å vurdere om det er mulig å gi unntak for aktivitetskravet.

Dersom det ikke er mulig å komme tilbake til eget arbeid, må etaten vurdere om det er behov for andre tiltak som for eksempel omskolering/utdanning. Der det ikke er behov for tiltak og vedkommende ansees å kunne søke nytt arbeid, er det aktuelt å bruke ordningen "Friskmelding til arbeidsformidling". I slike tilfeller anser Arbeids- og velferdsetaten at vedkommende ikke lenger er arbeidsufør, men kun yrkesufør, og derfor ikke fyller de ordinære vilkårene for rett til sykepenger. Pr. september er ordningen så langt i år benyttet i 3594 tilfeller. I 2012 ble tiltaket benyttet i 4584 tilfeller.

Representanten skriver at han har mottatt meldinger fra fagbevegelsen om at ordningen misbrukes for å presse folk ut av jobben sin. Jeg antar at

det med misbruk i denne sammenheng menes at arbeidsgivere i slike tilfeller bevisst ikke oppfyller det tilretteleggingsansvaret som de er forpliktet til etter arbeidsmiljøloven § 4-6, og at en mulig følge av dette kan være at Arbeids- og velferdsetaten ikke lenger anser vilkårene for fortsatt rett til sykepenger oppfylt, og foreslår friskmelding til arbeidsformidling.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har uttalt at de ikke kan se at arbeidsgivere direkte kan misbruke ordningen, og de har heller ikke kjennskap til at den formen for "misbruk" som det siktes til i spørsmålet foregår i særlig omfang. Direktoratet kan imidlertid heller ikke utelukke at det skjer i noen tilfeller.

Jeg mener at ordningen er egnet til å stimulere til aktivitet og avklaring dersom den praktiseres etter intensjonene. Jeg vil imidlertid på bakgrunn av dette spørsmålet be direktoratet vurdere om det kan være behov for visse justeringer i innretningen av ordningen, slik at en i større grad kan sikre at ordningen fungerer etter intensjonen.

SPØRSMÅL NR. 163

Innlevert 3. desember 2013 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 11. desember 2013 av klima- og miljøvernminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Kan statsråden forklare hva regjeringen mener med "grunneierstyrt forvaltning", og hvordan det skiller seg fra dagens forvaltning av verneområder?»

BEGRUNNELSE:

I Sundvollen erklæringen har regjeringen beskrevet overordnet hvordan den vil arbeide med klassisk naturvern. I erklæringen skriver regjeringen at den vil ha "forsøk med grunneierstyrt forvaltning av verneområder".

Svar:

Verneområdene er juvelene i norsk natur. Jeg er oppatt av at alle verneområdene, både de mange små naturreservatene, og de store nasjonalparkene og landskapsvernområdene, forvaltes på en måte slik at generasjonene som kommer etter oss får de samme mulighetene til å oppleve urørt natur som vi har.

Mange av verneområdene, særlig nasjonalparkene og de store landskapsvernområdene, har også et stort potensial for å være en arena for opplevelser i

forbindelse med utvikling av naturbasert og bærekraftig reiseliv. Jeg vil at verneområdene i større grad skal kunne utvikles i en slik sammenheng. Det er derfor ønskelig å målrette forvaltningen i større grad mot dette. Forvaltningen må sikre at verneverdiene og formålet med vernet blir ivaretatt på en god måte samtidig som det legges til rette for økt bruk. Dette krever at forvaltningen er kunnskapsbasert, og at forvaltningen har en god lokal forankring i kommunene og blant berørte grunneiere. Dette vil etter min vurdering gi gode muligheter for en utvikling som ivaretar både verneverdiene og de lokale interessene.

Det er en styrke for norsk verneområdeforvaltning at nesten 80 prosent av arealet i Norges verneområder forvaltes lokalt gjennom de politisk sammensatte nasjonalpark- /og verneområdestyrene som er delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene.

Det er imidlertid viktig at grunneierne ikke blir fremmedgjort i forvaltningen av den utmarka hvor de har hatt sitt liv og virke i generasjoner.

Det vises her blant annet til Dokument 8:134 S (2012-2013).

Riksrevisjonen foretar nå en forvaltningsrevisjon av den innførte ordningen med lokal forvaltning av nasjonalparkene og de andre store verneområdene. Riksrevisjonens konklusjoner vil gi oss et viktig grunnlag for hvordan vi kan forbedre forvaltningen

av verneområdene. Jeg vil derfor blant annet avvente Riksrevisjonens tilbakemeldinger før jeg konkluderer med hvordan vi skal følge opp Sundvolden-erklæringen på dette området.

SPØRSMÅL NR. 164

Innlevert 4. desember 2013 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik

Besvart 11. desember 2013 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Stortinget har gått inn for å planlegge en ny lufthavn for Helgeland i Mo i Rana, og det var forutsatt en god framdrift. Statssekretæren ved samferdselsdepartementet uttalte for få uker siden at dette er et prioritert prosjekt, og at de umiddelbart skulle sette i gang et arbeid for å klarlegge fremdriften.

Hvordan vil samferdselsministeren sikre at stortingets vedtak om god framdrift i planleggingen med byggingen som siktemål og målet om rask realisering følges opp?»

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av nasjonal Transportplan og eierskapsmeldingen for Avinor gikk stortinget i juni i år inn for å planlegge videre med sikte på en investering i ny lufthavn for Helgeland i Mo i Rana. Det ble også forutsatt en god framdrift i den avsluttende planleggingen.

Regjeringa la også til grunn i Eierskapsmeldingen at Avinor vil bli tilført midler for å kunne gjennomføre investeringa.

Polarsirkelen Lufthavnutvikling har så langt brukt ca. 25 mill. kroner på planleggingen. Planarbeidet er kommet langt, i samarbeid med Avinor. Konesjons-søknaden er også klar til å bli behandlet av Luftfartstilsynet når det gis politisk klarsignal om dette.

Lite er skjedd etter vedtakene i juni. Næringsliv og kommuner på Helgeland har forventninger til at planarbeidet settes i gang igjen raskt, slik at man kan få tatt en beslutning om bygging og finansieringsplan i løpet av 2014.

Svar:

Regjeringen er positiv til etablering av en ny stor lufthavn for Helgeland i Mo i Rana, og vi har i vår politiske plattform vist til at regjeringen, der det er hensiktsmessig, vil bidra til færre, større og mer konkurransedyktige lufthavner.

Samferdselsdepartementet arbeider nå med oppfølgingen av Innst. 450 S (2012-2013) Innstilling fra transport og kommunikasjonskomiteen om Nasjonal transportplan 2014-2023 og Innst. 492 S (2012-2013) Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om verksemda til Avinor AS, der Stortinget la til grunn at Avinor skal tilføres midler for å gjennomføre investeringer i nye lufthavner på Helgeland og Hammerfest. Det ble fra Stortingets side også forutsatt god framdrift i planleggingen av disse lufthavnene.

I vurderingen av den videre saksgangen er det nødvendig å se på organisering av den videre planprosessen, ytterligere utredningsbehov, detaljplanlegging og prosjektering, kvalitetssikring av kostnadsunderlag, samt finansiering. Det har også blitt avholdt møter mellom politisk ledelse i Samferdselsdepartementet og berørte parter på Helgeland.

Jeg er opptatt av å sikre en god prosess som tar hensyn til at det er ulike synspunkter lokalt, samtidig som det sikres en god framdrift i det videre arbeidet. Jeg vil komme nærmere tilbake til hvordan stortingssinnstillingene og regjeringens politiske plattform skal følges opp i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 165**Innlevert 4. desember 2013 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 10. desember 2013 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«I et oppslag i Nationen 3. desember kommer det frem at regjeringens fjerning av arveavgiften vil ramme gartneri og annen tilleggsnæring, som ikke blir regnet som vanlig gårdsdrift, spesielt hardt.

Kan statsråden gjøre rede for konsekvensene for disse næringene og hvordan statsråden vurderer dette å samsvare med målet i regjeringsplattformen om forutsigbarhet i landbrukspolitikken?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med fjerning av arveavgiften blir det innført kontinuitet som hovedprinsipp for verdifastsettingen i forbindelse med generasjonsskifter. Dette vil redusere avskrivningsgrunnlaget, noe som igjen betyr en betydelig skatteregning.

Gartneriene lever i tøff konkurranse med importerte varer og den foreslåtte endringen vil presse lønnsomheten i næringen ytterligere. Rogaland er landets fremste gartnerifylke noe som betyr at særlig mange her vil bli rammet av regjeringens skatteskjerpelse.

Svar:

I Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013-2014) har regjeringen foreslått at det innføres et kontinuitetsprinsipp som hovedregel for fastsettelse av skattemessig inngangsverdi etter at arveavgiften fjernes. Stortinget vedtok forslaget ved første gangs behandling 5. desember.

Det er vedtatt et unntak fra kontinuitetsprinsippet for alminnelig gårdsbruk og skogbruk, der gevinst ved realisasjon innen familien ville vært skattefri etter skatteloven § 9-13. Unntaket er begrunnet med at det er rimelig at mottaker overtar den posisjon som forgjengeren hadde til å selge skattefritt. Dette unntaket for landbrukseiendom gir en særskilt fordel for driftsmidler som regnes som en del av gårdsbruket eller skogbruket. Unntaket innebærer at det som omfattes av landbrukseiendommen kan oppskrives til $\frac{3}{4}$ av antatt salgsverdi.

Dette unntaket knytter seg til seg til "alminnelig jord- og skogbrukseiendom". Det innebærer bl. a. at eiendommen fremstår som et alminnelig gårdsbruk der arealene utnyttes til produksjon av mat eller for og at det finnes et våningshus. Eiendommer hvor det utelukkende eller for en overveiende del drives spesialproduksjon regnes ikke som alminnelig gårdsbruk. Dette vil f. eks. gjelde rene gartnerieiendommer der det vesentligste av produksjonen foregår i veksthus, og eiendommer med forholdsvis lite jordbruksareal hvor det drives spesialproduksjon (pelsdyr, fjørfe og slaktegris).

Dersom et gartneri eller andre driftsmidler i spesialnæringer ikke er en integrert del av landbrukseiendommen (etter skattelovens gevinstregler), skal kontinuitetsprinsippet gjelde, og det vil ikke være adgang til oppskrivning av skattemessig verdi. Årsaken til dette er at slike eiendommer er skattepliktig ved salg. Disse eiendommene med tilhørende bygninger bør derfor behandles på tilsvarende måte som andre næringsseideler, som er skattepliktige ved salg. En annen løsning ville skapt hull i skattesystemet, som gjør det enkelt å unngå gevinstbeskatning. Det vil også gi grunnlag for doble avskrivningsfradrag for samme investering når flere generasjoner ses under ett.

Forutsigbarhet i landbrukspolitikken betyr ikke at det ikke skal gjennomføres endringer. Hovedmålet for Regjeringens landbrukspolitikk skal være kostnadseffektiv matproduksjon. Jeg ser ingen motsetning mellom dette og konsekvensene av innføring av kontinuitetsprinsippet når arveavgiften fjernes fra 2014. Derimot er det flere fordeler ved å gå over til kontinuitetsprinsipp som hovedregel for fastsettelse av skattemessig inngangsverdi. Det blir større grad av skattemessig likebehandling av investeringer, i tråd med intensjonen med foretaksmodellen for skattlegging av enkeltpersonforetak. Kontinuitet virker også nøytralt ved at realisasjon før og etter arvefall eller gave behandles likt. Dette reduserer behovet for og mulighetene til å drive skatteplanlegging i forbindelse med generasjonsskifte.

SPØRSMÅL NR. 166**Innlevert 4. desember 2013 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 13. desember 2013 av kultur- og kirkeminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Hva er årsaken til at regjeringen kutter i prosjekter som fremmer leselyst blant barn og unge, og hvilke ambisjon har regjeringen for norske elevers leseglede?»

BEGRUNNELSE:

Den sist fremlagte PISA undersøkelse viser tydelig fremgang for norske elever i leseferdigheter. Samtidig kutter regjeringen i alle lesefremmede tiltak. Tiltak som "Leselyst" og "Leser søker bok" -som har vært viktige tiltak som regjeringen Stoltenberg har vært med å støtte helhjertet opp om.

Svar:

Jeg mener at det er viktig å styrke barn og unges leseglede. Lesing gir tilgang både til underholdning og kunnskap, og er med på å utvikle både mennesket og samfunnet. Leseglede er med på å øke lesekompetanse.

Statsbudsjettet for 2014 har en samlet økning på 656 mill. kroner, noe som utgjør 6,8 prosent økning. Det foreligger ikke noen forslag om direkte kutt i leselystprosjekter rettet mot barn og unge. Tvert i mot

er det foreslått en økning til Norsk barnebokinstitutt på 1,7 mill. kroner, som skal gi et videreutdannings-tilbud innen barnelitteratur og formidling blant lærere, bibliotekarer, kritikere og andre.

Videre er tilskuddet til Norsk Forfattersentrum foreslått økt med 1,9 mill. kroner for å styrke deres rolle som nasjonal aktør for litteratur i Den kulturelle skolesekken. I tillegg til disse økningene er Nasjonalbibliotekets utviklingsmidler foreslått økt med 12,1 mill. kroner. I utviklingen av folkebibliotekene, vil gode samarbeidsrelasjoner og former for lesetiltak kunne inngå.

Bruken av Stoltenberg-regjeringens forslag om 1,2 mill. kroner til leselysttiltak var ikke konkretisert og vi mener det er riktig å omprioritere disse midlene til andre formål. Tilskuddet til Leser søker bok er delegert til Norsk kulturråd. Det er ikke øremerket noe kutt i dette tilskuddet, men det er opp til Kulturrådet å prioritere tiltakene innenfor sine budsjettammer.

I tillegg til tiltak som sorterer under Kulturdepartementet er det en rekke lesetiltak rettet mot skoleelever, som hører under Kunnskapsdepartementets ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 167**Innlevert 4. desember 2013 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 13. desember 2013 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil samferdselsministeren gå i dialog med aktuelle aktører for godstransport for å finne ut om det er grunnlag for fortsatt godstransport på Raumabanen?»

BEGRUNNELSE:

CargoNet har uttalt at de ikke lenger finner lønnsomhet i godstransportene på Raumabanen. De kjører i dag et daglig godstogpar på Raumabanen. Det tilsvarer en kapasitet på mer enn 11.000 trailere i året.

Privateide Cargolink har uttalt at de kan drive lønnsomt på Raumabanen, men på nærmere angitte vilkår.

Svar:

Godstransport på det norske jernbanenettet er åpnet for konkurranse, og det er opp til det enkelte selskap å vurdere hvorvidt det er økonomisk forsvarlig å drive jernbanetransport på de enkelte jernbanestrekningene. Jeg har derfor tatt til etterretning at CargoNet ikke lenger ser et kommersielt grunnlag for å drive godstransport på strekningen mellom Oslo og Åndalsnes.

Jeg har fått opplyst at Jernbaneverket som bl.a. har ansvaret for tildelingen av ruteleier, har en dialog med både CargoNet og Cargolink om godstrafikken på Raumabanen. CargoNet meddelte 3. desember 2013 til Jernbaneverket at selskapet ikke kommer til å kjøre tildelte ruter til Åndalsnes fra 15. desember

2013, og at disse dermed blir fristilt. Jernbaneverket har informert Cargolink at rutene blir fristilt når CargoNet slutter å kjøre godstransport på Raumabanen, og at det er mulig å søke på disse. Jeg har fått opplyst fra Jernbaneverket at Cargolink nå har sendt bestilling til Jernbaneverket for et driftsopplegg med ett togpar mellom Alnabru og Åndalsnes, med oppstart fra 20. januar 2014. Cargolink har samtidig forspurt Jernbaneverket om å få benytte terminalen på Åndalsnes slik at de kan utføre løft på egne tog.

Godsterminalen på Åndalsnes eies av Jernbaneverket, men har blitt driftet av CargoNet. Jernbaneverket opplyser at de har bekreftet overfor Cargolink

at det ikke er noe i veien for at Cargolink får benytte terminalen og forestå driftingen selv når CargoNet trekker seg ut.

I møte i Samferdselsdepartementet 6. desember d.å. bekreftet Cargolink at selskapet vurderer å kjøre godstransport på Raumabanen når CargoNet trekker seg ut. Det ble opplyst at ledelsen i selskapet vil ta endelig beslutning i nærmeste framtid. Jeg er tilfreds med de signaler som så langt har kommet fra Cargolink om at selskapet nå vurderer å kjøre godstrafikk på Raumabanen, og at Jernbaneverket i dialogen med selskapet, legger forholdene til rette for dette. Jeg vil holde meg løpende orientert i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 168

Innlevert 4. desember 2013 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 11. desember 2013 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å få avklart arbeidsevnen og mulighetene til alle de som nå mister arbeidsavklaringspengene f.o.m. 1. mars 2014 og dermed skape en forutsigbar situasjon for enkeltpersonene og kommunene?»

BEGRUNNELSE:

Ordningen med arbeidsavklaringspenger ble innført 1. mars 2010 og erstattet andre ordninger. Det ble satt en fireårsgrense for arbeidsavklaringspenger og det betyr at rundt 49 000 personer mister retten til arbeidsavklaringspenger i 2014. Denne betydelige utfordringen virker det ikke som om Stoltenberg-regjeringen tok tak i og mange har karakterisert dette som en potensiell "uførebombe". Utfordringen er selvfølgelig størst for den det gjelder som ikke har noe forutsigbarhet, men også for kommunene som frykter en betydelig økning av sosialbudsjettene pga. at den forrige regjeringen ikke tok tak i problemet.

Svar:

Arbeidsavklaringspenger (AAP) ble innført 1. mars 2010 og erstattet de tidligere folketrygdytelsene rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad. Arbeidsavklaringspenger gis til personer som har fått arbeidsevnen nedsatt med minst halvparten og som får aktiv behandling, deltar på arbeidsrettede tiltak eller som etter å ha prøvd behandling og/eller arbeidsrettede tiltak fortsatt anses å ha

en viss mulighet for å komme i arbeid. Mottakere av AAP skal ha fått en arbeidsevnevurdering og deltatt i utarbeidelsen av en plan for hvordan de skal komme i arbeid (aktivitetsplan). AAP gis så lenge det er påkrevd for å gjennomføre den fastsatte aktiviteten med sikte på å komme i arbeid. Som hovedregel kan man ikke motta AAP i mer enn fire år. Stønadperioden kan i særlige tilfeller forlenges for inntil ett år av gangen. En forlengelse vil være aktuell dersom eksempelvis en ny arbeidsevnevurdering viser at personen av helsemessige årsaker har behov for særlig langvarig utredning, oppfølging, behandling eller arbeidsrettede tiltak. Dette forutsetter også at personen anses å ha en viss mulighet for å komme i arbeid.

1. mars 2010 ble om lag 162 000 personer overført til AAP fra de tidligere ytelsene rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad. Blant disse personene var det stor variasjon i arbeidstilknytning og stønadshistorikk. I perioden mars 2010 til november 2013 har om lag 62 pst. av de overførte stønadsmottakerne sluttet å motta arbeidsavklaringspenger. Mange av disse har blitt innvilget varig uførepensjon, men en del har også kommet i arbeid. Ved utgangen av november 2013 var nær 60 000 fortsatt AAP-mottakere, men ikke alle av disse har hatt et sammenhengende stønadsforløp. Ved utgangen av november var det i alt 39 300 AAP-mottakere som vil nå maksimal stønadsperiode 28. februar 2014. Brukerne som nærmer seg maksimal stønadsperiode på AAP avklares fortløpende. En god del av disse kan trolig ha rett til uførepensjon, og vil

kunne fortsette å motta AAP i inntil åtte måneder utover maksimalperioden mens søknaden om uførepensjon behandles. Brukere som avklares til arbeid kan fortsette å motta AAP i inntil tre måneder i påvente av arbeid. Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser videre at det er en stadig økende andel av de som når maksimal stønadsperiode 28. februar 2014 som er "ferdig avklart". Det vil si at de er avklart til arbeid, de vurderes for uførepensjon eller de har fått forlenget AAP-periode utover maksimalperioden fordi vilkårene om "særlig tilfelle" er oppfylt. Ved utgangen av november 2013 var det i størrelsesorden 29 200 AAP-mottakere som når maksimalperioden 1. mars 2014 som fortsatt ikke er avklart.

Jeg er svært opptatt av å ha en god håndtering av avklaringen av AAP-mottakere som nærmer seg maksimal stønadsperiode i månedene framover. Arbeidsdepartementet har derfor en tett dialog med Arbeids- og velferdsdirektoratet om problemstillingene knyttet til denne gruppen stønadsmottakere. NAV-kontorene jobber nå intensivt for å rekke å gi alle en avklaring innen 28. februar. Alle saker skal behandles individuelt, for å sikre at man finner den riktige løsningen for hver enkelt bruker. Det er tilført ekstra ressurser til fylkene og NAV-forvaltning for å styrke arbeidet med avklaringen av denne brukergruppen, og fylkene rapporterer fra august 2013 regelmessig til Arbeids- og velferdsdirektoratet om status blant brukere som ble overført fra de tidligere ytelsene. Arbeids- og velferdsdirektoratet vurderer at de vil klare å håndtere disse sakene innen 28. februar 2014, men dette avhenger av at avklaringsarbeidet fortsetter med høy intensitet utover vinteren. I den grad det identifiseres behov for nye tiltak, herunder av regelverksmessig karakter, vil dette tas opp til vurdering så raskt som mulig.

Det er med andre ord lagt planer med sikte på å få avklart de resterende sakene i tide, selv om det er en viss risiko for at det vil være noen saker som ikke blir ferdig. Det vil dessuten kunne være noen som er avklart for arbeid, men som ikke får en jobb etter endt periode på arbeidsavklaringspenger. Slik var det også før arbeidsavklaringspengene ble innført. Enkelte av disse vil kunne ha rett til økonomisk sosialhjelp. Direktoratet opplyser om at dette i så fall mest sannsynlig vil dreie seg om et relativt lite antall personer.

AAP-mottakere som nærmer seg maksimaltid er personer med lengre stønadskarrierer, og avklaringen av denne gruppen vil gi høy overgangsrate til uførepensjon og tilsvarende lavere overgang til arbeid. Det vil derfor trolig komme et betydelig antall nye uførepensjonister utover i 2014. Arbeids- og velferdsdirektoratets siste prognose innebærer et anslag på om lag 306 100 mottakere av uførepensjon per desember i 2013 og om lag 317 100 i desember 2014. Dette tilsvarer en vekst på 11 000 mottakere i 2014. Jeg mener det nå er viktig å fokusere både på en god avklaring av gamle saker samtidig som vi retter blikket fremover. Et lavt sykefravær og tett oppfølging av mottakerne av arbeidsavklaringspenger med sikte på overgang til arbeid, er viktig for å forebygge uførepensjonering. Jeg vil ikke utelukke at noen av de som i dag nærmer seg maksimaltid på AAP, kunne vært i arbeid dersom de hadde fått en bedre oppfølging og høyere aktivitetskrav tidlig i stønadsforløpet. Det er derfor viktig at Arbeids- og velferdsetaten følger opp nye mottakere av AAP på en tilfredsstillende måte, og at vi får en god evaluering av hvorvidt ordningen med arbeidsavklaringspenger bidrar til målet om flere i arbeid.

SPØRSMÅL NR. 169

Innlevert 4. desember 2013 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 12. desember 2013 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil helseministeren sørge for at det blir bygget nok parkeringsplasser sånn at behovet til pasienter, pårørende og ansatte dekkes?»

BEGRUNNELSE:

Det nye Østfoldsykehuset som er under bygging er plassert på et jorde langs E6. Det er lagt opp til at 40 %

av de ansatte/pårørende skal benytte seg av kollektivtransport til sykehuset og derfor bygges det færre parkeringsplasser enn det som er behovet. Dette har skapt reaksjoner blant mange av Østfoldkommunene, innbyggere og de ansattes organisasjoner. Østfold er et fylke der ikke alle kan benytte seg av kollektivtransport og spesielt ikke til det nye Østfoldsykehuset. Dette pga. avstander, dårlig kollektivtransport og ikke minst pga. sykdomsbildet og arbeidstidene mange har.

Svar:

Det er det enkelte sykehus som i samspill med lokale myndigheter må vurdere lokale parkeringsbehov.

Helse Sør-Øst opplyser at den totale parkeringskapasiteten på Kalnes er basert på en beregning av antall ansatte og besøkende per døgn, samt en forutsetning om at 60 pst. kjører egen bil til sykehuset. Det vil si at 40 pst. benytter enten felleskjøring, offentlig transport, motorsykkel, sykler eller går. Den aktuelle reguleringsplanen er vedtatt av kommunestyret i Sarpsborg kommune. I tillegg kommer all pasienttransport som gjennomføres med drosje, fellestransport og helseekspres. Dette utgjør en vesentlig del av pasienttransporten til og fra sykehuset, og vil ikke belaste den planlagte parkeringskapasiteten. Den totale parkeringskapasiteten på 1250 plasser er fordelt på ansatte, pasienter og besøkende, inklusiv egne plasser for funksjonshemmede. I tillegg kommer plasser til ambulanser, utrykningskjøretøy og spesialtransport.

Antall parkeringsplasser som blir etablert på Kalnes er ifølge Sykehuset Østfold dimensjonert for å dekke behovet når sykehuset tas i bruk. I likhet med øvrige sykehus vil det kunne oppstå behov for senere

utvidelser knyttet til økt aktivitet og endringer i sykehustilbudet. I reguleringsplanen som kommunen har vedtatt for anlegget er det lagt til rette for dette, samt at tomtens størrelse og tilgjengelighet tilsier at antall parkeringsplasser raskt vil kunne utvides dersom det skulle vise seg å bli behov for det.

Ut over dette er det viktig å være klar over at anlegget tilrettelegges godt for kollektivtrafikk, med god kapasitet for å møte fremtidige behov. Det er videre, etter hva jeg har forstått, etablert et konstruktivt samarbeid med Østfold kollektivtrafikk for å utvikle et godt kollektivtilbud med hensiktsmessige trafikkruiter. Dette er basert på de ansattes gjeldende bostedsmønster og arbeidstider. Videre er det etablert egne gang- og sykkelveier for ansatte og besøkende som bor i nærområdet.

Sykehuset Østfold mener at den totale parkeringskapasiteten, sammen med et godt utviklet kollektivtilbud, vurderes å være tilstrekkelig for å kunne ivareta et godt tilbud til pasienter, besøkende og ansatte. Hvis det på et senere tidspunkt skulle være behov for å utvide parkeringskapasiteten, vil dette ikke medføre vesentlige merkostnader.

SPØRSMÅL NR. 170

Innlevert 4. desember 2013 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 13. desember 2013 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«I siste PISA-undersøking gjer Finland det dårlegare enn før. Til NTB seier ein finsk forskar at noko av dette kan skuldast at færre av dei elevane som deltok i undersøkinga gjekk i barnehage, noko som kan ha svekka innlærings-evna. Regjeringa har fremja forslag for 2014 som vil gjere at færre barn vil gå i barnehage.

Er statsråden uroa over at dette på sikt kan vere negativt for barn si utvikling og læring, eller er han samd med nestleieren i Frp Per Sandberg, som meiner det er skadeleg for barn å gå i heildagsbarnehage?»

BEGRUNNELSE:

Den siste PISA-undersøkinga fortel at Finland gjer det dårlegare enn før. Til NTB 3. desember seier forskar Venla Bernelius ved Helsingfors universitet at ei av årsakene kan vere at færre av dagens 15-åringar, dei som danna grunnlaget for denne undersøkinga, gjekk i barnehage enn tidlegare årskull. Forsking

i Sverige og Storbritannia viser at det å gå i barnehage verkar positivt inn på innlæringa, særleg når det gjeld mindre ressurssterke grupper.

Regjeringa går no bort frå to barnehageopptak, ho går inn for dyrare barnehagar og utvider kontantstøtta. Dette vil føre til at færre vel, eller har moglegheta til å velje å ha barna sine i barnehage.

Aftenposten viser i artikkel 27. november til nestleiar i Frp Per Sandberg, som omtalar barnehagar i si bok *Mot min vilje*. Eg siterer frå artikkelen: "Barn som "settes bort" fra ettårsalder "mister sitt opphav, sin identitet, og sin trygghet", mener Per Sandberg, som kobler lang dag i barnehage og økte utgifter til psykiatri."

Svar:

Eg ser at representanten Fredric Holen Bjørdal viser til at ein finsk forskar har sagt at nedgangen i dei finske PISA-resultata kan skuldast at årskullet som deltok, har hatt lågare deltaking i barnehage. Eg skal

ikkje spekulere i årsaka til finsk nedgang, men vil seie litt om kva vi veit om effekten av barnehagedeltaking generelt.

Både internasjonal og nasjonal forskning viser at gode barnehagar verker positivt inn på både den språklege og den kognitive utviklinga hos barna, særleg for barn frå vanskelegstilte familiar. Gode barnehagar er dermed med på å leggje eit godt grunnlag for læring i skolen.

Regjeringa Stoltenberg II la om kontantstøtteordninga frå 1. august 2012, slik at det ikkje lenger blir utbetalt kontantstøtte for toåringar. For 2014 foreslo regjeringa Stoltenberg II at satsen for full kontantstøtte for barn i alderen 13-18 månader skulle vidareførast nominelt med 5 000 kroner per måned, og at satsen for full kontantstøtte for barn i alderen 19-23 månader skulle vidareførast nominelt med 3 303 kroner per måned. Regjeringa Solberg har i sitt alternative budsjettforslag for 2014 foreslått at satsen vert auka til 6

000 kroner per måned, og at dette skal gjelde for barn i alderen 13-23 månader, det vil seie barn i alderen 1-2 år. Vi har altså berre auka satsen, og ikkje utvida aldersgruppa som har rett til kontantstøtte.

Dekningsgraden for eittåringar var i 2012 på 69,6 prosent. For toåringar var dekningsgraden på 90,5 prosent. For aldersgruppa 3-5 år er dekningsgraden 96,7 prosent og for femåringane aleine er dekningsgraden på heile 97,6 prosent. Dette viser at nesten alle barn i Noreg har erfaring frå barnehage når dei startar på skolen.

Regjeringa ser positivt på at barnehagen når så mange barn, og er oppteken av at kvaliteten på barnehagetilbodet skal vere så god som mogleg. For 2014 har regjeringa Solberg styrka satsinga på kompetanseheving for dei tilsette i barnehagen, og løyvinga er no auka til 170 millionar kroner. I tillegg vil kompetansestrategien for perioden 2014-2020 føre til auka kompetanse og auka rekruttering til barnehagelæreryrket.

SPØRSMÅL NR. 171

Innlevert 4. desember 2013 av stortingsrepresentant Anna Ljunggren

Besvart 16. desember 2013 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«En miljøbase/oljevernbase kan være alt fra en container med lenser plassert i et område med høy skipsaktivitet til en kunnskapsbase for forskning og utvikling i tilknytning til NorLense på Fiskebøl, sikkerhetssenteret på Gravdal og de høyere utdanningsinstitusjonene i Nordland.

Hva ser regjeringen for seg at en miljø-base/oljevernbase skal inneholde, og vil statsråden snarest ta initiativ ovenfor lokale og regionale myndigheter for å få fortgang i prosessen med denne etableringen?»

BEGRUNNELSE:

I samarbeidsavtalen mellom H, FrP, V og KrF er det enighet om ikke åpne for oljevirkksomhet eller konsekvensutredning i Lofoten og Vesterålen, med bakgrunn i dette har det kommet inn en setning i regjeringserklæringen om etablering av en miljøbase/oljevernbase i Lofoten og Vesterålen. En miljø-base/oljevernbase kan etableres med både sterke beredskapsfunksjoner, samtidig som det kan satses på forskning og utvikling. De allerede eksisterende miljøene i denne regionen vil kunne være en styrke for en slik etablering, blant annet fiskeflåten kjennskap

til disse havområdene. Den største risikoen for utslipp langs nordlandskysten kommer fra den stadig økende skipstrafikken. En oljevernbase må både få i oppdrag å beskytte kysten mot eventuelle utslipp fra eksisterende aktivitet og å utvikle ny teknologi slik at beredskapen kan forbedres ytterligere.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at Norge skal ha en solid beredskap mot akutt forurensing som er tilpasset miljørisiko og gjør oss i stand til å håndtere større utslipp på en effektiv måte. I regjeringens politiske plattform fra Sundvollen 7. oktober 2013 slår vi derfor fast at vi vil styrke oljevernberedskapen og legge frem en oppdatering av stortingsmeldingen om sjø-sikkerhet og oljevern. Vi har også slått fast at det skal etableres en miljøbase/ oljevernbase i Lofoten og Vesterålen i tråd med samarbeidsavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig folkeparti.

Vi er godt i gang med oppfølgingen av regjeringsplattformen hva angår beredskap mot akutt forurensing. Allerede i budsjettet for 2014 har vi fått gjennomslag for en betydelig styrking av bevilgningen til den statlige beredskapen på dette området. Bevilgningen vil øke med 42 millioner kroner sammen-

lignet med budsjettet for 2013. Det innebærer at vi blant annet kan komplettere utstyret i de statlige beredskapsdepotene og styrke kompetansen og samspillet ute blant dem som aksjonerer, i tråd med Kystverkets miljørisiko- og beredskapsanalyse fra 2011.

Fiskeri- og kystdepartementet har videre satt i gang arbeidet med å forberede den varslede oppdateringen av St.meld. nr. 14 (2004-2005) om sjøsikkerhet og oljevernberedskap. Det er snart ni år siden forrige stortingsmelding som omhandler dette området ble lagt frem, og regjeringen ser derfor behov for å foreta en helhetlig gjennomgang. Meldingen vil blant annet se på risikobildet i årene fremover og vurdere forebyggende sjøsikkerhetstiltak og beredskap mot akutt forurensing i lys av dette.

Jeg mener det er riktig at etableringen av miljøbasen/ oljevernbasen i Lofoten og Vesterålen ses i sammenheng med stortingsmeldingen om sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensing. Som stortingsrepresentant Ljunggren påpeker, kan basen tillegges ulike oppgaver. Arbeidet med stortingsmeldingen vil gi et godt faglig grunnlag for å vurdere hvordan basen best kan bidra til styrket beredskap mot akutt forurensing. Det er derfor for tidlig å si noe om basens rolle, oppgaver og organisering på det nåværende tidspunkt.

Jeg merker meg samtidig at det er stor interesse knyttet til basen, og har allerede mottatt flere henvendelser fra både lokale og regionale myndigheter og lokalt næringsliv. Jeg setter stor pris på engasjementet og tilslutningen til basen, og vil ta med meg innspillene jeg får i det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 172

Innlevert 5. desember 2013 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 13. desember 2013 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at det blir inngått en langsiktig og forutsigbar avtale med Buskerud fylkeskommune/Norsk senter for flerkulturell verdiskapning i tråd med den intensjonen et samlet storting har gitt uttrykk for i Innst. 16 S (2013-2014) til statsbudsjettet for 2014?»

BEGRUNNELSE:

Norsk senter for flerkulturell verdiskapning, som er et etablerersenter for innvandrere som vil starte egen bedrift, har siden 2005 mottatt over 6 mill. kr. i støtte fra staten, i tillegg til bidrag og oppdrag fra kommuner, fylkeskommuner, Nav mv. Etter initiativ fra staten har Buskerud fylkeskommune overtatt ansvaret for senteret. Formålet med overtakelsen var å finne en ubyråkratisk måte å sikre videre drift på permanent basis, etter en lang prosjektperiode med mye usikkerhet fra år til år. Senteret er viktig for Buskeruds innbyggere. Fylkeshovedstaden har en innvandrерandel på 25 prosent. Mange av dem har med bistand fra senteret etablert egne bedrifter. Så langt har 134 nye bedrifter blitt et verdifullt tilskudd til verdiskapningen i denne regionen. Fylkeskommunen og senteret er innforstått med at en viktig oppgave når permanent drift er på plass, blir å bistå andre regioner som ønsker å tilby samme type veiledning til sine

innbyggere. Tradisjonell etablererveiledning har behov for tilførsel av den typen spisskompetanse som er opparbeidet ved Norsk senter for flerkulturell verdiskapning. Det haster derfor med å finne en forutsigbar løsning for videre drift.

Svar:

Jeg vil bidra til å styrke og utvikle det ordinære etablerertilbudet i kommuner og fylkeskommuner slik at det bedre kan legges til rette for etablereropplæring for innvandrere og dermed skape økt sysselsetting og vekst. Dette får vi til gjennom den nye tilskuddsordningen til etablereropplæring for innvandrere. For 2014 har regjeringen foreslått at det bevilges 6 milli-oner kroner til dette formål. Det er viktig at kommuner og fylkeskommuner med gode ideer og behov for å legge til rette for etablereropplæring for innvandrere, får et incentiv til dette gjennom denne tilskuddsordningen.

Jeg har merket meg merknadene fra Kommunalkomiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Framskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, jevnfør Innst. 16 S - 2013-2014 Post 62 Kommunale innvandrertiltak. Dette flertallet viser til at Buskerud fylkeskommune, etter dialog med staten, har overtatt ansvaret for Norsk senter for flerkulturell verdiskapning (NSFV). Dette flertallet ønsker at NSFV får beholde en særskilt stilling, slik at den kompetansen

som er utviklet, blir tatt vare på og kontinuiteten i arbeidet blir sikret.

I rundskriv fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet til tilskuddet vil det bli henvist til Stortingets ønske i Innst. 16 S (2013-2014). Det vil der fremgå at

NSFV skal ha en særstilling. NSFV må imidlertid søke på linje med andre om midler til driften, men forutsatt at de tilfredsstiller kriterier i rundskrivet, vil de være prioritert.

SPØRSMÅL NR. 173

Innlevert 5. desember 2013 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 17. desember 2013 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Før jan. 2011 fikk etterlatte over 67 år automatisk omregnet pensjonen så den ble korrekt. Etter rutineendringen omregnes bare grunnpensjonen og den enkelte må selv søke for å se om de har rett på økt tilleggspensjon. Følgerebrevet blir ikke forstått av mange og et ukjent antall etterlatte taper i pensjon. Oppdages feilen, får de ikke etterbetalt mer enn tre måneder, melder NRK.

Hvis dette er korrekt, hva vil statsråden gjøre for at etterlatt skal få korrekt pensjon og at de som har tapt, får full etterbetaling?»

Svar:

Det er beklagelig at mange etterlatte over 67 år ikke har fått den pensjonen de kan ha krav på. Arbeids- og velferdsdirektoratet har orientert meg om at de nå arbeider med å identifisere personer som kan ha rett til høyere pensjon, men som ikke har søkt om dette. Staten vil så snart som mulig på ny kontakte disse pensjonistene.

Hver enkelt vil få vurdert sin sak individuelt og dersom vilkårene for høyere alderspensjon er oppfylt, vil de få etterbetalt inntil tre år tilbake i tid, slik loven åpner for. Dette gjelder også de som har søkt for sent fordi de ikke forstod at de kunne ha krav på dette tidligere.

Tidligere ble pensjonssakene behandlet ved det lokale trygdekontoret. Etter innføringen av NAV-reformen fant saksbehandlingen sted ved det enkelte NAV-kontor. Mye av saksbehandlingen besto i manuelle rutiner, og arbeidet var til en viss grad basert på lokalkunnskap. Det forekom også enkelte variasjoner i hvordan det enkelte kontoret behandlet sakene. Dette kan ha resultert i at enkelte personer med rett til tilleggsytelse som etterlatt ikke ble fanget opp umiddelbart. Tidligere praksis var forskjellig avhengig av om avdøde hadde pensjon eller ikke. Når av-

døde ikke var pensjonist, måtte gjenlevende fremme søknad, men enkelte lokalkontor igangsatte likevel saksbehandling uten at vedkommende hadde framsett krav eller fremmet søknad.

Det er et utgangspunkt at den som mener å ha rett til en ytelse, selv må sette fram krav. Dette følger direkte av folketrygdloven § 22-13 første punktum, der følgende framgår: "For å få en ytelse etter denne loven må den som har rett til ytelsen, sette fram krav."

Jeg forutsetter at Arbeids- og velferdsetatens brev er forståelige, slik at det i minst mulig grad oppstår misforståelser. Det må naturligvis framgå med tilstrekkelig tydelighet når det er forutsatt at man må sende inn en søknad. Direktoratet har orientert meg om at det er igangsatt et arbeid for å gjøre informasjonen til den aktuelle målgruppen mer forståelig. Direktoratet har også orientert meg om at de nylig har innført en rutine der de som ikke har søkt om gjenlevendepensjon innen en måned, vil motta en påminnelse.

For at et feilutbetalt beløp skal kunne kreves tilbake fra en bruker, må som hovedregel brukeren ha utvist en viss grad av uaktsomhet. I disse tilfellene kan hele beløpet kreves tilbakebetalt. Tilsvarende gjelder for Arbeids- og velferdsetaten. Dersom etaten har gjort en feil av en viss alvorlighetsgrad, er også Arbeids- og velferdsetaten forpliktet til å etterbetale for en lengre periode enn tre måneder. Av regelverket følger det også at brukere som ikke har satt fram krav, som følge av at Arbeids- og velferdsetaten har gitt misvisende eller mangelfulle opplysninger, kan gis etterbetaling for opptil tre år før kravet ble satt fram. Det kan også gis etterbetaling opp til tre år dersom den som har rett til ytelsen åpenbart ikke har vært i stand til å sette fram krav tidligere.

På bakgrunn av redegjørelsen ovenfor anser jeg det ikke som aktuelt å gjeninnføre en praksis der etterlatte over 67 år får medregnet rettigheter etter avdøde uten å søke.

SPØRSMÅL NR. 174**Innlevert 5. desember 2013 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 18. desember 2013 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva er kostnaden av å behandle alle 270 000 personer som står i helsekø til 100 % av gjennomsnittlig DRG-pris og hvor mye blir det hvis etterspørselen etter helsetjenester sjablongmessig øker med 5 %, 10 % og 15 % utover dette?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til svar fra statsråden på spørsmål nummer 133. I brevet fra statsråden gis det imidlertid ikke svar på mitt konkrete spørsmål. Jeg reagerer derfor på at Statsråden velger å ikke svare på konkrete spørsmål fra Stortinget, selv om det tydelig framgår av Statsrådets brev at det er fullt mulig å gjøre de beregninger jeg som stortingsrepresentant spør om. Jeg gjentar derfor mitt konkrete spørsmål.

Svar:

Med utgangspunkt i tall for 2012 fra Norsk pasientregister (NPR) over antall pasienter med minst en kontakt med spesialisthelsetjenesten i 2012, antall DRG-poeng i innsatsstyrt finansiering i 2012 og enhetsprisen for ett DRG-poeng i 2013 vil et slikt regnestykke gi en sum på om lag 8,1 mrd. kroner. I regnestykket er det forutsatt at alle pasientene som har vært i kontakt med spesialisthelsetjenesten gir samme antall DRG-poeng til helseregionene. Ved å øke antallet

pasienter med 5, 10 og 15 prosent, øker denne summen til om lag 0,4 mrd. kroner, om lag 0,8 mrd. kroner og om lag 1,2 mrd. kroner.

Som jeg viset til i mitt svar på spørsmål nummer 133, er det imidlertid ikke mulig å gi et forsvarlig anslag på hva det vil koste å avvikle alle de 270 000 pasientene som står på venteliste. Dette avhenger bl.a. av hva slags behandling den enkelte pasient venter på. Mange pasienter venter på en poliklinisk utredning. Mange pasienter behandles poliklinisk. Noen må legges inn for behandling. Noen blir behandlet dagkirurgisk. Noen vil være i langvarig kontakt med spesialisthelsetjenesten som følge av tilstanden de behandles for. Kostnaden ved å avvikle ventelisten for disse pasientene vil dermed avhenge av en rekke ulike medisinske faglige beslutninger som det ikke kan trekkes sikre konklusjoner om på forhånd.

Premisset i det opprinnelige spørsmålet var innføring av nye pasientrettigheter og innføring av ordningen "fritt behandlingsvalg". Det er ikke utredet av helse- og omsorgsdepartementet og representanten kunne derfor ikke få et svar på dette. Når dette premisset er fjernet og representanten ber om svaret på et konkret regnestykke er det mulig å gi et svar. Forutsetningene for dette regnestykket gjør det mulig å regne ut, men de samme forutsetningene gjør at resultatet ikke er relevant for problemstillinger knyttet til redusert ventetid og reduserte køer.

SPØRSMÅL NR. 175**Innlevert 5. desember 2013 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 16. desember 2013 av klima- og miljøvernminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Når planlegger klima- og miljøvernministeren å fremme en sak for Stortinget om endring av lov om motorferdsel i utmark, og hvilken rolle er forsøket som nå er igangsatt ment å ha i lovendringsprosessen?»

BEGRUNNELSE:

I Sundvolden-plattformen skriver regjeringen at den vil la kommunene forvalte motorisert ferdsel i utmark, noe som forutsetter en endring av lov om motorferdsel i utmark. 3. desember sendte departementet ut invitasjon til alle kommuner som har meldt interesse, 105 i tallet, om å delta i en forsøksordning med adgang for kommunene til å etablere snøscooterløyper for fornøyleseskjøring gjennom arealplanlegging etter plan- og bygningsloven. Forsøket er

ment å vare i perioden 2014-2018, altså utover inneværende stortingsperiode, og skal i følge forskriften som er sendt ut til kommunene evalueres.

Formålet med forsøket er ifølge den samme forskriften som følger:

§ 1 Formål

Forskriften skal gi grunnlag for å undersøke virkningene av at kommunene gis myndighet til å etablere snøscooterløyper i snødekt utmark og på islagte vassdrag for

- a) naturmangfold, friluftsliv og folkehelse
- b) kommunens praktisering av tillatelses- og dispensasjonsbestemmelsene i lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag med forskrifter
- c) lokal næringsvirksomhet, herunder leiekjøring.

Forskriften skal sikre en helhetlig vurdering av berørte interesser når slike løyper etableres.

Dersom det allerede er igangsatt en prosess med endring av lov om motorferdsel i utmark i tråd med regjeringsplattformen synes det lite hensiktsmessig å gjennomføre forsøket.

Svar:

Forsøksordningen gir litt over 100 kommuner mulighet til selv å bestemme om de ønsker egne løyper for

snøscooterkjøring, etablert gjennom arealplanlegging etter plan- og bygningsloven. Ordningen gir mulighet til lokal forvaltning av løypeetablering, samtidig som hensynet til blant annet natur og friluftsliv sikres gjennom klare overordnede rammer for hvor løypene kan legges og for hvilke hensyn kommunene må ta i arbeidet med fastsetting av løypene.

Regjeringen har i disse dager startet arbeidet med et høringsbrev med forslag til endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag som vil gi kommunene større adgang til å forvalte motorisert ferdsel i utmark på permanent basis. Høringsbrevet skal sendes på bred høring med god frist for å avgi uttalelse. Høringsuttalelsene vil sammen med erfaringene fra forsøksordningen vi nå iverksetter, danne grunnlaget for det lovforslaget som Regjeringen til slutt vil fremme for Stortinget.

Regjeringen har satt av tre millioner kroner i budsjettforslaget for 2014 til oppfølging og evaluering av forsøksordningen. Forsøket gir anledning til å høste erfaring fra mange ulike kommuner, og med samarbeid over kommunegrenser. Kommunene som deltar i forsøket plikter å medvirke til evalueringen, blant annet ved å opplyse om forvaltningspraksis samt ved å føre register over ulykker med snøscooter og over ulovlig kjøring som kommunen blir kjent med.

Det er viktig for meg å samle erfaringer fra forsøksordningen før lovforslaget fremmes for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 176

Innlevert 5. desember 2013 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 12. desember 2013 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Alle Oslos innbyggere har rett til likeverdige helse-tjenester når sykdom eller ulykke rammer. Aftenposten kan, 26. november, fortelle at responstiden for ambulanse har et klart skille mellom øst og vest i byen. Bydeler som Grorud og Stovner i Groruddalen kommer vesentlig dårligere ut enn bydeler som Ulern og Venstre Aker.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at alle Oslos innbyggere får et trygt, likestilt og likeverdig ambulansetilbud når ulykke og sykdom rammer?»

Svar:

Alle skal ha et likeverdig ambulansetilbud. Når sykdommer og ulykker rammer, skal pasientene ha trygghet for at de får den hjelpen de har behov for. Oslo Universitetssykehus (OUS) er nærmest til å styre egen virksomhet, og til å sette i verk tiltak som sikrer et likeverdig ambulansetilbud.

Jeg har i forbindelse med spørsmålet innhentet en redegjørelse fra Helse Sør-Øst RHF om hvordan OUS følger opp ulik responstid i Oslo.

I redegjørelsen fremgår det at de prehospitaltjenestene i Oslo og Akershus ble slått sammen og lagt under Ullevål universitetssykehus i 2003. Det bidro til bedre ressursutnyttelse og beredskap i regionen.

Ambulansetjenesten har siden tidlig på 90-tallet hatt oppmerksomhet på responstider. Siden 2000 er responstidene målt opp mot anbefalte krav til responstid (12 minutter for 90 pst. av befolkningen i byer og tettsteder). For å redusere responstidene, har det vært gjennomført en desentralisering av ambulansetjenesten i Oslo. I 2007-2009 ble det blant annet opprettet ambulansestasjoner på Brobekk og i Prinsdalen.

I løpet av det siste året har det akuttmedisinske tilbudet i Oslo blitt styrket med en døgn-bemannet legebil. OUS har prioritert en oppgradering av beredskapen på Nesodden hvor responstidene for ambulanse var dårligst i Oslo og Akershus. I flere områder i Oslo og Akershus, spesielt de østlige bydelene i Oslo, har imidlertid ikke responstiden nærmet seg målet om at ambulansetjenesten er fremme innen 12 minutter for 90 pst. av befolkningen - til tross for iverksatte tiltak.

En utfordring for Oslo og Akershus er at befolkningen vokser med ca. 30 000 personer i året samtidig som gjennomsnittsalderen øker. Det har ført til en økning i oppdragsmengden i ambulansetjenesten

i Oslo og Akershus på 4-5 pst. de siste årene. OUS planlegger i 2014 å sette inn en ny døgnambulanse i østre deler av Oslo. Ifølge redegjørelsen forventer OUS at det vil gi en bedring av responstidene i disse områdene. Ledelsen i Akuttklinikken på OUS følger kontinuerlig med på responstidene slik at eventuelt flere tiltak kan bli iverksatt ut fra de målingene som gjøres.

OUS jobber med å få på plass IKT-løsninger som både vil forbedre planleggingen av ambulanseberedskapen og styre ressursene på best mulig måte. Slike IKT-systemer benyttes i dag i de fleste større byer i Europa som det er naturlig å sammenlikne med. Helse Sør-Øst RHF opplyser at IKT-løsningen skal være på plass i løpet av 2015.

Avslutningsvis vil jeg nevne at det er oppnevnt et offentlig utvalg som skal utrede et helhetlig system for håndtering av akutte sykdommer og skader utenfor sykehus. Utvalget skal se på den akuttmedisinske kjeden, der ambulansetjenesten inngår. Utvalget er gitt to år for utarbeidelse av NOU.

SPØRSMÅL NR. 177

Innlevert 6. desember 2013 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 12. desember 2013 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Helsefagarbeidarar er ei svært viktig yrkesgruppe i helsevesenet. Likevel er helse- og omsorgskomiteen gjort kjent med at det i spesialisthelsetenesta er "for-svunne" fleire tusen helsefagarbeidarstillingar dei siste åra. Det same kan også ha skjedd i kommunane.

Kan statsråden gje ein oversikt over utvikling av helsefagarbeidarstillingar i dei ulike helseføretaka og i kommunehelsetenesta dei siste 5-10 åra, og informere om kva tiltak han vil sette i verk for å stoppe ei negativ utvikling?»

GRUNNGJEVING:

Ifølgje Fagforbundet står vi i fare for å oppleve eit underskot på 57 000 årsverk helsefagarbeidarar i år 2035. Denne utfordringa er ein av dei viktigaste i arbeidet med gode helse- og omsorgstenester i framtida.

Då helse- og omsorgskomiteen var på besøk til Helse- Sør Øst i førre stortingsperiode, fekk komiteen informasjon om at det i Helse Sør Øst hadde vore ein kraftig reduksjon på helsefagarbeidarar i helseføretaket, utan at leiinga heilt kunne forklare kvifor. Et-

ter det Fagforbundet uttalte på høyringa til statsbudsjettet for 2014, er dette ein tendens i alle føretak. Dei svarte på spørsmål at dei trudde det kunne vere snakk om eit tal opp mot 5000 helsefagarbeidarstillingar som hadde forsvunne dei siste åra på sjukehus. Eg vil tru at same tendensen då kan vere gjeldande i kommunehelsetenesta. Det er avgjerande at ein slik tendens, der ei faggruppe sine stillingar vert redusert i ei tid der det elles er vekst i helsevesenet, må tas tak i. Helsefagarbeidarane er grunnmuren i helsetenesta. Det er eit ansvar for leiinga å syte for at det er nok stillingar tilgjengelig på både sjukehus og i kommunehelsetenesta, også fordi dette er den aller viktigaste rekrutteringsfaktoren for denne yrkesgruppa.

Svar:

La meg innledningsvis fastslå at ja, jeg er enig i at helsefagarbeidere er en viktig yrkesgruppe i helse- og omsorgstjenesten. Helsearbeiderfaget ble innført med Kunnskapsløftet i 2006 og erstatter de tidligere hjelpepleier- og omsorgsfagarbeiderutdanningene.

Målt i antall utdannede personer utgjør denne gruppen den nest største gruppen helsepersonell i

helse- og sosialsektoren, og den største gruppen i den kommunale omsorgssektoren. Tall fra SSB viser at det i 2012 var om lag 1300 færre stillinger for helsefagarbeidere i sykehus sammenholdt med 2008, en reduksjon fra ca. 7 300 til 6 000. Utviklingen hvor det blir færre helsefagarbeidere i sykehus, bekreftes av de regionale helseforetakene.

Tall for omsorgstjenestene viser en tilnærmet nullvekst i sysselsetting for denne utdanningsgruppen fra 2010 til 2012. I årene før 2010 var det en vekst i antall hjelpepleiere og omsorgs-arbeidere i omsorgstjenestene på om lag 1 000 årsverk per år.

Det er viktig å være klar over at den statistiske fremskrivningen som viser at det kan komme til å mangle om lag 57 000 helsefagarbeidere frem mot 2035, er basert på en rekke premisser og bygger blant annet på antagelser om uendret produktivitet, etter-spørsel og organisering. Det pågår og planlegges endringer i helse- og omsorgstjenesten som naturlig nok vil påvirke den faktiske utvikling og tallene.

Regionale helseforetak bekrefter at nedgangen i antall helsefagarbeidere i sykehus ikke er en planlagt utvikling fra deres side. Flere av dem har iverksatt tiltak for å motvirke utviklingen, for eksempel ved at stillinger ikke kan omgjøres uten godkjenning av administrerende direktør i helseforetaket, workshops med ledere og yrkesorganisasjoner, tema på ledermøter mv. Samtidig mener de regionale helseforetakene at utviklingen er et uttrykk for kompetanse-behovet i sykehusene. Det er en kjensgjerning at helseforetakene får stadig mer spesialiserte oppgaver og tilpasser seg dette ved at stadig flere funksjoner er spesialiserte. Dette under-bygges også gjennom samhandlings-reformen. Sykehusenes virksomhet blir stadig mer spesialisert. Tradisjonell pleie og en rekke andre,

også mer rutinemessige oppgaver, ivaretas av helse- og omsorgstjenesten i kommunene.

De regionale helseforetakene er opptatt av tilgangen på helsefagarbeidere, og har fulgt opp oppdraget de tidligere er gitt av Helse- og omsorsdepartementet med å øke antall lærlinge-plasser. Dette gjøres blant annet ved samarbeid med kommunene, egne prosjekter og pålegg i oppdragsdokumenter til de lokale helseforetakene. Erfaringer, eksempelvis i Helse Midt-Norge RHF, viser at det er vanskelig å fylle opp plassene og at for få fullfører lærlingeløpene.

Utviklingen i helse- og omsorgstjenesten i kommunene har en annen årsakssammenheng. Etter omleggingen av hjelpepleier- og omsorgsarbeiderutdanningen til helsearbeiderfaget, er tilgangen på denne utdanningsgruppen blitt betydelig redusert. Som det fremgår av stortings-meldingen Utdanning for velferd (Meld. St. 13 (2011-2012)) er årsaken primært knyttet til frafall i videregående opplæring særlig mellom VG2 og VG3/opplæring i bedrift. Mange unge velger overgang til VG3 med påbygging til generell studiekompetanse i stedet for å fullføre helsefagarbeiderutdanningen, og det er en betydelig nedgang i antall voksne som begynner på utdanningen.

Helse- og omsorgsdepartementets virkemidler for å øke tilgangen på helsefagarbeidere ligger i regjeringens kompetanse- og rekrutteringsplan for omsorgstjenestene, Kompetanseløftet 2015.

Regjeringen har i regjeringsplattformen sagt at den vil gjennomføre et yrkesfagløft i fag- og yrkesopplæringen og et kompetanseløft for å styrke kvaliteten i tjenesten.

Tilgang på kompetanse og personell vil bli viktige tema også i den nye nasjonale helse- og sykehusplanen som regjeringen vil legge fram.

SPØRSMÅL NR. 178

Innlevert 6. desember 2013 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 16. desember 2013 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Store deler av kriminaliteten i dag beveger seg mellom landegrensene. De siste 10 år skal 170 prøver blitt sendt til Interpols DNA-register fra norsk politi. Det synes å være svært få. I Stavanger ble en voldtektssak oppklart etter at DNA-testen ble sendt til Interpol. Ny teknologi må tas i bruk for å finne overgripere og voldsutøvere.

Kan statsråden redegjøre for praksis når det gjelder bruk av det internasjonale DNA-registeret, og ser statsråden mulighet for å kunne øke bruken av det internasjonale DNA-registeret?»

BEGRUNNELSE:

I dag er store deler av kriminaliteten internasjonal og samarbeidet over og mellom landegrensene er viktig.

DNA-registeret hos Interpol er et viktig verktøy for å oppklare saker der gjerningsmenn opererer i flere land.

Svar:

I arbeidet med organisert og grensekryssende kriminalitet er det behov for å utveksle DNA-profiler med politioorganer på tvers av landegrensene. I 2008 forpliktet Norge seg til utveksling av DNA-profiler med Interpol, Interpol DNA Gateway, som i dag inneholder cirka 200 000 DNA-profiler fra 67 medlemsland.

Interpol DNA Gateway kan benyttes av et hvert land tilknyttet Interpol. Praktisk bruk krever nye data-tekniske løsninger hos politiet. Tilknytning til elektronisk DNA-gateway er en del av de internasjonale løsningene som for tiden utredes hos Politidirektoratet.

Norge har per i dag ingen elektronisk saksbehandlingsløsning knyttet til DNA-gateway. Saksbehandling er manuell. Dette innebærer at når politidistriktet har sikret en DNA-profil som skal søkes internasjonalt, må profilen først skrives inn i et skjema. Skjema videresendes av Kripos til politiet i andre, aktuelle medlemsstater tilknyttet Interpol.

Økt bruk av det internasjonale DNA-registeret henger derfor i stor grad sammen med tekniske løsninger. En elektronisk tilknytning, slik Politidirektoratet utreder, vil kunne bidra til økt bruk fra norsk side.

Avslutningsvis vil jeg generelt understreke at det er en viktig forutsetning for effekten av denne type registre at landene legger inn DNA-profiler.

SPØRSMÅL NR. 179

Innlevert 6. desember 2013 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 13. desember 2013 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hvordan ser statsråden for seg at utdanningsprogrammet Medier og kommunikasjon skal utformes fremover, og på hvilken måte vil statsråden ta hensyn til at dagens "hybrid"-løsning - som har fungert svært bra på veldig mange skoler - fortsatt er ønsket av mange berørte lærere og elever?»

BEGRUNNELSE:

I Meld. St. 20 (2012-2013) gikk departementet inn for at Medier og kommunikasjon skulle gjøres om til et studieforberedende løp, noe det daværende flertallet på Stortinget støttet. Venstre tok i denne forbindelse bl.a. til orde for å videreføre utdanningsprogrammet som et "hybridprogram" basert på et annet løp enn 2+2-modellen. Bakgrunnen for dette var bekymringen for at utdanningsprogrammet blir for teoritungt hvis det føyes inn i rekken av studiespesialiserende tilbud. Etter undertegnede mening trenger vi mer praksis i yrkesfagene - ikke mindre.

Svar:

Det yrkesfaglige utdanningsprogrammet for medier og kommunikasjon har en struktur, oppbygning og fag- og timefordeling på Vg1 og Vg2 som er lik andre yrkesfaglige utdanningsprogrammer. Programmet har sånn sett ikke en "hybridstruktur" i dag. Forskjellen fra andre programmer er at så å si alle elever (97

prosent) på medier og kommunikasjon søker et løp mot generell studiekompetanse i stedet for å søke lære-plass. Det formidles bare rundt 100 læreplasser i året i et program som har hatt over 5000 søkere.

En annen utfordring er at en av tre av elevene som ikke søker læreplass, søker seg over til ordinært Vg3 påbygging til generell studiekompetanse i stedet for å ta Vg3 medier og kommunikasjon til generell studiekompetanse. Det kan tyde på at omfanget av medie- og kommunikasjonsfag er for stort.

Evalueringen av Kunnskapsløftet viser at studietilbøyeligheten for elever i medier og kommunikasjon ligger nær studietilbøyeligheten for elever i de studieforberedende utdanningsprogrammer. Vi vet også at jobber i medie- og kommunikasjonsbransjene stort sett krever høyere utdanning.

Departementet mener det er nødvendig at programmet tilpasses elevenes søking og utdanningsambisjoner og behovene på arbeidsmarkedet. I Meld. St. 20 (2012-2013) På rett vei foreslår derfor departementet at utdanningsprogrammets struktur omgjøres fra yrkesfaglig til studieforberedende. Målet er at en studieforberedende struktur skal gi en bedre balanse mellom fellesfag og programfag, og gi elevene et bedre faglig grunnlag for høyere utdanning.

Det finnes en rekke eksempler på fylkeskommuner og skoler som allerede har gjort endringer i programmet som følge av avvikene mellom programmets struktur på den ene siden og elevenes søking og

kompetansekravene i medie- og kommunikasjonsbransjene på den andre siden.

Elevene vil med omgjøringen få flere timer med fellesfag, og det vil bli færre timer med medier og kommunikasjon som programfag. Elevene får imidlertid flere timer med valgfrie programfag som kan brukes til medier og kommunikasjon. Det er samtidig viktig å understreke at omgjøringen ikke er et hinder for at viktige sider ved dagens utdanningsprogram, slik som kreativitet, prosjektarbeid, samarbeid med

bedrifter og entreprenørskap, også kan være viktige elementer innenfor en studieforberedende struktur.

Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide forslag til nye læreplaner og fag- og timefordeling basert på omtalen i Meld. St. 20 (2012-2013) På rett vei. De faktiske endringene i utdanningsprogrammet vil avhenge av hvordan dette utformes. Utdanningsinstitusjoner, arbeidslivet og andre relevante parter vil bli trukket inn i arbeidet med å videreutvikle utdanningsprogrammet.

SPØRSMÅL NR. 180

Innlevert 6. desember 2013 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 18. desember 2013 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Ifølgje Klassekampen 6/12-13 har Helse Sør-Øst i 2012 brukt 563 millionar kroner på konsulenttenester, som er ny rekord. Oslo universitetssykehus brukte aleine 174 millionar kroner på konsulentar, ein auke på 62 millionar frå året før.

Kva tiltak vil statsråden setje i verk for å redusere konsulentbruken i helseforetaka, aksepterer statsråden den store auken i konsulentbruk ved OUS, og vil statsråden i oppdragsdokumentet setje konkrete mål for reduksjon i konsulentbruk i dei regionale foretaka for 2014?»

GRUNNGJEVING:

Helse Sør- Øst(HSØ) har sidan 2005 sjølv registrert kor mykje pengar helseforetaket brukar på kjøp av konsulenttenester. Desse tala viser at helseforetaket har kjøpt konsulenttenester for 3,6 milliardar sidan 2005. I 2012 brukte HSØ samla sett 563,4 millionar kroner på konsulenttenester. Det er ny rekord og ein auke på 79,1 millionar kroner frå året før. Av desse sto OUS aleine for 174,7 millionar konsulentkroner, og 62,2 millionar meir enn i året før. Helse - og omsorgsministeren har som stortingsrepresentant vore tydeleg på at han meiner det er for stor bruk av konsulentar i helsevesenet. Til Vårt Land 5/11-12 uttalte stortingsrepresentant Bent Høie fylgjande:

"Vi foreslår hvert eneste år å kutte i dette. Slik situasjonen er nå er det helt klart for stor bruk av konsulenttenester i helseforetakene. Dette har bare utviklet seg i en retning: oppover, med et lite unntak i fjor. Man ville trolig fått en bedre omstillingsprosess dersom det var de ansatte som ble tatt med i omstillingen, i motsetning til konsulentene."

I innstilling frå helse- og omsorgskomiteen til statsbudsjettet for 2013, hadde Høyre følgjande merknad:

«Disse medlemmene viser til at Helse- og omsorgsdepartementet har opplyst at de regionale helseforetakene i 2011 brukte samlet 862 mill. kroner på anskaffelser av konsulenttenester. Beløpet for 2010 og 2009 var henholdsvis 791 mill. kroner og 949 mill. kroner. Disse medlemmer mener det er nødvendig å redusere bruken av slike tjenester og andre administrative utgifter, og antar at dette kan frigjøre en betydeleg andel av summen som er brukt på dette de senere år»

I Høyres alternative budsjett for 2013 var det budsjettet med 250 millionar i mindrebruk i 2013 som resultat av betre samordning og redusert konsulentbruk i helseforetaka.

Senterpartiet deler stortingsrepresentant Høie sitt uttalte syn om at det er ei uheldig utvikling som skjer i bruk av konsulentar i helseforetaka, både økonomisk men og fordi at omstillingsprosessar vil gå betre om egne tilsette vert engasjert i omstillingsprosessane, i motsetnad til eksterne konsulentar. Det er naudsynt at politisk leiging i Helse- og omsorgsdepartementet er tydeleg i denne saka, og set konkrete krav til helseforetaka om å redusere konsulentbruken i 2014 og for dei neste åra framover.

Svar:

Helseforetakene benytter konsulenter der hvor foretakene selv ikke har tilstrekkelig kompetanse eller kapasitet. På noen områder er det snakk om spesialkompetanse eller kompetanse som er nødvendig for en begrenset periode, og hvor det ikke er hensiktsmessig eller mulig å ha kompetansen blant egne ansatte. Behov

vet for bruk av ekstern kompetanse vil variere fra år til år, avhengig av hvor man er i ulike prosesser.

Bruken av konsulenttjenester både samlet for Helse Sør-Øst og for Oslo universitetssykehus (OUS) utgjør

under 1 prosent av omsetningen. Dette er også på linje med konsulentbruken i resten av landet. Under følger en oversikt over bruk av konsulenttjenester for alle helseforetakene i Helse Sør-Øst og utviklingen siden 2005:

Konsulenttjenester - Helse Sør-Øst

Alle tall i tusen kroner	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Akershus universitetssykehus HF	16 902	20 026	19 649	37 121	24 395	19 040	23 287	24 578
Oslo universitetssykehus HF	155 240	159 835	164 531	131 934	166 144	139 574	112 525	174 722
Psykiatrien i Vestfold HF	1 331	2 029	6 583	6 080	3 918	10 265	7 021	ia
Sunnaas sykehus HF	4 770	8 256	4 624	3 650	5 584	3 270	3 125	2 847
Sykehusapotekene HF	686	8 052	10 750	12 625	10 956	6 430	395	5 424
Sykehuset Innlandet HF	16 373	11 844	18 849	14 110	14 872	26 312	47 104	39 294
Sykehuset i Vestfold HF	46 260	23 625	18 279	11 250	5 349	7 069	2 741	16 829
Sykehuset Telemark HF	6 338	3 790	4 901	6 034	10 720	11 284	15 772	12 896
Sykehuset Østfold HF	11 000	15 600	12 800	17 000	5 700	10 166	9 811	11 037
Sørlandet Sykehus HF	12 046	12 333	8 373	5 078	6 411	4 465	7 035	7 785
Vestre Viken HF	23 481	20 487	27 242	22 877	27 374	28 304	17 031	16 853
Sykehuspartner	78 920	46 813	54 366	61 726	78 390	114 521	180 056	206 662
HSØ RHF	45 387	54 877	85 691	105 000	126 000	51 650	58 439	44 517
Sum Helse Sør-Øst	418 734	387 567	436 636	434 485	485 814	432 349	484 342	563 444

Omsetning i foretaksgruppen	41 898 397	44 096 938	47 222 475	53 056 109	56 416 042	55 483 823	61 322 898	65 035 596
Prosent konsulentkjøp av total omsetning	1,00 %	0,88 %	0,92 %	0,82 %	0,86 %	0,78 %	0,79 %	0,87 %

Tallene viser at beløpet brukt til konsulentkjøp under Regjeringen Stoltenberg II for Helse Sør-Øst har økt med om lag 176 mill. kroner siden 2006, men i andel av omsetningen er konsulentkjøp stabilt på rundt 1 prosent.

Oslo universitetssykehus gjennomfører en rekke aktiviteter og prosjekter som krever svært spesialisert kompetanse. Mange av disse prosjektene er knyttet til vedlikehold og utvikling av egen eiendom eller til gjennomføring av IKT-prosjekter. Dette må sees på bakgrunn av at sykehuset har et stort vedli-keholdsetterslep på deler av bygningsmassen (særlig Ullevål sykehus og Radiumhospitalet), og at det nå er stor aktivitet for å få til sykehusovergripende IKT-løsninger på området hvor de tidligere sykehusene (Ullevål, Rikshospitalet, Aker og Radiumhospitalet) har hatt egne løsninger som ikke kommuniserer godt nok sammen. For å sikre god gjennomføring av slike prosjekter må Oslo universitetssykehus HF leie inn konsulenter på områder hvor foretaket ikke har tilstrekkelig kompetanse eller kapasitet blant egne ansatte.

Kjøp av eksterne konsulenttjenester ved Oslo universitetssykehus fordelte seg i 2012 på ulike områder. Konsulenttjenester til IKT og bygg/eiendom utgjorde om lag 45 mill. kroner. 33 mill. kroner relaterte seg til prosjekter og andre aktiviteter med øremerket finansiering (det vil si til gitte formål). Dette omfatter blant annet kjøp av tjenester fra Universitetet i Oslo, NTNU, Forsvarets forskningsinstitutt mv. i forbindelse med forskning finansiert av Norsk forskningsråd og andre øremerkede midler. Utover dette er det kjøpt konsulenttjenester for om lag 87

mill. kroner knyttet til ordinær drift, faglig arbeid og omstilling av virksomheten.

Oslo universitetssykehus opplyser at de i 2010 utarbeidet egne retningslinjer for bruk av eksternt personell på følgende områder:

- Tjenester relatert til HR
- Innkjøps- og logistikkjenester
- Økonomitjenester
- Organisasjons-/virksomhetsstyring
- Informasjonssikkerhet og personvern
- IKT-tjenester
- Juridisk bistand
- Annen konsulentbistand til driftsoppdrag

Retningslinjene presiserer at all bruk av eksternt personell skal behovsprøves i hvert enkelt tilfelle, og besluttes på bakgrunn av en skriftlig søknad. For at søknaden skal tas i betraktning, må muligheten for bruk av interne ressurser først undersøkes og vurderes, og resultatet av denne kartleggingen må signeres av leder på nivå 2. Søknader om bruk av konsulenter på avtaler over et visst nivå må godkjennes av administrerende direktør.

Sykehuspartners kjøp av konsulenttjenester knytter seg i hovedsak til digital fornying.

Sykehuspartner har gjennom 2013 styrket bemanningen innenfor IKT og digital fornying. De opplyser at dette vil øke intern kapasitet og redusere behovet for innleide konsulenter fremover. Dette arbeidet vil fortsette i 2014.

Eksterne konsulenter bør fortrinnsvis brukes på områder der det er behov for kompetanse eller kapasitet utover det som er tilgjengelig i egen organisasjon og for en tidsbegrenset periode, og at engasjement av eksterne konsulenter i hvert enkelt tilfelle bør vurderes opp mot å rekruttere aktuell kompetanse til organisasjonen.

Jeg er fortsatt opptatt av at unødvendig konsulentbruk bør reduseres og at egne ansatte bør benyttes i omstillingsprosjekter. På IKT og bygg-/anleggsområdet er det stor bruk av eksterne konsulenter. Jeg vil ta initiativ til endringer på disse områdene i 2014 som

vil gjøre helseregionene bedre rustet til å ivareta disse oppgavene selv i årene framover.

Helseforetakene står overfor svært ulike utfordringer og dermed vil behovet for å bruke ekstern kompetanse variere betydelig mellom helseforetak og over tid. Konkrete mål for relevant konsulentbruk for 2014 på helseregionnivå vil derfor kunne ramme viktige prosjekter som innføring av nye IKT-løsninger og byggeprosjekter.

Jeg vil imidlertid analysere konsulentbruken mer inngående og vurdere nye tiltak for å sikre en mer moderat bruk av eksterne konsulenter.

SPØRSMÅL NR. 181

Innlevert 6. desember 2013 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 13. desember 2013 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«I Prop. 1 S Tillegg 1 foreslår regjeringen å øke statens andel av vikarutgiftene fra 50 % til 75 % for matte og naturfag, og 50 % til 60 % for øvrige fag.

Dersom økningen hadde blitt gitt likt til alle fag, hva ville statens andel vært da, gitt samme antall lærere på videreutdanning?»

Svar:

Gjennom strategien Kompetanse for kvalitet bidrar Regjeringen til videreutdanning for lærere i prioriterte fag. I Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) foreslår Regjeringen å øke satsene for dekning av vikarutgiftene til skoleeier til 75 prosent i matematikk og naturfag. I øvrige fag økes satsen for dekning av vikarutgifter til 60 prosent.

Representanten Fylkesnes spør om hva statens andel ville vært dersom økningen hadde blitt gitt likt til alle fag. Jeg forstår spørsmålet slik at spørsmålet gjelder hvilken andel i prosent vi ville fått om det bevilgede beløp hadde blitt fordelt likt mellom alle fag uten prioritering av matematikk og naturfag.

I budsjettet er det lagt til grunn at om lag 1550 plasser gis til andre prioriterte fag og 200 til regning som grunnleggende ferdighet, dvs. 1750 plasser med 60 prosent dekning av vikarkostnader. I matematikk er det lagt til grunn at 300 gjeldende plasser og 550 nye plasser, dvs. 850 plasser får 75 prosent dekning av vikarkostnadene.

Dersom bevilgningen hadde blitt fordelt likt mellom alle disse fagene, ville statens andel til vikardekning i prosent blitt tilnærmet 65 prosent.

SPØRSMÅL NR. 182**Innlevert 6. desember 2013 av stortingsrepresentant Wenche Olsen****Besvart 12. desember 2013 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker****Spørsmål:**

«Har Kystverket mottatt et brev fra landshövding i Västra Götalands län vedrørende tersklene i Ringdalsfjorden/Iddefjorden, og vil i så fall ministeren sørge for at det gjennomføres en konsekvensundersøkelse?»

Om konsekvensundersøkelsen er positiv vil ministeren søke svenske myndigheter om å få redusert tersklene?»

BEGRUNNELSE:

Nexans er en av Østfolds største industriarbeidsplasser, de har gjennom mange år vært opptatt av å få redusert tersklene i Ringdalsfjorden for å ha mulighet til å ta inn dypere skip enn det de har i dag. Det har stor betydning for bedriftens konkurranseevne, i dag får de store kostnader grunnet at de ikke kan få skipene inn til fabrikken.

Ringdalsfjorden er en grensefjord og det har gjennom mange år vært jobbet opp mot den svenske regjeringen for å få redusert tersklene i Ringdalsfjorden. Saken har stor betydning for både Halden og Østfold, det er viktige arbeidsplasser i et fylke som har høyere arbeidsledighet enn gjennomsnittet.

Det er flere fiskeriministre som har tatt opp saken med svenske myndigheter uten at det har blitt en løsning på saken. Etter at saken var stoppet opp en stund ble det på nytt tatt kontakt med svenske myndigheter tidligere i år hvor det ble avklart at Norge må søke

svenske myndigheter, via lenshövdingen i Västra Götalands län, om å få redusere tersklene. Søknaden må følges av en konsekvensundersøkelse og i den forbindelse skulle landshövdingen sende brev til Kystverket om hva en konsekvensundersøkelse måtte inneholde.

Svar:

Dette spørsmålet blir besvart av meg, ettersom Kystverkets ansvarsområder ble overført til samferdselsministeren 16. oktober 2013.

Kystverket har vært i kontakt med Länsstyrelsen i Vestra Götalands län, både muntlig og skriftlig, for å avklare hvilke utredninger svenske myndigheter anser vil være nødvendig på norsk side for at man skal kunne ta en beslutning i spørsmålet om utbedring av innseilingen til Halden. Länsstyrelsen har bekreftet at de har mottatt anmodningen fra Kystverket og har opplyst at de vil komme tilbake til saken.

Kystverket avventer derfor svar på sin anmodning om en slik fullstendig oversikt. Når Kystverket får svaret fra de svenske myndighetene vil de gi sin anbefaling om nødvendige og mulige tiltak til Samferdselsdepartementet.

Jeg er opptatt av at bedriften Nexans skal ha best mulig konkurransevilkår. Når svaret fra svenske myndigheter og Kystverkets anbefaling foreligger vil jeg vurdere videre fremdrift i saken.

SPØRSMÅL NR. 183**Innlevert 6. desember 2013 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 10. desember 2013 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Kan statsråden bes gi en oversikt på kommunenivå over hva redusert innbyggertilskudd på 344 millioner kroner betyr for den enkelte kommune?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2014 inngikk regjeringspartiene Høyre og Frp budsjettavtale med KrF og Venstre. Kontantstøtten blir som følge av dette økt til 6000 kroner. Med økt kontantstøtte som begrunnelse, reduseres innbyggertilskuddet til kommunene (Kap. 571 post 60) med 344 millioner kroner på grunn av at stortingsflertallet forventer lavere etterspørsel etter barnehageplasser.

Svar:

I 2014 økes kontantstøtten for ettåringer til 6 000 kr i måneden. Etter Kunnskapsdepartementet sine anslag vil dette redusere etterspørselen etter barnehageplasser, og rammetilskuddet til kommunene blir redusert med 344 mill. kroner.

Kommunene blir kompensert i rammetilskuddet for oppgave- og regelendringer som fører til økte utgifter, og tilsvarende blir kommunene trukket i rammetilskuddet for oppgave- og regelendringer som innebærer reduserte utgifter for kommunene.

Den vedlagte tabellen viser reduksjonen i rammetilskuddet for den enkelte kommune, som følge av økningen i kontantstøtten. Uttrekket er fordelt etter delkostnadsnøkkelen for barnehage i inntektssystemet.

Vedlegg til svar:

Endringer i innbyggertilskuddet til kommunene på grunn av økt kontantstøtte for 1-åringer

<i>Kommune</i>	<i>(1 000 kr)</i>
0101 Halden	-1 782
0104 Moss	-1 912
0105 Sarpsborg	-3 306
0106 Fredrikstad	-4 670
0111 Hvaler	-231
0118 Aremark	-66
0119 Marker	-183
0121 Rømskog	-37
0122 Trøgstad	-310
0123 Spydeberg	-353
0124 Askim	-998
0125 Eidsberg	-592
0127 Skiptvet	-221
0128 Rakkestad	-454
0135 Råde	-407
0136 Rygge	-839
0137 Våler	-344
0138 Hobøl	-319
0211 Vestby	-1 199
0213 Ski	-2 255
0214 Ås	-1 400
0215 Frogn	-991
0216 Nesodden	-1 292
0217 Oppegård	-1 994
0219 Bærum	-9 339
0220 Asker	-4 436
0221 Aurskog-Høland	-926
0226 Sørum	-1 337
0227 Fet	-747
0228 Rælingen	-1 301
0229 Enebakk	-825
0230 Lørenskog	-2 279
0231 Skedsmo	-3 502
0233 Nittedal	-1 732
0234 Gjerdrum	-448
0235 Ullensaker	-2 574

<i>Endringer i innbyggertilskuddet til kommunene på grunn av økt kontantstøtte for 1-åringer</i>	
<i>Kommune</i>	<i>(1 000 kr)</i>
0236 Nes	-1 228
0237 Eidsvoll	-1 601
0238 Nannestad	-761
0239 Hurdal	-150
0301 Oslo	-48 239
0402 Kongsvinger	-958
0403 Hamar	-1 727
0412 Ringsaker	-2 007
0415 Løten	-416
0417 Stange	-1 124
0418 Nord-Odal	-252
0419 Sør-Odal	-410
0420 Eidskog	-249
0423 Grue	-198
0425 Åsnes	-308
0426 Våler	-175
0427 Elverum	-1 281
0428 Trysil	-317
0429 Åmot	-257
0430 Stor-Elvdal	-126
0432 Rendalen	-92
0434 Engerdal	-52
0436 Tolga	-104
0437 Tynset	-362
0438 Alvdal	-170
0439 Folldal	-98
0441 Os	-97
0501 Lillehammer	-1 682
0502 Gjøvik	-1 772
0511 Dovre	-112
0512 Lesja	-109
0513 Skjåk	-102
0514 Lom	-90
0515 Vågå	-197
0516 Nord-Fron	-283
0517 Sel	-282
0519 Sør-Fron	-178
0520 Ringeby	-222
0521 Øyer	-265
0522 Gausdal	-338
0528 Østre Toten	-795
0529 Vestre Toten	-724

<i>Endringer i innbyggertilskuddet til kommunene på grunn av økt kontantstøtte for 1-åringer</i>	
<i>Kommune</i>	<i>(1 000 kr)</i>
0532 Jevnaker	-384
0533 Lunner	-547
0534 Gran	-747
0536 Søndre Land	-264
0538 Nordre Land	-354
0540 Sør-Aurdal	-161
0541 Etnedal	-76
0542 Nord-Aurdal	-322
0543 Vestre Slidre	-125
0544 Øystre Slidre	-167
0545 Vang	-87
0602 Drammen	-4 356
0604 Kongsberg	-1 871
0605 Ringerike	-1 635
0612 Hole	-457
0615 Flå	-44
0616 Nes	-159
0617 Gol	-235
0618 Hemsedal	-148
0619 Ål	-282
0620 Hol	-207
0621 Sigdal	-163
0622 Krødsherad	-125
0623 Modum	-808
0624 Øvre Eiker	-1 123
0625 Nedre Eiker	-1 617
0626 Lier	-1 809
0627 Røyken	-1 529
0628 Hurum	-553
0631 Flesberg	-173
0632 Rollag	-63
0633 Nore og Uvdal	-99
0701 Horten	-1 653
0702 Holmestrand	-620
0704 Tønsberg	-2 639
0706 Sandefjord	-2 757
0709 Larvik	-2 671
0711 Svelvik	-372
0713 Sande	-601
0714 Hof	-171
0716 Re	-604
0719 Andebu	-367

<i>Endringer i innbyggertilskuddet til kommunene på grunn av økt kontantstøtte for 1-åringer</i>	
<i>Kommune</i>	<i>(1 000 kr)</i>
0720 Stokke	-771
0722 Nøtterøy	-1 392
0723 Tjøme	-246
0728 Lardal	-143
0805 Porsgrunn	-2 094
0806 Skien	-3 341
0807 Notodden	-704
0811 Siljan	-158
0814 Bamble	-775
0815 Kragerø	-564
0817 Drangedal	-212
0819 Nome	-352
0821 Bø	-357
0822 Sauherad	-234
0826 Tinn	-323
0827 Hjartdal	-75
0828 Seljord	-162
0829 Kviteseid	-117
0830 Nissedal	-86
0831 Fyresdal	-69
0833 Tokke	-127
0834 Vinje	-224
0901 Risør	-354
0904 Grimstad	-1 495
0906 Arendal	-2 851
0911 Gjerstad	-114
0912 Vegårshei	-119
0914 Tvedestrand	-354
0919 Froland	-424
0926 Lillesand	-746
0928 Birkenes	-399
0929 Åmli	-92
0935 Iveland	-98
0937 Evje og Hornnes	-233
0938 Bygland	-62
0940 Valle	-68
0941 Bykle	-67
1001 Kristiansand	-6 123
1002 Mandal	-1 011
1003 Farsund	-594
1004 Flekkefjord	-557
1014 Vennesla	-986

<i>Endringer i innbyggertilskuddet til kommunene på grunn av økt kontantstøtte for 1-åringer</i>	
<i>Kommune</i>	<i>(1 000 kr)</i>
1017 Songdalen	-470
1018 Søgne	-777
1021 Marnardal	-159
1026 Åseral	-52
1027 Audnedal	-128
1029 Lindesnes	-328
1032 Lyngdal	-573
1034 Hægebostad	-106
1037 Kvinesdal	-368
1046 Sirdal	-134
1101 Eigersund	-991
1102 Sandnes	-5 758
1103 Stavanger	-9 694
1106 Haugesund	-2 383
1111 Sokndal	-223
1112 Lund	-198
1114 Bjerkreim	-199
1119 Hå	-1 438
1120 Klepp	-1 464
1121 Time	-1 490
1122 Gjesdal	-957
1124 Sola	-2 117
1127 Randaberg	-800
1129 Forsand	-84
1130 Strand	-922
1133 Hjelmeland	-204
1134 Suldal	-263
1135 Sauda	-291
1141 Finnøy	-226
1142 Rennesøy	-408
1144 Kvitsøy	-29
1145 Bokn	-47
1146 Tysvær	-817
1149 Karmøy	-2 926
1151 Utsira	-11
1160 Vindafjord	-567
1201 Bergen	-18 703
1211 Etne	-269
1216 Sveio	-429
1219 Bømlo	-802
1221 Stord	-1 290
1222 Fitjar	-193

<i>Endringer i innbyggertilskuddet til kommunene på grunn av økt kontantstøtte for 1-åringer</i>	
<i>Kommune</i>	<i>(1 000 kr)</i>
1223 Tysnes	-147
1224 Kvinnherad	-865
1227 Jondal	-57
1228 Odda	-357
1231 Ullensvang	-212
1232 Eidfjord	-49
1233 Ulvik	-58
1234 Granvin	-38
1235 Voss	-859
1238 Kvam	-512
1241 Fusa	-216
1242 Samnanger	-153
1243 Os	-1 519
1244 Austevoll	-392
1245 Sund	-538
1246 Fjell	-1 808
1247 Askøy	-2 439
1251 Vaksdal	-237
1252 Modalen	-25
1253 Osterøy	-499
1256 Meland	-642
1259 Øygarden	-355
1260 Radøy	-326
1263 Lindås	-1 066
1264 Austrheim	-165
1265 Fedje	-25
1266 Masfjorden	-108
1401 Flora	-750
1411 Gulen	-125
1412 Solund	-35
1413 Hyllestad	-50
1416 Høyanger	-215
1417 Vik	-150
1418 Balestrand	-73
1419 Leikanger	-156
1420 Sogndal	-492
1421 Aurland	-76
1422 Lærdal	-116
1424 Årdal	-293
1426 Luster	-300
1428 Askvoll	-159
1429 Fjaler	-194

<i>Endringer i innbyggertilskuddet til kommunene på grunn av økt kontantstøtte for 1-åringer</i>	
<i>Kommune</i>	<i>(1 000 kr)</i>
1430 Gaular	-218
1431 Jølster	-224
1432 Førde	-983
1433 Naustdal	-180
1438 Bremanger	-202
1439 Vågsøy	-360
1441 Selje	-136
1443 Eid	-392
1444 Hornindal	-76
1445 Gloppen	-362
1449 Stryn	-470
1502 Molde	-1 660
1504 Ålesund	-3 159
1505 Kristiansund	-1 503
1511 Vanylven	-142
1514 Sande	-124
1515 Herøy	-572
1516 Ulstein	-533
1517 Hareid	-381
1519 Volda	-584
1520 Ørsta	-723
1523 Ørskog	-155
1524 Norddal	-98
1525 Stranda	-242
1526 Stordal	-53
1528 Sykkylven	-503
1529 Skodje	-371
1531 Sula	-686
1532 Giske	-586
1534 Haram	-543
1535 Vestnes	-355
1539 Rauma	-443
1543 Nesset	-146
1545 Midsund	-123
1546 Sandøy	-83
1547 Aukra	-218
1548 Fræna	-610
1551 Eide	-213
1554 Averøy	-366
1557 Gjemnes	-144
1560 Tingvoll	-171
1563 Sunndal	-348

<i>Endringer i innbyggertilskuddet til kommunene på grunn av økt kontantstøtte for 1-åringer</i>	
<i>Kommune</i>	<i>(1 000 kr)</i>
1566 Surnadal	-300
1567 Rindal	-108
1571 Halså	-71
1573 Smøla	-104
1576 Aure	-185
1601 Trondheim	-13 215
1612 Hemne	-230
1613 Snillfjord	-27
1617 Hitra	-235
1620 Frøya	-265
1621 Ørland	-294
1622 Agdenes	-82
1624 Rissa	-355
1627 Bjugn	-300
1630 Åfjord	-128
1632 Roan	-35
1633 Osen	-46
1634 Oppdal	-413
1635 Rennebu	-109
1636 Meldal	-214
1638 Orkdal	-819
1640 Røros	-298
1644 Holtålen	-104
1648 Midtre Gauldal	-364
1653 Melhus	-1 089
1657 Skaun	-598
1662 Klæbu	-455
1663 Malvik	-1 012
1664 Selbu	-229
1665 Tydal	-33
1702 Steinkjer	-1 373
1703 Namsos	-863
1711 Meråker	-135
1714 Stjørdal	-1 646
1717 Frosta	-154
1718 Leksvik	-230
1719 Levanger	-1 297
1721 Verdal	-948
1724 Verran	-125
1725 Namdalseid	-83
1736 Snåsa	-118
1738 Lierne	-66

<i>Endringer i innbyggertilskuddet til kommunene på grunn av økt kontantstøtte for 1-åringer</i>	
<i>Kommune</i>	<i>(1 000 kr)</i>
1739 Røyrvik	-26
1740 Namsskogan	-46
1742 Grong	-136
1743 Høylandet	-89
1744 Overhalla	-266
1748 Fosnes	-28
1749 Flatanger	-38
1750 Vikna	-314
1751 Nærøy	-310
1755 Leka	-18
1756 Inderøy	-400
1804 Bodø	-3 607
1805 Narvik	-1 194
1811 Bindal	-76
1812 Sømna	-99
1813 Brønnøy	-502
1815 Vega	-58
1816 Vevelstad	-21
1818 Herøy	-87
1820 Alstahaug	-457
1822 Leirfjord	-130
1824 Vefsn	-764
1825 Grane	-60
1826 Hattfjelldal	-74
1827 Dønna	-76
1828 Nesna	-113
1832 Hemnes	-253
1833 Rana	-1 608
1834 Lurøy	-119
1835 Træna	-30
1836 Rødøy	-72
1837 Meløy	-376
1838 Gildeskål	-115
1839 Beiarn	-41
1840 Saltdal	-264
1841 Fauske	-505
1845 Sørfold	-89
1848 Steigen	-114
1849 Hamarøy	-89
1850 Tysfjord	-99
1851 Lødingen	-113
1852 Tjeldsund	-64

<i>Endringer i innbyggertilskuddet til kommunene på grunn av økt kontantstøtte for 1-åringer</i>	
<i>Kommune</i>	<i>(1 000 kr)</i>
1853 Evenes	-58
1854 Ballangen	-128
1856 Røst	-30
1857 Værøy	-36
1859 Flakstad	-50
1860 Vestvågøy	-677
1865 Vågan	-515
1866 Hadsel	-483
1867 Bø	-104
1868 Øksnes	-232
1870 Sortland	-679
1871 Andøy	-270
1874 Moskenes	-50
1902 Tromsø	-5 319
1903 Harstad	-1 565
1911 Kvæfjord	-182
1913 Skånland	-163
1917 Ibestad	-55
1919 Gratangen	-53
1920 Lavangen	-71
1922 Bardu	-267
1923 Salangen	-133
1924 Målselv	-367
1925 Sørreisa	-196
1926 Dyrøy	-57
1927 Tranøy	-85
1928 Torsken	-41
1929 Berg	-43
1931 Lenvik	-728
1933 Balsfjord	-261

<i>Endringer i innbyggertilskuddet til kommunene på grunn av økt kontantstøtte for 1-åringer</i>	
<i>Kommune</i>	<i>(1 000 kr)</i>
1936 Karlsøy	-100
1938 Lyngen	-141
1939 Storfjord	-98
1940 Kåfjord	-104
1941 Skjervøy	-141
1942 Nordreisa	-315
1943 Kvænangen	-51
2002 Vardø	-97
2003 Vadsø	-365
2004 Hammerfest	-775
2011 Kautokeino	-196
2012 Alta	-1 493
2014 Loppa	-22
2015 Hasvik	-61
2017 Kvalsund	-45
2018 Måsøy	-49
2019 Nordkapp	-172
2020 Porsanger	-221
2021 Karasjok	-156
2022 Lebesby	-71
2023 Gamvik	-57
2024 Berlevåg	-42
2025 Tana	-157
2027 Nesseby	-62
2028 Båtsfjord	-105
2030 Sør-Varanger	-626
SUM	-343 825

SPØRSMÅL NR. 184**Innlevert 6. desember 2013 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 12. desember 2013 av statsminister Erna Solberg****Spørsmål:**

«Er det etablert eit beredskaps- og sikkerheitselement på statsministerens kontor, dersom ja, kva utgjør dette elementet, dersom nei, kva er planen for å etablere eit slikt element?»

GRUNNGJEVING:

Viser til spørsmål av 26.11.13 og tilhøyrande svar av 29.11.13 frå statsministeren. Eg takkar for svaret. I svaret skriv statsministeren at det "skal etableres" eit nasjonalt beredskaps- og sikkerheitselement, noko som kan tyde på at det ikkje er etablert. Det står òg at dette elementet skal "ivareta den overordnede koordineringen og oppfølgingen" av sikkerheits- og beredskapsarbeidet, medan det i avsnittet like under står at "Laila Bokhari [...] statssekretær ved SMK [...] skal ha særskilt oppmerksomhet" på sikkerheits- og beredskapsarbeidet. Det er ein diskrepans mellom orda "koordinering og oppfølging" og orda "særskilt oppmerksomhet" som skiljar omtalen av elementet og statssekretæren. Forskjellen er ikkje berre språkleg, den er reell, av di det er forskjell på å koordinere, altså samordne eller få til å verke saman, samt det å gje oppfølging, versus det å vie merksemd til eit tema, altså fordjupe seg i det og ha særskilde kunnskapar om det.

Eg er ute etter å vite om denne diskrepansen, samt bruken av "skal", ei språkform som markerer

framtid, er eit teikn på at det per no ikkje er eit beredskaps- og sikkerheitselement på statsministerens kontor, samt kva dette elementet i så fall skal vere når det vert etablert.

Desse spørsmåla har bakgrunn i statsministeren sin eigen vektlegging av å ha eit slikt element, forankringa i Sundvolden-erklæringa, omtalen i innstillinga til Stortingsmeldinga om terrorberedskap, Innst.425 S (2012-2013), jf. Meld.St. 21 (2011-2013), som kvar for seg, og i sum, gjer at dette er eit spørsmål det bør vere openheit om, for å sikre at etableringa av et slikt element ikkje svekker eller gjer ansvarsforholda på beredskap uklære.

Svar:

I mitt brev av 28. november 2013 redegjorde jeg for utnevnelsen av statssekretær Laila Bokhari ved Statsministerens kontor (SMK), herunder hennes arbeidsoppgaver. Videre understreket jeg at utnevnelsen ikke endrer det ansvaret det enkelte departement har på eget område for sikkerhets- og beredskapsarbeidet. Statssekretær Laila Bokhari inngår i beredskaps- og sikkerhetselementet ved SMK. Når det gjelder organiseringen av Statsministerens kontor for øvrig, gjentar jeg at regjeringen står fritt til å bestemme hvordan den organiserer sitt arbeid.

SPØRSMÅL NR. 185**Innlevert 9. desember 2013 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 17. desember 2013 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Det er gledelig at mulighetene for BSU-sparing økes, for det er en viktig ordning for ungdom som ønsker seg inn på boligmarkedet. Men mange har allerede innløst sin BSU-konto før fylte 33 år, ut i fra de gamle reglene. Det er som kjent ikke anledning til å opprette BSU-konto, i det den først er avsluttet.

Vil finansministeren vurdere å gi ungdom som tidligere har hatt BSU-konto anledning til å opprette

ny BSU-konto slik at de også får del i den positive økningen i sparebeløp som regjeringen signaliserer?»

Svar:

De fleste som har innløst BSU-kontoen sin, har benyttet pengene til å kjøpe seg en bolig. Siktemålet med ordningen kan dermed sies å være oppnådd for disse personene. Det er ikke et primærmål for BSU-ordningen å bidra til å finansiere boligkjøp nummer to selv om BSU i mange tilfeller også vil kunne bidra

til dette. De fleste som har benyttet BSU til boligkjøp, har i dagens situasjon hatt betydelig verdistigning på boligen, og har dermed fått økt egenkapital. Disse er dermed generelt sett bedre stilt på bo-ligmarkedet enn førstegangskjøperne. Det synes av disse grunnene ikke riktig å prioritere denne gruppen.

Noen har innløst BSU-kontoen uten å benytte midlene til bolig, og dermed brutt vilkårene for BSU-kontrakten. Å åpne for at man kan starte BSU-sparing på nytt etter at man innløst BSU-kontoen, ville senke barrieren for å benytte oppsparte BSU-midler til andre formål. Det vil igjen kunne virke negativt på den båndlagte sparingen for boligformål.

En utvidelse av ordningen som skissert i spørsmålet, ville også gjøre ordningen administrativt mer komplisert. Blant annet måtte det etableres systemer som så gammel og ny konto i sammenheng. Dette måtte håndteres både av banker og skattemyndigheter.

Regjeringen har i 2014-budsjettet prioritert vekstfremmende lettelser til brede grupper. Blant annet er insentivene til å spare økt ved å redusere skattesatsen på inntekt. Vi har også utvidet BSU-ordningen. Vi må imidlertid være varsomme med å gjøre denne ordningen komplisert, slik resultatet kan bli om en åpner for å gi ungdom som tidligere har hatt BSU-konto, anledning til å opprette ny BSU-konto.

SPØRSMÅL NR. 186

Innlevert 9. desember 2013 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 18. desember 2013 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«I en prøveperiode frem til 1. juni 2017 er det tillatt med modulvogntog på nærmere bestemte strekninger i Norge. Det tillatte modulvogntognettet består av 22 hovedvegstreknings og flere tilknytningsstreknings. Bergene Holm i Åmli som er en viktig hjørnesteinsbedrift ligger 26 kilometer fra E18. Men modulvogntogene får bare lov til å kjøre 17 km på tilførselsveier inn fra E18.

Hvorfor er det satt en slik kilometergrense og vil statsråden endre denne slik at det er veiens tåleevne som avgjør om vogntogene får kjøre der?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er kjent med flere henvendelser til Samferdselsdepartementet om saken, og Fylkesmannen i Aust-Agder påpeker i brev til Statens vegvesen at det er helt avgjørende både for nasjonalt og regionalt skogbruk at Bergene Holm i Åmli og tremassefabrikken Rygene-Smith & Thommesen i Arendal overlever.

17 kilometersgrensen for tilførselsveier er konkurransevridende og den skader miljøet. Det vil være krevende å sikre bedrifter i distriktene dersom det stilles krav som virker å være lite faglig begrunnet. Bergene Holm i Åmli har nylig investert over 100 millioner kroner i en ny saglinje, og mener bruk av slike modulvogntog er helt nødvendig for å henge med i den knallharde konkurransen i tøm-

merbransjen. Både for lokalsamfunnet, men også for hele skogbruket er det viktig at bedriften sikres videre drift.

Svar:

Det er i dag vegens beskaffenhet, trafikk sikkerhets- og fremkommelighetshensyn som i utgangspunktet avgjør om en strekning skal åpnes for modulvogntog opp til 25,25 meter.

Maksimalgrensen på 17 km som nå praktiseres må sees i sammenheng med at kjøring med modulvogntog ble innført som en prøveordning. Utgangspunktet var at modulvogntog kun skulle få kjøre på særlige vurderte europaveger og riksveger frem til omlastingsplass, hvor godset ble lastet om til vanlige vogntog og fraktet til endelig bestemmelsessted. Det ble etter hvert åpnet for at modulvogntog også skulle få kjøre korte strekninger på øvrig vegnett frem til en delig bestemmelsessted, om vegen var egnet for det. En fast maksimal lengdebegrensning på slike strekninger ble satt av hensyn til evaluering av prøveordningen og for å skille mellom hoved- og tilknytningsveger.

Regjeringen har som et uttalt mål å gjøre prøveordningen med modulvogntog om til en permanent ordning. Jeg har bedt Vegdirektoratet om å evaluere ordningen, for å ha et grunnlag for dette arbeidet. Evalueringen må da også omfatte bruken av tilknytningsstreknings, inkludert de kriterier som har vært lagt til grunn for godkjenning av slike strekninger,

herunder lengde. Evalueringen skal ferdigstilles innen 1. juni 2014. Denne konkrete saken knyttet til Bergene Holm AS i Åmli, viser klart behovet for en slik evaluering.

Av hensyn til å kunne gjennomføre en reell evaluering av ordningen, ber jeg om forståelse for at det er nødvendig å fastholde tidligere etablerte kriterier i evalueringsperioden frem til sommeren.

Mitt utgangspunkt for etableringen av en ny permanent ordning etter dette er imidlertid at bare de aktuelle strekningenes egnethet, ut fra faglige vurderin-

ger av trafikksikkerhet og fremkommelighet, da skal legges til grunn ved søknader om bruk av modulvogntog. Da slike strekninger ofte er fylkesveg og/eller kommunal veg, må slike faglige vurderinger gjøres i samarbeid med vegholder, dvs. fylkeskommune og kommune.

Jeg har også bedt Vegdirektoratet om en særlig vurdering av den aktuelle strekningen, slik at den eventuelt kan åpnes for modulvogntog straks etter at en ny permanent ordning er vedtatt.

SPØRSMÅL NR. 187

Innlevert 9. desember 2013 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 13. desember 2013 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Vil statsråden revurdere endringene i permitteringsreglene for å unngå at flere arbeidsplasser i fastlandssindustrien går tapt?»

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2014 foreslo regjeringen å endre arbeidsgiverperioden ved permittering fra 10 til 20 dager, som skal gjelde for både hel og delvis permittering. Samtidig reduserer regjeringen permitteringsperioden fra 30 til 26 uker. Forslagene kan øke bedriftenes kostnader ved permittering med opp til 50 pst. Vi opplever nå at flere bedrifter varsler at de må benytte seg av oppsigelser i stedet for permitteringer pga. innstramningene i permitteringsregelverket. Ved Scana Steel Stavanger AS sitt stålverk på Jørpe-land mister nå inntil 20 av 220 arbeidstakere jobben. Som et resultat vil bedriften miste verdifull kompetanse, og det er fare for flere oppsigelser. Til Stavanger Aftenblad henviser administrerende direktør til endringer i permitteringsreglene som bakgrunn for oppsigelsene:

"- Disse reglene tar fra oss et virkemiddel vi ellers ville brukt nå i stedet for oppsigelser."

Svar:

Som et svar på problemene under finanskrisen i 2008/2009 ble permitteringsregelverket gjort mer sjenerøst. I 2009 var det på det meste over 18 000 helt eller delvis permitterte. I november 2013 var omfanget redusert til under 3000. Situasjonen på arbeidsmarkedet tilsier at permitteringsregelverket bør

strammes inn. Et for sjenerøst permitteringsregelverk kan gi store samfunnsøkonomiske kostnader.

I statsbudsjettet for 2014 foreslo Regjeringen å øke bedriftenes arbeidsgiverperiode fra 10 til 20 dager og redusere den perioden arbeidsgivere er fritatt fra lønnsplikt og de permitterte mottar dagpenger (trygdeperioden) fra 30 til 26 uker. Stortinget ga sin tilslutning til dette.

Permitteringsregelverket kan ses på som en forsikringsordning som innebærer at myndighetene bærer store deler av bedriftenes risiko knyttet til svingninger i aktiviteten. Et regelverk som ikke tilpasses arbeidsmarkedssituasjonen kan lede til at bedrifter i for liten grad tilstreber å holde aktiviteten oppe og motvirke usikkerhet for de ansatte. Det kan gi unødige permitteringer og lede til at arbeidstakere blir gånge uvirksomme.

Arbeidsgiverperioden i permitteringsregelverket er å betrakte som en egenandel og har til hensikt å hindre slike uheldige tilpasninger. En økning av arbeidsgiverperioden fra 10 til 20 dager innebærer en skjerping av kostnadene knyttet til å permittere. Det gir arbeidsgiverne en grunn til å søke og unngå permitteringer for eksempel når arbeidsgiverne ønsker å beholde kompetanse i bedriften.

Lange ledighetsperioder og permitteringsperioder kan ha uheldige konsekvenser, både for de permitterte selv og for arbeidsmarkedet. En lang periode utenfor arbeidslivet kan svekke muligheten til både å komme tilbake til sin opprinnelige jobb og til å komme over i andre jobber. Mange permitterte er lite aktive arbeidssøkere. Det bidrar til å redusere det samlede arbeidstilbudet. Et regelverk som gir færre per-

mitterte, kan gi noen flere oppsigelser, men også et økt tilbud av arbeidskraft og dermed høyere samlet sysselsetting. Dessuten vil det stimulere arbeids-giverne til å anstrenge seg sterkere for å unngå permitteringer. De som etter endt trygdeperiode ikke kommer tilbake til sin gamle bedrift vil komme bedre ut med kortere maksimal permitteringslengde. Mange i denne gruppen vil komme tidligere i gang med jobbsøking og de vil ha brukt opp en mindre del av sine

dagpengerettigheter når de starter letingen etter ny jobb.

Myndighetene skal legge til rette for at arbeidskraften utnyttes på en effektiv måte, at sysselsettingen blir høy og færrest mulig opplever lange perioder utenfor arbeidslivet. Etter min vurdering vil den vedtatte innstramningen i permitteringsregelverket være et skritt i en slik retning.

SPØRSMÅL NR. 188

Innlevert 9. desember 2013 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 17. desember 2013 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Skiltforskriftenes kapittel 13 fastsetter skiltmyndighet. For Oslo har Politiet skiltmyndighet, gitt gjennom § 28. Samme artikkel gir Drammen kommune skiltmyndighet for kommunal vei. Oslo kommunes samferdselsbyråd oppgir at manglende kommunal skiltmyndighet hindrer kommunen i å legge til rette for sykkel.

Vil samferdselsministeren gi Oslo kommune skiltmyndighet så langt som mulig (kommunal/fylkeskommunal vei og privat vei) for å gi kommunen bedre mulighet til å selv å legge til rette for sykkel og annen samferdsel?»

Svar:

Jeg er glad for å kunne meddele at det allerede er tatt tak i denne problemstillingen.

Vegdirektoratet sendte 20. november 2013 på høring forslag om diverse endringer i skiltforskriften, blant annet at skiltmyndighet etter skiltforskriften § 28 (trafikkregulerende skilt) blir overført fra politiet til Statens vegvesens regionvegkontorer.

Politiet har i dag skiltmyndighet for offentlig og privat veg i kommunene Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand og Tromsø, jf. skiltforskriften § 28. Det er denne skiltmyndigheten som nå foreslås overført fra politiet til regionvegkontorene.

I høringsbrevet foreslås det også at regionvegkontoret skal kunne delegere denne myndigheten videre, herunder til kommuner med god trafikkteknisk kompetanse.

Fristen for høringsuttalelse er satt til 20. februar 2014. Vegdirektoratet vil deretter oppsummere høringen, før saken oversendes Samferdselsdepartementet for endelig avgjørelse.

SPØRSMÅL NR. 189**Innlevert 10. desember 2013 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 17. desember 2013 av kultur- og kirkeminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Har statsråden noen prinsipielle betraktninger rundt hvilket mandat KORO har til å gjennomføre sine prosjekter når disse møter motstand?»

BEGRUNNELSE:

I høst har flere media tatt opp hvordan et utsmykkingsverk av kunstneren Vanessa Baird knyttet til Regjeringsbygg 6 har vært gjenstand for debatt.

Utsmykkingsprosjektet for dette bygget startet for fem år siden, og Kunst i det offentlige rom (KORO) har sammen med demokratisk valgte brukerrepresentanter fra Helse- og omsorgsdepartementet og Land-bruksdepartementet i en prosess sammen kommet fram til hvordan og hvem som skal smykke ut bygget. I debatten har det vært anført at resultatet av denne prosessen har vært forsøkt hindret og trenert av embetsverket. Selv om det nå er kommet på plass en midlertidig løsning for Vanessa Baird sitt arbeid kan det synes som om denne konflikten langt fra er unik.

Striden har vist at det er ulike syn på hva slags rolle Kunst i det offentlige rom skal fylle, og hvilken vekt lokale, demokratiske beslutningsprosesser skal tillegges.

Svar:

KORO er statens fagorgan for kunst i offentlige rom og forvalter blant annet midler avsatt til kunst i nye statlige bygg. I henhold til Kongelig res av 5.9.1997 skal brukerperspektivet spesielt sikres. Det er i dette

spennet at KOROs mandat og kjerneoppgave ligger; å sikre kunstnerisk høy kvalitet som også ivaretar brukerperspektivet. KOROs gjennomføringsmodell for slike prosjekter skal sikre ivaretagelse av de ulike hensyn når kunst skal velges. Med en slik organisering av kunstprosjekter vil mottakerinstitusjonen kunne innvirke på de valg som tas i prosessen, og bør ha en aktiv holdning til denne.

Saken med Vanessa Bairs verk i R6 hører med til unntakene. I 2012 var KORO involvert i 251 prosjekter rundt i hele Norge, hvorav 81 i statlige bygg. Denne omfangsrike produksjonen har preget KORO's virke i mange år. De siste 10 årene har KORO hatt tre kunstverk i statlige prosjekter hvor bruker, etter å ha godkjent prosess, ikke har akseptert resultatet. KORO har i disse svært spesielle situasjonene valgt å ikke plassere kunsten hos bruker, men valgt å trekke kunsten tilbake for å se på mulig plassering i annet statlig bygg. Å tvinge kunst på folk tjener verken kunsten, brukerne eller KORO som statens fagorgan.

I de svært få tilfelle der motstand fra brukeretten har vært slik at dette har medført omplassering av verk, har KORO fulgt sitt mandat om både å ivareta brukerperspektivet og å sikre kunstfaglige kriterier. I tilfellet i R6 har KORO vært i løpende dialog med brukerne for å finne mulige løsninger. Grunnet verkets størrelse har det ikke vært mulig å omplassere dette til andre steder i bygget. Da blir resultatet, som i dette tilfellet, at man finner et annet egnet sted til kunsten, slik at den kommer offentligheten til gode.

SPØRSMÅL NR. 190**Innlevert 10. desember 2013 av stortingsrepresentant Terje Breivik****Besvart 17. desember 2013 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«På hvilken måte vil finansministeren sikre at Norge følger opp sine EØS-forpliktelser slik at utlån til små og mellomstore bedrifter i Norge blir underlagt de samme fleksible reglene som EUs forordning om nye kapitalkrav tilsier og som vil gjennomføres i landene rundt oss?»

BEGRUNNELSE:

Små og mellomstore bedrifter utgjør ryggraden i norsk næringsliv. Over 99 prosent av bedriftene i Norge har 100 ansatte eller færre. Når nye bedrifter etableres og eksisterende bedrifter utvikler seg, skapes og opprettholdes arbeidsplasser. Små og mellomstore bedrifter er således viktige bidragsyttere til verdiskapingen i Norge og til å opprettholde arbeidsplasser og bosetting i hele landet. Det er derfor av avgjørende betydning å sørge for gode rammebetingelser for de små og mellomstore bedriftene. NHOs rapport Økonomiske overblikk som nylig ble lagt frem viser at bankene strammer inn kredittpraksisen overfor næringslivet. Dette skyldes de nye kapitalkravene bankene blir stilt overfor, og tempoet de implementeres med. I følge NHO er dette sentral årsak til at norsk økonomi nå bremser opp. Produksjonstapet i økonomien er betydelig.

Dette bildet forsterkes gjennom SSBs kredittindikator som viser at kredittveksten i foretakssektoren nå er nede på 3,9 pst.

Som del av EUs forordning om nye kapitalkrav er det tatt inn en bestemmelse som skal stimulere bankene til å yte kreditt til små og mellomstore bedrifter.

Dette er låntagere som i særlig grad vil kunne rammes når bankene som følge av strengere krav til egenkapital strammer inn sin utlånspraksis. Små og mellomstore banker har ikke på samme måte som større bedrifter et alternativ i obligasjons- og sertifikatmarkedet.

Svar:

EUs nye regelverk for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak ble vedtatt 26. juni 2013. Regelverket antas å være EØS-relevant. Det nye regelverket betegnes CRR/CRD IV-regelverket, der CRR er forordningen og CRD IV er direktivet. Mens et direktiv normalt gir landene et visst handlingsrom for hvordan de velger å gjennomføre direktivet i nasjonal rett, vil en forordning gjelde uten nasjonal gjennomføring og dermed i utgangspunktet innebære at reglene blir identiske i alle land. I EUs nye regelverk tas det imid-

lertid hensyn til at den makroøkonomiske situasjonen er forskjellig i de ulike EU-landene. Det gis derfor også i forordningen et visst handlingsrom til å kunne tilpasse nasjonale regler til forholdene i det landet det gjelder hvis dette kan begrunnes i hen-synet til finansiell stabilitet.

Som stortingsrepresentant Breivik viser til, inneholder EU-forordningen 575/2013 (CRR) en særskilt bestemmelse om kapitalkrav for utlån til små og mellomstore bedrifter. Dette er en tidsbegrenset overgangsbestemmelse. Etter artikkel 501 skal kapitalkrav for utlån til små og mellomstore bedrifter, slik små og mellomstore bedrifter er definert i kom-misjonsrekommandasjon 2003/361/EF, multipliseres med en faktor på 0,7619.¹ Henvisningen til kommisjonsrekommandasjonen innebærer bl.a. en øvre grense for låntakerbedriftenes årlige omsetning på 50 mill. euro. Er utlånet ikke sikret med pant i boligeiendom, får multiplikatoren anvendelse bare dersom banken ikke låner ut mer enn 1,5 mill. euro til den enkelte låntaker.

Bakgrunnen for bestemmelsen er, ifølge punkt 44 i fortalen, å fylle et finansieringsgap for små og mellomstore bedrifter i EU som har begrenset tilgang på alternativ finansiering, og derfor rammes av bankkrisen i EU. Formålet er å sikre slike foretak tilstrekkelig kreditt. Begrunnelsen gjenspeiler den økonomiske situasjonen i EU, der gjenoppbyggingen etter finanskrisen fremdeles går sakte. Det ser ut til å kunne bli utfordrende for mange banker i EU å oppfylle de nye kapitalkravene som skal fases inn.

I Norge er situasjonen annerledes. Norske banker har for tiden har svært gode resultater, er lønnsomme og oppfyller allerede i dag mange av de nye kravene. De siste månedene har kredittveksten til ikke-finansielle foretak ligget stabilt på rundt 4 pst.

Norges Banks utlånsundersøkelser kan tyde på at bankene strammet noe inn på kredittgivingen overfor foretak mot slutten av 2011 og inn i 2012. Bankene har ikke rapportert om nevneverdig innstramming overfor foretak det siste året. Ifølge Norges Banks utlånsundersøkelse for 3. kvartal 2013 regner bankene med å lette noe på kredittpraksisen overfor foretak i 4. kvartal. Samtidig har det vært ganske høy aktivitet i sertifikat- og obligasjonsmarkedene. Bankutlånene må også sees i sammenheng

¹ Det vil si at kapitalkravet reduseres med 23,81 pst., som er bevaringsbufferens andel av summen av det ordinære kapitalkravet på 8 pst. og bevaringsbufferkravet på 2,5 pst.

med sertifikat- og obligasjonsmarkedet. Det er en fortsatt en liten andel, om lag 15 pst., av respondenterne i NHOs økonomibarometer som svarer at deres investeringer begrenses av manglende tilgang på kreditt og finansiering. Foretakenes utestående gjeld har holdt seg relativt stabil som andel av verdiskapingen i fastlandsøkonomien.

Aktiviteten i norsk økonomi har holdt seg godt oppe. Slik situasjonen er nå, synes det ikke som om det generelt er vanskelig for foretakene å finne finansiering til lønnsomme prosjekter, verken hos bankene eller i verdipapirmarkedene. Vi følger imidlertid situasjonen nøye, og har blant annet tilpasset kravet til motsykklisk kapitalbuffer til den situasjonen vi nå ser i kredittmarkedet fremover.

Jeg har i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) avsnitt 1.3.4 opplyst at departementet har gitt Finanstilsynet i oppdrag å utarbeide utkast til gjennomføring av de øvrige nye bestemmelsene i EUs regelverk om kapitalkrav. Det er blant annet bedt om at Finanstilsynet redegjør for det nasjonale handlingsrommet, i tillegg til det som ligger til grunn for de vedtatte lovreglene om kapital. Finanstilsynet vil også vurdere hvordan norske myndigheter skal utnytte dette handlingsrommet både i nasjonalt regelverk nå og når forordningen og direktivet tas inn i EØS-avtalen. Om den ovennevnte bestemmelsen blir del av det endelige regelverket i Norge vil blant annet avhenge av situasjonen i norsk økonomi når rettsaktene med eventuelle tilpasninger inntas i EØS-avtalen.

SPØRSMÅL NR. 191

Innlevert 10. desember 2013 av stortingsrepresentant Terje Breivik

Besvart 18. desember 2013 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Mener finansministeren at hensynet til rettsikkerhet og personvern knyttet til kontrollmyndighetens innhenting av informasjon som er lagret elektronisk er tilstrekkelig ivarettatt i Forskrift om endringer i forskrift 1. desember 2004 nr. 1558 om bokføring, eller vil statsråden trekke tilbake nevnte forskriftsendring?»

BEGRUNNELSE:

28. juni i år fastsatte Finansdepartementet endring i bokføringsforskriften, med iverksettelse fra 1.1.2014. Endringene berører bl.a. innføring av ordninger med personallister og dokumentasjon av timebestilling. Endringene er basert på Stortingets vedtak i forbindelse med behandlingen av Prop. 141 L (2011-2012).

I Stortingets finanskomites innstilling til den nevnte proposisjonen, Innst. 218 L (2012-2013) hadde de nåværende regjeringspartiene Høyre og Frp sammen med Venstre og KrF en rekke kritiske merknader hvor man nettopp etterlyste et helhetlig hensyn til rettsikkerhet og personvern.

I innstillingen skrev partiene bl.a.

"Utvidelse av opplysningsplikten for tredjepart er både et spørsmål om hvor omfattende kontroll-hjemlene skal være og hvilken byrde man skal pålegge tredjepart. Potensielt kan belastningen bli stor, på mange måter."

Videre skrev representantene fra H, Frp, KrF og V at:

"Disse medlemmer ser en stor fare for at overskuddsinformasjonen kan bli enorm og merker seg at det ikke er formalisert noen begrensninger. Dette er spørsmål som er av stor viktighet og av stor betydning med hensyn til den enkeltes rettssikkerhet, og disse medlemmer finner ikke at departementet har foretatt de nødvendige avveininger og grensedragninger på dette området. Proposisjonen er mangelfull i sin presentasjon av utfordringene og mangler vesentlige diskusjoner av utfordringene knyttet til overskuddsinformasjon, rettssikkerhet og personvern."

Partiene ba også regjeringen komme tilbake med en helhetlig gjennomgang og drøfting av rettsikkerhets- og personvernutfordringene knyttet til kontrollmyndighetenes innhenting av informasjon som er lagret elektronisk, hvor blant annet forslag om å utvide plikten til å gi kontrollopplysninger til enhver tredjepart, forholdet til taushetsreglene mv. må vurderes på nytt.

Så vidt undertegnede er kjent med er en slik gjennomgang og vurdering ikke gjennomført. Spørsmålet blir derfor om det er aktuelt for statsråden å trekke tilbake den nevnte forskriftsendring før iverksettelse finner sted 1.1.2014.

Svar:

Stoltenberg-regjeringen II fremmet i Prop. 141 L (2011-2012) forslag om nye kontrollbestemmelser i ligningsloven og merverdiavgiftsloven og forslag om innføring av en ordning med personalliste. De nye kontrollbestemmelsene trådte i kraft 1. juli i år, mens ordningen med personalliste trer i kraft 1. januar 2014. Om ordningen med personalliste uttalte en enstemmig finanskomite i Innst. 218 L (2012-2013) punkt 3.2:

"Komiteen slutter seg til regjeringens forslag om innføring av en ordning med personallister. Ordningen er et tiltak for å unngå svart arbeid som omhandler bransjene restaurant-/serveringsvirksomhet, frisørvirksomhet/skjønnhetspleie og bil-pleie/bilverksted.

Komiteen deler departementets syn på at svart arbeid er et samfunnsproblem ved at det offentlige taper inntekter, og at det fører til uheldig konkurransevridning innad i bransjer hvor dette er et problem. Når virksomhetene fortløpende må føre lister over hvilke personer som til enhver tid er på jobb, vil skatte- og avgiftsmyndighetene lettere kunne identifisere svart arbeid ved kontroller på arbeidsplassen. Komiteen støtter departementets vurdering om at dette vil være

et godt virkemiddel for skattemyndighetenes kontroll av lønnsområdet."

Jeg kan ikke se at finanskomiteen har hatt kritiske merknader til ordningen med personalliste og mener at denne ordningen bør tre i kraft som planlagt, men vurderes etter en tid.

De kritiske merknadene det vises til gjelder kontrollmyndighetenes innhenting av informasjon som er lagret elektronisk. Regjeringen har ikke foreløpig foretatt en helhetlig gjennomgang som spørsmålsstilleren etterlyser, men regjeringen vil følge konsekvensene av de nye reglene nøye for å se om personvern og rettssikkerhet ivaretas på en god måte. Regjeringen vil også vurdere forenklingsspektet.

Jeg vil også tilføye at regjeringen i Sundvolden-erklæringen har rettet fokus på rettssikkerheten. Det følger av erklæringen at vi vil foreta en bred vurdering av skattyters rettssikkerhet og fremme forslag for å sikre skattytere en bedre rettssikkerhet enn i dag. Et eksempel på dette er det pågående arbeidet med å samle forvaltningsreglene på skatte- og avgiftsområdet i en egen skatteforvaltningslov.

SPØRSMÅL NR. 192

Innlevert 10. desember 2013 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 18. desember 2013 av kultur- og kirkeminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden følge opp de ambisjonene NRK-styret presenterte i desember 2012, og hvordan vil statsråden følge opp de kravene Høyre presenterte i valgkampen?»

BEGRUNNELSE:

20. desember i fjor sendte NRK ut en pressemelding om at styret i NRK hadde besluttet å gjenopprette eget distriktskontor i Finnmark. Samtidig ble det bestemt å flytte hovedkontoret for Finnmark til Alta, med et godt nummer to-kontor i Vadsø. Det skulle kunne avvikles radiosendinger både fra Alta og Vadsø, og det ble i tillegg redegjort for at NRK i tillegg ville styrke sin tilstedeværelse i Kirkenes, Hammerfest og indre Finnmark, samt Nord-Troms og Harstad.

Status etter et år er at NRK Finnmark er gjenopprettet, men at ambisjonene synes å være redusert når det gjelder tilstedeværelse i hele fylket. Blant annet

er det nå bestemt at all radioproduksjon skal foregå fra hovedkontoret i Alta.

NRKs tilstedeværelse var også et tema før valget, der Høyre var tydelige på sine forventninger til NRK om å bygge opp både i øst og vest. Helt konkret forlangte Høyre flere ressurser til Vadsø.

Svar:

Jeg vil for ordens skyld først presisere at NRK-styrets vedtak om å opprette et eget distriktskontor for Finnmark ble gjort i desember 2012, dvs. under forrige regjering, og ikke desember 2013, slik det går fram av spørsmålet fra representanten Pedersen.

Kringkastingsloven § 6-3 slår fast at kringkastings sjefen er administrerende direktør i NRK og har ansvaret for den løpende programvirksomhet. Dette innebærer at det i utgangspunktet er kringkastings sjefen som tar avgjørelser om den praktiske drift av selskapet innenfor rammene som gis av eier og styret.

Som kjent innebærer aksjeselskapsformen at eier gir sine styringssignaler i selskapets generalforsam-

ling. Jeg er gjort kjent med at saken om opprettelse av et distriktskontor for Finnmark ikke ble behandlet på generalforsamlingen i 2013. Jeg antar derfor at NRK og daværende statsråd vurderte saken slik at den ligger innenfor selskapets fullmakter og at det ikke var behov for å ta saken opp i generalforsamlingen. Jeg kan ikke se at det foreligger nye opplysninger som

skulle tilsi at saken skulle kreve oppfølging fra NRKs eier eller behandling i generalforsamlingen. Etter mitt syn er det positivt at selskapet styrker sin tilstedeværelse i Finnmark ved at distriktskontoret gjenopprettes. Det bør imidlertid være opp til selskapet selv å ta stilling til hvordan det bør være organisert for å sikre best mulig dekning av fylket.

SPØRSMÅL NR. 193

Innlevert 11. desember 2013 av stortingsrepresentant Kåre Simensen

Besvart 20. desember 2013 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Finnmark jordskifterett opplever en voldsom pågang fra innbyggerne i Finnmark. Dette skjer samtidig som jordskifteretten i Finnmark fremstår som landets minste i ressurser (medarbeidere så vel som budsjett), men med de største utfordringene med tanke på geografi og saksvekst.

Hva vil justisministeren gjøre for å styrke Finnmark jordskifterett?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er gjort kjent med at om Finnmarks befolkning skal få mulighet til å få løst tvistigheter eller uklarheter om eiendom innen rimelig tid fordrer det at Finnmark jordskifterett styrkes. Behovet har vært tatt opp med Domstoladministrasjonen flere ganger uten at noe har skjedd.

Jeg er kjent med at Domstoladministrasjonen er en institusjon uavhengig av justisdepartementet og mitt spørsmål er om justisministeren vil bidra til at man har en standard for et minimum for bemanning av en domstol.

Kriteriene må være så tydelige at DA ikke uten en særlig grunn kan regulere en domstols størrelse og rammer. Slik det er i dag i forhold til rammer og tildelingskriterier oppleves det som en håpløs kamp om ressurser og spesielt fra en så liten enhet som Finnmark jordskifterett.

Det høye antallet krav som tilkommer Finnmark jordskifterett viser at fylkets innbyggere i større grad

er oppmerksomme på utfordringer mhp. egen eiendom og uklarheter om denne. Undertegnede er for øvrig kjent med at det i Finnmark er svært mange eiendommer med uklar beliggenhet/avgrensning.

Et vesentlig problem med dagens situasjon er at lange saksbehandlingstid for jordskifteretten kan i ytterste konsekvens påvirker næringsutvikling og offentlige prosesser (utbygging, planarbeid m.m.). Dette har da også Finnmarkseiendommen (FEFO) berørt i et brev til DA

Jeg imøteser deres svar.

Svar:

Jeg er kjent med at jordskifterettene har opplevd økende aktivitet de siste årene. Det er ingen ønskelig situasjon at innbyggerne i Finnmark ikke opplever å få løst uklarheter om eiendom innen rimelig tid.

Det er Domstoladministrasjonen som foretar de nødvendige prioriteringer innenfor domstolene, herunder fordeling av ressurser og valg av virkemidler, i den grad ikke noe annet fastlegges gjennom Stortingets budsjettbehandling. Som representanten skriver er Domstoladministrasjonen uavhengig og ikke underlagt alminnelig instruksjonsmyndighet fra Justis- og beredskapsdepartementet. Departementet kan derfor ikke styre hvordan domstolenes ressurser skal brukes, utover hva som følger av budsjettfremlegget og budsjettbehandlingen i Stortinget.

Jeg vil imidlertid i dialog med Domstoladministrasjonen følge situasjonen nøye i tiden fremover.

SPØRSMÅL NR. 194**Innlevert 11. desember 2013 av stortingsrepresentant Anna Ljunggren****Besvart 17. desember 2013 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Statsrådets uttalelser til media skaper usikkerhet om hva som er regjeringens politikk, og kan jeg derfor be statsråden avklare om han mener områdene utenfor Vesterålen og Lofoten bør åpnes for petroleumsvirksomhet?»

BEGRUNNELSE:

I samarbeidsavtalen mellom regjeringspartiene, Venstre og KrF og i regjeringens politiske plattform er det enighet om:

"Ikke åpne for petroleumsvirksomhet, eller konsekvensutrede iht. petroleumsloven, havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja i perioden 2013-2017".

Da olje- og energiministeren besøkte Vesterålen nylig uttalte han til Bladet Vesterålen: "Vi må klare balansen mellom fiskeri og olje. Områdene utenfor Vesterålen og Lofoten bør åpnes på en måte som er trygg både for fiske og olja." Uttalelsen står i sterk kontrast til enigheten mellom de samarbeidende partiene.

Svar:

Fremskrittspartiet gikk i sitt handlingsprogram for perioden 2013–2017 inn for å åpne for økt petroleumsvirksomhet i Nord-Norge, herunder Nordland VI og VII og Troms II. Høyre gikk på sin side i sitt stortingsvalgprogram 2013-2017 inn for å åpne for petroleumsvirksomhet i lovende områder utenfor Nord-Norge, herunder konsekvensutredning av Nordland VI, VII og Troms II med sikte på å åpne disse områdene for petroleumsvirksomhet, men med strenge krav til miljø, sikkerhet og beredskap og til sameksistens med andre næringer.

Regjeringens politiske plattform er nedfelt i Sundvolden-plattform. Plattformen reflekterer samarbeidsavtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre. Jeg forholder meg til denne. Formuleringen "Det skal ikke åpnes for petroleumsvirksomhet, eller konsekvensutredes i henhold til petroleumsloven, i havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja i perioden 2013-2017," står således fast.

SPØRSMÅL NR. 195**Innlevert 11. desember 2013 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 19. desember 2013 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«For få år siden ble Skåland i Lund pusset opp og bygd nybygg for 25-30 mill. kr, for å brukes til brukere under Bufetats omsorg. Nå står Skåland ledig på tross av at Bufetat har leieavtale til 2026, og behovet for institusjonsplasser i Bufetat øker.

Hva vil statsråden gjøre for at alle tilgjengelige plasser innen Bufetat blir brukt, og at ikke plasser står ledig?»

BEGRUNNELSE:

Bufetat sliter med å ha nok fosterhjem og institusjonsplasser til ungdommer. Dette er ungdommer som sliter og som kanskje har tapt det meste gjennom sin barndom. Skåland, eid av Statsbygg, er en moderne institu-

sjon hvor det er bygd moderne leiligheter, oppusset skolebygg, ny arkitekttegnet verkstedshall, ny ride-stall, egen gymnastikksal og store utearealer. I tillegg har Bufetat en leieavtale til 2026, men stedet står ubrukt, og bufetat vil bygge en ny institusjon noen få mil lenger nord. Dette er en bruk av offentlige midler en må stille kritiske spørsmål til.

Svar:

Før den statlige overtakelsen av institusjonsbarnevernet i 2004 hadde Rogaland fylkeskommune satt i gang en utbygging av Skåland. Ved statlig overtakelse 1.1. 2004 ble Skåland en del av Bufetats institusjonstilbud. To nye avdelinger med til sammen åtte institusjonsplasser sto ferdig kort tid etter at staten hadde overtatt.

Hensynet til barnets beste skal alltid legges til grunn ved valg av barneverntiltak. Tiltakene skal være av god kvalitet. I dette ligger det blant annet at tiltaket skal ha nærhet til skole og transport, og med mulighet for varierte fritidsaktiviteter. Det er også viktig at ungdommene skal kunne holde kontakt med familie og ha tilgang til annet hjelpeapparat de måtte ha behov for. Siden en del av barneverninstitusjonene rundt om i landet er tidligere institusjoner bygget for andre formål, er det flere steder slik at bygningsmasse og beliggenhet ikke alltid møter dagens krav til hvordan en barneverninstitusjon skal være.

I tilfellet Skåland viste det seg at institusjonens beliggenhet og interne forhold gjorde det vanskelig å tilfredsstille de ulike kravene som stilles til en barneverninstitusjon i dag. I tillegg var det, i følge Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), også utfordringer knyttet til kvaliteten på institusjonens faglige arbeid.

I mars 2012 besluttet Bufetat region Vest innstakstopp ved institusjonen. Dette var begrunnet i utfordringer knyttet både til driften av og kvaliteten på tilbudet. Institusjonen ble på bakgrunn av dette avviklet på nyåret 2013. Ettersom Bufetat ikke blir løst fra leiekontrakten vurderer Bufdir sammen med Statsbygg nå konsekvenser ved og muligheten for et eventuelt salg av bygningsmassen.

I april 2013 ble det oppnådd enighet med ansattes organisasjoner om at det i region Vest skulle etableres åtte plasser til erstatning for Skåland ungdoms-senter. I første omgang ble det vurdert å være behov for å etablere fire nye plasser i Egersund-området for å imøtekomme behovet for institusjonsplasser i Sør-Rogaland. Region Vest har nå derfor satt i gang arbeidet med å etablere en ny institusjon i Sør-Rogaland som er bedre egnet til å møte dagens krav til kvalitet.

Jeg ønsker for øvrig å ta opp spørsmålet om etablering av nye, statlige plasser i Region Vest med Bufdir på nytt. Blant annet vil jeg be Bufdir vurdere om behovet for nye plasser i Region Vest kan dekkes på en mer kostnadseffektiv måte gjennom kjøp av ideelle eller private institusjonsplasser.

Bufetat arbeider kontinuerlig for å bedre kvaliteten i institusjonstilbudet. Bufetat er pålagt å sikre effektiv drift og kapasitetsutnyttelse. I dette ligger det krav til kontinuerlig faglig utvikling og omstilling i takt med skiftende behov, samt en mest mulig effektiv ressursutnyttelse. For meg er det ikke avgjørende at det er staten som driver flest mulig institusjonsplasser innen barnevernet. Det viktige er at innholdet i institusjonene som benyttes skal være tilpasset det enkelte barn og den enkelte ungdommens behov.

SPØRSMÅL NR. 196

Innlevert 11. desember 2013 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 18. desember 2013 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Viser til Vårt Land sitt oppslag den 9. desember 2013 hvor en voksen mann er utskrivingssklar fra lukket avdeling og har ventet 3 år på at kommunen skal ta imot ham.

Ser statsråden utfordringen som er ute i kommunene på å ta imot en pasient direkte fra en skjermet avdeling og inn i ordinær omsorg for psykisk syke i kommunene, eller ser statsråden at det kan være behov for 1 1/2 linje tjeneste for noen få pasientgrupper, for å sikre faglig godt tilbud og bedre kompetanse rundt pasienten?»

BEGRUNNELSE:

Flere pasienter har komplekse diagnoser som krever høy kompetanse rundt seg. Mange kommuner opple-

ver det som utfordrende å ta imot ferdigbehandlende pasienter direkte fra skjermet enhet i spesialisthelsetjenesten og rett ut i egen bolig eller bofelleskap i kommunen. Noen av disse pasientene har så komplekse diagnoser som at de er til fare for seg selv eller andre. Kompetansen til akkurat denne pasientgruppen er også ofte for lav i kommunenorge, fordi hver kommune har for få tilfeller som gjør at de kan bli gode nok, og de klarer ikke å bygge et godt fagmiljø til beste for pasienten.

Svar:

Denne regjeringen har som mål å styrke de kommunale tilbudene til mennesker med psykisk sykdom, både ved å satse mer på forebygging og ved å bygge ut lavterskeltilbud i kommunene. Samtidig vil regjeringen gjennomføre en kommunereform, som sikrer

mer kompetente og robuste kommuner med større evne til å håndtere oppgaver.

Kommunen har i dag ansvar for pasienter som er ferdigbehandlet i spesialisthelsetjenesten, også innen psykisk helsevern og rusbehandling. Dette er ingen ny oppgave, men for denne pasientgruppen er det særlig viktig at spesialisthelsetjenesten og de kommunale helse- og omsorgstjenestene samarbeider godt om gode pasientforløp. Derfor er psykisk helse og rus også en viktig del av samarbeidsavtalene mellom sykehus og kommuner.

Samarbeidsavtalene skal bidra til at pasienter og brukere opplever at tjenestene er samordnet, og at det alltid er klart hvem som skal yte de aktuelle tjenestene. For å sikre gode løsninger for utskrivningsklare pasienter, er det et lovpålagt krav at avtalene skal inneholde retningslinjer for samarbeid om utskrivningsklare pasienter som antas å ha behov for kommunale tjenester etter utskrivning fra institusjon. Det er utarbeidet en nasjonal veileder for lovpålagte samarbeidsavtaler mellom kommuner og regionale helseforetak/helseforetak som skal være et verktøy for partene til å lage gode samarbeidsavtaler.

Noen ganske få pasienter utgjør en særlig utfordrende gruppe, dvs. de som ikke har rett til behandling i spesialisthelsetjenesten, men samtidig har utfordrende atferd, er alvorlig psykisk syke og har behov for sammensatte kommunale helse- og omsorgstjenester. Jeg tror ikke et nytt tjenestenivå er det som skal til for å gi denne gruppen et verdig liv og gode tjenester.

Vi må i stedet sikre oss at kommunene har størrelse og robusthet nok til å kunne håndtere de oppgavene de er pålagt. Samtidig er denne regjeringen opptatt av å ta samhandlingsreformen videre. Det betyr at vi vil arbeide for en solid kompetanseheving i de kommunale tjenestene, også innen psykisk helse- og rusarbeid. Regjeringsplattformen slår fast at det skal på plass en opptrappingsplan for rusfeltet, og at det skal bygges ut lavterskel psykisk helsetilbud i

kommunene. Det er i den sammenheng viktig for meg å understreke at lavterskeltilbud ikke bare er tilbud til de mildt og moderat psykisk syke. Kanskje er det for de aller sykeste det er viktigst at terskelen for å komme til behandling er lav.

Så har vi faktisk allerede noen tjenester på plass hvor spesialisthelsetjenesten og de kommunale tjenestene arbeider side om side. ACT-teamene er eksempler på hvordan pasientens behov settes først, og hvor tjenestene tilpasses hans eller hennes behov. Jeg ser frem til at evalueringen av teamene kommer i 2014, og til å følge videreutviklingen av disse tjenestene.

Jeg er også opptatt av at vi i større grad må se de kommunale helse- og omsorgstjenestene i sammenheng. Mange av disse pasientene har behov for flere kommunale tjenester, og jeg tror det er mye å hente på å styrke det tverrfaglige kommunale arbeidet med kompliserte pasienter.

Grunntanken bak alt dette, at tjenestene skal bygges rundt pasientene, mener jeg er ett av de viktigste skrittene mot bedre og tryggere tjenester også for denne pasientgruppen. Derfor er jeg glad for at den kommende veilederen i lokalt psykisk helse- og rusarbeid tar viktige skritt i retning av å skape pasientenes helsetjeneste. Brukerinnflytelse er ikke bare en viktig menneskerettighet, men også grunnleggende for faglig gode tjenester. Dersom vi tar brukere og pårørendes perspektiver på alvor, og lærer oss til bedre å lytte til og bruke erfaringene til de som vet hvor skoen trykker, så vil tjenestene bli bedre. Så enkelt, og så vanskelig er det.

Så vil vi også styrke det psykiske helsevernet, slik at tilbudet ikke bygges ned i disse tjenestene for kommunene har hatt tid til å bygge opp. Det er en anerkjennelse av representanten Bollestad's poeng om at kompetansen om de aller sykeste psykisk syke er for lav i kommune-Norge. Derfor må vi heve kompetansen, styrke brukerinnflytelsen og utvikle mer robuste kommuner.

SPØRSMÅL NR. 197**Innlevert 11. desember 2013 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 18. desember 2013 av kultur- og kirkeminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at tildelinger fra ensemblestøtteordningen i kulturfondet kommer korlivet til gode, og vil statsråden sørge for at ordningen fortsatt er åpen for nye søkere?»

BEGRUNNELSE:

I budsjettinnstillingen fra familie- og kulturkomiteen for budsjettåret 2012 heter det følgende:

"Komiteen har merket seg at den delen av ensemblestøtten som går til korfeltet, fortsatt skal tildeles ut fra de samme kriteriene som tidligere. Dette ved at alle kor kan søke midler og etter en faglig vurdering kunne få tildelt midler. Det forventes at Norsk kulturråd som et minimum viderefører sin satsing på korfeltet i 2012."

I Innst. 14 S - 2013-2014 har Høyre og FrP valgt å ikke være med på tilsvarende merknad, noe som skaper tvil om regjeringens prioriteringer all den tid det også er foretatt et kutt på post 55.

Selv når vi tar høyde for at Solistkoret og Kor Vest er løftet ut av ordningen, viser det seg at korfeltet får tildelt mindre fra ensemblestøtteordningen i 2014, sammenliknet med 2013. Kuttet på post 55 for 2014 får altså en direkte effekt på bevilgningene til kor på høyt nivå.

I tillegg viser oversikten fra Norsk kulturråd at det er færre kor som får støtte i 2014 enn i 2013, og det er ingen nye kor inne på ordningen.

I dag går aktivitetsstøtten til amatørkor, ensemblestøtten skal gå til kor på høyt nivå, og enkelte kor har fast post på statsbudsjettet. Dette er i utgangs-

punktet gode virkemidler for å løfte korfeltet, og tiltakene må ses i sammenheng. Ensemblestøtten er viktig for kor på høyt nivå. Det er viktig at det ikke kuttes i ordningen, slik tilfellet nå er, og dersom ordningen i tillegg blir lukket for nye kor mister vi en viktig støt-teordning.

Ensemblestøtten for kor bør fortsatt være åpen for nye søkere og etter de retningslinjer har vært gjeldene for ordningen. Jeg imøteser en klargjøring av disse forhold.

Svar:

Støtteordningen for musikkensembler forvaltes av Norsk kulturråd og har til formål å gi musikkensembler innen ulike sjangre utviklingsmuligheter og profesjonelle kunstneriske betingelser for produksjon og formidling. Det kan gis støtte til ensemblevirk-somhet på et høyt kunstnerisk og profesjonelt nivå. Alle kor som oppfyller disse kriteriene kan søke midler fra ordningen.

Det finnes ytterligere to andre ordninger i Norsk kulturråd som alle kor kan søke midler fra; musikerordningen og kirkemusikkordningen. Også har stilles det krav til profesjonalitet og kvalitet. Jeg gjør i den forbindelse oppmerksom på at noen av korene som tidligere har fått ensemblestøtte, blant annet Grex Vocalis og Schola Cantorum, i siste tilskuddsrunde har fått støtte over musikerordningen.

For kor som ikke får støtte gjennom ordningene i Kulturrådet er alternativet å søke tilskudd fra ordningen "Aktivitetsmidler til kor" som forvaltes av Norges korforbund. Bevilgningen til denne ordningen er nær fordoblet for budsjettåret 2014.

SPØRSMÅL NR. 198**Innlevert 11. desember 2013 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 18. desember 2013 av kultur- og kirkeminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Når og på hvilken måte vil statsråden foreta en evaluering av aktivitetsmidlene for kor?»

BEGRUNNELSE:

Aktivitetsmidlene for kor forvaltes i dag av Norges Korforbund. I Innst. 14 S - 2013-2014 ber en samlet komité om at regjeringen evaluerer ordningen.

I tilleggsproposisjonen ble støtteordningen tilført ekstra midler, samtidig som Norges Korforbund er inne i en betydelig omstillings- og nedbemanningsprosess. For å sikre at midlene kommer mottakerne til gode, slik det er ment fra Stortinget sin side, er det viktig at departementet raskt presen-

terer et opplegg for hvordan støtteordningen skal gjennomgås.

Svar:

Jeg viser til Innst. 14 S (2013-2014) der komiteen ber regjeringen foreta en evaluering av støtteordningen "Aktivitetsmidler til kor". Støtteordningen blir tildelt midler over kap. 320 Allmenne kulturformål, post 74 Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, og er således under Norsk kulturråds forvaltning.

I tildelingsbrevet til Norsk kulturråd for 2014 vil jeg gi Norsk kulturråd i oppdrag å evaluere støtteordningen. Det er derfor for tidlig å presentere et opplegg for hvordan ordningen skal evalueres.

SPØRSMÅL NR. 199**Innlevert 12. desember 2013 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 20. desember 2013 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Vil statsråden legge til rette for at linjeområder som er særlig utsatte for strømbrudd blir lagt i bakken, slik at en motvirker fremtidige strømbrudd?»

BEGRUNNELSE:

Den siste tiden har illustrert vår store sårbarhet i forhold til ekstremvær. Stormen Hilde gjorde stor skade på linjenettet i Midt-Norge, og mange ble strømløse over kortere og lengre perioder. I Sverige - der større deler av linjenettet er lagt i bakken - var problemene mindre omfattende.

Svar:

Det operative ansvaret for sikring av strømleveransen til den enkelte sluttbruker ligger hos nettselskapene. Dette er grunnlaget både for reguleringene i beredskapsforskriften og leveringskvalitetsforskriften og for de økonomiske insentivene som følger av kontrollforskriftens bestemmelser om justering av inntektsramme ved ikke-levert energi og erstatning til sluttbrukere ved avbrudd.

Strategien for bruk av kabel i strømmettet er gjennomgått i stortingsmeldingen om utbygging av strømmettet (Meld.St.14 2011-2012). Meldingen slår fast at for nett inntil 22 kV, det vil si for distribusjonsnettet, skal jordkabel som hovedregel benyttes. Prinsippet om kabling av distribusjonsnettet blir lagt inn som vilkår i nye og fonyede områdekonseksjoner. På lengre sikt skal derfor en stor andel av distribusjonsnettet ned i bakken. Utskiftinger av nettet vil ta tid, og det vil uansett være områder der kabling ikke er teknisk-økonomisk eller miljømessig forsvarlig.

For ledninger på høyere spenningsnivå presiserer Nettmeldingen at det er rasjonelt at investeringer i sentralnettet planlegges ut fra at feil på en komponent som hovedregel ikke skal gi avbrudd for forbrukere, det såkalte N-I prinsippet. Forsyningsikkerhet er sentralt i planlegging av nye kraftledninger. Det er nettselskapene som må utrede og konseksjons-søke nødvendige nettforketninger, og jeg er opptatt av at konseksjonsmyndighetene skal behandle søknadene effektivt. Det skal ikke utelukkes at bruk av kabel i enkelttilfelle kan være aktuelt i sær-

lig utsatte områder, men i de fleste tilfeller vil det være bedre å utrede andre traseer samt sikre tilstrekkelig tosidig innmating.

Trefall er en hyppig kilde til avbrudd for mindre ledninger. Det er nettselskapenes ansvar å holde rydebeltene i forsvarlig stand slik at faren for avbrudd minimeres.

Jeg vil også gjøre oppmerksom på at kabling for å forhindre strømbrudd ikke nødvendigvis bedrer forsyningssikkerheten. Selv om risikoen for uønskede hendelser går ned, kan tiden for feilsøking og utbedring øke i tilfeller hvor det først oppstår feil på kabler. Hvilken betydning kabel har for forsyningssikkerheten må derfor vurderes konkret i det enkelte tilfellet.

SPØRSMÅL NR. 200

Innlevert 12. desember 2013 av stortingsrepresentant Line Henriette Hemdal

Besvart 18. desember 2013 av kultur- og kirkeminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at hovedregelen om kompensasjon for lønns- og prisvekst ligger fast ved fastsettelse av NRK-lisensen?»

BEGRUNNELSE:

Økningen av kringkastingsavgiften for 2014 innebærer at NRK ikke får full kompensasjon for forventet kostnadsvekst.

NRK må, innenfor rammen av det foreslåtte avgiftsnivået, finne inndekning for særskilte kostnadsøkninger til samtidig analog og digital distribusjon av radio samt gjennomføring av de sikkerhets- og beredskapstiltak som lå til grunn for selskapets eget forslag til økning av avgiften. NRK må følgelig gjennomføre effektiviserings- og omstillingstiltak i 2014.

Regjeringen har varslet en stortingsmelding om NRK og dagens kringkastingsavgift. I mellomtiden er det viktig at hovedregelen om kompensasjon for lønns- og prisveksten ligger fast.

Målet på kringkastingsområdet er å opprettholde et godt allmennkringkastingstilbud. NRK må derfor sikres forutsigbare rammevilkår.

Det er uklart når en Stortingsmelding om NRK vil bli sluttbehandlet i Stortinget, og det må nå skapes trygghet for at regjeringen i mellomtiden vil sørge for stabil og forutsigbar finansiering av NRK.

Svar:

Etter kringkastingslovens § 8-3 er det Stortinget som hvert år fastsetter kringkastingsavgiften etter forslag fra regjeringen. Siden 1998 er det lagt til grunn et prinsipp om at avgiften bør økes tilsvarende forventet pris- og lønnsvekst og at økningen utover dette må begrunnes særskilt. Prinsippet binder likevel ikke Stortinget, som står fritt til å gjøre det avgiftsvedtak som flertallet beslutter.

Som representanten Hemdal nevner i begrunnelsen for sitt spørsmål tar regjeringen sikte på å legge fram en stortingsmelding om finansieringen av NRK. Både i denne meldingen og budsjettproposisjonen for 2015 kan det bli aktuelt å vurdere om prinsippet om å øke avgiften tilsvarende forventet pris- og lønnsvekst bør videreføres. Dette er spørsmål som regjeringen så langt ikke har tatt stilling til. Det er derfor for tidlig nå å konkludere med om regjeringen vil gå inn for å videreføre dette prinsippet eller ei.

SPØRSMÅL NR. 201**Innlevert 12. desember 2013 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 19. desember 2013 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Regjeringen trakk Prop. 195 L Endringer i tinglysningsloven mv (Registrering av gjeld). Bransjen og Gjeldsofferalliansen står samlet i ønske om det slikt register.

Når vil statsråden komme tilbake til Stortinget med en sak om gjeldsregister?»

BEGRUNNELSE:

I disse førjulstider er det mange som kjøper julegaver på kreditt, og gjeldsbyrden i det norske folk er stor fra før. Det finnes idag ingen steder der finansinstitusjonen får fullstendig oversikt over folks gjeld, noe som gjør at mange får kreditt/lån på feil grunnlag. Bransjen har problemer med å håndheve frarådningsplikten pga av manglende informasjon. Dette betyr at det er mange som har fått lån/kreditt, som de har problemer med å håndtere. Derfor står finans-næringen og gjeldsofferalliansen sammen om kravet om et gjeldsregister.

Svar:

Opprettelse av et gjeldsregister er et viktig tiltak for å forebygge gjeldsproblemer blant private hushold. Som representanten selv peker på, er gjeldsopplys-

ninger i liten grad tilgjengelig ved kredittvurdering i dag. Dette er en svakhet som i mange tilfeller fører til at enkeltpersoner bygger seg opp uhåndterlig gjeld. For høy gjeldsbyrde er belastende først og fremst for skyldneren selv og familien, men også for samfunnet som bruker store ressurser på behandling av gjeldssaker.

Lovforslaget ble trukket tilbake fordi jeg ønsket å vurdere ulike sider ved saken på nytt. Jeg mener det er behov for et gjeldsregister. Men jeg ønsker å forsikre meg om at innretning blir best mulig, både med tanke på offentlig ressursbruk og effekten av tiltaket. På denne bakgrunn har jeg 17. desember møte med sentrale og berørte aktører, som representerer ulike interesser i saken. I tillegg orienterte Brønnøysundregistrene om arbeidet som er utført til nå med en oppbygging av et register. Både representantene fra finansbransjen, kredittopplysningsbyråene og Forbrukerrådet ga sin støtte til registeret og understreket behovet for en bedre kredittvurdering basert på tilstrekkelig gjeldsinformasjon. Datatilsynet var på sin side skeptisk til et register.

Disse innspillene vil jeg ta med i den videre vurderingen av saken. Jeg tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med saken i løpet av vårsesjonen 2014.

SPØRSMÅL NR. 202**Innlevert 12. desember 2013 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 19. desember 2013 av kultur- og kirkeminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Vil kulturministeren i samråd med Riksarkivet på nytt vurdere mulighetene for arkivplassering på Åker Gård, vurdere billigere løsninger og på denne måten lete etter en politisk løsning slik at vi kan få realisert arkivplassering på Åker Gård, og hvilken alternativ bruk av kulturminnet Åker Gård ser Kulturministeren for seg?»

BEGRUNNELSE:

Statsbygg utarbeidet i 2013 en mulighetsstudie for plassering av arkiv (Statsarkivet og Interkommunalt

arkiv IKA Øst) på kulturminnet Åker Gård. I Hamar Arbeiderblad 11.12.2013 kan vi lese at Riksarkivet etter drøftelser med Kulturdepartementet skrinlegger planene om arkiv grunnet for høye kostnader. Statsarkivaren beklager i samme oppslag denne beslutningen. Deler av bygningene og arealet knyttet til Åker Gård er fredet og vernet, og bruksmulighetene er derfor begrenset.

Svar:

Åker gård forvaltes av Statsbygg. Eiendommen består av 11 bygninger. Åker gård inngår i Landsverne-

planen for Forsvaret, og fem av bygningene er vedtaksfredet. I et møte med departementet 5. november i år orienterte Arkivverket om et tilbud fra Statsbygg om leie av lokaler på Åker gård for Statsarkivet i Hamar. I dag leier Statsarkivet i Hamar lokaler av en privat utleier. Arkivverket kan inngå nye leieavtaler for statsarkivene dersom utgiftene kan dekkes innen-

for uendret bevilgningsnivå. I møtet ble det klart at den anslåtte leieprisen fra Statsbygg ikke kan dekkes innenfor uendret bevilgningsnivå. Arkivverket må derfor vurdere alternative leietilbud fra Statsbygg og private utleiere. Gjennom sitt forvaltningsansvar vurderer Statsbygg bruksområder for Åker gård. Dette ligger utenfor Kulturdepartementets ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 203

Innlevert 12. desember 2013 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 20. desember 2013 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«I spørsmål nr. 129 viste justisministeren til dommer for å underbygge at norske statsborgere som er barn i praksis kan bli utvist fordi en forelder blir utvist. I de to dommene har barnet to omsorgspersoner, hvorav den ene ikke er utvist. Det betyr at barnet kan være hos den forelderen i Norge der barnet er statsborger. Spørsmålet gjelder i tilfeller der det norske barnet kun har en omsorgsperson som blir utvist.

Kan statsråden vise til praksis og lovforarbeider hvor denne problemstillingen er avklart?»

Svar:

Som jeg skrev i mitt svar til spørsmål nr. 129 vil utvisningssaker som rammer barn innebære særlig vanskelige vurderinger. De to dommene jeg viste til var ment som illustrasjon på noen av de vanskelige vurderingstemaene slike saker reiser når det er barn involvert. Jeg er ikke kjent med at det finnes rettsprak-

sis fra Norge eller EMD som har et faktum som er helt identisk med den enkeltsaken du viser til.

Som jeg også viste til er det i forarbeidene til gjeldende utlendingslov nærmere beskrevet bl.a. hvilke momenter utlendingsmyndighetene skal legge vekt på i den konkrete forholdsmessighetsvurdering som skal foretas i alle saker om utvisning. Det at en spesifikk problemstilling ikke er "avklart" i forarbeidene er ikke avgjørende for den vurdering som utlendingsmyndighetene, og evt. domstolene, skal foreta. Det er mange praktiske problemstillinger som kan dukke opp innenfor et rettsområde, og som ikke er drøftet eller endelig avklart i de respektive lovforarbeidene. Dette er særlig aktuelt i de tilfellene hvor det fremgår av loven at det skal foretas en konkret skjønnsmessig vurdering fra myndighetens side i behandlingen av enkeltsaker.

Jeg har full tillit til at utlendingsmyndighetene og domstolen behandler alle utlendingsaker på en grundig og samvittighetsfull måte, og i tråd med gjeldende rettsregler på området.

SPØRSMÅL NR. 204**Innlevert 12. desember 2013 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 19. desember 2013 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«I og med at det knapt er en far som tar ut fedrekvote de første 6 måneder etter fødsel, kan vi be om redegjørelse fra statsråden på hvordan man kommer frem til besparelsen på 35 mill. kr og ev. hvordan man skal finne inndekning for underbudsjetteringen?»

BEGRUNNELSE:

For barn født etter siste regelendring (fom. 1.07.13) er fedrekvoten 14 uker, mødrekvoten 14 uker + en fellesperiode, totalt 49 uker med 100 % dekningsgrad. I hovedsak er det slik at mødre tar ut første del av permisjonen. Det er få fedre med rettigheter etter siste regelendring som pr dags dato har begynt å ta ut fedrekvoten. Dette opplyser Nav. I budsjettet som ble vedtatt denne uken, legger man opp til at man etter endringen til 10 uker fedrekvote skal få en besparelse på 35 mill. kroner.

Svar:

Som representanten Grande påpeker er det i hovedsak slik at mødre tar ut første del av foreldrepermisjonen. Arbeids- og velferdsdirektoratet har imidlertid foretatt en nærmere analyse av atferdsendringer knyttet til tidligere utvidelser av fedrekvoten. I innspill til budsjettarbeidet for 2014 har direktoratet pekt på at mange fedre deler opp fedrekvoten. Direktoratet opplyser videre at etter utvidelse av fedrekvoten i 2011 og 2013 har flere fedre tatt ut en del av fedrekvoten tidlig i foreldrepengerperioden.

Legger en til grunn at en reduksjon i fedrekvoten vil ha en motsatt effekt av det som er observert ved utvidelsene, kan en forvente en reduksjon i utbetaling av foreldrepenger allerede i budsjettåret 2014. Det må understrekes at den anslåtte bevilgningsendringen, som følge av økning i fellesdelen i foreldrepengerperioden, er svært liten sett i forhold til totalbudsjettet på posten.

Budsjettendringen er basert på anslag fra Arbeids- og velferdsdirektoratet og bygger på forutsetningene er omtalt i Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014). Når fire uker av fedre- og mødrekvoten blir del av fellesdelen av foreldrepengerperioden, kan hver av foreldrene øke sitt uttak med maksimalt fire uker. Siden mødre i gjennomsnitt har lavere inntektsgrunnlag enn fedre, gir en økning i mors uttak mindre utgifter til ordningen. Som en beregningsteknisk forutsetning, har man lagt til grunn at mindreutgiften i ordningen blir halv-parten av det den ville blitt hvis mor overtok alle de fire ukene for far.

Som jeg flere ganger har gitt uttrykk for overfor Stortinget er det usikkerhet knyttet til budsjettanslaget. Det er første gang fedre- og mødrekvoten blir redusert, og det er derfor vanskelig å forutsi hvordan foreldrene vil tilpasse seg endringene.

Jeg vil for øvrig peke på at bevilgningen til foreldrepenger er en overslagsbevilgning.

Regjeringen vil på vanlig måte vurdere behovet for endringer i bevilgningen i løpet av budsjettåret og fremme eventuelle endringsforslag for Stortinget, i tråd med etablert praksis.

SPØRSMÅL NR. 205**Innlevert 12. desember 2013 av stortingsrepresentant Tor Arne Bell Ljunggren****Besvart 20. desember 2013 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hytteieerne på Bjørnfjell i Narvik har fra september 2013 måttet overta brøyting på Statskogs område langs E10 Bjørnfjell. Dette skaper utfordringer med hensyn til regulering/skilting, og begrensninger for gjesteparkering og for øvrige trafikanter. Statens vegvesen har valgt å ikke brøyte, og vil ikke ta ansvar.

Hva vil statsråden gjøre for å få tilfredsstillende parkeringsforhold for hytteieerne og god trafikal utvikling i området?»

Svar:

Jeg vil vise til at det gjennom flere år har vært praksis at Statens vegvesen har ryddet snø fra mange parkeringsplasser på E10 Bjørnfjell (Mellomriksvegen), både skiltede og ikke skiltede parkeringsplasser og utkjøringer. Noen av plassene er ervervet av vegvesenet, mens andre ligger på privat grunn. Det er svært mange hytter på platået på Bjørnfjell (ca. 600) og mange av disse har ikke tilrettelagt adkomst eller parkering.

Statens vegvesen tok initiativ til et møte med hytteieerforeninger, Statskog og Narvik kommune den 4. september 2013. Temaet for møtet var å klargjøre prinsipper for drift av rasteplasser og parkeringsplasser på E10 Bjørnfjell. Vegvesenet presiserte at tilførte riksvegmidler må disponeres til det beste for veg-

vedlikeholdet og de vegfarende på riksvegnettet. Det ble derfor varslet om at vegvesenet, som tidligere, vil brøyte alle parkeringsplasser og rasteplasser som er merket med offentlige skilt, men at hytteieerne selv må ta ansvar for brøyting av øvrige P-plasser. Vegvesenet har også informert om at det er mulig å anlegge flere private parkeringsplasser i området, og at vegvesenet kan være behjelpelig med å få tilrettelagt for dette. Det vil imidlertid ikke være Statens vegvesens oppgave å anlegge eller drifte slike plasser.

Parkering langs E10 for hytteiere har frem til nå vært gjort uten at dette har vært skiltet/reservert. Dersom hytteieerne ønsker skilting på de plassene som de selv har ansvar for, må dette tas opp med grunneier/skiltmyndighet. Ved bruk av offentlige skilt på privat veg er det Statens vegvesen ved Regionvegkontoret som er skiltmyndighet.

Statens vegvesen har forsikret meg om at de plassene som vegvesenet nå legger opp til å brøyte er tilstrekkelig for å ivareta de veifarende langs E10. Da er det imidlertid en forutsetning at hytteieerne selv sørger for å brøyte parkeringsplasser til hyttene som vegvesenet ikke har ansvar for. Vegvesenet sier samtidig at dersom det viser seg at noen av hytteieerforeningene har spesielle utfordringer som vil kreve overgangsordninger, så kan etaten være med på å drøfte dette. Dette må i så fall være med sikte på kortvarige mellomløsninger.

SPØRSMÅL NR. 206**Innlevert 12. desember 2013 av stortingsrepresentant Johnny Ingebrigtsen****Besvart 18. desember 2013 av kultur- og kirkeminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«NRK må spare 150 millioner kroner, og skal i løpet av kort tid redusere antallet ansatte med hundre personer. Likevel kan det se ut for at det er i ferd med å brukes mellom 20 og 30 millioner kroner på å flytte hovedkontoret i Finnmark fra Vadsø til Alta.

Hvordan vil statsråden karakterisere slik pengebruk?»

BEGRUNNELSE:

For vel 10 år siden ble distriktskontoret til NRK Vadsø bygget om til over 10 millioner kroner. For tre år siden ble kontoret kraftig oppgradert teknisk, med en kostnad på vel 6-7 millioner kroner.

I november i fjor orienterte distriktsdirektør Gynild-Johnsen at det var bestemt at NRK Troms og NRK Finnmark skulle skille lag og at hovedkontoret i Finnmark skulle flyttes fra Vadsø til Alta. 2. desember offentliggjorde NRK at Vadsø-redaksjonen, som ble etablert i 1934 som det første kontoret utenfor Oslo, skulle få halvert antall redaksjonelle med-arbeidere fra 12 til 6. Det ligger i kortene at de resterende seks teknisk/administrative stillingene også skal til Alta.

Saken er ikke utredet og det er ikke laget noen kalkyler hva dette ville koste. Det er heller ikke gjort noen konsekvensanalyse, drøfting.

Innkjøp av teknisk utstyr og installering i Alta er av fagfolk beregnet til 16 millioner. Opplæring av nye folk kan beløpe seg opptil 10 millioner. I tillegg kan sluttpakker for de som slutter i Vadsø bli opptil 10 millioner.

Dette virker å være fullstendig meningsløs pengebruk av en statlig organisasjon som mottar statstilskudd for sin drift.

Svar:

Jeg ønsker ikke å begi meg inn i en diskusjon om NRKs ressursbruk i denne saken.

Jeg vil vise til mitt svar på spørsmål nr. 192 til skriftlig besvarelse fra representanten Helga Pedersen som også dreier seg om organiseringen av distriktskontoret i Finnmark. I svaret viser jeg til at kringkastingsloven § 6-3 slår fast at kringkastingssjefen er administrerende direktør i NRK og har ansvaret for den løpende programvirksomhet. Dette innebærer at det i utgangspunktet er kringkastingssjefen som tar avgjørelser om den praktiske drift av selskapet innenfor rammene som gis av eier og styret.

Som kjent innebærer aksjeselskapsformen at eier gir sine styringssignaler i selskapets generalforsamling. Jeg er gjort kjent med at saken om opprettelse av et distriktskontor for Finnmark ikke ble behandlet på generalforsamlingen i 2013. Jeg antar derfor at NRK og daværende statsråd vurderte saken slik at den ligger innenfor selskapets fullmakter og at det ikke var behov for å ta saken opp i generalforsamlingen. Jeg kan ikke se at det foreligger nye opplysninger som skulle tilsi at saken skulle kreve oppfølging fra NRKs eier eller behandling i generalforsamlingen.

Jeg vil for øvrig legge til at det etter mitt syn at det er positivt at selskapet styrker sin tilstedeværelse i Finnmark ved at distriktskontoret i fylket gjenopprettes. Så lenge selskapet opererer innenfor rammene av samfunnsoppdraget og andre føringer gitt av eier, bør det være opp til selskapet selv å ta stilling til hva som er en formålstjenlig organisering av og bruk av økonomiske ressurser på distriktskontoret.

SPØRSMÅL NR. 207**Innlevert 12. desember 2013 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 19. desember 2013 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Hvilke muligheter finnes for ettergivelse av deler av tilskuddet til bil i gruppe 1, når den som har fått tilskuddet, er gått bort, og bilen ikke lar seg selge til en pris som dekker det gjenstående av tilskuddsbeløpet fullt ut?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for spørsmålet er en konkret henvendelse til undertegnede fra en etterlatt voksen datter med relativt lav inntekt. Situasjonen er følgende: Forelder har fått tilskudd til kjøp av bil. Før tilskuddet er tilbakebetalt, dør vedkommende. Bilen har noe spesialutrustning, har bare gått 20 000 km og kunne kommet andre til gode. Nav mener de ikke har hjemmel for å overta bilen. I stedet må datteren selge bilen på det ordinære bruktbilmarkedet. Den prisen det da var mulig å få, dekket ikke hele det utestående tilskuddsbeløpet. Det gjenstår noe over 30 000 kr, eller ca. 22 pst av det opprinnelige beløpet. Datteren kreves for det resterende, noe hun finner urimelig, da dette er en tung økonomisk belastning for henne. Hun har brukt de klagemulighetene hun har, men så langt ikke fått medhold. Selv om mitt spørsmål er foranlediget av en konkret sak, ber jeg ikke statsråden gå inn i denne, noe verken statsråder eller stortingsrepresentanter har anledning til. Spørsmålet er derfor av generell art om hvilke muligheter som kan finnes innen rammen av gjeldende regelverk. Reglene er vel først og fremst utformet med tanke på oppgjør mellom bruker og Nav. En ny situasjon kan imidlertid oppstå når brukeren faller fra og andre må stå for oppgjøret, spesielt når vedkommende har lav inntekt og problemer med å håndtere uventet gjeld som vedkommende selv ikke har tatt opp. Jeg vil anta at dette ikke er en ny problemstilling, at slike situasjoner har oppstått fra tid til annen og at dette også kan ha vært vurdert da reglene

ble utformet, eventuelt vært et tema i evalueringen av ordningen.

Svar:

Representanten stiller spørsmål vedrørende reglene for gjeldsoppgjør ved stønad til bil.

Når et stønadsforhold opphører, eksempelvis der stønadmottakeren går bort, skal det foretas et oppgjør. Der stønad er gitt til bil i gruppe 1, nedskrives tilskuddet halvårlig etter at stønaden er gitt. Et eventuelt resterende beløp når stønadsforholdet opphører skal tilbakebetales til Arbeids- og velferdsetaten. Tilskuddet gis til kjøp av bil, men er ikke bundet opp til en spesiell bil. Det er dermed ikke slik som tidligere at bilen skal leveres tilbake til etaten. Derimot skal det resterende tilskuddsbeløpet tilbakebetales, slik det tydeligvis også er tilfelle i saken representanten viser til.

Når en mottaker av stønad til bil går bort, rettes kravet mot den avdødes dødsbo. Det er ikke slik at kravet fremmes overfor eventuelle arvinger, men kravet går til boet, på linje med alle andre krav den avdøde måtte ha. Dersom det ikke er tilstrekkelige midler i boet til å dekke det resterende tilskuddsbeløpet, håndteres dette etter helt ordinære regler for pengekrav.

Representanten spør om det er regler for ettergivelse av tilskudd. Det finnes åpning for å ikke kreve tilbake gjeld, men denne anledningen er begrenset til saker der det har gått lang tid før Arbeids- og velferdsetaten tar opp sak om gjeldsoppgjør. Dette unntaket skal sikre forutberegnelighet for boet.

Jeg vurderer at dagens regler for gjeldsoppgjør er gode, og at det er tilstrekkelig fleksibilitet der det ikke er rimelig at etatens krever tilbake det gjenstående tilskuddet.

SPØRSMÅL NR. 208**Innlevert 12. desember 2013 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 8. januar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Laagendalsposten hadde i perioden 19.- 21. november 2013 flere artikler om at gjennomføringen og framdriften av prosjektet E134 Damåsen-Saggrenda var truet, som følge av store kostnadsoverskridelser. Artiklene viste til uttalelser om dette fra statssekretær Bård Hoksrud.

Vil statsråden bekrefte de alarmerende opplysningene om at prosjektet nå står i fare, eller kan statsråden avkrefte at dette medfører riktighet?»

BEGRUNNELSE:

E134 Damåsen-Saggrenda er et særdeles viktig prosjekt for teknologiklyngen i Kongsberg og for Kongsbergsamfunnet for øvrig. Prosjektet er også viktig som en del av forbindelsen øst/vest og har derfor betydning for flere fylker enn Buskerud. I tråd med vedtaket i nasjonal transportplan fremmet den rød-grønne regjeringa følgende ved framleggelse av statsbudsjettet for 2014: "Videre prioriteres statlige midler til forberedende arbeider på prosjektet E134 Damåsen-Saggrenda i Buskerud. Det kan bli aktuelt med anleggsstart med bompenger i 2014, avhengig av tilslutning til et opplegg for delvis bompengefinansiert utbygging av prosjektet." Den nye regjeringa sto fast ved dette i sitt forslag. 5. desember 2013 behandlet Stortinget transport- og kommunikasjonskomiteens innstilling til budsjett for 2014, uten at in-

formasjon om store forsinkelser som følge av betydelige kostnadsoverskridelser for E134 Damåsen-Saggrenda var kjent, så langt undertegnede har oppfattet. Tvert i mot, ser den offisielle informasjonen ut til å være at prosessen er i rute (jfr. statsbudsjettet for 2014 og Statens vegvesens handlingsprogram for 2014-2017), at KS2 er under utarbeidelse som grunnlag for sak til Stortinget, at prosjektet så langt er kostnadsberegnet til 3,64 milliarder og at det arbeides med å beregne endelige kostnader og fordeling mellom bompenger og offentlig finansiering, i tråd med vanlig prosedyre i slike saker.

Svar:

Regjeringen legger til grunn at prosjektet E134 Damåsen-Saggrenda skal startes opp raskest mulig. Jeg vil derfor arbeide for rask framdrift i denne saken.

Etter en ny gjennomgang av kostnadsoverslaget for prosjektet har Statens vegvesen nylig orientert Samferdselsdepartementet om at det er ventet en kostnadsøkning på om lag 260 mill. kr sammenlignet med det som er lagt til grunn i Meld. St. 26 (2013-2013) Nasjonal transportplan 2014-2023.

Saken vil bli lagt fram for lokalpolitisk behandling så snart nødvendige avklaringer foreligger. Deretter skal det gjennomføres ekstern kvalitetssikring av kostnadsoverslag og trafikkgrunnlag (KS2) før saken blir lagt fram for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 209**Innlevert 13. desember 2013 av stortingsrepresentant Martin Kolberg****Besvart 10. januar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I NTP og statsbudsjett for 2014 er det vurdert som aktuelt med bompengeproposisjon eventuelt anleggsstart eller forberedende arbeider på Rv. 23 Dagslett-Linnes. Gjennom media er det skapt tvil om dette står ved lag.

Kan jeg be om statsrådens vurdering av prosjektets status, sammenlignet med de forutsetninger som lå til grunn for Stortingets behandling 5. desember i år?»

BEGRUNNELSE:

Rv. 23 er en svært viktig forbindelse på tvers av Oslofjorden, som ender i en boliggate i Røyken og Lier. En eventuell utvidelse av Oslofjordforbindelsen vil forsterke de problemene dette skaper for både beboere og næringsliv i området. Det er derfor svært viktig at framdriften ikke forsinkes. Hvis framdriften er truet er det viktig å få fram årsakene til dette, og iverksette nødvendige tiltak.

Svar:

Vurderingen av rv 23 Dagslett - Linnes i Prop. 1 S (2013-2014) var basert på at det forelå vedtatt reguleringsplan for prosjektet, jf. Lier og Røyken kommuners vedtak i juni i år. I forbindelse med sluttbehandlingen ble det imidlertid gjort flere vesentlige endringer i reguleringsbestemmelsene, noe som medførte at Statens vegvesen påklaget vedtakene. Det er ikke aktuelt å starte med detaljprosjektering av prosjektet før det foreligger endelige reguleringsplanvedtak. Vedtatt reguleringsplan er også en forut-

setning for å kunne gå videre med den lokalpolitiske behandlingen av bompengesaken.

Ifølge Statens vegvesen pågår det nå kommunal behandling av innkomne klager på reguleringsplanvedtakene. Dersom det ikke oppnås lokal enighet, vil klagen på vanlig måte bli oversendt Fylkesmannen for videre behandling. Jeg ser derfor ingen grunn til at sentrale myndigheter skal gripe inn i den prosessen som nå pågår. Jeg er imidlertid opptatt av at detaljprosjekteringen og utbyggingen av denne strekningen kommer raskt i gang.

SPØRSMÅL NR. 210

Innlevert 16. desember 2013 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 20. desember 2013 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hvordan definerer statsråden et lukket mottak, og vil regjeringen bruke lukkede mottak i større grad enn i dag?»

BEGRUNNELSE:

I VG 25.11.13 uttaler justisminister Anundsen at

"det ikke er målet for regjeringen å bygge flere mottak som internatet på Trandum, som mest minner om et fengsel hvor beboerne kalles innsatte og alle er låst inne på området"

Til NTB samme dag sier Anundsen

"Dette er et lukket mottak og noe helt annet enn integreringsmottakene og retursentrene som regjeringen er enige med KrF og Venstre om å etablere".

På NRK Ytring 12.12.13 skriver justisminister Anundsen "Fremskrittspartiet har fått med seg både Høyre, KrF og Venstre på at vi skal bruke lukkede mottak i større grad enn i dag.. Det er nødvendig med nok lukkede mottaksplasser".

Jeg ber om at justisministeren oppklarer disse motstridende utsagnene og redegjør for hva som er regjeringens politikk.

Svar:

Begrepet "lukket mottak" er ikke definert i utlendingsregelverket og kan forstås på ulike måter. Jeg mener det er naturlig at betegnelsen forbeholdes mottak hvor beboerne er frihetsberøvet. I utlendingslovens terminologi benyttes begrepet "utlendingsinternat" om stedet der en utlending som fengsles på utlendingsrettslig grunnlag anbringes. Det er som kjent ett utlendingsinternat i dag, Trandum, som kan beskrives som et lukket mottak. Regjeringen tar sikte på at den eksisterende hjemmelen for fengsling på utlendingsrettslig grunnlag (utlendingsloven § 106) skal brukes mer aktivt enn i dag, som en følge av at arbeidet med ID-fastsettelse og retur skal styrkes. Regjeringen planlegger derfor en kapasitetsøkning på Trandum, dersom det viser seg å være behov for det.

Representanten Pedersen viser i begrunnelsen til motstridende utsagn fra min side. Jeg mener at det ikke er tilfellet. Det må skilles mellom flere lukkede institusjoner som Trandum, og større kapasitet til å huse personer som fengsles.

SPØRSMÅL NR. 211**Innlevert 16. desember 2013 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 20. desember 2013 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Justisminister Anders Anundsen sier i en kronikk på nrk.no 12.12.13 at "allerede nå kan det se ut til at verden har oppfattet at det er skjedd endringer, for asyltilstrømningen i Norge har gått ned siden regjeringsskiftet".

Betyr dette at regjeringen har nye anslag for asylankomster i 2014?»

Svar:

Prognoser for asylankomster for inneværende og påfølgende år fastsettes av Justis- og beredskapsdepartementet fire ganger i året. Asylprognoser fastsettes

primært for å kunne ha et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for å beslutte budsjettstørrelsene på enkelte poster i statsbudsjettet. Prognosene justeres derfor mot de fire årlige budsjettkonferansene.

I oktober ble prognosen for asylankomster til Norge i 2014 satt til 14 000. Prognosen var basert på asylstatistikk pr. 31. august 2013. Fra september er antall asylankomster redusert, også når man tar høyde for vanlige sesongvariasjoner. Dette kan være en faktor som påvirker prognosen for asylankomster i 2014 når den skal fastsettes neste gang i forbindelse med marskonferansen i 2014.

SPØRSMÅL NR. 212**Innlevert 16. desember 2013 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås****Besvart 20. desember 2013 av klima- og miljøvernminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Fjellreven er et av fem norske pattedyr som er kritisk truet av utryddelse på Norsk rødliste 2010. Arten var nesten utdødd fra norsk natur, men har fått en ny sjanse på grunn av hardt og målrettet arbeid de siste ti årene slik at det nå finnes ca. 120 fjellrever i norsk natur i følge Miljødirektoratet.

Hvilke virkemidler vil statsråden ta i bruk for å øke sjansen for at fjellreven overlever i norsk natur, vil regjeringen vurdere å gjøre fjellreven til en prioritert art, og er det satt av midler til å styrke arbeidet i 2014?»

Svar:

De viktigste tiltakene for fjellrev er utsetting av valper fra avlsstasjonen på Oppdal, fôrautomater som er satt opp i leveområdene og felling av rødrev. I tillegg til at vi har hatt et år med økning av smågnagere i Sør-Norge, kan de mange registrerte kullene i 2013

forklares med at utsettingen av fjellrev har hatt god effekt i de områdene der dette har vært gjennomført.

Det er gledelig at vi ser en slik økning i antall ynglinger fra i fjor til i år, men vi må fortsette det viktige arbeidet med å bevare fjellreven. Det gjøres nå en faglig vurdering av hvordan arbeidet med å sikre ulike truede arter og naturtyper best kan ivaretas innenfor de vedtatte budsjetttrammer. Jeg kan derfor på dette tidspunkt ikke love økte budsjetter til arbeidet med fjellrev for 2014. Jeg kan derimot forsikre om at det vellykkede arbeidet med å redde fjellreven fram til nå, vil fortsette i samsvar med de mål, strategier og tiltak som er skissert i handlingsplanen for fjellrev.

Som et ytterligere tiltak for å ta vare på fjellrev på lang sikt, vil jeg vurdere prioritering av arten. Et forslag til forskrift som utpeker fjellrev som prioritert art har tidligere vært på høring. En slik forskrift vil blant annet kunne inneholde forbud mot uttak, skade eller ødeleggelse av fjellrev og fjellrevhi.

SPØRSMÅL NR. 213**Innlevert 16. desember 2013 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 20. desember 2013 av klima- og miljøvernminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Hvilken prosess ser statsråden for seg for en endring av regelverket for bruk av snøskuter?»

BEGRUNNELSE:

I debatten om bruk av snøskuter er det blitt pekt på det uklare forholdet mellom prøveordningen og et permanent regelverk for ferdsel i utmark. Det er blant annet blitt hevdet fra enkelte naturvernorganisasjoner at prøveordningen kan tas bort og at man i stedet endrer lov om motorferdsel i utmark slik at man har på plass en permanent løsning fra og med sesongen 2014/2015.

Det er ønskelig med informasjon om hvilken prosess som er mulig og ikke minst hvilken prosess departementet ser for seg.

Svar:

Regjeringen har som representanten kjenner til nylig iverksatt en forsøksordning som gir noe over 100 kommuner mulighet til selv å bestemme om de ønsker å etablere løyper for snøscooterkjøring.

Regjeringen har i disse dager også startet arbeidet med et høringsbrev med forslag til endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag som vil gi kommunene større adgang til å forvalte motorisert ferdsel i utmark på permanent basis. Høringsbrevet skal etter hvert sendes på bred høring med god frist for å avgi uttalelse. Høringsuttalelsene vil sammen med erfaringene fra forsøksordningen, inkludert erfaringer fra kommunenes planleggingsarbeid og prosesser, danne grunnlaget for det lovforslaget som Regjeringen til slutt vil fremme for Stortinget.

Forsøket skal evalueres løpende. Forsøket gir anledning til å høste erfaring fra mange ulike kommuner, og med samarbeid over kommunegrenser.

Det er viktig for meg å samle erfaringer fra forsøksordningen før lovforslaget fremmes for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 214**Innlevert 17. desember 2013 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 23. desember 2013 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Ifølge en rapport fra EUs egne revisorer har EU-kommisjonen utbetalt lønn til tusener av offentlig ansatte i Gaza som ikke har vært i arbeid på årevis. Bistanden har som formål å finansiere utførelse av offentlige tjenester, men store summer går til personer som ikke leverer noen offentlige tjenester.

Har utenriksministeren kjennskap til om dette er tilfelle også for norsk Palestinabistand, og mener han det er grunn til å vurdere en omlegging som gir bedre resultater av denne bistanden?»

BEGRUNNELSE:

I en nyhetsmelding av 11. desember 2013 fra Reuters heter det at

"The auditors' report raises questions about the oversight exercised by the European Commission, the EU executive, which is responsible for overseeing EU aid programmes."

Ett av kontrollutvalgene viste at "40 percent of civil servants were not working". EU-revisor Hans Gustaf Wessberg, uttaler at

"Our suggestion is to discontinue the programme for employees in Gaza".

Revisjonsrapporten anbefaler ifølge Reuters at

"The European Union should stop funding Palestinian civil servants in the Gaza Strip because money is going to officials who do not work."

NRK melder 17. desember at 61 000 offentlig ansatte får utbetalt lønn uten at de arbeider. Ifølge NRK har de ikke vært i arbeid siden 2007 da Hamas tok makten på Gaza og Abbas da nektet dem å gå på jobb.

Svar:

Norge har i flere år bidratt med budsjettstøtte direkte til Den palestinske selvstyremyndigheten (PA). Hensikten med budsjettstøtten er å bidra til oppbyggingen og konsolideringen av et palestinsk statsapparat, som en del av to-statsløsningen som er målet for de pågående forhandlingene mellom Israel og PLO. Den norske budsjettstøtten til PA er del av et bredere internasjonalt engasjement for palestinsk statsbygging, som har pågått siden Oslo-avtalen ble underskrevet, og hvor Norge hele tiden har hatt en lederrolle gjennom formannskapet av giverlandsgruppen Ad Hoc Liaison Committee (AHLC).

Ifølge Det internasjonale pengefondet (IMF) er det totalt ca. 61 000 PA-ansatte i Gaza. Jeg er kjent med at et betydelig antall av disse mottar lønn uten å arbeide i sine stillinger på grunn av den politiske situasjonen. Forholdet har sin bakgrunn i Hamas' voldelige maktovertakelse i 2007, da PA instruerte sine ansatte om ikke å møte på jobb for å markere motstand mot Hamas. For enkelte gruppers vedkomme ønsket ikke Hamas at de ble værende i sine stillinger. Fortsettelsen av utbetaling av lønn til de PA-an-

satte var ment som et midlertidig tiltak, men har vedvart frem til i dag.

Forholdet er velkjent for de internasjonale giverne og er politisk meget følsomt blant palestinerne. Det har vært aksept blant giverlandene til PA av at lønnsutbetalingene opprettholdes. Vurderingen har vært at det kan være risiko for at stans i overføringene kan føre til økt rekruttering til ekstreme grupper, konsolidering av Hamas' makt i Gaza og en forverring av den humanitære situasjonen. Det har også vært et viktig mål å bidra til en følelse av enhet mellom Vestbredden og Gaza.

Samtidig er det klart at PAs utgifter i Gaza legger et stort press på den palestinske budsjettsituasjonen. Arbeidet for at PA skal kunne klare seg uten budsjettstøtte blir vanskeligere når Gaza påfører budsjettet store kostnader, uten at man i tilstrekkelig grad har mulighet til å drive inn skatter eller betaling for tjenesteyting. Situasjonen dreier også den palestinske regjeringens fokus fra langsiktig utvikling over til kortsiktig finansiell likviditet.

Jeg har derfor etter en samlet vurdering kommet frem til at det ikke er en holdbar eller bærekraftig løsning om bruke norske bistandsmidler brukes til å utbetale lønn til PA-ansatte i Gaza som ikke arbeider. De humanitære behovene i Palestina er store. Det er viktig at våre bistandsmidler går til tiltak som forbedrer situasjonen for folket i Palestina. Dette vil vi gjøre klart overfor palestinske myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 215

Innlevert 17. desember 2013 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 19. desember 2013 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Eg viser til EU-kommisjonen sitt framlegg om å styrkje handhevinga av utsendingsdirektivet.

Kva vil regjeringa gjere for å vidareføre den raud-grøne regjeringa sitt arbeid overfor EU slik at det framleis vil vere nasjonalt handlingsrom for tiltak og verkemiddel mot sosial dumping i Noreg?»

Svar:

Regjeringa vil arbeide mot sosial dumping og for eit meir seriøst arbeidsliv. Det skal vi gjere gjennom målretta tiltak som gjer det mogeleg å luke ut dei useriøse aktørane og leggje til rette for rettferdig konkurranse. Difor støttar Regjeringa EU-kommisjonen sin

intensjon om å styrkje handhevinga av utsendingsdirektivet gjennom eit eige handhevingsdirektiv. Det er viktig at handhevingsdirektivet opnar for nasjonale ordningar for tilsyn og kontroll, slik at vi kan tilpasse tiltaka mot sosial dumping i høve til både utfordringar og målsetjingar i norsk arbeidsliv.

Regjeringa fører ein aktiv politikk for å ta vare på norske interesser overfor EU ved å medverke tidleg i politikkkutforminga. Framlegget til handhevingsdirektiv er no gjenstand for forhandlingar mellom Rådet og Parlamentet, og vi følgjer saka tett, både i Brussel og gjennom kontakt med andre land som deler våre interesser.

SPØRSMÅL NR. 216**Innlevert 17. desember 2013 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 8. januar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Norge får flere og ulike typer tunneller, både under sjø og i fjell. Trafikktallene øker, og en har stadig flere og alvorligere ulykker med personbiler, vogntog og andre ulykker.

Hvordan vil statsråden jobbe fremover for å sikre redning og beredskap i lange tunneller, og ikke minst undersjøiske tunneller?»

BEGRUNNELSE:

Norge vil om få år ha noen av verdens lengste tunneller under sjø, i tillegg til alle de vi har i fjell. Norge er i tillegg et langstrakt land, med spredt bomønster, og små kommuner. utfordringer i forhold til redning og beredskap vil utfordre oss både matriellmessig og kunnskapsmessig. Ulykker i disse tunnelene vil gi oss mange nye utfordringer i forhold til kapasitet, rømning og redning. Viser bare til ulykker, brann, gass og eksplosjonsfarer sist i media i dag den 17. des 2013.

Svar:

Innledningsvis vil jeg peke på at arbeidet med sikring av norske tunneler nå i 2014 får en betydelig budsjettmessig økning som følge av budsjettforliket i Stortinget mellom FrP, Høyre, KrF og Venstre.

I samarbeid med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap arbeider Statens vegvesen med å videreutvikle strategier for beredskap, innsats og redning ved brann i veggtunneler. I dette arbeidet forankres strategier og det sikres god samhandling mellom ansvarlige etater og øvrige interessenter. Som en del av dette arbeidet vil det i løpet av våren 2014 bli arrangert fem regionale seminarer for ledelse i brannvesenet, politi, 110-sentraler, fylkeskommunen, fylkesmannen og Statens vegvesen. Viktige temaer som vil bli tatt opp i seminarene, er erfaringer med tunnelbranner, tiltak innen sikkerhetsforvaltningen, strategi for beredskap, innsats og redning ved brann i tunnel, tilskudd til brannvesen og samhandling mellom aktører.

Statens vegvesen vil i 2014 sørge for at beredskapsplanene i relevante veggtunneler blir gjennom-

gått og oppdatert i henhold til både ny kunnskap og den strategi som legges for beredskap, innsats og redning ved brann i veggtunneler.

Selvredningsprinsippet er et bærende prinsipp i forbindelse med hendelser i tunneler, både i Norge og i verden for øvrig. Statens vegvesen arbeider med tiltak som tilrettelegger bedre for selvredning. Selvredningsprinsippet er viktig fordi mange tunneler ligger i stor avstand fra nærmeste brannstasjon.

Arbeidet med å oppgradere riksveggtunneler blir prioritert i perioden 2014 - 2017. I tillegg vil langt flere av de nye lange tunnelene bli bygd ut med to løp, hvilket gir trafikanter langt bedre rømmingsmulighet.

Nødnett blir i løpet av 2014 - 2015 installert i alle eksisterende veggtunneler som fra før har nødkommunikasjon, og i alle veggtunneler som er lengre enn 500 meter og har en årsdøgns trafikk som er høyere enn 5000 kjøretøy. Alle nye veggtunneler over 500 meter utstyres med nødnett. I de samme veggtunneler etableres det DAB radiokommunikasjon. I denne løsningen vil vegtrafikksentral og nødcenter kunne kommunisere og trafikanter kan varsles over radio allerede tidlig i hendelsesforløpet.

Ventilasjon er vesentlig for å redusere alvorlige konsekvenser av brann i tunneler. Statens vegvesen har derfor over tid lagt til grunn montering av ventilasjon i alle nye tunneler lengre enn 1000 meter og som har en større årsdøgns trafikk enn 1000 kjøretøy. Dette vil også bli lagt til grunn ved utbedring av eksisterende riksveggtunneler, og ventilasjonskapasitet vil der bli oppgradert til samme nivå som for nye tunneler.

Statens vegvesen har i samarbeid med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og brannvesen nylig utarbeidet en rapport som fastsetter prinsipper for tilskudd til brannvesen. Rapporten foreslår blant annet egnet utstyr for effektiv redning i tunneler med stigning og ulike typer kompetansetiltak. Statens vegvesen vil i 2014 avholde flere kurs innen beredskap, innsats og redning ved brann i veggtunneler. Her vil brannvesen og Statens vegvesen få både teoretisk undervisning og praktisk øvelse med tunnelbrann.

SPØRSMÅL NR. 217**Innlevert 18. desember 2013 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 27. desember 2013 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«På hvilken måte bistår Norge kampen for en demokratisk utvikling i Aserbajdsjan, og vil utenriksministeren ta nødvendige initiativ for at den nylig fengslede demokratiaktivisten Anar Mammadli behandles etter rettsstatens og demokratiets prinsipper?»

BEGRUNNELSE:

Nylig ble Anar Mammadli, leder for NGOen Election Monitoring and Studies Centre (EMDS) i Baku, Aserbajdsjan, arrestert og varetektsfengslet for tre måneder grunnet mistanke om "illegal næringsaktivitet uten legal registrering" og skatteunndragelse. Han risikerer mange år i fengsel hvis han blir dømt.

Mammadli er en profilert valgobservatør og demokratiaktivist i Aserbajdsjan. Ut fra signalene som blant annet har kommet fra Den norske Helsingforskomite, samt European Platform for Democratic Elections (EP-DE), er det mye som tyder på at arrestasjonen er politisk begrunnet - bl.a. har Mammadli har vært en sterk kritiker av det sittende regimet gjennom lengre tid.

Undertegnede er av den oppfatning at det er avgjørende at Norge er tydelig i sin kamp for menneskerettigheter - også i land hvor vi har næringsinteresser - og mener det er viktig at norske myndigheter viser tydelighet overfor stater hvor mennesker tilsynelatende blir forfulgt for sine meninger.

Svar:

Norske myndigheter følger nøye saken mot demokratiaktivisten Anar Mammadli. Vi har gitt uttrykk for vår dype uro over arrestasjonen både direkte til aserbajdsjanske myndigheter og sammen med nørstående land i OSSE. Vår ambassade i Baku har hatt nær kontakt med Mammadli både før og etter han kom i aserbajdsjanske myndigheters søkelys. Siden han ble arrestert, har ambassaden i Baku gjort flere

framstøt for å få tillatelse til å besøke Mammadli i varetekt.

Ambassaden tok opp arrestasjonen av Mammadli med aserbajdsjanske myndigheter i møte 19. desember. På vegne av norske myndigheter ble det da gitt uttrykk for dyp uro over arrestasjonen. Det ble understreket at han må få en åpen og rettferdig behandling i rettsvesenet. Ambassaden har bedt om flere møter med ulike deler av aserbajdsjanske myndigheter for å diskutere saken mot Mammadli.

Norge var 19. desember tilsluttet et EU-innlegg i OSSEs faste råd, hvor arrestasjonen av Mammadli ble tatt opp.

Norske myndigheter vil fortsette å følge saken mot Mammadli nøye.

Videre støtter norske myndigheter demokratiutvikling i Aserbajdsjan på flere måter:

Vi har et bredt prosjektsamarbeid som blir finansiert med tilskuddsmidler fra Utenriksdepartementet. Mange av prosjektene er innrettet slik at de skal bidra til demokratiutvikling i landet.

Vi støtter dessuten arbeidet som internasjonale organisasjoner gjør innen demokratibygging, rettsstatsutvikling og fremme av menneskerettigheter i Aserbajdsjan. Dette skjer blant annet gjennom Euro-parådet, Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE) og ulike FN-organisasjoner.

Demokratiutvikling har også en viktig plass i den dialogen vi har med aserbajdsjanske myndigheter. Spørsmål som omhandler demokrati og menneskerettigheter tas opp av norske myndigheter på politisk nivå, så vel som på embetsnivå.

Vår ambassade har daglig kontakt med demokratiaktivister og menneskerettighetsforsvarere, deltar på deres arrangementer og bidrar med støtte til deres arbeid på ulike måter. Dette skjer i tråd med Utenriksdepartementets retningslinjer for støtte til menneskerettighetsforsvarere.

SPØRSMÅL NR. 218**Innlevert 18. desember 2013 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell****Besvart 23. desember 2013 av kultur- og kirkeminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Det bør vere mogeleg for alle innbyggjarar i Noreg å følgje eit viktig arrangement som OL på TV. For dei som ikkje høyrer er det viktig med teksting eller teiknspråkoversetjing. TV2 har senderettane til OL i Sotsji.

Korleis vil regjeringa sikre at OL blir den same opplevinga for døve som for andre?»

GRUNNGJEVING:

«OL samlar Noreg til eit rike", sa kringkastingssjefen i 1994. Samstundes slo alle døve og folk med hørselshemming over på SVT 1 for å få med seg innhaldet. I ettertid har NRK fått både teiknspråkkanal og teksteavdeling, og betre klart å inkludere døve og folk med hørselshemming i demokratiet og i den folkefesten OL-sendingar utgjør. I år står vi i fare for at tilbodet om OL-sendingar for døve og folk med hørselshemming forsvinn, og at desse nok ein gong må gå til svensk TV for å kunne følgje med på OL.

Svar:

Eg meiner det er svært viktig at døve og folk med hørselshemming får tilgang til TV-program. Frå 1. januar

2013 fastsette Stortinget konkrete krav til teksting i kringkastingslova. Krava gjeld NRKs rikssendingar og alle kommersielle TV-kanalar med ein sjåarandel på meir enn fem prosent. Etter desse reglane skal kommersielle TV-kanalar tekste alle ferdigproduserte program mellom kl. 18.00 og 23.00. For direktesendingar i same tidsrom krev reglane teksting berre dersom det er teknisk og praktisk mogleg. Det er Medietilsynet som kontrollerar at tekstekrava i kringkastingslova blir oppfylte. Me-dieklagenemnda handsamar klager på reglane. Ettersom både Medietilsynet og Medieklagenemnda er uavhengige av departementet i slike saker, ønskjer eg ikkje å kommentere einskilde tilfelle.

Eg har like fullt ansvar for regelverket. Då tekstekrava blei lovfesta, oppmoda departementet kringkastarane til å tekste så mange program som mogleg og meir enn det lova set krav om.

Departementet uttalte vidare at lovfestinga berre var første steg på vegen mot ein meir universell utforming av TV-tilbodet, men at det må bli utvikla tekniske løysingar som reduserer kostnadene for kringkastarane før det vil bli aktuelt å utvide tekstekrava.

SPØRSMÅL NR. 219**Innlevert 18. desember 2013 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø****Besvart 20. desember 2013 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker****Spørsmål:**

«Halvparten av dei som søkte om grøne konsesjonar har fått søknadene avvist pga. formelle feil. I media vert det hevda at dei formelle feila f eks går ut på at kvittering er på engelsk. Det vert vidare vist til at det er faggruppa for handsaming av dei grøne konsesjonane som skal sjekke formalia knytt til søknaden, og ikkje direktoratet.

Meiner ministeren det er riktig tidsbruk at faggruppa skal gjere dette, og kan det garanterast at gode innovative grøne løysingar ikkje går tapt som følgje av små, uvesentlege formelle feil?»

GRUNNGJEVING:

Intensjonane med dei grøne konsesjonane er vi alle samde om er svært gode. Dei skal fremje nye innovative løysingar som vil vera til stor hjelp for framtidig vekst i den viktige havbruksnæringa, innanfor bærekraftige miljømessige rammer. Når så halvparten av søknadene vert avvist, og det vert hevda at dette i hovedsak skuldast formaliekrav, reiser det ein del spørsmål. Det kan mellom anna stillast spørsmål ved om det er rett at det er faggruppa som skal bruke tid på å sjekke formaliekrav eller om det høyrer meir naturleg inn under Fiskeridirektoratet sitt felt. Så vidt undertekna veit så er det direktoratet som har utført denne jobben før. Viss dei hadde undersøkt dette,

hadde det vorte rydda opp i søknader med formaliefeil, og desse hadde ikkje havna i ankeprosessen. Det er grunn til bekymring knytt til om det er gjort tiltak for å sikre at ikkje gode innovative løysingar går tapt pga. anke, eller avslag.

Svar:

Eg er overraska over at representanten Heggø stiller spørsmål ved korleis tildelingsrunden for nye løyve til lakseoppdrett 2013 er innretta. Det er den førre regjeringa som har lagt opp den saksgangen som vi nå ser. Arbeidsoppgåvene til faggruppa er bestemt i forskrifta som regulerer tildelinga av nye grøne konsesjonar til laks, aure og regnbogeaure i 2013 og i eigen

instruks for faggruppa. Både forskrifta og instruksen vart fastsett av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen (AP), og det følgjer av desse at faggruppa skal vurdere om krav til formalia ved søknadene er oppfylt.

Tildelingsforskrifta fastset ei rekkje krav til søknadene, og det var opp til søkjar å oppfylle dei. Som representanten sikkert er kjend med, har Fiskeri- og kystdepartementet motteke i alt 118 vedtak om avvising til klagebehandling. Fram til nå har vi behandla dei 28 sakene i gruppe B (lukka bodrunde) som departementet har fått til behandling, og eg har oppheva avvisingsvedtaket i alle desse sakene. Eg tar sikte på å ha avgjort alle klagesakene innan utgangen av januar.

SPØRSMÅL NR. 220

Innlevert 18. desember 2013 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 20. desember 2013 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Viser til Aftenpostens sak laurdag 14. desember som hevda at ein fiskar i Aden-bukta utanfor Jemen hadde blitt skote av besetningsmedlemer på eit norsk skip. Det er uklårt om norske skip sin bruk av skytevåpen utan grunn er eit utbreitt problem.

Kan statsråden utdjupe kva ho veit om det og svare på korleis ho vil sikre at lovbrøt på norske skip blir likebehandla med andre brot på norsk lov, og vil statsråden forsikre seg om at denne saka blir etterforska?»

Svar:

Vi har per i dag ikkje haldepunkt for at denne hendinga skjedde om bord på eit norskregistrert skip. Bruken av væpna vakter på norske skip er regulert i forskrift, som er gjeve med heimel i skipstryggleikslova. Spørsmålet om kor stort omfanget av våpenbruken er på norske skip ligg difor under Nærings- og handelsdepartementet.

Straffelova gjeld for norske fartøy i open sjø, jf. straffelova § 12 nr. 1 bokstav d. Dette betyr at politiet og påtalemakta kan granske og iretteføre lovbrøt. Det ligg hjå påtalemakta å avgjere om denne saka skal granskast.

SPØRSMÅL NR. 221**Innlevert 18. desember 2013 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 8. januar 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Helsemyndighetene satser tungt på tiltak som hjelper foreldre med å leve med og håndtere barn med alvorlige atferdsproblemer. Nylig har NAV endret praksis slik at foreldre ikke lenger får dekket tiden de er borte fra jobb for å delta på opplæringen. Dette har ført til en meget negativ nedgang i antall foreldre som tar i bruk tilbudet. Dermed ødelegger staten for seg selv i et viktig arbeid.

Hvordan vil helseministeren ta tak i denne problemstillingen?»

BEGRUNNELSE:

Norge tilbyr gruppeopplæring til foreldre som har barn med alvorlige atferdsproblemer. Helsemyndighetene satser tungt på dette, og program som "De utrolige årene" er dokumentert som meget effektive. Programmet tilbys i Barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikker og er standardbehandling for barn med alvorlige atferdsdiagnoser. Beregninger viser at siden oppstart i 2000 har tiltaket alene spart samfunnet for ca. 4.25 milliarder i et livsløpsperspektiv for de rundt 5000 barna hvis foreldre har mottatt tilbudet. I tillegg kommer ting som er vanskeligere å økonomisk beregne, som all lidelse og elendighet de aktuelle barna er blitt spart for.

Det har nå blitt svært vanskelig for en god del av foreldrene å ta fri fra jobben for å møte opp i gruppene som går på dagtid. Dette fordi de blir trukket i lønn når de er borte fra jobben. For disse har NAV inntil nylig tilbudt opplæringspenger. NAV har nå endret praksis, uten at noen lov eller forskrift er endret. Foreldrene får rett og slett ikke lenger opplæringspenger, og poliklinikkene opplever at foreldre i økende grad slutter i gruppene fordi de ikke har råd til å miste noe av inntekten.

Dette skjer over hele landet.

Foreldre kan alternativt be om sykemelding, men de er jo ikke syke som de selv sier. Rett til fravær ved barns sykdom våger de heller ikke å bruke opp, i tilfelle barna blir virkelig syke og de må være hjemme.

Helsemyndighetene satser med andre ord på slike programmer, samtidig som NAV gjør det vanskelig for svært mange å benytte tilbudet. Dermed undergraver den ene delen av staten viktig arbeid som andre deler av staten satser på.

Svar:

Stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes stiller spørsmål om praktiseringen av regelverket knyttet til

opplæringspenger i forbindelse med gruppeopplæring til foreldre som har barn med alvorlige atferdsproblemer.

Etter folketrygdloven § 9-13 kan det gis opplæringspenger til den som har omsorg for barn med en funksjonshemming eller en langvarig sykdom, dersom vedkommende gjennomgår opplæring ved en godkjent helseinstitusjon eller deltar på foreldrekurs ved offentlig spesialpedagogisk kompetansesenter. Det er et vilkår at opplæringen er nødvendig for at foreldrene kan ta seg av og behandle barnet. Stønden kan gis selv om barnet er fylt 18 år. Det må legges fram legeerklæring som dokumenterer at opplæringen er nødvendig.

Arbeids- og velferdsdirektoratet gir ingen forhåndsgodkjenning av de enkelte kurs og opplæringsopplegg. Det er forvaltningsenhetene som vurderer om disse oppfyller vilkårene i regelverket. Det er viktig at opplæringens innhold og hvorfor denne er nødvendig tydelig fremkommer i legeerklæringen som danner grunnlaget for den enkeltes søknad.

Opplæringspenger gis til den enkelte som søker om denne ytelsen. I tillegg til at loven stiller vilkår om at opplæringen må være nødvendig, stilles det vilkår til den enkelte søker om opptjeningsstid og tap av arbeidsinntekt, jf. folketrygdloven §§ 9-2 og 9-3. Det kan derfor være individuelle forhold som gjør at noen får avslag og andre ikke.

For at det skal kunne innvilges opplæringspenger, er det et vilkår at man har tapt minst 20 prosent av arbeidsinntekten. Dersom kurset har en kortere varighet enn en normal arbeidsdag, vil dette vilkåret ikke være oppfylt. Nødvendig reisetid til og fra kurset regnes også med. Erfaringer fra klagesaker på dette området, viser at dette vilkåret i noen tilfeller ikke har vært oppfylt. NAV Klageinstans har gitt tilbakemelding på at i enkelte saker har slike kurs kun hatt en varighet på 2-3 timer per uke. Totalt sett må inntekten være redusert tilsvarende minst én arbeidsdag per uke for at det skal kunne innvilges opplæringspenger.

Høsten 2013 ble flere av ytelsene som Arbeids- og velferdsetaten forvalter spesialisert. To forvaltningsenheter behandler nå søknader om pleie-, opplærings- og omsorgspenger for hele landet. Intensjonen med spesialisering er å sikre lik praksis og lik saksbehandlingstid for alle brukere. Det forventes på denne måten økt produktivitet og kvalitet.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst meg om at spesialiseringen har vist at det har vært noe ulik praksis i de forskjellige fylkene når det gjelder søknader om opplæringspenger. Et av formålene med

spesialiseringen er å sikre økt grad av likebehandling, ved at praksis i hele landet blir i samsvar med regelverket. Arbeids- og velferdsetatens retningslinjer på dette området er ikke endret som en følge av denne spesialiseringen. I den grad praksis enkelte steder har vært liberal, vil likevel dette for noen framstå som en ny og strengere praksis.

Jeg vil gjøre oppmerksom på at omsorgspenger etter folketrygdloven § 9-5 i tilsvarende tilfeller kan være riktig ytelse, dersom vilkårene for øvrig er oppfylt. Etter denne bestemmelsen kan arbeidstaker få omsorgspenger dersom man på grunn av barnets sykdom må delta på ulike oppfølgingsmøter med for eksempel lege, fysioterapeut, annet helsepersonell, PPT, BUP, ansvarsgruppe rundt barnet i forbindelse

med individuell plan osv. Det er ikke et vilkår at barnet må delta i møtet. I de tilfellene hvor man er borte fra arbeid noen timer per dag, men ikke så mye som 20 prosent, er det mulig for arbeidstaker og arbeidsgiver å avtale bruk av for eksempel halve dager. Dette er noe den enkelte forelder blir enig med sin arbeidsgiver om.

Regjeringen har i sin politiske plattform varslet at vi skal foreta en helhetlig gjennomgang av arbeids- og velferdsforvaltningen, og at vi skal gå gjennom ulike velferdsordninger som Arbeids- og velferdsetaten administrerer. Et viktig formål med denne gjennomgangen vil være å vurdere om det er behov for endringer som kan sikre at brukerperspektivet blir ivare tatt på en best mulig måte.

SPØRSMÅL NR. 222

Innlevert 18. desember 2013 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 2. januar 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Det er bred politisk enighet om at samiskspråklig forskning skal styrkes. Samtidig opplever forskere som publiserer i anerkjente samiskspråklig tidsskrift at denne forskningen ikke anerkjennes på lik linje med øvrig forskning.

Kan kunnskapsministeren klargjøre regjeringens holdning i dette spørsmålet?»

BEGRUNNELSE:

Den norske samepolitikken er forankret i Grunnlovens paragraf 110 a, og en rekke internasjonale konvensjoner vi har forpliktet oss til å følge. Det pålegger myndighetene å legge til rette for at samene kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.

Forpliktelsen griper også inn i forskningen, å legge til rette for samisk forskning og utdanning. Siden 1980-tallet har det vært en økende satsing på samisk utdanning og forskning. Det er etablert institusjoner, særskilte studieprogrammer, men også integrering av samiske temaer i forskning og utdanning i studieplaner ved universiteter og høyskoler, og dessuten kvoter i spesifikke studier. I løpet av få tiår har samene gått fra å være studieobjekter til selv å drive forskning på egne språk og egne samfunnsforhold.

Et sentralt mål i dette arbeidet er å utvikle samisk som vitenskapsspråk. Dette er hjemlet i Sameloven

og i ulike folkerettslige dokumenter. Samiske språk står i en svært alvorlig situasjon.

Butenschøn-utvalget ga kunnskapsdepartementet i 2012 forslag til tiltak som blant annet skal styrke denne dimensjonen. Deres analyse er at samtlige samiske språk i varierende grad er truet av språkdød, og omfattende tiltak er nødvendige for å redde de mest utsatte av dem. De mener å styrke samisk som vitenskapsspråk er avgjørende: "Språkrøkten og -utviklingen må gå både "oppover", til å utvikle samisk som vitenskapsspråk, og "nedover", det vil si at vitenskapsspråket påvirker utvikling og bruk av dagligspråket. Samiskspråklig forskning er grunnleggende for å utvikle et samisk fagspråk, og fagspråket inngår igjen i byggingen av samisk som et fullstendig, og dermed samfunnsbærende, språk", skriver utvalget. Dette må vi som nasjon ta på det dypeste alvor.

Skal en slik styrking skje må dette vise seg i praksis ved norske universiteter og høyskoler. Undertegnende har grunn til å tro at dette ikke er tilfelle. Ved flere anledninger blir samiskspråklig forskning ikke anerkjent på like linje med forskning publisert på norsk eller engelsk. Begrunnelsen er ofte at samisk er et for marginalt vitenskapelig språk. Denne praksisen får konsekvenser for blant annet vurdering av vitenskapelig opprykk, som har en svært viktig rolle i de akademiske institusjoner.

Konsekvensen er både at dette hindrer publisering og utvikling av samisk som vitenskapsspråk, og

hindrer den generelle utviklingen av samisk språk. Jeg mener praksisen ikke bare strider med nasjonale politiske målsetninger, det bidrar også til å undergrave myndighetenes mål og tiltak.

Det er derfor på tide at regjeringen klargjør overfor universiteter og høyskoler om hva Norges politikk på området er.

Svar:

I Norge har vi siden 2004 hatt en publiseringsindikator i det delvis resultatbaserte finansieringssystemet for universiteter og høyskoler. Formålet med indikatoren er både å stimulere til mer vitenskapelig publisering og publisering av høyere kvalitet. Det faglige ansvaret for publiseringsindikatoren forvaltes av Publiseringsutvalget i Universitets- og høyskolerådet på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Jeg skal i det følgende redegjøre for hvordan samiskspråklige publiseringskanaler er ivaretatt i dette systemet.

Jeg er enig i at ivaretagelse av vitenskapelige publiseringskanaler på samisk står helt sentralt i videreutviklingen av samisk som vitenskapsspråk. Samiskspråklige publiseringskanaler gir uttelling på publiseringsindikatoren på lik linje med alle andre publiseringskanaler uavhengig av språk, så fremt de tilfredsstiller de grunnleggende kravene til vitenskapelig publisering, så som fagfelle vurdering og at publikasjonen bringer ny innsikt.

Kvalitetsdimensjonen i publiseringen ivaretas ved at særlig anerkjente kanaler som omfatter 20 prosent av den totale publiseringen innenfor hvert fagområde løftes til nivå 2 og gir ekstra uttelling i systemet. Det er fagrådene for de enkelte fagområdene, i alt drøye 50 organer, som nominerer kanaler til nivå 2. Forslagene vurderes så for godkjenning av Publiseringsutvalget.

De samiske publiseringskanalene befinner seg på lister som forvaltes av ulike fagråd, eller på den særskilte lista for tverrfaglige kanaler i humaniora, som forvaltes direkte av Publiseringsutvalget. For å kompensere at få eller ingen av de samiskspråklige publiseringskanalene som forvaltes av fagrådene ligger på

nivå 2, så har Publiseringsutvalget valgt å plassere det svært dominerende samiskspråklige tidsskriftet *Sámi dieđalaa áigecála* på nivå 2. På den måten forsøker Publiseringsutvalget så langt som mulig å ivareta og utvikle samisk vitenskapsspråk.

Generelt har antallet vitenskapelige publikasjoner i universitets- og høyskolesektoren økt kraftig etter at publiseringsindikatoren ble innført. Også antallet tellende publikasjoner på samisk har vokst betydelig de senere årene. Det kan derfor være grunnlag for å hevde at publiseringsindikatoren har bidratt til å stimulere til økt vitenskapelig publisering også på samisk. På den andre siden er det også viktig at vitenskapelige arbeider om samiske spørsmål publiseres på andre språk enn samisk. Samene har mange problemstillinger felles med andre urfolk, og skal det kommuniseres akademisk på tvers av språkbarrierer om slike spørsmål, er det viktig å publisere på språk med global utbredelse, for eksempel engelsk. Det bør derfor være en balanse mellom publisering på samisk og andre språk.

Et av de viktigste tiltakene som har vært gjennomført for å styrke samisk vitenskapsspråk er opprettelsen av Samisk høyskole i 1989, hvor samisk er arbeidsspråk og en av forutsetningene for opptak til studier og ansettelse som vitenskapelig ansatt ved institusjonen. I tillegg gjøres det utstrakt samiskspråklig forskning ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet, som naturligvis også samarbeider tett med Samisk høyskole. Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet har som språkpolitisk mål at samisk skal sidestilles med norsk i den utstrekning det lar seg gjøre. I tillegg er det flere andre universitet og høyskoler som publiserer på samisk, selv om omfanget er forholdsvis lite.

Regjeringen har i sin regjeringserklæring skrevet at det er viktig og berikende å ta vare på samisk språk, kultur og tradisjoner. Norsk og samisk er likeverdige språk for Regjeringen. Kunnskapsdepartementet er i dialog med Sametinget om oppfølging av Butenschøn-utvalget, herunder om tiltak for språkrøkt.

SPØRSMÅL NR. 223**Innlevert 18. desember 2013 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 7. januar 2014 av klima- og miljøvernminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Mener statsråden at det er riktig at retten til erstatning for sannsynliggjorte tap for rovdyrskader på beitedyr, svekkes i forhold til den rettsvirkning som "Krokdommen" fastsatte, slik Miljødirektoratet har foreslått i høringsutkastet til ny forskrift?»

BEGRUNNELSE:

Det er fastsatt mål om å opprettholde levedyktige bestander av våre store rovdyr. Noe som påfører en del skader på beitedyr og tamrein, med tilhørende økonomiske tap for dyreeierne.

For å forhindre at selvstendige næringsdrivende skal bære den økonomiske byrden av vår nasjonale målsetning om levedyktige rovdyrbestander, og for å bidra til et redusert konfliktnivå og en aksept av de vedtatte bestandsmål i blant befolkningen, er en rettferdig erstatningsordning som dekker alle reelle tap en forutsetning.

Praktiseringen av gjeldende erstatningsordning har imidlertid medført konflikter, både i politiske fora og i rettsapparatet. Spesielt har håndteringen av sannsynliggjorte rovdyr tap i henhold til gjeldende erstatningsforskrift (§8) vært omstridt, hvor forskriften fastsetter forhold som enkeltvis eller i sammenheng, kan bidra til å sannsynliggjøre tap. Samt at det fastslås at det skal gis erstatning for sannsynliggjorte tap.

Noen av rovdyrene har en adferd som gjør det vanskelig å gjenfinne drepte dyr for å få dokumentert dødsårsaken. Her har rovdyrforvaltningen igjennom mange år benyttet en skjønnsmessig vurdering av sannsynligheten for tap, uten å vurdere eller begrunne sannsynligheten av andre tapsårsaker. En saksbehandling som har skapt mange konflikter, og kan ha bidratt til at dyreeiere med omfattende rovdyr tap har fått avkortet sin erstatning vilkårlig, med utgangspunkt i at de aktuelle rovdyr, i hovedsak jerv, gaupe og ørn, gemmer eller frakter bort dyra slik at det er vanskelig å dokumentere skaden.

En prinsipiell rettsavgjørelse ble nettopp fattet i Frostating lagmannsrett ("Krokdommen" 04.11.2013), hvor Direktoratet for Naturforvaltning sitt erstatningsvedtak ble kjent ugyldig, da bevisføringen ikke viste at det var sannsynlig at det hadde vært andre tapsårsaker i den aktuelle besetningen som kunne sannsynliggjøre et så stort tap utover gjennomsnittlig normalt tap som kunne ha en annen årsak enn rovdyrskade. Vi må derfor kunne konkludere med at gjeldende erstatningsforskrift gir rett til erstatning for sannsynliggjorte tap, når andre dødsårsaker ikke kan sannsynliggjøres.

Den 14.10.2013 sendte Miljødirektoratet ut forslag til ny forskrift om erstatning for tap og følgekostnader når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt, med høringsfrist 15.01.2014.

Denne forskriften må betraktes som en klar innskjerping av retten til erstatning for sannsynliggjorte tap, da det i følge forslaget vil være hjemmel for skjønnsmessig behandling av tap utover normalt tapet, om det f.eks. ikke er dokumentert regelmessige rovvilt skader i beiteområdet i beitesesongen. I motsetning til dagens erstatningsforskrift som etter "Krokdommen" gir rett til full erstatning for alle tap utover normalt tapet, om det ikke er sannsynlig overvekt for andre konkrete tapsårsaker enn rovvilt i beiteområdet.

Svar:

Sauetillaters rett til erstatning for tap til rovvilt følger av Forskrift om erstatning for tap av husdyr, med hjemmel i naturmangfoldloven § 19. Forskriftens formål er å erstatte dyreeierens tap og følgekostnader når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt. Dette innebærer dekning av direkte økonomisk tap og dekning av andre tap og ulemper som dyreeier er påført, og som står i årsakssammenheng med tap av husdyr.

For 2008 ble det fremmet klage på flere konkrete erstatningsvedtak. Lagmannsrettens dom i Krokann-saken, som gjelder én av disse klagesakene, medførte at klagevedtaket i denne saken ble kjent ugyldig, og at saken må behandles på nytt av forvaltningen. Ved den skjønnsmessige vurderingen av hvor mange dyr som ble erstattet som tapt til rovvilt hadde forvaltningen ikke i tilstrekkelig grad vurdert og begrunnet andre mulige tapsårsaker enn rovvilt.

Dommen innebærer at det ble etablert en tydelig plikt for forvaltningen til å vurdere og å begrunne andre tapsårsaker enn rovdyr ved saksbehandlingen, når slike forhold har betydning for utfallet. Dette medfører at alle forhold som har hatt betydning i vurderingen av saken skal grunngis, slik at den som vedtaket gjelder kan se hvilke forhold som er vurdert og hvordan de er vektlagt. Lagmannsrettens dom innebærer ikke at alt tap ut over det såkalte normalt tapet skal erstattes som rovdyr tap i områder med rovdyr.

Det ble tidligere i høst sendt ut et høringsforslag om endringer i regelverket for erstatning for husdyr tatt av rovdyr. Endringene er oppfølging av et ekspertutvalg om erstatningsordningen for rovvilt skade på husdyr fra 2011 og har som siktemål å

bidra til å gi erstatningsmyndigheten bedre kunnskap om andre tapsforhold enn rovvilt. Dette vil kunne gi et sikrere grunnlag for å foreta de vurderinger av andre tapsårsaker, slik som lagmannsret-

tens dom forutsetter. Jeg vil også vurdere om det er behov for ytterligere justeringer i erstatningsforskriften for å få erstatningsordningen til å fungere i tråd med formålet.

SPØRSMÅL NR. 224

Innlevert 18. desember 2013 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 9. januar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Vil regjeringen nedsette et utvalg for å vurdere kildevernets stilling i lys av datalagringsdirektivet, og foreslå tiltak for å opprettholde et sterkt kildevern?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Stortingets vedtak om å si ja til datalagringsdirektivet våren 2011, engasjerte norske presseorganisasjoner seg sterkt. De frykter for kildevernets stilling, hvis direktivet gjennomføres. Norsk Journalistlag, Norsk Presseforbund og Norsk Redaktørforening er alle bekymret for at direktivet kan få negative konsekvenser for varslere med behov for anonymitet. Vi ser allerede i dag at ulike myndigheter i noen sammenhenger er ivrige etter å få avdekket identiteten til mediekilder i forbindelse med etterforskning av ulovlige forhold. Når direktivet tross presseorganisasjonenes advarsler ble vedtatt innført foreslo de samme organisasjonene at det skulle oppnevnes et utvalg for å vurdere kildevernets stilling. Et slikt utvalg var tenkt å foreslå tiltak som kunne styrke kildevernet, i møte med det økte overvåkingspotensialet som følger av pliktig lagring av trafikkdata. Et slikt utvalg kan fortsatt nedsettes. Da dette ble tatt opp med statsråden i muntlig spørretime 18. desember valgte han å ikke besvare spørsmålet.

Svar:

Regjeringen ser per i dag ikke behov for å nedsette et utvalg for å vurdere kildevernets stilling i lys av datalagringsdirektivet. Det er imidlertid allerede gjennomført tiltak for å opprettholde et sterkt kildevern.

Prop. 147 L (2012-2013) om endringer i straffeprosessloven mv. (behandling og beskyttelse av informasjon) ble fremmet våren 2013 og vedtatt av Stortinget ved lov 21. juni 2013 nr. 86. Her ble det

blant annet lovfestet regler som styrker vernet av pressens anonyme kilder. I proposisjonen sluttet Justis- og beredskapsdepartementet seg til Metodekontrollutvalgets bemerkninger om pressens rolle og kildevernets funksjon under punkt 28.7 side 339 i utredningen:

"Utvalget vil innledningsvis understreke at en fri og uavhengig presse er en grunnleggende forutsetning for informasjonsformidling, folkeopplysning og meningsdannelse i et demokrati. Særlig viktig er pressens bidrag til å avdekke kritikkverdige forhold og myndighetsmisbruk i samfunnet. For å utøve slik virksomhet er pressen avhengig av at enkeltmennesker som sitter på samfunnsmessig relevant informasjon tør videreformidle slik informasjon. I noen situasjoner kan dette bare skje i bytte mot et løfte om anonymitet, og kildevernet er dermed en forutsetning for at pressen skal kunne fylle rollen som "samfunnets vaktbikkje"."

Etter departementets oppfatning oppfylte dagjeldende regelverk konvensjonsforpliktelsene om vern av pressens kilder etter EMK artikkel 10, blant annet grunnet de strenge inngangsvilkårene for bruk av skjulte tvangsmidler, samt forhåndskontroll gjennom krav om rettens tillatelse. Departementet mente likevel det var hensiktsmessig å foreslå lovendringer som lot behovet for bevaring av pressekilders anonymitet utgjøre en mer markant begrensning i adgangen til å rette kommunikasjonskontroll og romavlytting mot journalisters virksomhet, enn tilfellet var etter dagjeldende rett. I proposisjonen ble det derfor foreslått å innføre et krav i henholdsvis straffeprosessloven §§ 216 c annet ledd og 216 m fjerde ledd om særlige grunner for å tillate henholdsvis kommunikasjonskontroll overfor redaktører og journalister, og romavlytting av redaksjonslokaler eller tilsvarende. Under behandlingen i Stortinget sluttet Justiskomiteen seg til dette, jf. Innst. 445 L (2012-2013) punkt 2 side 5.

SPØRSMÅL NR. 225**Innlevert 18. desember 2013 av stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen****Besvart 6. januar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Jeg takker for svaret i ordinær spørretime 18. desember 2013. I svaret fra statsråden kom det likevel ikke noe svar på det konkrete spørsmålet. Det gjentas derfor her, jeg ber på nytt svar på følgende: Ved en eventuell innføring av EUs datalagringsdirektiv vil innbyggernes data- og teletrafikk lagres.

Hvordan vil statsråden karakterisere et samfunn der data om alle menneskers data- og teletrafikk lagres?»

Svar:

Jeg viser til svaret gitt i ordinær spørretime den 18. desember 2013. Jeg tar som utgangspunkt at opposisjonen selv ønsker å velge sine karakteristikk og ordvalg rundt ulike politiske saker og vil derfor nødigst

legge ord i munnen på representanten Valen. La meg likevel minne om at Datalagringsdirektivet ble vedtatt gjennomført under den rødgrønne regjeringen som representanten Valens parti var del av, og at det stortingsflertallet som vedtok direktivet har økt antallet representanter for inneværende periode sammenlignet med forrige stortingsperiode. Det er Stortinget som fastsetter lovgivningen og bestemmer retningen for samfunnet. I den grad representanten Valen egentlig vil ha en karakteristikk så kan man si at innføringen av datalagringsdirektivet i norsk rett er en konsekvens av en rødgrønn regjering og en konsekvens av at det er stortingsflertallet som bestemmer. Som statsråd kommer jeg til å sterkt vektlegge at personvern hensyn ivaretas best mulig med de vedtak som Stortinget gjør.

SPØRSMÅL NR. 226**Innlevert 19. desember 2013 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 6. januar 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Stortinget vedtok i vårsesjonen 2013 endringer i odelsloven, samtidig som hjemmelen for å søke om odelsfrigjøring ble fjernet.

Hvordan planlegges endringene gjennomført i lovverket, og hvilke overgangsordninger vil det bli lagt opp til i forbindelse med pågående saker om delingsprosesser etter jordloven, der odelsfrigjøring kan være aktuelt?»

Svar:

I lov av 14. juni 2013 nr. 47 ble det gjort to endringer i odelsloven:

- Den første gjaldt odelsloven § 8 - om odelskretsen, dvs. hvem som har odelsrett. Her ble det gjort en innskrenking av odelskretsen.
- Den andre gjaldt odelsloven § 31 - om adgangen til odelsfrigjøring av tilleggsjord. Denne bestemmelsen er opphevet.

Lovendringene trådte i kraft 1. januar 2014, jf. kgl. res. 14. juni 2013. Overgangsordningene fremgår av

lovvedtaket. Her står det at "Endringene i § 8 får ingen verknad for tilhøve der det etter tidlegare gjeldande reglar har vorte høve til å bruke odelsrett når lova her tek til å gjelde."

Dette innebærer at lovendringene ikke skal gjelde personer som hadde aktuell løsningsrett 31. desember 2013. Dersom det ved dette tidspunkt er oppstått en situasjon som utløser "høve" til å bruke odelsrett, skal de tidligere reglene gjelde. "Høve" til å bruke odelsrett kan oppstå når en odelseiendom skifter eier. For eksempel idet en eiendom er solgt til en med dårligere eller uten odelsrett. Det er ikke nok at eieren søker delingstillatelse med sikte på salg av det som fradeles eiendommen.

Når det gjelder opphevelsen av odelsfrigjøring etter odelsloven § 31, følger overgangsbestemmelsen samme system. Hvis en løsningsrett har oppstått før loven trådte i kraft, og løsningsretten har blitt brukt, da kan § 31 påberopes også etter at loven trådte i kraft.

Lovendringene er kunngjort på vanlig måte og på departementets egne nettsider. I tillegg har departementet informert alle kommuner og fylkesmenn om endringene.

SPØRSMÅL NR. 227**Innlevert 19. desember 2013 av stortingsrepresentant Per Rune Henriksen****Besvart 6. januar 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Hva gjør statsråden for å forsikre at plattformdesign på Edvard Grieg blir gjort med hensyntaken til vilkårene om tilknytning til en kraft fra land løsning på Utsira slik disse ligger i godkjenningen av Plan for utbygging og drift som Stortinget gav sitt enstemmige samtykke til 11. juni 2012, jf. Innst 356 S (2011-2012)?»

BEGRUNNELSE:

Teknisk Ukeblad melder på sin nettside 17/12 at Lundin arbeider med en løsning for å dekke varmebehov som forutsetter at en av de to gassturbinene på installasjonen skal drives, også etter at Edvard Grieg knyttes til en kraft fra land løsning.

I referat fra møte mellom Oljedirektoratet og Lundin 15.11 d.å. fremgår det at Lundin har valgt å beholde den design som lå til grunn ved sin innlevering av PUD på tross av at de visste at krav om kraft fra land-løsning vil føre til behov for redesign.

Dette har ifølge Oljedirektoratet "satt myndighetene i en vanskelig situasjon ved at den eneste mulige løsningen nå for å tilfredsstille vilkårene blir veldig kostbar, og i tillegg vil kunne hindre god ressursutnyttelse i området rundt Edvard Grieg/Ivar Aasen."

Ved å legge til rette for design av installasjonen som driver opp kostnadene med tilknytning til kraft fra land løsning kan det hevdes at rettighetshaverne i Edvard Grieg motarbeider en slik løsning, i strid med departementets og Stortingets ambisjoner for dette slik de fremkommer gjennom den politiske behandling av utbygginger i dette området.

Dersom det medfører riktighet at rettighetshaverne i Edvard Grieg med Lundin som operatør arbeider for å realisere en designløsning som bryter med vilkårene som lå til grunn for departementets godkjenning av PUD og Stortingets samtykke til dette er det en svært alvorlig sak som ikke kan gå upåaktet hen.

Svar:

Kraftbehovet til Grieg-feltet dekkes med egenprodusert kraft. Energibehovet dekkes av ved hjelp av to gassturbiner på 30 MW hver med varmegjenvinning som dekker behovet både på Edvard Grieg-feltet og på Ivar Aasen og gir en total virkningsgrad på opp til 60 pst. Innretningen er tilrettelagt for å kunne ta i mot kraft fra land, dersom dette skulle bli en aktuell løsning i fremtiden, jf. Prop. 88 S (2011-2012).

Det ble satt vilkår ved godkjennelse av plan for utbygging og drift av Edvard Grieg-feltet. Ett av de lyder: "Dersom departementet finner at en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden skal realiseres, skal Edvard Grieg-feltet tilknyttes en slik løsning og legge til rette for og dekke hele sitt kraftbehov med kraft fra land, med mindre departementet av særskilte grunner bestemmer noe annet."

Det er operatøren og øvrige rettighetshaveres ansvar å gjennomføre prosjekter på norsk sokkel i tråd med de vilkår som er satt. Departementet har i flere møter blitt holdt orientert om status for utbyggingen. Operatøren har på disse møtene blant annet bekreftet at Grieg-innretningen vil bli tilrettelagt for kraft fra land.

SPØRSMÅL NR. 228**Innlevert 19. desember 2013 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 20. desember 2013 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Mener statsråden at PST/E-tjenesten skal kunne motta og benytte informasjon om norske borgere fra svenske myndigheter, innhentet med hjemmel i FRA-loven, selv om PST/E-tjenesten ikke har fullmakt til å hente ut de samme opplysningene i henhold til norsk lovverk?»

BEGRUNNELSE:

FRA-loven åpner for at norske borgeres utenlandskommunikasjon overvåkes av svenske myndigheter, uten begrensinger som gjelder mht. svenske borgere. Dette er problematisk av mange grunner, blant annet fordi denne informasjonen fritt kan gis videre til andre lands styresmakter, herunder norske. 80 % av norsk utenlandsk e-kommunikasjon passerer via Sverige.

Svar:

Som konstitusjonelt ansvarlig for Politiets sikkerhetstjeneste (PST) svarer jeg utelukkende for den tjenesten.

Dersom PST i sin oppgaveløsning har et informasjonsbehov som de mener en samarbeidende tjeneste kan hjelpe dem med, vil de gjerne rette en anmodning om informasjon til den tjenesten.

Når PST mottar informasjon fra en slik anmodning vil de aldri få vite hvor og på hvilken måte denne informasjonen er innhentet. Slik informasjon deler ikke etterretning- og sikkerhetstjenester. PST må deretter forholde den mottatte informasjonen opp mot sitt lov- og instruksverk for å vurdere om de lovlig kan behandle informasjonen. Det vil si om informasjonen fyller krav til formålsbestemthet, nødvendighet og kvalitet mv. for å løse PSTs lovpålagte oppgaver. PST kan åpenbart ikke anmode om informasjon de ikke lovlig kan behandle.

Jeg vil tillegge at PST er pålagt å ha notoritet over informasjonsutvekslingen med samarbeidende tjenester, og at det følgelig er mulig i ettertid å kontrollere hvilke opplysninger PST har mottatt, samt at PST samarbeid med andre tjenester er av avgjørende viktighet for at PST skal kunne løse sitt oppdrag knyttet til vårt lands sikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 229**Innlevert 19. desember 2013 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 6. januar 2014 av kultur- og kirkeminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Kan statsråden forsikre om at semiprofesjonelle kor og ensembler på vokalfeltet fortsatt skal kunne søke ensemblestøtteordningen og musikerstøtteordningen, og at det er Kulturrådets oppgave også å ha ansvaret for den kunstneriske kvalitetsvurderingen på de semiprofesjonelle korene?»

Svar:

Norsk kulturråd forvalter flere ulike støtteordninger som kor kan søke støtte fra. Dette gjelder i første rekke ensemblestøtteordningen, musikerordningen og kirkemusikkordningen.

Alle typer kor, herunder semiprofesjonelle kor og ensembler, kan søke midler fra disse ordningene. De forskjellige ordningene har ulike tildelingskriterier, men felles for dem er at det stilles krav til profesjonalitet og kvalitet. Når Norsk kulturråd mottar søknad om tilskudd fra kor og vokalensembler vil derfor profesjonalitet og kunstnerisk kvalitet være en del av vurderingen og grunnlaget for om søknaden innvilges.

SPØRSMÅL NR. 230**Innlevert 19. desember 2013 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 10. januar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«I Hordaland har politiet hittil i år henlagt til saman 489 saker fordi det er tvil om lovbyrta er tilregnelig. Politiet melder at dei av økonomiske omsyn ofte ikkje prioriterer å få utført psykiatrisk undersøking for å få svar på spørsmål om tilregneligheit (BT 19/12).

Kan statsråden gje ei oversikt over kor mange slike saker som henlagt på landsbasis, og vil statsråden sikre at politiet avklarar spørsmål om tilregneligheit i mindre saker?»

GRUNNGJEVING:

I BT 19/12 kan vi lese om at politiet i Hordaland har henlagt 489 saker i år fordi det er tvil om lovbyrtaren er tilrekneleg. Sakene fordelar seg på 64 personar som alle har sleppe straffeforfølgning fordi det er usikkert om dei kan haldast ansvarlige for sine handlingar. For å få svar på om desse kan straffast, må dei gjennom ein grundig psykiatrisk undersøking, som kostar politiet om lag 40 000 kroner kvar gong. Det er i følgje avisa ein kostnad som politiet ofte ikkje vil ta i mindre alvorlige saker, som uansett berre vil gje nokre månader med fengselsstraff, og om personen er utilrekneleg vil saka uansett bli henlagt. Det er berre dei alvorlege sakene at ein kan bli dømt til behandling.

Riksadvokaten har tidlegare bedt om at politiet avklarar spørsmålet om tilregneligheit, også i mindre saker. I eit rundskriv frå 2001 står det at: "Det er ikkje akseptabelt at enkelte lovbyrtere oppfattes å ha "fribillett" til å begå omfattende eller plagsomme lovbrudd. Påtalemyndighetene må i slike tilfeller forvise seg om at lovbyrteren virkelig er utilregnelig før saken henlegges".

27-åringen som blei sikta for drapet på Herdla i førre veke, ble i januar tiltalt for over 30 tilfelle av nasking, hærverk og ordensforstyrringar. Sakene blei henlagt utan at det blei gjennomført full judisiell observasjon. I førre månad blei fleire nye saker mot 27-åringen lagt vekk, i all hovudsak vinningskriminalitet.

Dette dømet viser ein praksis i politiet der økonomiske omsyn gjer at ein ikkje sikrar at dei som utfører mindre alvorlige overtredelsar, får psykiatrisk under-

søking - sjølv om dei burde det. Det er tydeleg at rundskrivet frå 2001, som er gjeldande i dag, ikkje blir fulgt opp av politiet.

Svar:

Tall innhentet fra Politidirektoratet viser at pr. 20. desember 2013, var 1454 straffbare forhold henlagt på landsbasis grunnet tvil om gjerningsmannens tilregnelighet. Det dreide seg totalt om 549 personer. Av de 1454 forholdene var 207 fra Hordaland politidistrikt.

Det fremgår av riksadvokatens rundskriv fra 2001 at det ikke alltid vil være nødvendig med en fullstendig rettspsykiatrisk undersøkelse for å få en tilstrekkelig avklaring av om en bestemt gjerningsmann er tilregnelig. Allerede på bakgrunn av en prejudisiell observasjon, sammenholdt med øvrige opplysninger i saken, vil det etter omstendighetene kunne fremstå som klart at en gjerningsmann ikke vil kunne holdes strafferettslig ansvarlig. Ved vurderingen av om muligheten for å gjøre straffansvar gjeldende bør avklares ytterligere, er det legitimt å legge vekt på lovbruddenes karakter.

Hordaland statsadvokater opplyser at henlegges på grunn av tvil om tilregnelighet uten innhenting av fullstendig judisiell observasjon skjer med forsiktighet og i henhold til riksadvokatens rundskriv. Kostnadene i forbindelse med judisiell observasjon dekkes av domstolene.

Det er i forbindelse med etterforskningen at det må tas stilling til behovet for å undersøke en gjerningspersons tilregnelighet. Dette må vurderes konkret og gjelder uten hensyn til sakens omfang eller karakter. Slike spørsmål ligger utenfor hva justisministeren kan instruere i. Departementet arbeider imidlertid med oppfølging av denne problemstillingen på generelt nivå og vil komme tilbake til dette på et senere tidspunkt.

Jeg vil ellers minne om at et bredt sammensatt utvalg for tiden gjennomgår straffelovens regler om utilregnelighet og bruken av rettspsykiatrisk sakkyn-dige i straffesaker, uten at det arbeidet direkte berører representant Toppes spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 231**Innlevert 19. desember 2013 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 8. januar 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Samarbeidsavtalen mellom staten og ideell sektor om leveransar om helse- og sosialtenester blei inngått i 2012. I Innst.14S (2013-2013) frå familie - og kulturkomiteen er det ikkje bekrefta at regjeringa vil vidareføre samarbeidsavtalen med ideell sektor, og det er skapt usikkerheit om regjeringa vil vidareføre ordninga med eigne anbudsrundar for private, ideelle innan barnevernet.

Vil statsråden vidareføre samarbeidsavtalen og vil statsråden sikre eigne anbudsrundar med ideell sektor innan barnevernet?»

GRUNNGJEVING:

På tross av at underteikna 2 gonger i budsjettdebatten stilte desse same spørsmåla , så var ikkje statsråden sine svar avklarande. Det er stor usikkerheit om kor vidt regjeringa vil fortsette med eigne anbudsrundar for ideell sektor innan barnevernet. Statsråden svarte heller ikkje bekreftande på om regjeringa vil vidareføre samarbeidsavtalen mellom staten og ideell sektor om leveransar av helse- og sosialtenester, ein avtale som blei inngått i 2012.

Det er stor uro om regjeringa sin politikk for ideell sektor på barnevern feltet. Dette er viktige spørsmål og mykje står på spel det kommande året. Det er av stor betydning at gjeldande praksis kor staten v/ Bufdir lyser ut eigne anbudsrundar for dei ideelle blir vidareført, og at det ikkje innførast opne anbudsrundar kor også kommersielle private kan delta. Det er også av stor betydning at den nye regjeringa vidarefører samarbeidsavtalen mellom staten og ideell sektor.

Svar:

Mange ideelle organisasjonar yter ein viktig innsats som leverandørar av ulike tenester i helse, sosial - og barnevernssektoren. Dei ideelle organisasjonane har høg kompetanse og stort engasjement, og kan bidra til nye løysingar på velferdsutfordringar. Regjeringa anerkjenner at ideell sektor er ein viktig samarbeidspartnar for offentleg sektor i produksjon av helse- og sosialtenester til befolkninga. Vi vil difor arbeide for

å få til eit fortsatt godt samarbeid mellom staten og ideell sektor.

Regjeringen Stoltenberg II inngjekk 3. oktober 2012 ein samarbeidsavtale mellom staten og ideell sektor, dette representert ved paraplyorganisasjonane Hovedorganisasjonen Virke, Frivillighet Norge, Ideelt nettverk og KS Bedrift, om leveransar av helse- og sosialtenester. Formålet med avtalen var å bidra til eit betre samarbeid mellom staten og ideell sektor for å utvikle eit tenestetilbod til det beste for brukarane.

Denne regjeringa ønskjer å ha ein god dialog med ideell sektor for å drøfte sentrale spørsmål og rammeføresetnader knytt til leveransar av helse- og sosialtenester.

Regjeringa sitt viktigaste mål på barnevernsområdet er likevel å gi utsette barn og unge eit best mogleg barnevernstilbod .Omsynet til barnets beste skal alltid leggjast til grunn ved val av barneverntiltak til det enkelte barn. Ei viktig oppgåve for barnevernet er å gi barnet stabil og god vaksenkontakt samt sørge for kontinuitet i omsorga.

Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) har ansvaret for å drifte og etablere institusjonar. Etaten må sørge for at alle barn som har behov for det, får eit forsvarleg institusjonstilbod. Bufetat kjøper barneverntenester for å dekke etaten sitt samla behov for denne type tenester. Omtrent halvparten av institusjonstiltaka blir i dag levert av private aktørar. Det vil si at ideelle organisasjonar og andre private er sentrale aktører for å levere tiltak av god kvalitet i barnevernet.

Eg anerkjenner at ideelle organisasjonar har ei lang og verdifull erfaring i arbeidet med å hjelpe utsette barn, men vi erfarer også at andre private aktørar utfører ein svært god jobb på dette området. Denne regjeringa meiner at det viktigaste er at barn blir gitt nødvendig hjelp, dette uavhengig av kven som leverer tiltaket. Eg skal sjå nærmare på korleis vi organiserer barnevernet på ein best mogleg måte, slik at vi oppnår dette hovudmålet. Ein konsekvens av dette kan vere å likestille alle private aktørar som leverer tiltak i barnevernet ved inngåing av nye avtaler.

SPØRSMÅL NR. 232**Innlevert 20. desember 2013 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 7. januar 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Ifølge TV2 sendte Etikkrådet en tilråding til Finansdepartementet om uttrekk fra oljeselskapet Repsol 1. desember 2010, altså for over 3 år siden. Repsol eier og driver en oljeblokk i et område i den peruanske regnskogen hvor det lever sårbare urfolks-grupper som ikke har kontakt med omverdenen. Repsols aktivitet kan forårsake sykdomssmitte som i verste fall kan utrette disse folkegruppene fullstendig.

Den rød-grønne ledelsen i Finansdepartementet gjorde ingenting; hva vil den nåværende finansministeren gjøre?»

BEGRUNNELSE:

Finansdepartementet har blitt kritisert for treg behandling av etikk saker i oljefondet. Ett eksempel er en sak knyttet til det spanske oljeselskapet Repsol.

Ifølge FNs høykommissær for menneskerettigheter og Den Interamerikanske menneskerettighetskommisjonen er det et alvorlig brudd på menneskerettighetene å trenge inn i områder hvor det finnes grupper av ukontaktede indianere. Det er godt dokumentert hvordan Repsols operasjoner vil kunne forårsake sykdomssmitte som i verste fall kan utrette disse folkegruppene fullstendig. Det er sannsynlig at Repsols store leteoperasjoner fordri- ver disse folkegruppene fra sine opprinnelige leve- områder - i seg selv et alvorlig brudd på folkeretten. Etikkrådet undersøkte saken i 18 måneder, og deres konklusjon om uttrekk dokumenterer hvor alvorlig forholdet er. At det så skal ta over tre år å ta et standpunkt i saken, undergraver en av de viktigste mekanismene vi har som skal sikre at Norge ikke bidrar til grove menneskerettighetsbrudd gjennom sine investeringer. Dette blir enda alvorligere siden

Repsols aktivitet i ventetiden kan ha ført til at oljeselskapet har fordrevet de ukontaktede indianerne.

Svar:

Det er ikke naturlig at jeg kommenterer den tidligere regjeringens behandlingstid på saker om observasjon og utelukkelse. Generelt vil jeg si at det er viktig at en sak er tilstrekkelig opplyst. Behandlingstiden bør selvfølgelig begrenses så langt det er mulig innenfor en slik ramme.

Vi har høye ambisjoner for arbeidet med ansvarlig investeringspraksis. Dette er et arbeid som har blitt styrket over tid. I november mottok vi Strategirådets rapport om hvordan vi kan styrke dette arbeidet ytterligere. Rapporten er for tiden ute på høring. I Stortingsmeldingen om forvaltningen av SPU som legges fram til våren vil vi komme tilbake til den hvordan strategien for ansvarlig investeringspraksis kan videreutvikles.

Etikkrådet gir råd om utelukkelse i tråd med retningslinjer om observasjon og utelukkelse og kriterier som Stortinget har gitt bred støtte til. Når vi mottar en tilråding om observasjon eller utelukkelse behandles informasjonen og beslutningen som børs-sensitiv. Det har derfor vært praksis siden vi startet dette arbeidet at vi ikke kommenterer hvilke enkeltselskaper eller enkelttilråding vi til enhver tid har til be-handling. At Etikkrådets tilråding offentliggjøres først etter at departementet har fattet beslutning i en sak og et eventuelt nedslag er gjennomført, er også i tråd med retningslinjene for observasjon og uteluk- kelse. Det ville også være uheldig å gå ut med det som vil være svært alvorlige anklager i en sak om et selskap før en har behandlet saken i tråd med de retningslinjene som er valgt for dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 233**Innlevert 3. januar 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 10. januar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kan justisministeren avklare om Lov om foreldelse av fordringer (Foreldelsesloven) gjelder for private, ikke tinglyste avtaler, for eksempel avtaler inngått mellom familiemedlemmer i forbindelse med arv, og om det finnes unntaksbestemmelser som gjelder hvis det oppstår sykdom?»

Svar:

Foreldelsesloven gjelder generelt for fordringer på penger eller andre ytelser når ikke annet er bestemt ved lov, jf. lovens § 1 første ledd. I denne utstrekning gjelder loven også for krav mellom private parter og fordringer som ikke er tinglyst. Lovens for-

dringsbegrep er imidlertid avgrenset mot såkalte tinglige rådighetsretter som for eksempel en eiers eiendomsrett til fast eiendom og løsøre eller en tiltrådt servitutt. Sistnevnte type rettigheter foreldes ikke etter reglene i foreldelsesloven. Foreldelsesloven inneholder ikke særlige unntaksregler for eventuell sykdom. Hvorvidt slike forhold skal tillegges betydning ved fastleggingen av foreldelsesfristens utgangspunkt, må eventuelt vurderes på grunnlag av foreldelseslovens alminnelige regler, jf. for eksempel § 10 om tilleggsfrist. Det hører ellers under domstolene å vurdere hvorvidt man i det enkelte tilfellet står overfor et krav som aktualiserer spørsmål om foreldelse etter foreldelsesloven.

SPØRSMÅL NR. 234**Innlevert 3. januar 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 10. januar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Mener justisministeren at datalagringsdirektivet bedrer muligheten til kriminalitetsbekjempelse, og kan justisministeren garantere at data som nå skal bli lagret som følge av datalagringsdirektivet, ikke kommer på feil hender?»

Svar:

Opplysninger fra elektronisk kommunikasjon har i flere tilfeller vist seg å være avgjørende som bevis i straffesaker.

Innføring av bestemmelser om lagring av data fra elektronisk kommunikasjon reiser viktige spørsmål om borgernes personvern. I likhet med representanten er jeg opptatt av behovet for trygg og sikker datalagring. Store samlinger av lagrede data kan innebære en risiko for at de samme dataene kommer på avveie.

Jeg legger til grunn at Stortinget gjennom sin behandling av saken også var opptatt av at hensynet til personvern ble godt ivaretatt ved den norske implementeringen av EUs Datalagringsdirektiv. De norske reglene stiller strenge krav både til hva slags data som kan lagres, hvor lenge og hvem som skal ha tilgang til dem, til autorisering av personell, samt strenge krav til kryptering. Data som skal lagres i medhold av de nye reglene skal således sikres på en måte som gjør at de kun er tilgjengelige for autorisert personell hos tilbyderne når det foreligger tjenestlig behov, og for politiet når det foreligger hjemmel for tilgang til data. Jeg minner også om at Stortinget har vedtatt et regelverk for lagringen av data ved innføring av datalagringsdirektivet som er strengere enn i mange andre land i Europa.

SPØRSMÅL NR. 235**Innlevert 3. januar 2014 av stortingsrepresentant Johnny Ingebrigtsen****Besvart 13. januar 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Arbeid i Norge skal foregå til norsk lønn og under skikkelige forhold. Situasjonen i norske havner er først og fremst et forhold mellom partene i arbeidslivet, men kan også bli et spørsmål for politiske myndigheter dersom situasjonen fører til at norske forpliktelser etter ILO-konvensjonen om havnearbeidere utfordres eller brytes.

Hvordan vil statsråden sikre at norske forpliktelser etter ILO-konvensjon 137 ikke utfordres eller brytes?»

BEGRUNNELSE:

Tradisjonelt var havnearbeidet rent lausarbeid der folk ikke hadde noen forutsigbarhet og trygghet for lønn. Arbeiderne stod regelrett med lua i hånden mens de måtte be om arbeid dag for dag. ILO-konvensjon 137 om havnearbeidere kom på plass for å rydde opp i disse avmaktsforholdene for denne viktige gruppen arbeidere.

Konvensjonen slår klart fast at det skal jobbes for så fast arbeid som mulig for havnearbeidere, og at registrerte havnearbeidere skal ha fortrinnsrett til det arbeidet som finnes. Et liv i lausarbeid er uverdigg, gir utrygghet for arbeidere og familiene deres og burde vært en tilbakelagt kapittel i norsk arbeiderhistorie.

Svar:

Norge har ratifisert ILO-konvensjon 137 om havnearbeid og er forpliktet etter denne. ILO etterspør og mottar jevnlig rapporter om Norges etterlevelse av konvensjonen. Arbeidslivets parter har i dag en avtale om organisering av havnearbeidet som tilfredsstiller de krav som følger av konvensjonen. Skulle det bli endringer i denne organiseringen vil myndighetene måtte vurdere hvordan konvensjonens forpliktelser skal oppfylles også i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 236**Innlevert 6. januar 2014 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan****Besvart 13. januar 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Det har i seinere tid vært flere saker som har skapt uklarheter omkring tolkningen av Folketrygdlovens regelverk rundt retten til dagpenger.

Mener statsråden det er rimelig at de presiseringer av regelverket som er gjort i seinere tid skal føre til at bedrifter sier opp ansatte og slik taper verdifull kompetanse framfor å permittere når markedssituasjonen er krevende for en periode - og hva vil evt. statsråden foreta seg for å bidra til nødvendige avklaringer framover?»

BEGRUNNELSE:

Permitteringsreglene hjemlet i Folketrygdlovens § 7 - 4 har skapt grunnlag for uklarheter gjennom flere avslag på dagpenger i seinere tid. Flere bedrifter på Sørlandet, bl.a. Imtech i Vennesla kommune, har måttet gå til permitteringer på grunn av midlertidig endringer i markedssituasjonen i landsdelen, men har

opplevd avslag på sine søknader om dagpenger til de permitterte.

Det har vakt stor oppmerksomhet og uro for den mangel på forutsigbarhet som arbeidsgivere og ansatte har opplevd som følge av avslagene NAV ga på dagpengesøknadene. Formuleringene i reglementet om "midlertidig endringer i markedssituasjonen" og "mangel på arbeid eller andre forhold som arbeidsgiver: ikke kan påvirke" er gjenstand for ulike tolkninger og praksis som det er helt nødvendig å rydde opp i.

Permitteringsreglementet skal være en buffer mot oppsigelser og sikre de ansatte jobb og bedriften kompetanse i kortvarige perioder med svikt i markedet. Når man da i stedet opplever at denne type svingninger brukes som et argument for å si opp folk og slik tvinge bedrifter til oppsigelse av dyktige, kompetente medarbeidere som kan bli en viktig ressurs for å hjelpe bedriften ut av vanskelige perioder, synes dette å skape en ytterligere problematisk situasjon for bedriftene og deres ansatte.

Inntil for få år siden syntes det å være stor grad av felles forståelse mellom alle parter om hvordan regelverk skulle forstås og praktiseres. For et par år siden oppsto det imidlertid en rekke tilfeller som skapte tvil om forståelsen av regelverket. Dette førte til møter mellom partene i arbeidslivet og regjering. NAV ble bedt om å følge opp den felles forståelse man hadde av Stortingets intensjon med regelverket.

Det er nødvendig at Arbeidsministeren nå går gjennom dagens praksis i forhold til avtaleverk og Stortingets intensjon med regelverket på nytt for å skape avklaring og størst mulig grad av forutsigbarhet for bedriftseiere og ansatte.

En mer krevende markedssituasjon for visse typer næringer i ulike deler av landet framover de neste månedene gjør det ekstra påkrevd å skape en felles forståelse og praksis av hvordan regelverket skal praktiseres.

Svar:

Muligheten for å kunne permittere gjør at virksomhetene kan tilpasse arbeidsstyrken i perioder med midlertidig svikt i markedet, uten at de må si opp arbeidstakerne. Permittering er således et viktig alternativ til nedbemanning og oppsigelser. Adgangen til å permittere og de nærmere vilkårene for permittering er ikke lovfestet, men kan følge av tariffavtale, individuell arbeidsavtale eller utviklet sedvanerett.

Dagpenger under permittering er først og fremst ment som et sikkerhetsnett ved hendelser som virksomheten og arbeidsgiveren i liten grad kan forutse. Det er ikke meningen at arbeidsgivere skal kunne innrette virksomheten slik at arbeidstakere skal kunne permitteres og motta dagpenger i perioder hvor det er normalt at det er lite eller intet arbeid. I tillegg til de ge-

nerelle vilkårene for rett til dagpenger, bl.a. krav til tidligere arbeidsinntekt, at arbeidstiden må være redusert med minst 50 prosent, etc., stilles det derfor i folketrygdloven § 4-7 krav om at permitteringen må skyldes "mangel på arbeid eller andre forhold som arbeidsgiveren ikke kan påvirke". Dersom permitteringsårsaken er påregnelig og forutsigbar, er det mulig for arbeidsgiveren å kunne påvirke situasjonen ved å planlegge driften slik at han eller hun unngår å måtte permittere. I slike tilfeller er derfor intensjonen at det ikke skal innvilges dagpenger under permittering.

Både som følge av det særlige kravet i folketrygdloven § 4-7, og de generelle vilkårene for rett til dagpenger, kan det dermed forekomme tilfeller hvor det i henhold til tariffavtale, individuell arbeidsavtale eller utviklet sedvanerett foreligger en saklig grunn for å kunne permittere, men hvor folketrygdlovens vilkår for å kunne få dagpenger ikke er oppfylt.

For å unngå eventuelle uklarheter med hensyn til praktiseringen av regelverket for dagpenger under permittering, gjennomgikk Arbeids- og velferdsdirektoratet sitt eget rundskriv om dette, sammen med LO, NHO og Arbeidsdepartementet sist vinter. Revidert rundskriv ble tatt i bruk fra 1. februar 2013. Det nye rundskrivet gir ikke nye retningslinjer for hvordan regelverket skal tolkes og praktiseres. Rundskrivet er imidlertid tydeligere og klarere, og det bør dermed være enklere å forstå og praktisere regelverket riktig. Arbeids- og velferdsetaten ser nå nærmere på hvordan behandlingen av saker som gjelder dagpenger under permittering kan organiseres på en mest mulig hensiktsmessig måte.

Jeg følger utviklingen på dette området nøye, og vil også ha møter med arbeidslivets parter om dette temaet.

SPØRSMÅL NR. 237

Innlevert 7. januar 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 15. januar 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Mange barn, særlig i Oslo, trenger særskilt norskopplæring for å bli gode nok i norsk til å klare seg i arbeidslivet og samfunnet når de blir voksne. Hvis ungene ikke blir gode i norsk vil livet videre bli mye vanskeligere enn det kunne vært. Kommunene har et stort ansvar for at de barna som trenger det får den norskopplæringen som skal til.

Får alle barn som har vedtak om særskilt norskopplæring etter opplæringsloven den opplæringen de har krav på, og hvordan sikrer statsråden dette?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten, som har Utdanningsetaten i Oslo som kilde, skriver følgende:

"Totalt blant de minoritetsspråklige elevene er det bare 1 av 3 som kan så godt norsk at de kan følge vanlig norskundervisning. Med omtrent 40 prosent minoritetsspråklige i Oslo-skolen, betyr det at hver fjerde elev mangler tilstrekkelig norskkunnskap til å følge normal undervisning."

Samtidig vet vi at mange skoler i Oslo sliter økonomisk. Dermed kan det være grunn til å frykte at elever som har vedtak om særskilt norskopplæring ikke får, eller får mangelfull, opplæring. Det er vesentlig både for fremtiden til elevene det er snakk om, og for det norske samfunnet at barna gis mulighet til å mestre språket vårt.

Svar:

Jeg deler representanten Knag Fylkesnes sitt syn på viktigheten av at minoritetsspråklige elever får god norskopplæring. God særskilt norskopplæring er viktig for den enkelte elev slik at han eller hun kan få et godt læringsutbytte og lykkes i skolen. Det er også viktig med tanke på integrering i samfunnet.

Opplæringsloven § 2-8 skal sikre at minoritetsspråklige elever får den norskopplæringen de trenger. I bestemmelsen om særskilt språkopplæring for elever fra språklige minoriteter heter det:

"Elevar i grunnskolen med anna morskål enn norsk og samisk har rett til særskild norskopplæring til dei har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen. Om nødvendig har slike elevar også rett til morskålsopplæring, tospråkleg fagopplæring eller begge delar.

Morskålsopplæringa kan leggjast til annan skole enn den eleven til vanleg går ved.

Når morskålsopplæring og tospråkleg fagopplæring ikkje kan givast av eigna undervisningspersonale, skal kommunen så langt mogleg leggje til rette for anna opplæring tilpassa føresetnadene til elevane.

Kommunen skal kartleggje kva dugleik elevane har i norsk før det blir gjort vedtak om særskild språkopplæring. Slik kartlegging skal også utførast undervegs i opplæringa for elevar som får særskild språkopplæring etter føresegna, som grunnlag for å vurdere om elevane har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen."

Tilsvarende rett gjelder også for videregående opplæring, jf. § 3-12.

Jeg er opptatt av at alle elever får den opplæring de har krav på. Fylkesmannen fører tilsyn med at prinsippene som er fastsatt i opplæringsloven blir fulgt.

Tema for det felles nasjonale tilsynet (2014-2017) er skolenes arbeid med elevenes utbytte av opplæringen. Sentralt i denne tilsynssatsingen er hvorvidt skolene vurderer om elevene får tilfredsstillende utbytte av opplæringen og om skolene gjennomfører tiltak i tilfeller der det avdekkes at elever ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Dette skal kontrolleres for alle elevgrupper, herunder elever som har vedtak om særskilt språkopplæring. Fylkesmannen skal særskilt kontrollere om skolene har rutine for kartlegging av elevenes ferdigheter i norsk som grunnlag for vurdering av om det bør iverksettes tiltak. For elever som har særskilt behov for norskopplæring, skal skolene vurdere om elevene også har behov for morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring. Dette kravet vil også bli kontrollert i tilsynssatsingen.

Retten til enkeltvedtak er sentralt for å ivareta rettsikkerheten til den enkelte elev og sikre elevene et opplæringstilbud i tråd med opplæringslovens bestemmelser. I det felles nasjonale tilsynet skal Fylkesmannen derfor også kontrollere om det fattes enkeltvedtak for elever som har rett til særskilt språkopplæring og om innholdet enkeltvedtaket er i samsvar med forvaltningslovens bestemmelser.

Ulike rapporter og utredninger, blant annet NOU 2010:7 Mangfold og mestring har pekt på at minoritetsspråklige elever i Norge ikke alltid får den opplæringen de har krav på. Noe av årsaken til dette kan være mangel på kunnskap om elevenes rettigheter og mangel på kompetanse hos lærere, ledere og skoleeiere. Utdanningsdirektoratet arbeider derfor med å bedre informasjonen, jf. oppdragsbrev 31-11 Strategi for informasjons- og veiledningsarbeid på minoritetsfeltet. Informasjon om rettigheter er en viktig del av dette arbeidet. Direktoratet arbeider derfor med å oppdatere og revidere informasjon, inkludert forenkling og forbedring av juridisk informasjon på minoritetsfeltet.

Et annet viktig tiltak er Kompetanse for mangfold, en satsing som går fra 2013-2017 for å bedre kompetansen i alle ledd - fra barnehage til lærerutdanning - for å sikre en bedre opplæring for minoritetsspråklige elever.

Det er allikevel slik at skoleeiere har ansvaret for å sørge for at elevenes ferdigheter i norsk blir kartlagt og at de får den nødvendige opplæringen de trenger og har krav på.

SPØRSMÅL NR. 238**Innlevert 7. januar 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 13. januar 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Hva er Norges samlede innsats i Zambia, og hva er Norges strategi?»

Svar:

Zambia har vært en av de største mottakerne av norsk bilateral bistand siden 1967. Norges samlede bilaterale bistand til Zambia for de siste fem årene har vært som følger: 2008: NOK 418 mill., 2009: NOK 394 mill., 2010: NOK 327 mill., 2011: 444 mill. og 2012 302 mill.

Zambia er inne i en spennende utvikling med høy økonomisk vekst og større diversifisering av økonomien. I 2011 ble Zambia kategorisert som et lavere mellominntektsland etter Verdensbankens kriterier. Bistandsavhengigheten har gått ned og

bistand utgjør nå en betydelig mindre del av landets inntekter. I 2012 utgjorde Norges bidrag rundt 5 prosent av total bistand til Zambia. Selv om utviklingssamarbeid fremdeles er viktig, har den norske bistanden til Zambia gradvis vært trappet ned. Styrket norsk næringslivsengasjement og verdiskaping i Zambia er nå blitt en sentral målsetting for Norges samarbeid med landet.

Innen utviklingssamarbeidet med Zambia bidrar Norge særlig til å fremme matsikkerhet og et mer klimarobust landbruk, og til å fremme bedre mobilisering og utnyttning av Zambias egne ressurser, blant annet gjennom støtte til et bedre skattesystem. Norge yter i tillegg støtte til kvinners rettigheter og likestilling.

SPØRSMÅL NR. 239**Innlevert 7. januar 2014 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 15. januar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden bidra til å sikre rekrutteringen til dommerembetene i Høyesterett?»

BEGRUNNELSE:

Høyesterett er Norges øverste domstol. Det er svært viktig at det rekrutteres blant landets fremste jurister til embetene som dommere i Høyesterett.

Den senere tiden har det ved flere tilfeller vært få eller ingen søkere ved utlysning av ledige dommerembeter i Høyesterett. Dette er bekymringsfullt.

Svar:

Som justis- og beredskapsminister er jeg meget oppatt av at landets øverste domstol har gode forutsetninger for å rekruttere landets dyktigste jurister. Jeg tar det derfor alvorlig at det den siste tiden har vært få søkere til vår øverste domstol, og jeg har hatt dialog med Høyesterettsjustitiarius om dette.

Det er i første rekke Høyesterett selv, innstillingsrådet for dommere og Domstoladministrasjonen som må foreslå tiltak for å øke søkermassen til Høyesterett. Jeg vil arbeide for å legge forholdene til rette for at det skal bli flere som søker seg til nasjonens viktigste dommerembeder.

Det er i den sammenheng naturlig at en ser både på de økonomiske rammevilkårene for dommere i Høyesterett, som ligger til Stortinget, og på forhold rundt søkeprosessen, samt arbeidsvilkårene i Høyesterett.

SPØRSMÅL NR. 240**Innlevert 7. januar 2014 av stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen****Besvart 15. januar 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Hva er begrunnelsen for å legge ned disse tilbudene, hvilke alternative tilbud finnes i området slik at flere familier kan hjelpes på et tidlig tidspunkt, hvordan ser statsråden på en eventuell nedleggelse sett i lys av hennes uttalte mål om å styrke familievernet, ser også statsråden at en eventuell nedleggelse av dette tilbudet står i grell kontrast til statsministerens uttalelser om regjeringens satsing på rus og psykiatri?»

BEGRUNNELSE:

2. januar ble det kjent at Bufetat har planer om å legge ned 2 behandlingsplasser for foreldre - barn ved Sollia barne- og familiesenter på Sortland.

Dette er et tilbud der en kartlegger og veileder familier der barnevernstjenesten er bekymret for omsorgen barna får. Ofte har disse foreldrene psykiske lidelser, tidligere rusmisbrukere, fremmedkulturelle eller har vokst opp med omsorgssvikt i egen barndom. Ved dette foreldre-barn tilbudet blir familiene fulgt tett slik at de blir satt i stand til å ta vare på egne barn. I 2013 har beleggsprosenten vært på 107 prosent året sett under ett. Det viser at det er stort behov for dette tilbudet.

6. januar kom også nyheten om at Storåsen barnehem i Leirfjord foreslås nedlagt. Dette innebærer i tilfelle en dramatisk nedbygging av det statlige barnevernet i Nordland fylke.

Svar:

Barn og unges behov for omsorg og behandling er styrende for hvordan tiltaksapparatet i Bufetat ser ut. Bufetat skal sørge for at alle barn med et slikt behov, får et forsvarlig tilbud. Dette innebærer at Bufetat har et ansvar for å tilby tjenester tilpasset barns behov.

Som del av omstillingen i barnevernet, har det statlige barnevernet over tid arbeidet for å utvikle mer spesialiserte og differensierte tiltak for å bedrive ivareta det enkelte barns behov. Dette fordi utsatte barn i barnevernet ofte har sammensatte behov for hjelp, der for eksempel rusproblemer og psykiske lidelser kan komme i tillegg til omsorgs- og behandlingsbehov. Jeg forutsetter at etaten har et godt samarbeid med andre tjenester når dette er nødvendig for å gi et godt og helhetlig tilbud til barn og familier.

Kommunene har over tid fått styrket sitt barnevern. Dette blant annet gjennom en flerårig øremerking som har bidratt til å øke antall stillinger og å styrke kompetansen i barnevernet. Jeg mener dette

har bidratt til et mer robust kommunalt barnevern og økt kvaliteten i barnevernets arbeid.

Bufetat Region nord skal opprettholde sitt tilbud til kommunene i Nord-Norge gjennom å tilby tjenester i statlig og privat regi. Regionen skal i 2014 fortsette sin omstilling for å gi et godt og effektivt tjenestetilbud. Behovet for mer spesialiserte tjenester har for denne regionen medført et behov for å samle tjenestene. Dette for å ha et bredt nok opptaksområde og dermed sikre mer robuste enheter, med tilstrekkelig erfaring og kompetanse.

Sollia avdeling foreldre-barn

Bufetat region nord foreslår å samle tjenesten for behandlingsplasser til foreldre-barn og kompetansen til ett regionalt senter i Tromsø (Solbakken barne- og familiesenter). Etaten har derfor varslet en nedleggelse av Sollia avdeling foreldre-barn (to plasser) i Sortland. Tilbudet på Sollia avdeling Foreldre/barn vil altså videreføres i regionen. Etaten vurderer at dette vil være en mer effektiv bruk av ressurser.

Departementet har i sine årlige tildelingsbrev kommet med føringer på at berørte kommuner skal gis anledning til å uttale seg om planlagte endringer i tilbudet til kommunene, og at de skal varsles i god tid før endringene trer i kraft, slik at kommunen får mulighet til å tilpasse seg. I omstillingsprosessen skal etaten ha en dialog med berørte kommuner om hvordan kompetansen i barnevernet best kan opprettholdes.

Bufdir har orientert departementet om at Bufetat region nord har hatt dialog med Sortland kommune om denne omstillingen. Jeg er også orientert om at Sortland kommune er vertskommune for et interkommunalt samarbeid og at Bufetat Region nord vil videreføre dialogen med kommunen. Dette for å avklare om kommunene i nærområdet kan nyttiggjøre seg den kompetanse som ansatte har opparbeidet seg i Bufetat.

Ifølge etaten vil det fortsatt være et spesialisert barneverntilbud på Sollia med institusjonstilbud om fem plasser og beredskapshjem tilknyttet institusjonen. Bufetat har i tillegg et familievernkontor på Stokmarknes i Vesterålen.

Storåsen barnehem

Forslag til vedtak om å legge ned Storåsen barnehem er gjort med bakgrunn i faglige anbefalinger om at barn under 13 år bør tilbys et annet tiltak enn institusjon. Etaten skal bygge opp fem beredskapshjem som vil gi barna et alternativt tilbud, og dermed også opp-

rettholde kapasiteten i tilbudet til målgruppen. Etagens målsetning er å nyttiggjøre seg av deler av kompetansen på Storåsen i etablering og drift av beredskapshjemmene.

Denne regjeringen har som mål å utvikle et barnevern som gir best mulig hjelp for utsatte barn og

unge. Faglig utvikling og nødvendig omstilling er forutsetning for å få dette til. Jeg har tillit til at Bufetat utvikler et godt tjenestetilbud og gode tiltak som møter barn og familiers behov i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 241

Innlevert 7. januar 2014 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung

Besvart 14. januar 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Vil Forsvarsministeren garantere at hovedlinjene i vedtaket fra 14. juni 2012 i Prop. 73 S (2011-2012), Et forsvar for vår tid, som inkluderer lokalisering av nye kampfly og etablering av hovedbase for F-35 på Ørlandet, fortsatt står fast?»

BEGRUNNELSE:

Forsvarsministeren holdt mandag 6. januar 2014 et foredrag for Oslo Militære Samfund hvor det fremkom oppsiktsvekkende opplysninger om nye runder knyttet til ny lokalisering av kampflybase for F-35, også om når og hvor kampfly skal plasseres.

Stortinget vedtok 14. juni 2012 Prop. 73 S (2011-2012) Et forsvar for vår tid. Vedtaket inneholdt en langtidsplan for forsvaret og slo blant annet fast at Ørlandet skal være lokasjon for nye kampfly og etablering av hovedbase for F-35. Forsvarsministeren har med sitt foredrag til Oslo militære Samfund skapt usikkerhet knyttet til både prinsippet og innholdet i stortingsvedtaket. Planleggingsarbeidet fra lokale myndigheter, Forsvaret, utdanningsinstitusjoner, Fou-miljøet med flere i Trøndelag er godt i gang, og en usikkerhetsfaktor kan skape usikker-

het og utsettelse med konsekvenser for planleggingsfasen og lokale myndigheter.

Svar:

Spørsmålet gjelder gjennomføringen av Stortingets vedtak om lokalisering av nye kampfly og etablering av hovedbase for F-35 på Ørland.

Vedtaket om lokalisering av hovedbase for kampfly ligger fast.

Gjennomføringen av langtidsplanen for forsvarssektoren i perioden 2013-2016 er godt i gang og blir fulgt opp i tråd med Stortingets gjeldende vedtak. Som en del av den kontinuerlige langtidsplanleggingen, og som en viktig del av arbeidet med å skape reell og bærekraftig balanse mellom bevilgninger, struktur og oppgaver, vil regjeringen vurdere behovet for ytterligere moderniserings- og reformtiltak i sektoren. Dette inkluderer også en gjennomgang av forutsetninger og beslutningsunderlag i den gjeldende langtidsplanen, der disse kan ha endret seg etter vedtakelsen av langtidsplanen i juni 2012. Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget med eventuelle forslag, dersom det skulle bli aktuelt å foreslå endringer som krever en fornyet behandling i Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 242**Innlevert 7. januar 2014 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter****Besvart 15. januar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Stiftelsen Skifestivalen arrangerer to årlige landsdekkende idrettsarrangementer for ca. 1000 mennesker med psykiske lidelser. Basert i stor grad på frivillighet. Arrangementene er avhengige av noe offentlig støtte.

Hvordan vil helseministeren følge opp statsministerens tydelige signaler i nyttårstalen om psykisk helse og sørge for at man sikrer forutsigbare og tilstrekkelige offentlige tilskudd til slike viktige tilbud som øker livskvaliteten til mennesker med psykiske lidelser?»

BEGRUNNELSE:

Stiftelsen Skifestivalen har siden 1985 arrangert Skifestivalen på Geilo og siden 1995 Sommerfestivalen på Hove leir og friluftssenter på Tromøy ved Arendal. Tilbudet gis til mennesker med psykiske lidelser og målet er at man gjennom fysisk aktivitet, tilrettelegging for mestringsopplevelser og større åpenhet om psykiske lidelser skal bidra til økt livskvalitet for mennesker med psykiske lidelser.

Spennvidden i funksjonsnivå hos målgruppa er stor. For noen er det å make og dra til Geilo eller Arendal en seier. Noen trenger masse støtte og hjelp fra ledsagere, mens andre klarer til tross for alvorlig psykisk sykdom, idrettsprestasjoner på toppen.

I tillegg til ulike idrettsgrener legges det mye vekt på ulike sosiale aktiviteter.

Mange av dem som deltar på disse arrangementene er "bortgjemt og glemt" med brutte familierelasjoner og lite sosialt nettverk, kombinert med vanskeligheter med å fungere i arbeidslivet, noe som til sammen medfører mye ensomhet og isolasjon. Noen har også brukt en del medisiner som kan dempe aktivitetslysten. Nettopp denne type aktivitetstilbud som Skifestivalen på Geilo og Sommerfestivalen på Hove representerer kan bidra til å bekjempe passivitet og ensomhet. Tradisjonell idrettsaktivitet fanger i liten grad opp disse menneskene og man har heller ikke et nasjonalt opplegg som tilsvarer Skifestivalen på Geilo og Sommerfestivalen på Hove.

Stiftelsen Skifestivalen har mye muntlig og skriftlig informasjon på at dette virker. Dette er tiltak som både har en forebyggende effekt og en behandlende effekt.

Mulighetene er store for relativt små beløp. Stiftelsen antar at man for å videreutvikle aktiviteten på dagens nivå trenger ca. 1 million kroner i året i offentlig støtte. De viktigste bidragsyterne til Stiftelsen

og disse viktige arrangementene har bl.a. vært Helsedirektoratet (divisjon for psykisk helse og rus) og Barne-, ungdom- og familiedirektoratet. Problemet er at disse bevilgningene gis fra år til år og langt ute i virksomhetsåret. Noe som gjør at man får store problemer med å finansiere arrangementene.

Det ville vært ønskelig med en opprydding slik at man kan skape forutsigbarhet for dette viktige tilbudet som når mange og som koster det offentlige svært lite målt opp mot det man får igjen av økt livskvalitet og helse for dem som deltar. Dessuten er dette frivillig ideelt arbeid på sitt beste som bidrar til å hjelpe ei av de gruppene som "sitter nederst ved bordet."

Svar:

Denne regjeringen har som mål å styrke tilbudet til mennesker med psykisk sykdom, både ved å satse mer på forebygging, bygge ut lavterskeltilbud i kommunene, styrke behandlingstilbudet og øke valgfriheten i spesialisthelsetjenesten og gjennom å styrke samarbeidet med det frivillige Norge.

Jeg er opptatt av at vi må sikre at mennesker med psykiske lidelser inkluderes i samfunnet, gjennom arbeid, utdanning, aktivitet og deltakelse. Regjeringsplattformen slår fast at støtteordningene til frivillige organisasjoner som driver sosial inkludering i lokalsamfunnene skal styrkes, og at det skal iverksettes tiltak som gjør det lettere å være delvis i arbeid i perioder med psykisk sykdom. Jeg mener dette er viktige tiltak for et mer inkluderende samfunns- og arbeidsliv.

Samtidig mener jeg at regjeringens ambisjoner om oppbygging av lavterskel psykisk helsetilbud i kommunene, gjennomføringen av regelen om at psykisk helse og rus, hver for seg, skal prioriteres høyere enn somatikk i spesialisthelsetjenesten, og det tydelige signalet om at vi vil bekjempe tabuer og sørge for bedre forebyggende arbeid mot selvsykdom og selvmord, er grunnleggende for å sikre livskvaliteten for mennesker med psykiske lidelser. For å få til dette må vi ha et lokalt fundert, kompetent, tilgjengelig og fleksibelt behandlingstilbud som inkluderer arbeid, utdanning og aktivitet.

Så vet vi at fysisk aktivitet er viktig for å forebygge sykdom og for å hindre tilbakefall og forverring, også for alvorlig psykisk sykdom. Det gjør innsatsen som ski- og sommerfestivalen, i likhet med tilbudet til mange idrettslag og turistforeninger, dobbelt verdifull, gjennom økt sosial inklusjon i tillegg til det positive ved fysisk aktivitet.

Ski- og sommerfestivalen har tidligere mottatt statlige prosjektmidler. Prosjektmidler er ikke ment å sikre varig drift, men skal være til hjelp i en oppstartsfase, frem til varig finansiering er etablert. Det er heller ikke utelukkende heldig om staten går inn og

overtar driften av private og ideelle initiativ. Samtidig merker jeg meg representanten de Ruiters forslag om å sikre forutsigbarhet for gode, frivillige initiativ, og jeg tar med meg innspillet inn i arbeidet med å følge opp regjeringserklæringen.

SPØRSMÅL NR. 243

Innlevert 8. januar 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 13. januar 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«På Attføringsmessa i januar 2010 sa daværende stortingsrepresentant Robert Eriksson følgende: "Vi ønsker ikke anbud innenfor attføring, fordi jeg tror det fører til et dårligere og smalere tilbud". Dette syner deler SV.

Vil arbeids- og sosialminister Robert Eriksson sikre at endringer og forenklinger han nå signaliserer skal komme i attføringsanskaffelser ikke fører til mer bruk av anbud?»

Svar:

Regjeringen legger opp til en mer ambisiøs og offensiv politikk på attføringsområdet for at flere arbeidssøkere med nedsatt arbeidsevne skal komme inn i arbeidslivet. Vi har per i dag ikke lyktes godt nok med dette.

Det er derfor behov for å gjøre endringer i arbeidsmarkedspolitikken for å oppnå bedre resultater. Vi kan ikke bare fortsette å gjøre det samme som før. Jeg ønsker meg en bred gjennomgang av hvilke virkemidler som kan bidra til at flere med nedsatt arbeidsevne eller nedsatt funksjonsevne kan komme i arbeid. Regjeringen har derfor i Meld. St. 9 (2013-2014) trukket tilbake Meld. St. 46 (2013-2014) Flere i arbeid fordi vi mener flere av forslagene krever ytterligere utredning og konkretisering. Vi vil komme tilbake til Stortinget med egne vurderinger og forslag i en ny melding.

Regjeringen ønsker bl.a. å forenkle de arbeidsrettede tiltakene for å få en mer oversiktlig tiltaksstruktur. Både arbeidssøkere og ansatte i Arbeids- og velferdsetaten vil ha nytte av et mindre byråkratisk sys-

tem som det er enkelt og effektivt å ta i bruk. For å unngå at denne nødvendige reformprosessen stopper opp, vil jeg parallelt med arbeidet med en ny stortingsmelding, fortløpende arbeide med å forenkle og forbedre tiltakssystemet.

Ny stortingsmelding og øvrige reformer vil bygge på regjeringspartiernes politiske plattform. Regjeringen vil øke satsingen på lønnstilskudd og arbeidstrening i ordinære virksomheter, i samspill med attføringsbedrifter som tilbyr arbeidsmarkedstiltak. Vi vil også stille klarere kvalitets- og resultatkrav til leverandørene av arbeidsmarkedstiltak.

I den politiske plattformen for regjeringen står det klart at vi skal åpne opp for flere aktører gjennom økt konkurranse. Bruk av anbud er én måte å gjøre dette på. Mange tiltak, også for personer med nedsatt arbeidsevne, anskaffes i dag via anbud. Vi skal imidlertid se nærmere på hvordan vi skal gjøre dette når vi går gjennom tiltaksapparatet. Formålet er å gi brukerne større valgfrihet, mer effektive virkemidler og et enklere regelverk. For å få flere i arbeid, må vi ta alle gode krefter i bruk, og vi må stimulere til sosialt entreprenørskap og fornyelse av tiltaksarbeidet. Da trenger vi et større mangfold av leverandører og fagmiljøer i attføringsarbeidet.

Det skal være plass til både ideelle og private aktører, samtidig som attføringsbedrifter og vekstbedrifter sikres en sentral rolle i det framtidige attføringsarbeidet. I tillegg til å åpne for flere tiltaksleverandører, vil det også være behov å mobilisere flere arbeidsgivere som kan ta imot arbeidssøkere med nedsatt arbeidsevne som har behov for arbeidstrening og en jobb innenfor det ordinære arbeidsmarkedet.

SPØRSMÅL NR. 244**Innlevert 8. januar 2014 av stortingsrepresentant Jan Böhler****Besvart 14. januar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Stavanger Aftenblad har undersøkt hva 27 norske kommuner lærte etter å ha erfart drap, voldtekter, grov vold og dødsbranner relatert til helse- og sosialsektoren. I kun 3 av disse sakene ba kommunene selv om at fylkeslegen eller fylkesmannen skulle opprette tilsynssak. 19 av kommunene svarte at de ikke trakk ny lærdom av hendelsen.

Vil statsråden vurdere å innføre en generell meldeplikt til fylkeslegen eller fylkesmannen ved slike alvorlige hendelser knyttet til kommunenes hjelpeapparat?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge undersøkelsen til Stavanger Aftenblad har 14 av hendelsene kun blitt evaluert muntlig, og bare 7 kommuner svarer ja på at de kunne gjort mer i forkant for å redusere risikoen for hendelsen. Dette framstår ikke som betryggende og tillitsvekkende i forhold til sakenes alvorlighet og tragiske konsekvenser for ofrene og deres nærmeste. I alt 15 av sakene er likevel blitt gransket, men med unntak av 3 saker er dette skjedd etter klager eller etter initiativ fra kontrollmyndighetene selv. Hvis det innføres en generell meldeplikt for alle slike hendelser til fylkeslegen eller fylkesmannen, vil tilsynsmyndighetene få bedre oversikt og mulighet til å avgjøre hvilke saker de vil gå videre med.

Svar:

Artikkelserien i Stavanger Aftenbladet, som stortingsrepresentant Jan Böhler viser til, belyser et alvorlig tema, et tema som er av vesentlig betydning når det gjelder sikkerhet i helse- og omsorgstjenesten. Jeg har som mål å få etablert systemer som ivaretar nødvendige granskninger ved slike hendelser på en tilfredsstillende måte. Avisa fremhever at enkelte kommuner som har foretatt egne granskninger, har erfart at de selv kunne gjort tiltak i forkant av hendelsen, også i tilfeller tilsynsmyndighetene mener det ikke er begått brudd på lovgivningen. Videre er det avgjørende at lærdom av alvorlige hendelser, der offer eller gjerningsperson mottar helse- og sosialtjenester fra kommunen, overføres til andre kommuner. Slik kan vi bidra til å forebygge nye, alvorlige hendelser.

Kommunen har etter helse- og omsorgstjenesteloven plikt til å sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Ansvar er både et ansvar for at nød-

vendige helse- og omsorgstjenester er tilgjengelige, og et ansvar for planlegging, gjennomføring, kontroll og evaluering av virksomheten, slik at tjenestenes innhold, omfang og kvalitet er i samsvar med de krav som stilles. Kommunen har også en plikt til å korrigere virksomheten dersom den ikke er forsvarlig eller ikke er tilstrekkelig. Det er i internkontrollforskriften stilt nærmere krav til hvordan kommunen skal føre internkontroll, og kommunen skal dokumentere sin internkontroll.

Hovedforutsetningen er med andre ord at kommunen driver sine helse- og omsorgstjenester i samsvar med krav i lov og forskrift. Det omfatter også krav til forsvarlig virksomhet. Kommunen skal ha oversikt over områder i virksomheten hvor det er fare for svikt eller mangel på oppfyllelse av myndighetskrav. De skal kontrollere, evaluere og forbedre sine rutiner for å rette opp og forebygge overtredelse av helse- og omsorgslovgivningen. Ut fra dette legger jeg til grunn at kommunene tar ansvar for å følge opp alvorlige hendelser for personer som er i kommunale institusjoner.

Stavanger Aftenblad viser i sin artikkelserie blant annet til Namsos kommune. Granskingen Namsos kommune satte i gang, viser at tilsynsmyndighetenes rolle og engasjement i disse sakene alene ikke er tilstrekkelig som grunnlag for læring. I kommunale granskingsrapporter blir det avdekket at en rekke andre forhold er viktige i denne sammenhengen, som for eksempel sammensetningen av beboere i omsorgsboliger og institusjon, og pårørendes og beboeres forventninger til tjenesten. Jeg vil i ulike sammenhenger oppfordre kommunene til selv å iverksette granskinger og evalueringer. Her kan kommunene lære av egne erfaringer og av hverandre.

Videre er det av stor betydning at kommunene lytter til beboere og pårørende da disse kan ha andre forventninger til kommunens tjenester enn de ansatte. Dette kan bidra til at tjenestene blir bedre og kan bidra til at alvorlige hendelser forebygges og unngås. Det er også viktig at kommunene har en aktiv holdning til hvordan de kan forebygge sosiale problemer.

Ansvar for å følge opp flere av de brukerne som det vises til i artiklene, kan være tillagt flere instanser. I tillegg til de kommunale helse- og omsorgstjenestene gjelder dette spesialisthelsetjenesten, arbeids- og velferdsforvaltningen og i enkelte sammenhenger også barnevern, politi og kriminalomsorgen. Det ligger nedfelt en gjensidig samarbeidsplikt i lovverket for alle tjenestene. Det er avgjørende at

denne plikten til samarbeid oppfylles og at innsatsen fra de respektive tjenestene er koordinert.

Som representanten påpeker er Fylkesmannen den sentrale klageinstans og tilsynsmyndighet på helse- og omsorgsområdet. Dette innebærer et ansvar for behandling av klagesaker som gjelder befolkningens rettigheter, samt å føre tilsyn med at befolkningens behov for tjenester blir ivaretatt, tjenestene blir drevet på en faglig forsvarlig måte og forebygger svikt i tjenesteytingen. Som overordnet myndighet har Statens helsetilsyn som en av sine kjerneoppgaver planlegging, koordinering og oppsummering av tilsynene. Statens helsetilsyn har også ansvaret for behandling av enkeltsaker som handler om alvorlig svikt i helse- og omsorgstjenesten og der det er aktuelt med pålegg mot virksomheter eller reaksjoner mot helsepersonell. Dersom tilsynsmyndighetene finner brudd på lovgivningen, er det viktig at de følger med på at kommunene og spesialisthelsetjenesten retter opp lovbruddene så snart som mulig.

Meldeplikten etter spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 om hendelser som har ført til eller kunne ha ført til betydelig personskade, gjelder kun for institusjoner i spesialisthelsetjenesten. Stoltenberg II-regjeringen endret meldeordningen slik at meldingene nå går til Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten i stedet for til Fylkesmannen (tilsynet). Meldingene skal brukes for å avklare årsaker til uønskede hendelser og forhindre at de gjentas. Stoltenberg II-regjering-en innførte samtidig en ny varslingsplikt i spesialisthelsetjenesteloven § 3-3a til Statens helsetilsyn om alvorlige hendelser og dødsfall i spesialisthelsetjenesten.

Regjeringen Stoltenberg II nedsatte 21. juni 2013 et utvalg som skal vurdere hvordan alvorlige hendelser og mistanke om lovbrudd i helse- og omsorgstje-

nesten bør følges opp av samfunnet. Utvalget ledes av professor dr. juris Aslak Syse. Regjeringen Solberg gav 15. november 2013 utvalget et tilleggsmandat som blant annet går ut på å utrede om melde- og varslingsplikten etter henholdsvis spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 og § 3-3a også bør omfatte den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Utvalget skal levere en offentlig utredning innen 1. september 2015.

Både i Meld. St. 10 (2012 - 2013) God kvalitet - trygge tjenester, og i oppfølging av Kvalitetsavtalen mellom Regjeringen og KS, vises det til at det på sikt vil være ønskelig å inkludere de kommunale helse- og omsorgstjenestene i den nasjonale meldeordningen for uønskede hendelser til Kunnskapssenteret, men at det i første omgang vil være aktuelt å gjennomføre forsøk i enkelte kommuner. Et oppdrag er gitt til Helsedirektoratet / Kunnskapssentret, som i samarbeid med KS skal utforme pilotering av meldeordning i enkelt kommuner.

Når utredningen fra Syse-utvalget har vært på høring og samtidig erfaringer fra forsøk med meldeordning for uønskede hendelser i enkelte kommuner er oppsummert, vil jeg ha et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å fremme forslag om meldeplikt ved uønskede hendelser knyttet til kommunenes hjelpeapparat. Det fremgår av min redegjørelse at jeg i den sammenheng også vil ha et kunnskapsgrunnlag for å vurdere forslag til hvordan samfunnet samlet skal følge opp alvorlige og uønskede hendelser, ut over spørsmålet om meldeplikt. Samtidig vil jeg presisere at det er viktig at kommunene selv aktivt gransker, evaluerer og vurderer sitt eget tilbud i samarbeid med brukerne og de pårørende, og ikke unnlater å gjøre dette i påvente av innføring av aktuelle nye plikter i lovgivningen.

SPØRSMÅL NR. 245

Innlevert 8. januar 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 20. januar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Helse Bergen vil søkje om ein prøveordning med heroinassistert behandling som del av Handlingsplan mot opne russcener i Bergen. Ola Jøsendal i Helse Bergen viser til at nye rapportar om heroinassistert behandling er kommen i haust: ein artikkel i tidskriftet British Journal of Psychiatry (BJP) og ein evalueringsrapport frå Den Danske Sundhetsstyrelsen (jfr.BT 7/1-14).

Vil Helse- og omsorgsministeren gjere ein nasjonal, fagleg gjennomgang av dei nye rapportane om heroinassistert behandling som Helse Bergen viser til?»

GRUNNGJEVING:

I Meld.St. 30 (2011-2012) Se meg! blei det diskutert omkring heroin som behandling for opiatavhengige med omfattande hjelpebehov. Stoltenbergutvalet,

som fekk i oppdrag å komme med forslag til tiltak overfor dei mest hjelpetrengande, var delt i synet på eit prøveprosjekt som opnar for at heroin kan inkludera i LAR. Fleirtalet i utvalet gjekk for eit tids-grensa prøveprosjekt, medan mindretallet la vekt på at tungt opiatavhengige ikkje trong eit nytt medikament i tillegg til dei tilgjengelige, men oppfølging i eit betre utbygd støtteapparat. I høyringa uttalte 75 høyringsinstansar seg om heroin i behandling. Av desse var det 14 som var for og 61 som var i mot.

Det vart også arrangert ein konsensuskonferanse for å drøfte faglege, etiske og prioriteringsmessige sider ved forslaget om å tilby heroinassistert behandling. Kunnskapssenteret fekk i oppdrag å utarbeide ein kunnskapsoversikt.

På denne bakgrunn fann den raudgrøne regjeringa, etter ein samla vurdering, at det ikkje var godt nok fagleg grunnlag for å innføre ei prøveordning på det dåverande tidspunkt, men at det ville vere viktig å følgje med på utviklinga internasjonalt.

Stortinget slutta seg til dette.

Underteikna er einig med helse- og omsorgsministeren som har gitt signal om at det ikkje vil bli opna for eit prøveprosjekt med heroinassistert behandling, slik Rasmeldinga også seier. Men under-teikna meiner det kan vere riktig å få gjort ei nasjonal, fagleg vurdering av dei rapportane som Helse Bergen viser til i sin søknad.

Svar:

Innledningsvis vil jeg nevne at jeg er kjent med oppslaget i Bergens Tidende om forslaget til avd. leder Ola Jøsendal om en kommende søknad om prøveordning med heroinassistert behandling i Helse Bergen. En slik søknad er ikke kommet til Helse- og omsorgsdepartementet.

Det er riktig som representanten Toppe viser til i sitt spørsmål at jeg tidligere har uttalt at jeg ikke vil åpne for et prøveprosjekt med heroinassistert behandling. På dette punktet er den sittende regjeringen enig med den rødgrønne regjeringen. Det er ikke ønskelig å innføre heroinassistert behandling som en

prøveordning. All den tid det fremdeles er mulig å tilpasse eksisterende og nye tiltak overfor de mest hjelpetrengende rusavhengige, finner jeg ikke grunnlag for å innføre heroinassistert behandling.

Som representanten Toppe også omtaler i sitt spørsmål med begrunnelse, arrangerte Norges Forskningsråd i juni 2011 en nasjonal konsensuskonferanse om heroinassistert behandling. Her ble all nasjonal og internasjonal forskning/kunnskap og kompetanse på dette temaet gjennomgått. Konferansen konkluderte med at kunnskapsgrunnlaget var for svakt til å kunne innføre heroinassistert behandling i Norge. Ettersom det er relativt kort tid siden denne kunnskapsoppsummeringen ble gjennomført, finner jeg på nåværende tidspunkt ikke grunnlag for å foreta en ny kunnskapsoppsummering.

Det var et bredt politisk flertall på Stortinget som var imot å åpne for forsøk med heroinassistert behandling da Stortinget behandlet Meld. S. nr. 30 Se meg! (Rasmeldinga) i 2012. Denne regjeringen mener det er langt viktigere å styrke lavterskeltiltakene og andre tjenester som kan nå den gruppen rusavhengige som heroinassistert behandling er ment for.

Som kjent har regjeringen i sin politiske plattform sagt at kapasiteten på døgnplasser innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling skal økes med 200 plasser ved å kjøpe ledig kapasitet ved ideelle virksomheter. Blant annet skal det kjøpes flere langtidsplasser, plasser for pasienter med både rus- og psykiske lidelser og plasser for unge med særlige hjelpebehov. I tillegg vil regjeringen etablere flere mottakssentra i de større byene. Videre vil regjeringen styrke tilbudet i kommunene til de rusavhengige.

Avslutningsvis vil jeg også nevne at departementet har startet arbeidet med en opptrappingsplan på rusfeltet, der styrking av tjenestene til rusavhengige vil stå helt sentralt. Tilbud til de mest hjelpetrengende vil også være med i en slik plan.

På grunnlag av de forhold jeg har redegjort for i mitt svar, finner jeg derfor ikke grunnlag for å åpne for heroinassistert behandling i Norge.

SPØRSMÅL NR. 246**Innlevert 9. januar 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 16. januar 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Statsråden har ved flere anledninger sagt at hun vil satse på familievernet. Likevel er det flere familievernkontor som må redusere sin aktivitet. Familievernkontoret på Gjøvik har fått redusert sin bevilgning fra 9.3 millioner kroner i 2013 til 8.7 millioner kroner i 2014 og må derfor redusere bemanningen.

Er dette et uttrykk for statsrådets satsing på familievernet?»

BEGRUNNELSE:

Kontoret som er etablert på Gjøvik har et stort omland og betjener hele Vestoppland. En prisjustert bevilgning i 2014 skulle ha utgjort i underkant av 9.7 millioner kroner, mens bevilgningen bare er på 8.7 millioner kroner. I Stortingets behandling av budsjettet sa regjeringspartiene i sine merknader at "det er svært viktig å ta i bruk all god familievernkapasitet, også i privat og ideell virksomhet". Slik jeg ser det, er det ingen grunn til at kontoret på Gjøvik ikke skal defineres som god familievernkapasitet.

Svar:

Regjeringen vil bygge sin politikk for familieverntjenestene rundt prinsippet om forebyggende arbeid og tidlig innsats for å sikre gode oppvekstvilkår for barn. Gode og stabile foreldrerelasjoner gir de beste forutsetninger for gode og trygge oppvekstvilkår for barna. Et sterkere fokus på familieverntjenestenes forebyggende arbeid kan hindre problemutvikling hos barn og foreldre og derved redusere behovet for omfattende hjelpetiltak fra andre tjenester, som for eksempel barnevernet. Gode og tilgjengelige lavterskeltilbud til familier som trenger det, vil kunne bedre livskvalitet for den enkelte og gi helsemessige gevinster. Familieverntjenestene må være tilpasset den enkelte families behov. Det er et mål å gi hjelp til par og familier som har vansker og konflikter og herunder bidra til mer robuste samliv til barnets beste. Regjeringen har styrket styrket familieverntjenestenes forebyggende arbeid med 3 millioner kroner i årets statsbudsjett, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) s. 140 flg. Vi har også opprettholdt 4 millioner kroner til tilskuddsordningen til samlivstiltak, som Stoltenberg II-regjeringen foreslo å ta bort. Ordningens overordnede mål er å støtte opp om samlivet i parforhold og forebygge familie- og samlivssoppløsning. Familieverntjenestene har de senere år prioritert arbeidet med familier hvor konfliktnivået er høyt og barn er involvert. Det er solid faglig dekning for å hevde at barn og unge tar skade av å leve

med foreldre som har vedvarende, høyt konfliktnivå. Som alternativ til domstolsbehandling og ytterligere eskalering av konflikten, er det satt i gang flere tiltak i regi av familieverntjenestene for å hjelpe foreldre med høyt konfliktnivå til å komme fram til gode avtaler om barna på et tidlig stadium. Å hjelpe flere foreldre med å komme fram til avtaler og gi hjelp til å bedre foreldresamarbeidet vil hindre at konflikten utvikler seg, med de skadevirkninger det har for barna. Jeg vil derfor prioritere familieverntjenestenes arbeid med familier hvor konfliktnivået er høyt og barn er involvert. Familievernkontorene gjør et viktig arbeid for å forebygge vold i nære relasjoner. I årets budsjett styrkes tilbudet til unge voldsutøvere og utsatte barn med 7,8 mill. kroner, som er 2 mill mer enn det Stoltenberg II-regjeringen foreslo, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) s. 141. Regjeringen legger stor vekt på at behandlingstilbudet til denne gruppen er solid. Midlene skal benyttes til et samarbeidsprosjekt med stiftelsen Alternativ til vold for å styrke behandlernes kompetanse på vold og seksuelle overgrep, og til å øke familieverntjenestenes behandlingsskapasitet på området. Familieverntjenestenes forebyggende arbeid og hjelp til utsatte barn og familier er svært viktig. Tatt i betraktning de betydelige kostnadene som går til barnevern, rusomsorg, psykiatri, kriminalitet/vold mv, er det, ut fra et samfunnsøkonomisk perspektiv, lønnsomt å satse på familieverntjenestenes arbeid. Statlig regional familievernmyndighet skal etter loven sørge for at familieverntjenestene finnes i regionen, og på forsvarlig måte planlegge, dimensjonere og organisere tjenestene. De offentlige og kirkelige eide familievernkontorene drives etter de samme økonomiske rammer, har samme kjerneoppgaver og følger samme lov. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har opplyst at Bufetat region øst har utarbeidet en plan for å justere tildelingen til hvert familievernkontor i regionen ut fra befolkningsmengde per terapeutårsverk, slik at det blir en mer likeverdig dekning i regionen. Dette skal sikre at familievernkontorer i regionen som betjener en økende befolkning, får øko-nomisk mulighet til å yte tjenester til flere. Det betyr at noen kontorer vil få noe reduksjon i sine tildelinger, mens andre får økt sine budsjetter på sikt. Jeg vil framover ha fokus på å utvikle et likeverdig tilbud av god kvalitet i familieverntjenestene over hele landet, uavhengig av offentlig eller kirkelig eierskap. Ressursene skal utnyttes effektivt. Det forebyggende arbeidet vil være hovedinnsatsområdet mitt. Familier og barn som har behov for det skal få hjelp som virker - i tide.

SPØRSMÅL NR. 247**Innlevert 9. januar 2014 av stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen****Besvart 15. januar 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Vil finansministeren vurdere flere alternativer til hvordan økte kapitalkrav til bankene kan gjennomføres?»

BEGRUNNELSE:

For å sikre norske bankers soliditet er det bred enighet om å innføre økte kapitalkrav for bankene. Så er det ting som tyder på at innretningen på hvordan de økte kapitalkravene skal gjennomføres slår ulikt ut for de forskjellige bankene. Dette vil kunne slå ut på konkurransen mellom bankene. Vi ser også at svenskenes valg av modell vil kunne få innvirkning på det norske bankmarkedet. For norsk næringsliv som i svært stor grad finansieres gjennom norske banker er det av stor betydning at vi sikrer mangfoldet av banker.

Svar:

Stortinget vedtok 10. juni 2013 enstemmig rammeverket og tidsplanen for innføring av nye kapitalkrav for banker mv. Reglene trådte i kraft fra 1. juli 2013, og innebærer en gradvis økning av minstekravene til ren kjernekapital. Nye kapitalkrav basert på internasjonale anbefalinger innføres noe tidligere i Norge enn det som følger av gjennomføringsfristen i EU. Også enkelte andre land, deriblant Sveits og Sverige, har valgt tidligere innføring. Forholdene har ligget godt til rette for dette i Norge. Norske banker er nok så solide fra før, har svært gode resultater, er lønnsomme og oppfyller allerede i dag mange av de nye kravene. Aktiviteten i norsk økonomi har holdt seg godt oppe. I gode tider er det lettere for bankene å styrke soliditeten, bl.a. fordi inntjeningen er god.

I Norge har vi en finansmarksregulering som dekker hele finanssektoren og regulerer de ulike delene av finansmarkedet på en konsistent og helhetlig måte. Lik risiko skal som hovedregel reguleres likt, uavhengig av hva slags type finansinstitusjon som har risikoen. Når finansinstitusjonene derimot tar ulik risiko, vil kapitalkravene slå ut forskjellig. Gode, konsistente regler bidrar til solide institusjoner, og motvirker at risiko plasseres der den er minst regulert. Like konkurransevilkår bidrar til effektiv konkurranse.

I Norge konkurrerer norske og utenlandske banker om norske lånekunder. Norske banker konkurrerer også med utenlandske banker om innlån i de internasjonale kapitalmarkedene. Soliditet er en viktig faktor når en bank skal hente innlån. Vi legger også vekt på konkurranseforhold ved utformingen av regler for finansnæringen.

Regjeringen arbeider spesielt med å følge opp anbefalingene fra den nordiske arbeidsgruppen med medlemmer fra finansdepartementene i Norden og IMF, som har pekt på at det kan være en fordel med større grad av vertslandsregulering. En større grad av vertslandsregulering vil bidra til likere konkurransevilkår i det enkelte nasjonale marked. Særlig er det viktig at alle nordiske banker som opererer i et nordisk land, oppfyller det nasjonale kravet til motsyklisk kapitalbuffer og bruker risikovekter for beregning av kapitalkrav som er tilpasset risikoen i dette landet. Dette følges nå opp overfor de andre nordiske landene, og vi følger konkurransesituasjonen i markedet nøye.

SPØRSMÅL NR. 248**Innlevert 9. januar 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 17. januar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Når vil helseministeren videreformidle formuleringene i vedtatt statsbudsjett om å gi Sykehuset Telemark nødvendig tid til å gjennomføre økonomiske omstillinger?»

BEGRUNNELSE:

Ved behandling av Statsbudsjettet sluttet Stortinget seg til følgende formulering:

"Det regionale helseforetaket må legge til rette for at nødvendige omstillinger skjer i et forsvarlig tempo. Det er fortsatt økonomiske utfordringer ved Akershus universitetssykehus HF og ved Oslo universitetssykehus HF. I tillegg har det vist seg å være krevende for Sykehuset Telemark HF å oppnå økonomisk balanse hittil i 2013. Sykehuset Telemark er i gang med et utviklingsplanarbeid som vil være viktig for å modernisere og styrke helseforetaket."

I Telemarksavisa - papirutgaven 20.12.2013 - under tittelen "Får ingen drahjelp fra Helse Sør-Øst" oppgir imidlertid både Sykehuset Telemark og Helse Sør-Øst at de ikke har fått videreformidlet disse signalene fra Helsedepartementet, og at Sykehuset Telemark ikke får lengre tid til omstillingene slik daværende statsråd Støre la til grunn.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF opplyser følgende:

"Styret for Sykehuset Telemark HF vedtok i styremøte 17.12.2013 budsjett for 2014, med positivt resultat på 25 millioner kroner. Dette tilsvarer resultatkravet fra Helse Sør-Øst RHF, som er satt etter dialog med helseforetaket om budsjettet og de tiltak helseforetaket iverksetter for 2014. Telemark har lavere forventet befolkningsvekst enn ellers i regionen. Den regionale inntektsmodellen tar blant annet hensyn til befolkningsutvikling, og Sykehuset Telemark HF får derfor en noe svakere utvikling i de faste og aktivitetsbaserte inntektene i 2014 enn tidligere. Sykehuset Telemark har som følge av dette lagt opp til en kostnadstilpassning i 2014, ved innsparingstiltak og generell effektivisering av driften. For 2013 var prognosen per november et negativt resultat på 10 millioner kroner."

I statsbudsjettet fremgår det at det regionale helseforetaket må legge til rette for at nødvendige omstillinger skjer i et forsvarlig tempo. De regionale helseforetakene har et sørge-for-ansvar og ansvar for fordeling av inntektsrammer og resultatkrav. Jeg legger til grunn at den dialogen som har vært mellom Helse Sør-Øst og Sykehuset Telemark ivaretar et forsvarlig tempo i omstillingene.

SPØRSMÅL NR. 249**Innlevert 9. januar 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 17. januar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvordan vil helseministeren måle, følge opp og rapportere til Stortinget angående korridorpasienter i 2014?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har ved en rekke anledninger, og senest ved behandlingen av Statsbudsjettet for 2014 sluttet seg til at korridorpasienter bør unngås. I valgkampen var representanter for de nåværende regjeringspartiene aktive til å poengtere at andelen korridorpasienter var for høy og måtte ned. Korridorpasienter skyldes ofte

dårlig planlegging og organisering, og det er store forskjeller fra sykehus til sykehus knyttet til forekomst. Pasientene opplever det ofte som negativt og uverdig å ligge på korridor i stedet for et pasientrom, og det medfører utfordringer blant annet knyttet til brannsikkerhet, hygiene og personvern. Heldigvis har andelen korridorpasienter gått ned, men den er fortsatt for høy. Stortinget sluttet seg ved behandlingen av Statsbudsjettet 2014 til at blant annet korridorpasienter skulle inngå som måltall i kvalitetsbasert finansiering.

I media-utspill fra Helseministeren de siste dagene og i oppdragsdokumentet kan man få inntrykk av

at korridorpasienter ikke lenger er et måleparameter. I så fall rimer det dårlig med Stortingets vedtak og Stortingets ambisjoner for å avvikle praksis med korridorpasienter ved enkelte norske sykehus.

Svar:

Som representanten Michaelsen er kjent med, opplever flere ansatte i spesialisthelsetjenesten at rapporteringstrykket er for høyt. Dette gjelder både de som jobber i klinikk og de som jobber innen administrasjon. Mye rapportering er nødvendig dokumentasjon av for eksempel kvalitet i pasientbehandlingen, men det finnes også eksempler på dobbeltrapportering. Det har derfor vært viktig for meg å redusere antall mål som de regionale helseforetakene skal styres på i 2014. Antall styringskrav i foretaksmøtene i januar og i oppdragsdokument 2014 er derfor forenklet og nesten halvert sammenlignet med 2013. Dette mener jeg vil være et bidrag for å redusere rapportering i deler av tjenesten.

Når departementet følger opp de regionale helseforetakene gjennom året og ved årets slutt, vurderer vi etter målene i foretaksprotokollen og oppdragsdokumentet. Målene i oppdragsdokumentet skal gi et mest mulig samlet bilde av blant annet aktivitet, tilgjengelighet, brukerorientering, kvalitet og pasient-

sikkerhet. For å kunne redusere antall mål var det nødvendig å gjøre en vurdering av hva som skal trekkes fram som sentrale mål i 2014. Når det gjelder korridorpasienter, har det vært en positiv utvikling de to siste årene. Andelen var 1,5 pst. i 2. tertial 2013 som er 0,5 prosentpoeng lavere sammenlignet med samme tertial i 2011. Videre inngår andelen korridorpasienter i Kvalitetsbasert finansiering og er en del av det nasjonale kvalitetsindikatorsystemet. Andelen korridorpasienter ble derfor etter en samlet vurdering tatt ut som mål i oppdragsdokument 2014.

Andelen korridorpasienter er en nasjonal kvalitetsindikator som sykehusene fortsatt skal registrere og rapportere til Helsedirektoratet. De nasjonale kvalitetsindikatorene skal gi pasienter, pårørende og publikum bedre kunnskap om kvaliteten på behandlingen i spesialisthelsetjenesten. Jeg har bedt Helsedirektoratet varsle departementet dersom kvalitetsindikatorene gir holdepunkter for kvalitetsbrist eller uønsket variasjon i kvalitet.

I så fall vil departementet ta opp dette med de regionale helseforetakene i oppfølgingsmøtene. Styret og ledelsen i de regionale helseforetakene har også et ansvar for å følge med på utviklingen i kvalitetsindikatorene, og eventuelt iverksette tiltak.

SPØRSMÅL NR. 250

Innlevert 9. januar 2014 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 22. januar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«I dagens moderne samfunn er det stort sett mulig å bruke bank-id og Altinn ved henvendelser til det offentlige, men hvis man trenger nytt førerkort må man personlig oppsøke politi eller trafikkstasjon for å få midlertidig kjøretillatelse, og deretter få tilsendt nytt førerkort.

Vil statsråden gjennomgå prosessen med å få utstedt nye førerkort, med tanke på effektivisering og forenkling for bilistene?»

BEGRUNNELSE:

Hvis man i dag mister/roter bort sitt førerkort, må man i henhold til gjeldende regelverk personlig oppsøke politi eller trafikkstasjon for å melde fra om at man ikke har førerkortet, for så å få midlertidig kjøretillatelse. Deretter må man igjen oppsøke trafikkstasjonen etter 1 måneds "leteperiode", før det blir

tatt bilde og utstedt duplikat, før nytt førerkort blir tilsendt i posten.

De som da ikke har en fleksibel arbeidssituasjon, kanskje kombinert med lang reisevei til nærmeste trafikkstasjon, trenger da altså å ta fri helt eller delvis fra jobb i opptil 2 dager for å kunne få utstedt nytt førerkort.

Også ved navneendring, som ved ekteskapsinngåelse, stjålet førerkort eller om man oppgraderer førerkortet til å omfatte flere klasser, må man fysisk oppsøke en trafikkstasjon for å få utstedt nytt førerkort.

Svar:

Statens vegvesen er i ferd med å skifte ut sine gamle datasystem på førerkortsiden. Utskiftingen er en del av Autosys-prosjektet, hvor erstatning av eksisterende førerkortsystemer etter planen vil bli ferdigstilt høsten 2014.

Med utgangspunkt i de nye systemene vil det på sikt være teknisk mulig å etablere nye løsninger overfor brukerne og andre etater, som det ikke tidligere har vært mulig å tilby. Det være seg nettbaserte tjenester gjennom Altinn eller varslingstjenester via SMS. Foruten å gi bedre service til brukerne, vil slike tjenester også være et ledd i effektiviseringsprosessen som Statens vegvesen er inne i.

Det er imidlertid ikke slik at alle førerkorttjenester er egnet for betjening over nettet. Ettersom førerkortet inneholder navn, personnummer og bilde, blir

det brukt som identitetsdokument. Det setter krav til Statens vegvesen når det gjelder korrekt identitetskontroll. Der etaten har behov for identifikasjon av førerkortinnehaveren, nytt bilde eller kontroll ved teoretisk og praktiske førerprøver, vil slike tjenester inntil videre fortsatt måtte betjenes gjennom fysisk oppmøte. I tråd med den teknologiske utviklingen vil man imidlertid fortløpende vurdere de praktiske rutinene for førerkortutstedelse i lys av utvikling av tilstrekkelig sikre tekniske løsninger for blant annet elektronisk signering og identifisering.

SPØRSMÅL NR. 251

Innlevert 9. januar 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 16. januar 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Regjeringen øker tilskuddet til Redningsselskapet i budsjettet, samtidig så rammes Redningsselskapet av den rekordhøye økningen i mineraloljeavgiften. Regjeringen gir med den ene handen og tar med den andre.

Vil finansministeren bidra til at Redningsselskapet slipper unna den rekordhøye økningen i mineraloljeavgiften?»

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2014 ble det vedtatt en økning i mineraloljeavgiften på 53,9 øre utover det som lå i regjeringen Stoltenbergs budsjett. I et brev til finansministeren fra NHO Sjøfart datert 20.12.13 gis det en utdypende beskrivelse av hvilke konsekvenser dette vil ha for redningsselskapet.

Det skrives blant annet i brevet at:

"konsekvensene av den vedtatte avgiftspolitikken er at handlingsrommet for en av de mest sentrale frivillige organisasjonene i landet blir innskrenket."

Dette samtidig som provenytapet for staten er begrenset.

Det vises videre i brevet til at det finnes nødvendige lovhjemler til å gi et slikt fritak.

Det er og verdt å merke seg at vi har bak oss et år der 119 personer har druknet i Norge. Dette er en betydelig økning fra 2012. Redningsselskapet har en avgjørende rolle for å sikre tryggheten på sjøen.

Svar:

Redningsselskapet ivaretar viktige samfunnsoppgaver. I 2014 er derfor bevilgningen til Redningsselskapet økt med 20 mill. kroner sammenliknet med Saldert budsjett 2013. Den samlede bevilgningen er på vel 78 mill. kroner i 2014. Redningsselskapet har også inntekter utover tilskudd over statsbudsjettet. I 2012 var samlede inntekter og tilskudd om lag 466 mill. kroner.

Fra 1. januar 2014 økte den generelle satsen i CO₂-avgiften på mineralolje fra kr 0,61 til kr 0,88 per liter og i grunnavgiften på mineralolje fra kr 1,018 til kr 1,557 per liter.

Økningen i CO₂-avgiften var opprinnelig foreslått av Stoltenberg II-regjeringen, og ble vedtatt med tilslutning fra alle partier i Stortinget. Økningen i grunnavgiften ble vedtatt av et bredt flertall. I budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre ble det enighet om å øke grunnavgiften på mineralolje mv. med 52 øre per liter utover ordinær prisjustering. Forslaget fikk støtte også fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Grunnavgiften betales for blant annet parafin, fyringsoljer, marine gassolje og diesel som ikke pålegges veibruksavgift. Det gis fritak for bruk til blant annet skip i utenriks fart, gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart, fiske og fangst, petroleumsvirksomhet på sokkelen, sildemel- og fiskemelindustrien, framdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel og høsting av tang og tare. Drift av Redningsselskapets fartøyer omfattes ikke av disse fritakene.

Ifølge Redningsselskapets årsmelding for 2012 var utgiftene til drivstoff og smøreolje for en redningsskøyte 900 000 kroner (RS Halvard Grieg). Med

40 operative fartøyer gir det samlede drivstoffutgifter på om lag 35 mill. kroner før avgiftsøkningen. Økningen i grunnavgiften innebærer dermed en ekstra kostnad på om lag 2 mill. kroner. Det kommer i tillegg til økt CO₂-avgift på mineralolje på om lag 1 mill. kroner. Til sammen innebærer dette, til det aktivitetsnivået som Redningsselskapet har hatt de siste årene, at drivstoffutgiftene vil øke om lag 3 mill. kroner som følge av avgiftsøkninger i statsbudsjettet for 2014.

Økte driftsutgifter på grunn av økte avgifter på mineralolje kan oppfattes som uheldig for Redningsselskapet. I lys av den kraftige opptrappingen i bevilgningen mener jeg at Redningsselskapet likevel ikke kommer dårlig ut i 2014. De økonomiske virkningene av avgiftsøkningene for Redningsselskapet

synes ikke å være av en slik karakter at jeg vil foreslå et avgiftsfritak for redningsfartøy.

Regjeringen vil følge utviklingen nøye, også gjennom dialog med Redningsselskapet inn mot revidert nasjonalbudsjett 2014.

Etter Stortingets vedtak om grunnavgift på mineralolje mv. § 4 og om CO₂-avgift på mineralske produkter § 8 kan det innvilges fritak for eller nedsatt sats når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning. En eventuell søknad om dispensasjon skal i første instans vurderes av tollregionen med klageadgang til Toll- og avgiftsdirektoratet. Jeg finner ikke grunnlag for å gripe inn i denne prosessen.

SPØRSMÅL NR. 252

Innlevert 9. januar 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 23. januar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Er det aktuelt for regjeringen å ta opp KS1 Jæren til ny behandling?»

BEGRUNNELSE:

Den forrige regjeringen behandlet KS1 Jæren og gikk inn for det såkalte busway-alternativet. Lokalt har representanter fra enkelte partier varslet omkamp for å omgjøre vedtaket som både fylkesting og regjering var enige om. Flere av ordførerne i kommuner som opprinnelig ønsket bybane har signalisert at man forholder seg til vedtaket som nå er gjort.

For å sikre raskest mulig fremdrift i utbyggingen av kollektivsystemet på Nord-Jæren er det viktig at det ikke skapes usikkerhet om valg av løsning.

Svar:

Regjeringen har ikke lagt opp til omkamp knyttet til spørsmålet om utvikling av transportsystemet på Jæren. Derimot har den politiske plattformen til dagens regjering gjort en svært viktig avklaring rundt statlig delfinansiering av store infrastrukturprosjekt for kollektivtrafikk. En slik sak vil selvsagt bli fremmet for Stortinget for beslutning. Dette har vært nødvendig for å bidra til god fremdrift i mange prosjekter. Vi har raskt etablert en god dialog med Jærkommunene og Rogaland fylkeskommune om utvikling av kollektivtrafikken i regionen. Et slikt konstruktivt samarbeid er et viktig grunnlag for å lykkes i prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 253**Innlevert 9. januar 2014 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter****Besvart 17. januar 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«I Agderposten 23/12-2013 kunne man lese om hvordan bl.a. taxisjåfører i Arendal med utenlandsk opprinnelse ble utsatt for grov rasistisk sjikane daglig.

Hvordan kan statsråden bidra til at disse arbeidstakerne skal kunne få utføre sitt arbeid i et trygt arbeidsmiljø uten daglige krenkelser, og kan statsråden også forsikre seg om at justisministeren sørger for at politiet prioriterer anmeldelser av slike forhold?»

BEGRUNNELSE:

Det er trist at man må stille slike spørsmål til statsråden, men dessverre ser det ut som om noen mennesker med viten og vilje velger å utsette andre for grov rasisme.

Denne saken ble kjent gjennom Agderpostens reportasje 23. desember 2013 med oppfølging og kommentarer også dagen etter i samme avis.

Drosjeeier Geir Skyttemyr forteller bl.a. dette, sitat:

"Alle mine sjåfører med utenlandsk bakgrunn blir utsatt for denne hetsen og rasismen mer eller mindre hver kveld de er på jobb."

I følge sjåførene selv hagler skjellsordene, og karakteristikk som benyttes er bl.a. disse: "sotrør", "nigger", "apekatt", "terrorist", "snylter", "jævla utlending", "svarting", "pakkis", "møkkamann"

Dette er fryktelig trist og det må tas tak i. Jeg har grunn til å tro at heller ikke politiet nødvendigvis prioriterer slike saker særlig høyt når de mottar anmeldelser. Kanskje det hadde vært på plass med tydeligere politiske signaler i så måte?

Det er viktig at man kan føle seg trygg i det norske samfunnet. Rasisme er en verkebyll som fører til konflikter og utrygghet. Rasisme bryter ikke minst med viktige verdier som vårt demokratiske samfunn bygger på.

Det er viktig at arbeidslivet i likhet med samfunnet er en rasismefri sone. Slike krenkelser taxisjåfører og andre yrkesutøvere med utenlandsk opprinnelse blir utsatt for i følge reportasjen i Agderposten er selvsagt helt forkastelig og må bekjempes.

Svar:

Jeg har fått spørsmålet oversendt fra Arbeids- og sosialdepartementet siden Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet koordinerer regjeringens innsats for å motvirke diskriminering og har ansvaret for ikke-diskrimineringslovene. Arbeids- og sosial-departe-

mentet og Justis- og beredskapsdepartementet har gitt innspill til svaret.

Jeg er enig med stortingsrepresentant Freddy de Ruiter i at rasisme og diskriminering må bekjempes. Jeg vil i det følgende uttale meg på generelt grunnlag da jeg kun kjenner disse konkrete sakene gjennom media og heller ikke kan gå inn i enkeltsaker.

Vi har holdbar kunnskap om at diskriminering og rasisme eksisterer i det norske samfunnet. Forskning og holdningsundersøkelser bekrefter at vi har en vei å gå for å nå målet om et samfunn fritt for diskriminering. Rasismedebatten som pågikk sist høst var en påminnelse om at diskriminering og rasisme skjer og påvirker folks hverdag. Det er tankevekkende historier som har kommet fram og jeg synes det er trist at mennesker i Norge skal oppleve dette.

Norsk arbeidsliv har bruk for innvandreres ressurser. Vi må legge til rette for at folk kan komme inn i arbeids- og samfunnslivet, og få en mulighet til å bidra. Arbeidslivet må også legge til rette for at de som er i arbeidslivet skal kunne gjøre jobben sin på en god måte. Vi vet at det dessverre finnes tilfeller der personer innenfor tjenesteytende yrker blir utsatt for diskriminering av kunder. Å bli møtt med krenkelser i forbindelse med ens yrkesutøvelse har store negative effekter for opplevelsen av å være et likeverdig og respektert menneske.

Som statsråd er mitt ansvar å sørge for at vi har gode verktøy for å fremme likestilling og motvirke diskriminering, og å legge til rette for at alle som har fått innvilget opphold blir inkludert i det norske samfunnet. Jeg vil arbeide for å bekjempe alle former for diskriminering, og er opptatt av at vi skaper et fellesskap som inkluderer alle.

Det strafferettslige vernet mot hatkriminalitet har blitt skjerpet. Bestemmelsen om skjerpet straff for enkelte voldshandlinger er utvidet. Man har føyd til nedsatt funksjonsevne og homofil orientering som momenter det skal legges vekt på når det skal tas stilling til om en voldshandling er begått under særdeles skjerpene omstendigheter. Fra tidligere er følgende momenter nevnt: hudfarge, nasjonal eller etnisk opprinnelse, religion, livssyn, om handlingen er skjedd uprovosert, om den er begått av flere i fellesskap, og om den har karakter av mishandling.

Det er videre gitt føringer om at hatmotivert kriminalitet skal ha prioritet. Politiets straffesakssystem er utstyrt med en registreringsfunksjon som gjør det mulig å skille ut saker der motivet for handlingen vurderes å være hatrelatert, for å gi disse sakene nødvendig prioritet, notoritet og fremdrift. Justis- og be-

redskapsdepartementet vil sammen med Politidirektoratet gjennomgå dagens registrering og rapportering av hatrelatert kriminalitet for å videreutvikle systemet.

Diskrimineringsloven om etnisitet forbyr diskriminering på grunn av etnisk opprinnelse, religion og livssyn på alle samfunnsområder. Diskriminering på grunn av opprinnelse, avstamning, hudfarge og språk regnes som diskriminering på grunn av etnisitet. Loven forbyr også trakassering på grunn av etnisk opprinnelse, religion eller livssyn. Med trakassering menes handlinger, unnlaterelser eller ytringer som virker eller har til formål å virke krenkende, skremmende, fiendtlige, nedverdiggende eller ydmykende. De forhold som er beskrevet i spørsmålet vil omfattes av diskrimineringsloven.

Arbeidsgiver har etter arbeidsmiljøloven § 4-1 et generelt ansvar for å organisere og tilrettelegge arbeidet slik at arbeidstakerne ikke utsettes for uheldige fysiske og psykiske belastninger. Sentrale krav til det psykososiale arbeidsmiljøet er presisert i arbeidsmiljøloven § 4-3. Bestemmelsen nevner eksplisitt at arbeidet skal legges til rette slik at arbeidstakers integritet og verdighet ivaretas samt at arbeidstaker, så langt det er mulig, skal beskyttes mot vold, trusler og uheldige belastninger som følge av kontakt med andre. Disse kravene gjelder selv om det er kunder som utfører handlingen.

Arbeidsgiver har også plikt til å vurdere om det er særlig risiko knyttet til alenearbeid i virksomheten, og ved behov iverksette tiltak som er nødvendige for

å forebygge og redusere eventuell risiko. Aktuelle tiltak i en slik situasjon vil kunne være bruk av sikkerhetsutstyr/teknologi og opplæring. Det kan være vanskelig helt å unngå at arbeidstakerne utsettes for trakassering og annen utilbørlig opptreden fra kunder, men slike forebyggende tiltak vil kunne bidra til å redusere risikoen.

Det er Likestillings- og diskrimineringsombudet som håndhever diskrimineringsloven. Den som mener å oppleve diskriminering kan klage til ombudet som utreder saken. En uttalelse fra ombudet kan klages inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda, som fatter rettslig bindende vedtak som kan tjene som forebygging, sette en standard.

Jeg har forståelse for at det er vanskelig for en drosjesjåfør å klage til ombudet over trakassering fra kundene. Omfattende trakassering og diskriminering av en yrkesgruppe kan ikke reduseres til et individuelt problem for den enkelte sjåføren. Likevel mener jeg at det er nødvendig å ta i bruk de rettslige virkemidlene vi har for å få slutt på denne typen uakseptabel og ulovlig atferd.

Regjeringen vil fremme forslag om en samlet likestillings- og anti-diskrimineringslov. I dag er diskrimineringsvernet spredt på fire lover. Det er lettere og mer oversiktlig for folk flest med én lov. Vi er nå i gang med dette lovarbeidet.

Jeg vil også nevne at fra nyttår har Likestillings- og diskrimineringsnemnda blitt styrket slik at håndhevingen av diskrimineringsforbudene skal bli mer effektiv.

SPØRSMÅL NR. 254

Innlevert 9. januar 2014 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim

Besvart 20. januar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan helse- og omsorgsministeren gjøre rede for hvilke kriterier som er vektlagt i tildelingen av midler til velferdsteknologi, utover geografi og ønske om ulike prosjekter?»

BEGRUNNELSE:

Helsedirektoratet administrerer tilskuddsordningen Velferdsteknologiprogrammet og fordelte i 2013 28 millioner til ulike prosjekter. Valdreskommunene sto bak en samlet søknad og fikk tilbakemelding om at interkommunale samarbeid og prosjekter som kunne

realiseres i 2014 ville bli prioritert. Kommunene i Valdres har samarbeidet om helsetjenester i lang tid, og har et unikt interkommunalt samarbeid. Valdres lokalmedisinske senter er etablert, og et nytt bygg skal realiseres gjennom et felles eiendomsselskap. Valdreskommunene var også i dialog med leverandører på søknadstidspunktet. Til tross for dette ble søknaden avslått.

Svar:

Tilskuddet det vises til omhandler utvikling og utprøving av velferdsteknologiske løsninger. Tilskuddet forvaltes av Helsedirektoratet, i tråd med direkto-

ratets hovedinstruks og årlige tildelingsbrev. Tilskuddet inngår i Nasjonalt program for utvikling og implementering av velferdsteknologi i helse- og omsorgstjenestene, der hovedmålet er at velferdsteknologi skal være en integrert del av omsorgstjenestene innen 2020. Rammen for tilskuddsordningen er 28 mill. kroner.

Helsedirektoratet oppgir at tilskuddet ble utlyst 9. juli 2013 med søknadsfrist 10. september 2013. Helsedirektoratet mottok 101 søknader fra totalt 205 kommuner på tilskuddet. Direktoratet har i sin vurdering av tilskuddsmottakere lagt vekt på følgende kriterier:

- Geografisk spredning og variasjon i kommune-størrelse.
- Kommunen(e) har pågående utprøving av teknologiske løsninger eller har kommet langt i planleggingen, slik at reell utprøving i et visst omfang kan startes i 2013/tidlig i 2014.
- Interkommunalt samarbeid er ønskelig.
- Søker må vise til forankring i poli-tisk/administrativ ledelse.
- Rekrutteringen av kommuner må koordineres

slik at ulike teknologiske løsninger prøves ut i tilstrekkelig antall. Av teknologiske løsninger er det for 2013/2014 gitt prioritert til trygghetspakker, GPS, elektroniske medisindosetter, elektroniske dørlåssystem og logistikk-løsning for personellflyt.

- Det ble lagt vekt på tjenesteinnovasjon (utvikling av ulike tjenestemodeller) og søkerne ble utfordret på dette i sonderingssamtalene.
- Samlet inntrykk av søkers gjennomføringsevne og forholdt mellom søknad og inntrykk etter sonderingssamtalen.
- Hva søker kan bidra med inn i utviklingsarbeidet som i denne fase er sentralt for det nasjonale programmet.

For å sikre gjennomføring og leveranse opp mot det nasjonale velferdsteknologiprogrammets mål, jmf. Meld. St 29 (2012-2013), Innst. 447 (2012-2013) og revidert budsjett 2013, valgte Helsedirektoratet ut 30 søknader for nærmere dialog, intervjuer og sonderinger. Helsedirektoratet valgte til slutt å gi tilskudd til 10 søknader som omfattet 32 kommuner.

SPØRSMÅL NR. 255

Innlevert 9. januar 2014 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 16. januar 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Ei jente fra Hadeland vurderer nå å avslutte undervisningen hun har fulgt ved Hadeland vdg. skole. Årsaken er at Nav beregner studiebelastningen til 19 timer i uka mens maks grense for å kunne kombinere studier med dagpenger er 15 timer. Da hun var i jobb fulgte hun kveldsundervisning.

Hva vil statsråden gjøre for å endre reglene for de som tar utdanning mens de er arbeidssøkende og permitterte?»

BEGRUNNELSE:

Det er et godt prinsipp at en ikke skal kunne motta "dobbel støtte" fra staten slik tilbud om utdanning kombinert med dagpenger vil være. Studenter og elever må som kjent sørge for livsopphold selv, mens skolen er gratis. Likevel støtter staten studenter og elever til livsopphold via stipendier eller lån fra lånekassen (deler av lån til høyere utdanning kan omgjøres til stipend ved fullført utdanning). Ved permitte-

ringer opplever vi at det kan være mange i samme distrikt som står uten jobb og er arbeidssøkere. At enkelte permitterte er motiverte for å ta utdanning i tida mens de er arbeidssøkende bør anses som en fordel, ikke en ulempe, for samfunnet. Ikke minst gjelder dette de som i voksen alder ønsker å gjennomføre en grunnutdanning som videregående opplæring er.

Svar:

Dagpenger har som formål å kompensere for tapt arbeidsinntekt. Utdanning finansieres i utgangspunktet ikke med arbeidsløshetsstrygd, men for eksempel med utdanningsstøtte fra Lånekassen. Dagpenger og utdanning kan derfor bare unntaksvis kombineres.

Hovedregelen etter folketrygdloven § 4-6 er at personer som er under utdanning eller opplæring ikke har rett til dagpenger. Begrunnelsen for dette er at de i utgangspunktet ikke kan anses som reelle arbeidssøkere eller fullt ut disponible for arbeidsmarkedet så lenge de er under utdanning.

Unntakene imøtekommer behovet for en arbeidsmarkedsmessig begrunnet utdanning og opplæring, men er begrenset for å hindre at trygden skal finansiere lengre utdanningsløp.

Det er mulig å kombinere utdanning med dagpenger dersom undervisningen foregår utenfor normalarbeidstid, dvs. på kveldstid, i weekender og liknende. For at utdanningen skal anses forenlig med heltidsarbeid, må utdanningen videre ha redusert stu-

dieprogresjon med minst 50 prosent i forhold til tilsvarende utdanning på fulltid med normal studieprogresjon. Dette innebærer at antall undervisningstimer pr. uke ikke er avgjørende, men omfanget av utdanningen som helhet, også kalt studieprogresjonen, gjerne beregnet i timer pr. uke.

Denne regjeringen ønsker å få flere mennesker i arbeid, og vi vil gjennomgå alle trygdeytelsene for å se på eventuelle urimelige utslag.

SPØRSMÅL NR. 256

Innlevert 9. januar 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 17. januar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Staten har inngått avtale med hurtigruten om gods- og persontrafikk langs norskekysten. Den 9. januar kan vi lese i Finmarken at hurtigruten har droppet anløp til Mehamn med begrunnelse i for dårlig sikkerhet.

Hva vil samferdselsministeren gjøre for å sikre at Mehamn ikke blir uten hurtigruteanløp i de neste åtte månedene?»

Svar:

Gjeldende avtale for kystruten Bergen - Kirkenes mellom Hurtigruten ASA og staten gjelder for perioden 2012 - 2019. Gjennom denne avtalen er Hurtigruten ASA forpliktet til å utføre daglige, helårslige og gjennomgående seilinger mellom Bergen og Kirkenes tur-retur med anløp av 32 mellomliggende angitte anløpssteder både på nord- og sør- gående sei-

linger. Unntaket er Vadsø der anløp bare kreves på nordgående.

Etter det Samferdselsdepartementet kjenner til, har Hurtigruten ASA nettopp varslet Gamvik-Norkyn havn KF om at selskapet av sikkerhetsmessige grunner ikke lenger finner det forsvarlig å anløpe Mehamn inntil kaiforholdene er utbedret.

Anløp av Mehamn både på sør- og nordgående rute inngår som nevnt i gjeldende avtale staten har med Hurtigruten ASA. Det er likevel slik at kapteinen har det operative ansvaret for fartøyets sikkerhet. I denne vurderingen inngår og sikkerhet knyttet til kaiforholdene.

Departementet er i dialog med Hurtigruten om denne saken. Dette for å avklare nærmere grunnlaget for selskapets vurderinger, hvilke tiltak som er nødvendige for sikkerhetsmessig forsvarlige anløp i Mehamn og eventuelt hvilke alternative transportløsninger som kan tilbys mens kaiforholdene utbedres.

SPØRSMÅL NR. 257**Innlevert 9. januar 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 20. januar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Det er nødvendig med en gjennomgang av rammevilkårene for private, ideelle aktører blant annet på rusfeltet, for å sikre forutsigbarhet og langsiktighet for pasienter, ansatte og organisasjoner. Dette er viktig for å legge til rette for å utvikle pasienttilbudene, sikre kompetente ansatte og gi rom for vedlikehold og investeringer.

Vil statsråden ta initiativ til å prolongere gjelden av avtaler med ideelle aktører, som Haugaland A-senter, i påvente av gjennomgang av rammevilkårene for ideelle aktører?»

BEGRUNNELSE:

Det vil komme en opptrappingsplan på rusfeltet. Det er bra. Ideelle rusinstitusjoner spiller en viktig rolle i behandlingstilbudet til rus avhengige mennesker. Mange av disse institusjonene har kortsiktige avtaler med helseforetakene. Avtaler som kun går over få år, gjør at investeringer i kompetanse og tilbud medfører risiko.

Haugaland A-senter er en del av spesialisthelsetjenesten og drives av Blå Kors. De driver et behandlings- og utredningssenter for rusmiddel-, livsstils- og avhengighetsproblematikk. Blå Kors har nylig investert 50 mill. kroner i nytt bygg for senge-post/døgnbehandling og oppussing av poliklinikk. Sengeposten ble nylig tatt i bruk, og det øvrige arbeidet er i ferd med å bli fullført i disse dager. på samme tid vil Helse Vest starte opp arbeidet med å legge denne institusjonens tilbud ut på anbud. Pasienter og Blå Kors-ansatte må igjen oppleve usikkerhet om tilbudet vil bestå etter 2014. Vi vet at slike anbudsprosesser også kan virke inn på oppbyggingen av kompetansemiljøer på en negativ måte. Det har rusfeltet fått

merke en rekke ganger. Til tross for at ideelle aktører som driver tverrfaglig spesialisert behandling må leve med korte kontrakter, har Blå Kors valgt å gjøre investeringer som har økt behandlings-kapasiteten på rusfeltet. Dette har bidratt til at pasienter i regionen har fått et bedre tilbud.

Svar:

Regjeringen vil i større grad ta i bruk private aktører for å redusere ventetider, og har som kjent også lagt opp til en kraftig satsing i det nylig vedtatte statsbudsjettet for 2014 på områdene rus, psykisk helsevern og rehabilitering. Jeg er opptatt av at kapasiteten raskt bør økes, særlig på rusområdet, og har en klar forventning om at de regionale helseforetakene søker å realisere dette blant annet gjennom bruk av eksisterende avtaler der hvor regelverket for offentlige anskaffelser åpner for dette. I tillegg vil de regionale helseforetakene i løpet av 2014 foreta anskaffelser på rusfeltet fra ideelle virksomheter. Det skal i alt etableres 200 nye plasser på rusområdet i 2014 innenfor ideell sektor.

De regionale helseforetakene må gjennom sine kjøp av helsetjenester bidra til å sikre mangfold, valgfrihet, kvalitet og nærhet til tjenestene. De må også bidra til mest mulig forutsigbare rammebetingelser for sine samarbeidspartnere innenfor rammene av regelverket for offentlige anskaffelser. Dette har jeg også formidlet til de regionale helseforetakene i foretaksmøtet 7. januar d.å.

Regjeringen vil følge opp og videreutvikle den inngåtte samarbeidsavtalen med ideell sektor om leveranser av helse- og sosialtjenester, og signaliserer med dette en klar annerkjennelse av de verdier ideell sektor representerer.

SPØRSMÅL NR. 258**Innlevert 10. januar 2014 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 17. januar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Høyre, FrP og KrF i Kristiansand vil vurdere kostnadene ved kommunal oppfølging og bolig til rusavhengige og vil utrede om de kan fratas kommunal bolig mens de er til langtidsbehandling. Det må antas høyreordføreren i Kristiansand utøver Høyres politikk på feltet.

Hvordan er det å frata rusavhengige bolig en styrking av rusomsorgen, og er dette i tråd med kravene til kvalitet i behandling/rehabilitering/omsorg, er det i tråd med brukernes ønske, og hvilke andre grupper langvarig syke blir utsatt for samme praksis?»

BEGRUNNELSE:

Flertallet i Kristiansand kommune, ledet av en Høyreordfører, sier i sitt budsjettforslag følgende:

"Bystyret ber om en sak der dagen tilbud om kommunal bolig med oppfølging til våre rusmisbrukere vurderes opp mot kostnad og effekt ved plassering ved egnet rusomsorgsplass." "Det bes også vurdert om, og på hvilken måte, kommunal bolig kan erstattes av rusomsorgsplass ved langvarige om-sorgsopphold."

(Sektor 3: Helse og sosial). Helseministeren har uttalt: "Vi setter pasienten i sentrum, vi flytter dem som sitter nederst ved bordet øverst", og uttalt at han vil gi personer med rus og avhengighets- problematikk bedre tilbud og har blant annet øremerket de kommunale bevilgninger til rusformål.

Retten til eget hjem er sterk i Norge, og å bistå med bolig er et sentralt punkt i Lov om sosiale tjenester og i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester.

Brukerorganisasjonene og evalueringer viser at bolig er en viktig forutsetning for god rehabilitering. Dette gjelder for alle brukergrupper, også for personer med psykiske lidelser og psykisk utviklingshemning.

Opp gjennom historien er dette grupper som har blitt "plassert" i institusjoner. Ingen vil tilbake dit. Egen bolig er en del av våre grunnleggende verdier.

Personer med avhengighetslidelser har ofte flere sykdommer og trenger oppfølging fra flere instanser, de trenger kontakt med egne barn, sykehus, fastlege, Nav og oppfølging fra psykisk helsevern der de bor.

Den praksis Kristiansand kommune nå synes å legge opp til, vil frata dem muligheten til å ha egne hjem i lang tid.

Den foreslåtte ordning har mange etiske aspekter ved seg, det viktigste er kanskje hvorfor dette er en ordning kun for rusavhengige?

Forslaget legger opp til en institusjonalisering av personer med avhengighetsproblematikk. Frem til ca. 1980 var institusjonene ofte et hjem for pasientene, også for mange med rusproblemer. Institusjonalisering, slik dette forslaget legger opp til, tilhører en forgangen tid.

Brukerorganisasjonene har flere ganger pekt på at oppfølgingen i kommunene er utilstrekkelig og har spesielt vært opptatt av bolig.

I en nylig undersøkelse oppgav 78 (88 av de som hadde vært innlagt tidligere) % av de som svarte at hjelpen fra kommunen hadde vært lite tilfredsstillende. (Helse- og omsorgsdepartementets hjemmeside):

"Min hypotese er at kommunene i økende grad vil bli nødt til å se bolig og tjenester i sammenheng (...) fordi andelen som har behov for en tilrettelagt boligsituasjon (...) øker. Ikke å se bolig og tjenestesituasjon i sammenheng, kan være ineffektivt, påvirke levekår og helsesituasjon til innbyggerne, samt påvirke i hvilken grad en lykkes med rehabilitering", Inger Lise Skog Hansen m fl/Fafo, 2007.

"Bolig og boligsosiale tiltak utgjør sentrale strategier i kampen mot fattigdom og for sosial inkludering av utsatte grupper i samfunnet" fra publikasjonen Bolig, helse og sosial ulikhet, Helsedirektoratet, 2011.

Svar:

Representanten henviser i sitt spørsmål til et forslag om å gjennomføre en utredning i Kristiansand kommune, der det bes om en vurdering av om, og på hvilken måte, kommunal bolig kan erstattes av rusomsorgsplass ved langvarige omsorgsopphold.

Som representanten Henriksen er kjent med, er det kommunen som skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester, herunder tjenester til personer med rusproblemer. God oversikt over tjenestebehovene er avgjørende for å kunne utvikle og dimensjonere tjenestetilbudet knyttet til kapasitet, kompetanse, organisering og innretning. Det er derfor ikke unaturlig at kommunen gjennomfører ulike kartlegginger og undersøkelser av sitt eksisterende tjenestetilbud.

Nasjonale statistikkilder som KOSTRA og IPLOS gir per i dag ikke tilstrekkelig informasjon om tjenestene til personer med rusproblemer. At Kristiansand kommune vurderer å igangsette tiltak for å få økt kunnskap om tjenestetilbudet til personer med rusproblemer parallelt med en økt satsing på rusfeltet nasjonalt, samsvarer godt med Høyre-FrP-regjeringens ambisjoner på feltet. Det er kommunene som

kjenner sine innbyggers behov best, og dermed er nærmest til å vurdere omfang og bredde i tjenestetilbudet. Og jeg føler meg trygg på at kommunene er sitt ansvar bevisst overfor denne brukergruppen, på lik linje med andre brukergrupper. Og vi vil understøtte kommunene i deres arbeid med rusfeltet.

Opptrappingsplanen for rusfeltet fra 2007 til 2012 ga ikke det løftet som trengtes. Derfor vil denne regjeringen ha en ny og forsterket innsats på rusfeltet. Regjeringen vil styrke innsatsen på rusfeltet gjennom en ny opptrappingsplan som skal bidra til å sikre kapasitet og kvalitet i tilbudet til alle som trenger det.

Det tar noe tid å utarbeide en ny opptrappingsplan, men allerede i vårt forslag til statsbudsjett for 2014 har regjeringen tatt grep for å styrke rusfeltet. Det er fortsatt utfordringer i det kommunale rusarbeid-

det som tilsier at det er behov for en særskilt satsing. Vi mener at den rød-grønne regjeringens innlemming av de øremerkede midlene til kommunalt rusarbeid i 2013 kom for tidlig, blant annet som en følge av manglende økonomiske insentiver i samhandlingsreformen på feltet. Dette er bakgrunnen for at vi reverserte innlemmingen av de øremerkede tilskuddene til kommunalt rusarbeid med virkning fra 2014.

En god og trygg bolig er viktig for å oppnå en stabil arbeidstilknytning, for å kunne stå i et skole- og utdanningsløp, motta helsetjenester, og for arbeidet med å forebygge kriminalitet.

Boligutfordringene er sammensatte, og må møtes med en differensiert boligpolitikk.

Bolig er åpenbart et tema vi vil vurdere i arbeidet med en ny opptrappingsplan.

SPØRSMÅL NR. 259

Innlevert 10. januar 2014 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 17. januar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Når ser justisministeren for seg at han vil legge fram forslag om redusert standard i fengslene, hvilke tilbud vil han fjerne, hvilke fengsler eller fangegrupper vil dette gjelde og hvilke fagmiljøers anbefalinger legger justisministeren vekt på i dette arbeidet?»

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiets fremtredende justispolitiske talsmann Ulf Leirstein har på nettstedet Twitter den 6. januar formidlet at Fremskrittspartiet vil redusere standarden i norske fengsler. Han skriver at dette innebærer "færre tilbud i fengsel, flere må dele celle og

fjerne dagpenger." Siden Ulf Leirstein er en sentral justispolitiker, er det naturlig å legge til grunn at justisministeren fra samme parti står inne for dette.

Svar:

Regjeringen arbeider for å rydde opp i mange av de utfordringene Stoltenberg II-regjeringen etterlot seg på kriminalomsorgens område, herunder tiltak for å bedre kapasitet og videreutvikle innholdstilbudet.

Som det er nedfelt i Sundvollen-erklæringen vil regjeringen etablere flere tilpassede fengsler for utenlandske innsatte som ikke skal tilbakeføres til det norske samfunnet.

SPØRSMÅL NR. 260**Innlevert 10. januar 2014 av stortingsrepresentant Bente Thorsen****Besvart 17. januar 2014 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Mange nordmenn falt under tjeneste i kamper i Norge i tiden 1940-1945. Mange av disse krigsgravene står nå i fare for å bli slettet. For utenlandske krigsgraver i Norge er det inngått en avtale om at disse er under den norske stats beskyttelse og skal stelles og bevares uten tidsbegrensning. Norske krigsgraver i utlandet er ivare tatt på samme måte.

Vil statsråden undersøke muligheten for å sikre at norske krigsgraver blir forvaltet med den verdighet som deres egenart tilsier og likestilles med utenlandske krigsgraver?»

BEGRUNNELSE:

Ordningen med vedlikehold og bevaring uten tidsbegrensning av krigsgraver omfatter ikke nordmenn som falt i kamp i Norge i 1940 - 1945. Disse falt gjerne langt fra hjemstedet, slik at pårørende ikke har hatt mulighet til personlig gravstell osv.

Mange av disse gravene står av ulike grunner i fare for bli slettet dersom de pårørende til krigsofrene er døde, eller at pårørende ikke søker om å få forlenge festeperioden, eller det lokale kirkelige fellesråd ikke ivaretar disse.

Med bakgrunn i betydningen av at også norske falnes krigsgraver skal behandles med respekt og verdighet i tillegg til at oppvoksende generasjoner skal kunne være kjent med og kunne hedre enkeltgraver tilhørende nordmenn som falt under Den andre verdenskrig så er det av stor betydning å sikre gravene.

Svar:

Etter pålegg fra Forsvarsdepartementet opprettet Hærens overkommando høsten 1946 et Sentralkontor for krigsgraver. Dette kontoret fikk i oppdrag å være ansvarlig myndighet i saker som angikk gravene til væpnede norske styrker i utlandet og utenlandske falne i Norge. Dette sentralkontoret ble under betegnelsen Krigsgravtjenesten overført til Kirkedepartementet i 1964.

Sentralkontoret for krigsgraver hadde i årene etter krigen som en del av sitt oppdrag å oppspore, identifisere og registrere falne norske krigsmenn i ut-

landet. 367 falne ble identifisert. Av disse ble 296 hjemført til Norge og overlevert til de etterlatte.

Gravene til dem som ikke ble hjemført, ble satt i stand og merket som offisielle norske krigsgravstøtter. Disse gravene, som befinner seg i om lag 30 forskjellige land, ivaretas i dag av Krigsgravtjenesten i et samarbeid med Commonwealth War Graves Commission.

I følge statistikk over krigsdødsfallene som ble utarbeidet i 1948, falt i overkant av 10 000 nordmenn under 2. verdenskrig. Tallene er ikke nøyaktige. Det kommer blant annet av at det ikke i alle tilfeller kan fastslås med sikkerhet om krigshandlinger var årsaken eller en vesentlig medvirkende årsak til deres død.

De aller fleste av disse 10 000 ble gravlagt i Norge under krigen på gravsteder som de nærmeste etterlatte hadde ansvar for og rådde over. Det finnes ingen sentral registrering eller oversikt over disse gravene. Mange ligger på gravsted sammen med sine nærmeste og med gravminne felles med dem.

I noen tilfeller har graven en mer offisiell karakter ved at lokalsamfunnet har reist gravminne som forteller at det der hviler en som falt for Norge. I de tilfellene der det er reist et mer offisielt minnesmerke på graven, vil den lokale kirkegårdsmyndighet normalt sørge for stell av graven.

Etter gravferdsforskriftens § 27 kan gravferdsmyndigheten frede enkeltgraver med gravminner når det foreligger grunner til det. Departementet har anbefalt at denne adgangen benyttes når norske krigsgraver ellers ville blitt slettet. Det framgår for øvrig av gravferdsloven § 18 at gravminne av kulturhistorisk verdi om mulig skal bli stående på kirkegården.

Jeg har ingen grunn til å tro at departementets anbefaling ikke følges. Det kan likevel forekomme tilfeller hvor gravferdsmyndigheten ikke er kjent med de forholdene som tilsier at en bestemt grav bør fredes som krigsgrav. I så fall regner jeg med at kirkevergen vil sette pris på å bli orientert.

Det er gode grunner til å videreføre den ordningen som har vært for norske krigsgraver i Norge siden krigen, nemlig at dette er et lokalt ansvar som må ivaretas med skjønn, og ved at det tas hensyn til særskilte forhold som gjelder for hvert enkelte tilfelle.

SPØRSMÅL NR. 261**Innlevert 10. januar 2014 av stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes****Besvart 16. januar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for å få heva vraket av ubåten U-864, som ligg på 150 meters djup utanfor kysten av Fedje i Hordaland med bortimot 70 tonn kvikksølv om bord, og når vil eit eventuelt vedtak bli fatta i saka?»

GRUNNGJEVING:

U-864 er ein tysk ubåt som blei senka av den britiske ubåten HMS "Venturer", 9. februar 1945. Alle om bord omkom. U-864 var på veg frå Tyskland via Norge til Japan med personell med teknisk spesialkompetanse og krigsmateriell, blant anna var det omkring 65 tonn flytande kvikksølv om bord, lagra på stålbeholdarar. Kvar behaldar veg om lag 36 kilo, med vekster som har lagt seg på utsida opp gjennom åra.

I ein artikkel i Bergens Tidende 10. januar 2014 fremgår det at Kystverket nå gjennomfører dei siste undersøkingane av U-864. Målet er å bore seg inn til kvikksølvet i kjølen av U-864. Arbeidene foregår ved at ein beltegåande robot med kamera og boreutstyr tek seg frem til vraket på havbotn. Dei fysiske arbeidene er forventa å vere ferdige i neste veke. Deretter leverer Kystverket sin rapport til Samferdselsdepartementet i månadsskiftet februar/mars.

Det haster med å kome til ei avklaring i denne saka. Det har gått mange år, og det har vore gjennomført mange utgreiingar kor store midler er brukt. Prøver frå sjøbotn viser auka forurensing, og folk er bekymra for tilstanden til behaldarane. Folkeaksjonen Hev U-864 venter spent på svar fra den nye regjeringen.

No må det handling til.

Framstegspartiet har tidligare krevd heving av ubåten i Stortinget, og representantar frå dei to regjeringspartia var våren 2013 ute og lova heving dersom det blei ny regjering. I statsbudsjettet for 2013 fremma Høgre, Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti felles framlegg om straks å setje i gong arbeid med heving av ubåten U-864 og fjerning av kvikk-sølvlasta i havet utanfor Fedje i Hordaland.

Svar:

Regjeringa meiner det er viktig at løysinga for vraket av ubåten "U-864" er forsvarleg og trygg for miljøet. Vi tek potensialet for kvikksølvforureining frå vraket svært alvorleg, og vi må difor ha eit solid fagleg grunnlag før vi tek avgjerda om val av miljøtiltak.

I tråd med vedtak i Stortinget i samband med revidert budsjett for 2012 utarbeider Kystverket no forprosjekt for to konkrete løysningar for handtering av forureininga. Dette er eit alternativ der vraket med lasta og havbotnen blir dekt til med reine massar, og eit alternativ med heving av kvikksølvlast og etterfølgjande tildekking av vrak og forureina havbotn.

I arbeidet med forprosjekta har Kystverket mellom anna gjort nye, grundige undersøkingar av både vraket og havbotnen, seinast no i januar. Dette sikrar eit riktig og oppdatert data- og faktagrunnlag for dei faglege vurderingane. For å sikre eit godt fagleg grunnlag har Kystverket også trekt inn mange ulike fagmiljø i arbeidet med forprosjekta, mellom anna store selskap innan undervasssteknologi. Etter dei siste undersøkingane på vrakposisjonen må ein analysere alle data og setje saman og vurdere all kunnskapen, før Kystverket kan avslutta forprosjekta.

Potensialet for tiltaka er av eit slikt omfang at det er naudsynt med ekstern kvalitetssikring gjennom ein KS2 prosess. Det er venta at forprosjekta frå Kystverket er klare i månadsskiftet februar/mars, og dette grunnlaget vil då raskt verte oversendt til kvalitetssikring.

Regjeringa deler utolmodigheita etter ei avklaring på dette spørsmålet, men vil samstundes leggje vedtak i Stortinget til grunn. Med det alvorlege forureiningspotensialet vraket av "U-864" representere, er det avgjerande at vi har eit godt fagleg grunnlag. Når dette føreligg, vil regjeringa søke ei rask avklaring for handteringa av "U-864".

SPØRSMÅL NR. 262**Innlevert 10. januar 2014 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen****Besvart 20. januar 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Mener finansministeren at handlingsregelen har tjent Norge på en god måte?»

BEGRUNNELSE:

Finansministeren har i et intervju med nyhetsbyrået Reuters i januar 2014 uttalt at

"the Government Pension Fund Global, had helped iron out big, unpredictable swings in oil and gas prices."

Videre sier hun at:

"Many countries have found that temporary large revenues from natural resource exploitation produce relatively short-lived booms that are followed by difficult adjustments".

Svar:

Sitatene det vises til omhandler Statens pensjonsfond utland og fondsmekanismene, som det har vært bred politisk enighet om i Norge.

For Norge, som har store, svingende og forbigående inntekter fra naturressurser, er det viktig å ha et troverdig ankerfeste for budsjettpolitikken. En forutsigbar budsjettpolitikk er viktig for stabilitet i produksjon og sysselsetting i alle deler av norsk økonomi. Samtidig er det viktig hvordan man bruker pengene. Regjeringen ønsker i større grad å vri oljepengene fra offentlige, varige utgifter, til vekstfremmende skattelettelser og investeringer i forskning, kunnskap og infrastruktur.

I Sundvolden-erklæringen understreket Regjeringen at bruken av oljepenger skal tilpasses situasjonen i økonomien innenfor handlingsregelens ram-

mer, men regelen gir ikke i seg selv et svar på hvor ekspansiv finanspolitikken bør være fra år til år.

Hvordan oljepengene brukes, er helt sentralt. Da Stortinget sluttet seg til handlingsregelen, ble det understreket at økningen i bruken av oljeinntekter bør rettes inn mot tiltak som kan øke produktiviteten, og dermed vekstevnen, i resten av økonomien. En enstemmig finanskomité pekte på at skatte- og av-giftspolitikken og satsing på infrastruktur, utdanning og forskning er viktig for å få en mer velfungerende økonomi. Dessverre ble ikke dette fulgt opp av den forrige regjeringen. Den nåværende regjeringen vil ta det på alvor og vri økt bruk av oljepenger i retning av investeringer i kunnskap og infrastruktur, samt vekstfremmende skattelettelser.

Norsk økonomi vokste svært sterkt i årene forut for finanskrisen og hentet seg raskt inn igjen etter krisen. Det er likevel flere forhold som nå krever særskilt oppmerksomhet ved utforming av den økonomiske politikken. Produktivitetsveksten har vært lav siden 2005, næringslivets kostnader er kommet opp på et høyt nivå, todelingen i fastlandsøkonomien har økt, andelen stønadsmottakere i arbeidsdyktig alder er stor og husholdningenes gjeldsnivå er høyt.

I tilleggsproposisjonen skrev Regjeringen at en vesentlig mer ekspansiv finanspolitikk ikke er et svar på de utfordringene norsk økonomi nå står overfor. Regjeringen har tatt noen første skritt for å øke vekstevnen i norsk økonomi. Vi har endret på budsjettets utgiftsside og senket skatter og avgifter. Brede skattelettelser kan stimulere til sparing og høyere arbeidstilbud. Også framover vil Regjeringen arbeide for å øke produktivitetsveksten, styrke arbeidslinjen og trygge norske arbeidsplasser.

SPØRSMÅL NR. 263**Innlevert 10. januar 2014 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth****Besvart 17. januar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at Helse Nord RHF foretar en konsekvensutredning av sykehusstrukturen i Vest-Finnmark, som også inneholder en samfunnsøkonomisk analyse og vurdering av flere alternative lokaliseringer av sykehusbygg før det investeres i ett eller flere nye sykehusbygg?»

BEGRUNNELSE:

Sykehusstrukturen i Finnmark ble lagt før 2. verdenskrig. Siden den gang har det skjedd store endringer i befolkningsutvikling, bosettingsmønster og medisinsk utvikling. Dagens sykehusstruktur stemmer ikke lenger overens med de demografiske endringene og veksten i befolkningen som har vært i Vest-Finnmark. Befolkningen har økt fra 39 000 til 47 000 fra 1965 til i dag. I Alta har veksten vært på 10 000 innbyggere fra 1965, og bare de tre siste årene på 1 000 personer. Sykehuset for Vest-Finnmark ligger i Hammerfest. Sammenlignet med andre områder i Helse-Nord RHF kommer befolkningen i Vest-Finnmark relativt sett dårlig ut når det gjelder tilgang til sykehustjenester og nærhet til sykehus. Alta kommune er den mest folkerike kommunen i Finnmark (20 000 innbyggere), men har i dag kun kommunal sykestue og fødestue. Befolkningen i Alta står for 34 % av fødslene i fylket. Avstanden til nærmeste sykehus for majoriteten av de fødende i Vest-Finnmark er fra 140 til 260 km til Hammerfest sykehus. Reisetiden er 2-4,5 time. I tillegg må en over en værutsatt fjellovergang som ofte er stengt om vinteren. Flere andre helseforetak har utredet alternative lokaliseringer av nye sykehusbygg. Helse-Nord har hittil ikke ønsket å utrede andre alternativer enn eksisterende sykehusstruktur med ett sykehus i Hammerfest og nybygg der. En konsekvensvurdering vil være nyttig også knyttet til den forestående nasjonale sykehusplanen som skal utarbeides, samt at bygging av nye sykehusbygg skal skje i regi av "Helsebygg". En konsekvensutredning vil naturlig også måtte ta opp i seg

diskusjonen om hvilke funksjoner som skal være i et lokalsykehus og hvilke som skal tilhøre lokalmedisinske sentre. På bakgrunn av de demokratiske endringene, ny nasjonal sykehus-plan og ny kommunestruktur synes det viktig at det blir foretatt en grundig konsekvensutredning før en går til investering i nye sykehusbygg.

Svar:

Før større byggeprosjekter igangsettes skal det, i tråd med styringssystemet for de regionale helseforetakene, foretas utredninger i form av utviklingsplaner. En slik utviklingsplan skal vurdere overordnede utviklingstrekk for den helsefaglige virksomheten framover inkl. bl.a. demografi, sykdomsutvikling, bru-kermedvirkning, tilgjengelighet, kompetanse, teknologi, samferdsel og andre samfunnsøkonomiske forhold - og vil synliggjøre både drifts- og bygningsmessige konsekvenser som følge av den overordnede utviklingen.

Helse Nord opplyser at sykehuset i Hammerfest har behov for oppgradering og at spesialist-helsetjenestetilbudet i Alta skal utvikles. Begge forhold er hensyntatt i Helse Nord sin langtidspan. Helse Nord og Finnmarkssykehuset, i samarbeid med Alta kommune, gjennomfører nå et større utredningsarbeid vedrørende utvikling av tilbudet i Alta. Helse Nord vil behandle saken etter at ferdigstilt utredning har vært til høring. Når det gjelder videreutvikling av sykehuset i Hammerfest er det i Helse Nord sin langtidspan tatt høyde for å sette i gang et prosjekt i 2020. Utviklingsplaner og nødvendige beslutningsunderlag vil utarbeides av Helse Nord i tråd med ordinære retningslinjer.

Videre vil Regjeringen i løpet av 2015 legge fram en helse- og sykehusplan for Stortinget, for å skape åpenhet og forutsigbarhet i sektoren. Planene skal definere hva som er innholdet i ulike typer sykehus, struktur i spesialisthelsetjenesten, behovskartlegging, utstyrsbehov og investeringsplaner.

SPØRSMÅL NR. 264**Innlevert 13. januar 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 20. januar 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Det er bred muntlig politisk enighet om mer åpen publisering. Offentlig finansiert forskning og utviklingsarbeid bør gjøres offentlig tilgjengelig, blant annet i globale kunnskapsorganisasjoner som IEA, OECD og Unesco der Norge er medlem med betydelig økonomisk bidrag.

Vil kunnskapsministeren ta initiativ til dette?»

BEGRUNNELSE:

Det internasjonale energibyråets rapport "World Energy Outlook" skaper årlig betydelig offentlig oppmerksomhet. Problemet er at de færreste har lest den. Den er nemlig ikke offentlig tilgjengelig. Skal du kjøpe rapporten koster den 150 euro. Samtidig har utsagn fra IEA stått helt sentralt i den offentlige debatten om klimaspørsmål.

Et søk i Bibsys viser at siste utgave av "World Energy Outlook" er tilgjengelig i noen bibliotek. 8 bibliotek har registrert at de har publikasjonen som seriepublikasjon fra 1999. De viser til elektronisk utgave f.eks. fra OECDs iLibrary der rapporten er tilgjengelig elektronisk. Men elektronisk tilgang får en kun dersom en er tilknyttet de 8 bibliotekenes eierinstitusjoner. Fjernlån er ikke mulig. Søker vi i Bibsys nye søkesystem Oria så er det for øvrig 2012 utgaven som kommer øverst.

IEAs praksis er ikke unik, det samme skjer i mange andre viktige globale kunnskapsinstitusjoner, som alle er offentlig finansiert. F.eks. ser det ut til at det bare er SSB-biblioteket som fysisk har fjorårets mye omtalte PISA-rapport fra OECD tilgjengelig.

Dette er et stort paradoks i en tid hvor "alle" er opptatt åpen publisering, kunnskapsbasert politikktvikling og åpenhet.

Svar:

Representanten Knag Fylkesnes etterspør initiativer for å oppnå mer åpen publisering og tilgjengeliggjøring av offentlig finansiert FoU, blant annet fra globale kunnskapsorganisasjoner, med henvisning til at World Energy Outlook ikke er offentlig tilgjengelig, samt at fjorårets PISA-rapport ikke er fysisk tilgjengelig på andre biblioteker enn SSBs bibliotek.

Det er ingen uenighet om betydningen av mer åpen publisering og tilgjengeliggjøring av offentlig finansiert FoU. Derfor følger Kunnskapsdepartementet opp prinsippene for åpen publisering og tilgjengeliggjøring som ble trukket opp i Meld. St. 18 (2012-2013) Lange linjer - kunnskap gir muligheter gjen-

nom tildelingsbrevene til universiteter og høyskoler, til Norges forskningsråd og til CRISTin (Current Research Information System in Norway). Likeledes følger det krav om åpen publisering og tilgjengeliggjøring av FoU med den offentlige forskningsfinansieringen som kanaliseres via det europeiske rammeprogrammet for forskning og innovasjon, Horisont 2020. I et større EU-prosjekt har Norge og CRISTin nettopp påtatt seg ansvaret for regionen Nord-Europa og skal arrangere workshops for landene i denne regionen. Utredning av ytterligere initiativer for å bidra til fortgang på området er igangsatt gjennom Forskningsrådet og CRISTin og behov for eventuelle nye tiltak vil bli vurdert fortløpende. Når det gjelder globale kunnskapsorganisasjoner og FoU, tar Norge til orde for de samme prinsippene om åpenhet i alle naturlige sammenhenger.

Fra UNESCO heter det i en pressemelding datert 11. desember 2013 at det i april samme år ble besluttet at UNESCO skal være den første internasjonale organisasjonen som offentliggjør alle sine publikasjoner gratis via Internett. Arkivløsningen la i desember til rette for gratis nedlasting av mer enn 300 bøker, rapporter og artikler.

Når det gjelder OECD, har Norge vært blant dem som har gått inn for at stadig flere av publikasjonene fra organisasjonene bør kunne leses gratis på nettet og lastes ned gratis. OECD er i ferd med å gjøre samtlige data (100 %) tilgjengelige i rå form, dette vil bli gjennomført senest i 2015. I dag kan alle OECDs publikasjoner leses fritt på nettet. I tillegg er en god del også nedlastbart som PDF, det gjelder f.eks. undersøkelser som PISA eller PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competencies) og mange hyppig etterspurte publikasjoner, som OECD Factbook og titler i "At a Glance"-seriene (f.eks. Education at a Glance)". Mange institusjoner har abonnement på OECD iLibrary, som gir adgang til nedlasting av publikasjoner. En del publikasjoner må kjøpes dersom de skal lastes ned eller man ønsker å motta dem i trykt versjon. Bibliotek- og informasjonssenteret ved Statistisk sentralbyrå er depotbibliotek for OECD-publikasjoner i Norge, og trykte utgaver av OECD- og IEA-publikasjoner er tilgjengelig i alle norske bibliotek gjennom fjernlån.

Innfasingen av åpen publisering skjer med andre ord gradvis, fordi flere gratis publikasjoner innebærer et inntektstap for organisasjonen. Mange medlemsland med økonomiske vanskeligheter er derfor motstandere av dette.

Med henblikk på rapporten representanten Knag Fylkesnes særlig viser til, World Energy Outlook (som ikke primært er FoU), er situasjonen en litt annen. Rapporten er offentlig tilgjengelig, men den er ikke gratis. Det internasjonale energibyrået (IEA) er et selvstendig organ og i IEA har det ikke vært mulig å komme til enighet om at publikasjonene skal være gratis, fordi det vil ha store økonomiske konsekven-

ser. Om lag 20 prosent av organisasjonens ordinære budsjett dekkes ved inntekter fra salg av publikasjoner. Likevel gir IEA ut rundt 70 gratis publikasjoner hvert år. Dersom medlemmene skulle betale for å gjøre publikasjonene gratis tilgjengelig, måtte medlemslandenes økonomiske bidrag økes betraktelig. Dette har det foreløpig ikke vært mulig å enes om.

SPØRSMÅL NR. 265

Innlevert 13. januar 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 20. januar 2014 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Behovet for styrket tilrettelegging for idrettsanlegg til barn og unge, førte til at Regjeringen Stoltenberg foreslo å fordele spilleoverskuddet fra Norsk Tipping AS etter ny tippenøkkel i 2014. Stortinget sluttet seg i høst til forslaget som ga 56 % av overskuddet til idrettsformål.

Hvordan fordelte de tildelte spillemidlene til idrettsanlegg seg mellom kommunene i 2012, hvor mange anleggssøknader ligger nå på vent, og hvordan fordeler disse seg på fylker/kommuner?»

Svar:

Jeg er enig med representanten Aasrud at det er behov for satsing på idrettsanlegg for å styrke tilbudet om idrett og fysisk aktivitet til barn og ungdom.

Differansen mellom total søknadssum og tildelte midler ("etterslepet") for tilskudd til idrettsanlegg har økt vesentlig de siste årene, og utgjorde i 2013 totalt kr 2,25 mrd., hvilket utgjør en økning på kr 610 mill. (2013-kroner) fra 2005.

Dette etterslepet har denne regjeringen arvet av den forrige. Stortingets vedtak om endring av tippenøkkel vil muliggjøre en økt satsing på tilskudd til idrettsanlegg i kommunene.

Nedenfor følger fordeling av spillemidler til fylkeskommunene i 2012 samt en oversikt over godkjente søknader uten tildeling. Spillemidler fordelt på kommuner følger som vedlegg.

Fordeling spillemidler – 2012

<i>Fylke</i>	<i>Ordinære midler</i>
Akershus	62 370 000
Aust-Agder	22 007 000
Buskerud	37 314 396
Finnmark	17 738 000
Hedmark	26 863 000
Hordaland	69 687 000
Møre og Romsdal	45 180 000
Nord-Trøndelag	39 060 000
Nordland	46 532 000
Oppland	28 196 000
Oslo	33 593 000
Rogaland	62 988 000
Sogn og Fjordane	27 454 000
Sør-Trøndelag	41 352 000
Telemark	27 186 000
Troms	25 042 000
Vest-Agder	25 335 000
Vestfold	27 758 000
Østfold	30 411 000

Godkjente søknader uten tildeling - 2013

<i>Fylke</i>	<i>Ordinære anlegg</i>	<i>Nærmiljø- anlegg</i>	<i>Total</i>
Østfold	17	12	29
Akershus	95	35	130
Oslo	0	0	0
Hedmark	74	9	83
Oppland	95	26	121
Buskerud	68	31	99
Vestfold	42	16	58
Telemark	64	24	88
Aust-Agder	49	17	66
Vest-Agder	27	20	47
Rogaland	153	45	198
Hordaland	173	31	204
Sogn og Fjordane	104	16	120
Møre og Romsdal	90	33	123
Sør-Trøndelag	126	16	142
Nord-Trøndelag	85	23	108
Nordland	133	15	148
Troms	66	25	91
Finnmark	46	4	50
Total	1507	398	1905

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Norge	696 066 396
Akershus	62 370 000
ASKER	7 016 000
AURSKOG HØLAND	1 923 000
BÆRUM	16 552 000
EIDSVOLL	4 132 000
ENEBAKK	1 511 000
FET	0
FROGN	1 500 000
GJERDRUM	740 000
HURDAL	2 000 000
LØRENSKOG	4 184 000
NANNESTAD	700 000
NES (A.)	598 000
NESODDEN	1 388 000
NITTEDAL	2 570 000
OPPEGÅRD	2 533 000
RÆLINGEN	736 000
SKEDSMO	5 349 000
SKI	1 884 000
SØRUM	921 000
ULLENSAKER	5 055 000
VESTBY	1 000 000
ÅS	78 000
Aust-Agder	22 007 000
ARENDAL	6 774 000
BIRKENES	1 070 000
BYGLAND	0
BYKLE	685 000
EVJE OG HORNNES	590 000
FROLAND	6 773 000
GJERSTAD	1 300 000
GRIMSTAD	3 677 000
IVELAND	0
LILLESAND	306 000
RISØR	140 000
TVEDESTRAND	400 000
VALLE	0
VEGÅRSHEI	292 000
ÅMLI	0

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Buskerud	37 314 396
DRAMMEN	16 843 346
FLESBERG	0
FLÅ	271 000
GOL	0
HEMSEDAL	57 000
HOL	605 000
HOLE	4 708 000
HURUM	0
KONGSBERG	4 357 000
KRØDSHERAD	80 000
LIER	2 430 000
MODUM	446 000
NEDRE EIKER	1 100 000
NES (B.)	0
NORE OG UVDAL	71 000
RINGERIKE	1 881 000
ROLLAG	992 050
RØYKEN	900 000
SIGDAL	628 000
ØVRE EIKER	900 000
ÅL	1 045 000

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Finnmark	17 738 000
ALTA	7 376 000
BERLEVÅG	99 000
BÅTSFJORD	750 000
DEATNU-TANA	1 186 000
GUOVDAGEAIDNU-KAUTOK	0
HAMMERFEST	581 000
KARASJOHKA-KARASJOK	118 000
KVALSUND	0
LEBESBY	0
LOPPA	0
MÅSØY	0
NORDKAPP	0
PORSANGER	819 000
SØR-VARANGER	5 436 000
UNJARGGA-NESSEBY	1 000 000
VADSØ	373 000

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Hedmark	26 863 000
ALVDAL	0
EIDSKOG	27 000
ELVERUM	5 869 000
ENGERDAL	130 000
FOLLDAL	1 595 000
GRUE	171 000
HAMAR	3 804 000
KONGSVINGER	1 173 000
LØTEN	1 250 000
NORD-ODAL	3 596 000
OS (HEDMARK)	117 000
RENDALEN	0
RINGSAKER	6 159 000
STANGE	506 000
STOR-ELVDAL	50 000
SØR-ODAL	1 716 000
TOLGA	0
TRYSIL	0
TYNSET	376 000
VÅLER (H.)	0
ÅMOT	0
ÅSNES	324 000

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Hordaland	69 687 000
ASKØY	3 156 000
AUSTEVOLL	944 000
AUSTRHEIM	1 021 000
BERGEN	23 213 000
BØMLO	3 254 000
ETNE	150 000
FEDJE	400 000
FITJAR	200 000
FJELL	5 652 000
FUSA	1 803 000
GRANVIN	71 000
JONDAL	0
KVAM	2 260 000
KVINNHERRAD	1 300 000
LINDÅS	2 120 000
MASFJORDEN	657 000
MELAND	1 100 000
MODALEN	450 000
ODDA	740 000
OS (HORDALAND)	3 144 000
OSTERØY	1 283 000
RADØY	111 000
SAMNANGER	117 000
STORD	5 240 000
SUND	0
SVEIO	900 000
TYSNES	836 000
ULLENSVANG	1 132 000
ULVIK	0
VAKSDAL	1 200 000
VOSS	7 233 000
ØYGARDEN	0

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Møre og Romsdal	45 180 000
AUKRA	545 000
AURE	2 300 000
AVERØY	1 113 000
EIDE	200 000
FRÆNA	2 231 000
GISKE	200 000
GJEMNES	97 000
HALSA	900 000
HARAM	0
HAREID	600 000
HERØY (M.R.)	1 028 000
KRISTIANSUND (NY)	4 722 000
MIDSUND	369 000
MOLDE	5 557 000
NESSET	898 000
NORDDAL	0
RAUMA	1 876 000
RINDAL	0
SANDE (M.R.)	1 235 000
SANDØY	0
SKODJE	572 000
SMØLA	252 000
STORDAL	2 990 000
STRANDA	0
SULA	640 000
SUNNDAL	1 868 000
SURNADAL	1 904 000
SYKKYLVEN	900 000
TINGVOLL	557 000
ULSTEIN	0
VANYLVEN	576 000
VESTNES	132 000
VOLDA	1 570 000
ØRSKOG	182 000
ØRSTA	1 116 000
ÅLESUND	8 050 000

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Nord -Trøndelag	39 060 000
FLATANGER	0
FOSNES	1 099 000
FROSTA	901 000
GRONG	2 660 000
HØYLANDET	2 907 000
INDERØY (1756)	346 000
LEKA	420 000
LEKSVIK	993 451
LEVANGER	8 651 500
LIERNE	1 690 000
MERÅKER	2 541 180
NAMDALSEID	710 869
NAMSOS	1 201 284
NAMSSKOGAN	1 080 000
NÆRØY	0
OVERHALLA	1 124 716
RØYRVIK	1 000 000
SNÅSA	1 640 000
STEINKJER	6 347 000
STJØRDAL	2 900 000
VERDAL	647 000
VERRAN	0
VIKNA	200 000

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Nordland	46 532 000
ALSTAHAUG	3 000 000
ANDØY	120 000
BALLANGEN	3 000 000
BEIARN	0
BINDAL	707 000
BODØ	4 162 000
BRØNNØY	1 300 000
BØ (N.)	412 000
DØNNA	3 200 000
EVENES	309 000
FAUSKE	1 393 000
FLAKSTAD	40 000
GILDESKÅL	840 000
GRANE	1 718 000
HADSEL	1 200 000
HAMARØY	500 000
HATTFJELLDAL	483 000
HEMNES	448 000
HERØY (N.)	0
LEIRFJORD	516 000
LURØY	240 000
LØDINGEN	0
MELØY	2 427 000
MOSKENES	1 500 000
NARVIK	2 473 000
NESNA	0
RANA	3 511 000
RØDØY	200 000
RØST	0
SALTDAL	1 040 000
SORTLAND	673 000
STEIGEN	50 000
SØMNA	570 000
SØRFOLD	210 000
TJELDSUND	584 000
TRÆNA	0
TYSFJORD	2 200 000
VEFSN	2 224 000
VEGA	793 000
VESTVÅGØY	1 000 000
VEVELSTAD	0
VÆRØY	0
VÅGAN	1 520 000
ØKSNES	1 969 000

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Oppland	28 196 000
DOVRE	1 035 000
ETNEDAL	240 000
GAUSDAL	1 140 000
GJØVIK	2 122 000
GRAN	2 045 000
JEVNAKER	2 800 000
LESJA	2 000 000
LILLEHAMMER	6 517 000
LUNNER	200 000
NORD-AURDAL	569 000
NORD-FRON	640 000
NORDRE LAND	308 000
RINGEBU	53 000
SEL	200 000
SKJÅK	376 000
SØNDRE LAND	155 000
SØR-AURDAL	500 000
SØR-FRON	815 000
VANG	184 000
VESTRE SLIDRE	287 000
VESTRE TOTEN	4 362 000
VÅGÅ	0
ØSTRE TOTEN	954 000
ØYER	294 000
ØYSTRE SLIDRE	400 000
Oslo	33 593 000
OSLO	33 593 000

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Rogaland	62 988 000
BJERKREIM	700 000
BOKN	0
EIGERSUND	1 400 000
FINNØY	983 000
FORSAND	0
GJESDAL	1 140 000
HAUGESUND	5 477 000
HJELMELAND	1 130 000
HÅ	4 050 000
KARMØY	4 346 000
KLEPP	1 109 000
KVITSØY	0
LUND	2 000 000
RANDABERG	2 445 000
RENNESØY	0
SANDNES	5 699 000
SAUDA	1 705 000
SOKNDAL	1 500 000
SOLA	2 659 000
STAVANGER	13 951 000
STRAND	1 900 000
SULDAL	2 450 000
TIME	2 992 000
TYSVÆR	3 452 000
UTSIRA	0
VINDAFJORD	1 900 000

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Sogn og Fjordane	27 454 000
ASKVOLL	0
AURLAND	4 200 000
BALESTRAND	156 000
BREMANGER	754 000
EID	1 374 000
FJALER	700 000
FLORA	2 170 000
FØRDE	245 000
GAULAR	211 000
GLOPPEN	3 329 000
GULEN	300 000
HORNINDAL	2 000 000
HYLLESTAD	0
HØYANGER	1 900 000
JØLSTER	700 000
LEIKANGER	0
LUSTER	995 000
LÆRDAL	1 350 000
NAUSTDAL	790 000
SELJE	700 000
SOGNDAL	2 533 000
SOLUND	232 000
STRYN	935 000
VIK	0
VÅGSØY	1 050 000
ÅRDAL	830 000

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Sør-Trøndelag	41 352 000
AGDENES	0
BJUGN	40 000
FRØYA	0
HEMNE	158 000
HITRA	900 000
HOLTÅLEN	2 750 000
KLÆBU	40 000
MALVIK	2 300 000
MELDAL	0
MELHUS	1 180 000
MIDTRE GAULDAL	312 000
OPPDAL	700 000
ORKDAL	1 471 000
ØSEN	0
RENNEBU	0
RISSA	131 000
ROAN	200 000
RØROS	3 513 000
SELBU	1 464 000
SKAUN	1 206 000
TRONDHEIM	20 726 000
TYDAL	3 200 000
ØRLAND	985 000
ÅFJORD	76 000

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Telemark	27 186 000
BAMBLE	2 740 000
BØ (TEL.)	181 000
DRANGEDAL	1 040 000
FYRESDAL	531 000
HJARTDAL	100 000
KRAGERØ	1 058 000
KVITESEID	2 000 000
NISSDAL	144 000
NOME	700 000
NOTODDEN	1 490 000
PORSGRUNN	4 891 000
SAUHERAD	492 000
SELJORD	350 000
SILJAN	0
SKIEN	8 729 000
TINN	240 000
TOKKE	0
VINJE	2 500 000

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Troms	25 042 000
BALSFJORD	972 000
BARDU	584 000
BERG	121 000
DYRØY	0
HARSTAD	2 109 000
IBESTAD	235 000
KARLSØY	1 045 000
KVÆFJORD	497 000
KVÆNANGEN	0
KÅFJORD	1 022 000
LAVANGEN	2 052 000
LENVIK	1 908 000
LYNGEN	1 000 000
MÅLSELV	0
NORDREISA	65 000
SALANGEN	1 432 000
SKJERVØY	1 015 000
SKÅNLAND	3 109 000
STORFJORD	1 416 000
SØRREISA	445 000
TORSKEN	162 000
TRANØY	0
TROMSØ	5 853 000

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Vest-Agder	25 335 000
AUDNEDAL	923 000
FARSUND	884 000
FLEKKEFJORD	451 000
HÆGEBOSTAD	0
KRISTIANSAND	15 752 000
KVINESDAL	282 000
LINDESNES	135 000
LYNGDAL	1 092 000
MANDAL	1 823 000
MARNARDAL	0
SIRDAL	1 400 000
SONGDALEN	759 000
SØGNE	142 000
VENNESLA	1 652 000
ÅSERAL	40 000

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Vestfold	27 758 000
ANDEBU	465 000
HOF	0
HOLMESTRAND	2 162 000
HORTEN	2 196 000
LARDAL	2 255 000
LARVIK	5 989 000
NØTTERØY	1 669 000
RE	0
SANDE (V)	482 000
SANDEFJORD	5 569 000
STOKKE	853 000
SVELVIK	313 000
TJØME	200 000
TØNSBERG	5 605 000

Fordeling av spillemidler 2012 – kommuneoversikt

<i>Geografi</i>	<i>Tildelt 2012</i>
Østfold	30 411 000
AREMARK	0
ASKIM	4 669 000
EIDSBERG	70 000
FREDRIKSTAD	8 771 000
HALDEN	913 000
HOBØL	1 161 000
HVALER	0
MARKER	1 526 000
MOSS	3 611 000
RAKKESTAD	867 000
RYGGE	989 000
RØMSKOG	0
RÅDE	0
SARPSBORG	6 746 000
SKIPTVET	199 000
SPYDEBERG	849 000
TRØGSTAD	40 000
VÅLER (Ø.)	0

SPØRSMÅL NR. 266**Innlevert 14. januar 2014 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 21. januar 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Kan statsråden på bakgrunn av dette dokumentere at Bergen kommune blir fratatt 1,2 milliarder skattekrone i 2014?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Bergens Tidende 14. januar vil Bergen kommune bli fratatt 1,2 milliarder skattekrone i 2014. Tallene bygger blant annet på statistikk fra Kommunaldepartementet.

Svar:

Kommunenes inntekter består i hovedsak av statlig rammetilskudd og skatteinntekter. Gjennom inntektsutjevningen i inntektssystemet for kommunene foretas det en delvis utjevning av forskjeller i skatte-

inntekter mellom skattesvake og skatterike kommuner. Kommuner som har skatteinntekter under landsgjennomsnittet mottar 60 prosent av differansen mellom eget skattenivå og landsgjennomsnittet. Kommuner som har skatteinntekt over landsgjennomsnittet trekkes tilsvarende. For å skjerme kommuner med lav skatteinngang blir det, i tillegg til den symmetriske delen, gitt en tilleggskompensasjon til kommuner med skatteinntekter under 90 prosent av landsgjennomsnittet. Disse kommunene blir i tillegg kompensert for 35 prosent av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 prosent av landsgjennomsnittet. Finansieringen av tilleggskompensasjonen skjer ved at hver kommune trekkes med et likt beløp per innbygger.

Inntektsutjevningen for kommunene omfatter inntekts- og formuesskatt fra personlige skatteyttere

og naturressursskatt fra kraftforetak. Det er ikke gjort endringer i opplegget for skatteutjevning siden 2011.

Bergen kommune har en relativt høy skatteinn- gang, og blir derfor trukket i inntektsutjevningen. I 2012 var netto inntektsutjevning for Bergen kommu- ne et trekk på 495,7 mill. kroner. I 2013 vil netto skat- teutjevning for Bergen kommune bli et trekk på om lag 511 mill. kroner.

Ved å framskrive Bergen kommunes skattetall for 2013 med gjennomsnittlig skattevekst på lands- basis, kan vi gjøre et grovt anslag på netto inntekts- utjevning i 2014. Veksten i kommunenes skatteinn- tekter for 2014 er i Prop 1 S Kommunal og regional- departementet anslått til 3,3 prosent. Ved å gjøre den- ne beregningen får vi et anslag på trekk i inntekts- utjevningen for Bergen kommune i 2014 på 528 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 267

Innlevert 14. januar 2014 av stortingsrepresentant Gina Knutson Barstad

Besvart 21. januar 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Man kan ikke forvente at mennesker sitter klar med tusenvis av kroner for å legge ut i tilfelle Nav skulle gjøre noe feil. Det er både urimelig og i strid med sunn fornuft. Dette vitner om et stivbent system som ikke tar ansvar for egne feil.

Vil statsråden sørge for å få en slutt på en praksis der folk flest blir skadelidende og må rydde opp i feil de ikke har noen skyld i?»

BEGRUNNELSE:

Nav krever at mannen betaler tilbake 20 000 kroner i stedet for de 14 000 Nav selv hadde feilutbetalt. De ekstra pengene krever Nav fordi det er gjort skatte- trekk av opprinnelig beløp. Dermed må mannen leg- ge ut 6 000 kroner frem til skatteoppgjøret i 2015 på grunn av feilen Nav har begått.

Som om ikke det var nok krever Nav innbetaling av pengene med svært kort frist. Folk som utsettes for slike feil og i tillegg ikke har penger til å ekstrabetale for Nav-feil vil rett og slett risikere inkasso og øko- nomiske problemer. Det bør være enighet om at dette er helt uakseptabel praksis.

Svar:

Jeg er enig i at Arbeids- og velferdsetatens håndte- ring av krav om tilbakekreving av feilutbetalte

ytelser i enkelte tilfeller har medført urimelige kon- sekvenser for mottakerne. Jeg er derfor glad for at sa- ken representanten refererer til i sitt spørsmål, i følge Arbeids- og velferdsdirektoratet, er løst i dialog med mottakeren.

Arbeids- og velferdsdirektoratet forholder seg til gjeldende skatteregler. Feilutbetalte beløp kan tilba- kebetales uten hensyn til forskuddstrekk etaten har foretatt. Dette forutsetter at beløpet betales tilbake i sin helhet innen rimelig tid og før utgangen av sam- me kalenderår som feilutbetalingen fant sted. Dette avtales med den enkelte brukeren i hvert enkel tilfel- le. Blir feilutbetalingen ikke tilbakebetalt innen ka- lenderåret, må mottakeren normalt betale tilbake bruttobeløpet, dvs. det feilutbetalte beløpet inkludert forskuddstrekk. Jeg er blitt orientert om at Arbeids- og velferdsdirektoratet har søkt å løse likviditetspro- blemene dette har medført for mottakerne ved å gi betalingsutsettelse. Arbeids- og velferdsdirektoratet har videre orientert meg om at de ikke anser dette som en fullgod løsning.

Jeg deler direktoratets syn på at det av hensyn til brukerne er behov for å få på plass bedre løsninger. Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst at de i samarbeid med Skatteetaten vil foreta en gjennom- gang av retningslinjer og praktisering av tilbakekre- ving ved feilutbetalinger med henblikk på å få i stand rimeligere og mer brukervennlige ordninger.

SPØRSMÅL NR. 268**Innlevert 14. januar 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 23. januar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden sikre at lovverket gir mennesker som trenger brukerstyrt personlig assistent mulighet til selv å bestemme hvor tjenestene utøves slik at det blir mulig å reise ut av landet?»

BEGRUNNELSE:

Det å kunne ta seg en tur ut av landet uten å måtte be om lov til det er et spørsmål om grunnleggende frihet. Mange mennesker er avhengige av brukerstyrte personlige assistenter for å kunne leve frie liv. I pågående konsesjonsrunder med norske kommuner legges det opp til at kommunene særskilt må godkjenne utenlandsopphold. Kommunene henviser til helse- og omsorgstjenesteloven for å begrunne denne innskrenkelsen i enkeltmenneskets frihet. Det å måtte søke offentlige myndigheter om lov for å bevege seg dit man vil er et stort inngrep i livet til et menneske, og bør ikke skje.

Svar:

Innledningsvis har jeg lyst til å bemerke at brukerstyrt personlig assistanse (BPA) ikke er en egen tjeneste, men en måte å organisere kommunale tjenester på. Det som skiller BPA fra ordinær kommunal organisering av helse- og omsorgstjenester, er at det er brukeren selv eller en nærstående, som er arbeidsleder, som avgjør når og hvordan tjenesten skal utføres. BPA er altså en svært brukervennlig organisering av helse- og omsorgstjenester, og det er også grunnen til at jeg ønsker å legge til rette for at flest mulig skal kunne velge å få sine tjenester organisert som BPA.

Bortsett fra det som er nevnt over, står mottakere av tjenester organisert som BPA i samme rettslige posisjon som andre mottakere av kommunale helse- og omsorgstjenester. På samme måte som alle andre

står disse selvfølgelig fritt til å forlate landet over et kortere eller lengre tidsrom dersom de ønsker det. Lovgivningen er heller ikke til hinder for at kommunene velger å la sine tjenestemottakere få helse- og omsorgstjenester utenfor kommunen, for eksempel i et annet land. Noen kommuner tilbyr for eksempel sykehjems- og rehabiliteringstilbud i utlandet. Dette avgjøres av den enkelte kommune innenfor gjeldende regelverk og ut fra hva den finner hensiktsmessig ut fra lokale forhold og behov.

Jeg har stor forståelse for at mennesker som har behov for brukerstyrt personlig assistanse (BPA) eller andre former for tjenester opplever det vanskelig dersom de av praktiske grunner ikke får anledning til å reise ut av landet. Det er flere forhold som kan sette slike hindringer.

Kommunene er ikke pålagt å finansiere ferie- og/eller utenlandsturer for sine innbyggere eller for mottakere av kommunale helse- og omsorgstjenester. Kommunen vil derfor i prinsippet kunne avvise å yte helse- og omsorgstjenester utenfor landets grenser, herunder tjenester organisert som BPA. Jeg vil i denne sammenheng vise til at helse- og omsorgstjenestelovens virkeområde er i Norge, og at merkostnader og eventuelle uønskede hendelser i utlandet vil kunne innebære en krevende situasjon for kommunen som ansvarlig for tjenesten.

Selv om kommunene ikke er pålagt å finansiere eller ta ansvar for nødvendig bistand under utenlandsopphold av ulik varighet, står den enkelte kommune fritt til å gjøre det av eget tiltak dersom den finner det hensiktsmessig. Når kommuner i konsesjonsprosesser inkluderer tjenester under utenlandsopphold, betyr det i realiteten at de åpner for å yte tjenester utover det lovgiver har pålagt kommunene gjennom helse- og omsorgstjenesteloven.

SPØRSMÅL NR. 269**Innlevert 14. januar 2014 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 24. januar 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Hvordan vil olje- og energiministeren sikre at dimensjoneringen av strømkabelen til Johan Sverdrup får en kapasitet som muliggjør områdeelektrifisering av Utsirahøyden i tråd med Stortingets vedtak?»

BEGRUNNELSE:

I et intervju med Teknisk Ukeblad 10. januar 2014 uttaler olje- og energiministeren seg om elektrifisering av Utsirahøyden, der han slår fast at det blir elektrifisering av feltet Johan Sverdrup, men vil ikke slå fast at også Edvard Grieg blir elektrifisert. Statsråden sier ingenting om hvor omfattende løsningen blir for Johan Sverdrup.

Ved Stortingets behandling av proposisjonen om Edvard Grieg sier Stortinget at:

"Rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet skal bidra aktivt i arbeidet med utredning av en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden. Rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet skal også dekke sin forholdsmessige andel av kostnadene til utredningen. Dersom departementet finner at en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden skal realiseres, skal Edvard Grieg-feltet tilknyttes en slik løsning, med mindre departementet av særskilte grunner bestemmer noe annet. Dersom departementet finner at en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden skal realiseres, og Edvard Grieg-feltet tilknyttes, skal rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet dekke sin forholdsmessige andel av investerings- og driftskostnadene ved en slik løsning." [...]

"Komiteen viser til foreliggende plan for utbygging og drift for Edvard Grieg-feltet, hvor det framgår at dersom det blir en samlet løsning for kraft fra land på den sørlige Utsirahøyden, så skal Edvard Grieg-feltet tilknyttes en slik løsning, så framtid Olje- og energidepartementet ikke bestemmer noe annet. I så tilfelle skal Edvard Grieg-feltet dekke sin rettmessige andel av investerings- og driftskostnadene ved løsningen. Komiteen vil derfor påpeke at også Edvard Grieg-innretningen skal bli tilrettelagt for å motta kraft fra land, dersom dette skulle bli en aktuell løsning."

I et svar fra daværende olje- og energiminister Ola Borten Moe til representant Siri Meling ble det uttalt at:

"Edvard Grieg-innretningen er tilrettelagt for å kunne ta imot kraft fra land dersom det skulle bli en aktuell løsning i framtiden.[...] Aldri tidligere - det er det viktig å understreke - er det ved feltutbygging satt så konkrete vilkår knyttet til kraft fra land som det gjøres ved denne utbyggingen. Det er satt vilkår som sikrer at rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet bidrar aktivt i utredningsarbeidet, og betaler sin forholdsmessige andel av kostnadene ved utredningen. I tillegg, dersom departementet finner at en samordnet kraft fra land-løsning for området skal realiseres, skal også Edvard Grieg-feltet tilknyttes en sann løsning med mindre departementet bestemmer noe annet. I så fall skal rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet dekke sin forholdsmessige andel av investerings- og driftskostnadene for løsningen. [...] Det betyr i klare ordelag at blir det en samordnet løsning med kraft fra land for Utsirahøyden, blir dette feltet en del av den løsningen."

Svar:

Ved nye utbygginger skal operatøren utrede en løsning med kraft fra land. Departementet har fulgt opp de pågående utredningene og som omtalt i klimameldingen hatt som mål at Utsirahøyden skal forsynes med kraft fra land. Regjeringen tar stilling til spørsmålet om bruk av kraft fra land ved behandlingen av den enkelte utbygging.

Hovedvirkemidlet for å begrense CO₂-utslippene fra sokkelen er den høye utslippskostnaden selskapene står overfor gjennom det europeiske kvotesystemet og CO₂-avgiften; samlet på om lag 450 kr/tonn CO₂.

Det er Stortinget og regjeringen som legger rammene for virksomheten på norsk sokkel. Selskapene er ansvarlig for å gjennomføre aktiviteten. Basert på de rammebetingelser som er gitt, må selskapene på forretningsmessig grunnlag blant annet etablere en utbyggingsløsning, herunder vurdere hvilken kraftløsning som er best for den enkelte utbygging. Dette gjelder også for Sverdrup og feltene på Utsirahøyden.

Rettighetshaverne i Sverdrup skal ta beslutning om konseptvalg tidlig i 2014. Deres videre tidsplan er rettet inn mot å få Plan for utbygging og drift behandlet i Stortinget i vårsesjonen 2015. Produksjonsstart er estimert til slutten av 2019.

SPØRSMÅL NR. 270**Innlevert 15. januar 2014 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 21. januar 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«I mandatet som Kommunal- og moderniseringsdepartementet har gitt ekspertutvalget som skal utrede grunnlaget for en kommunereform, heter det blant annet: "Reformen skal legge til rette for at alle kommuner skal løse sine lovpålagte oppgaver selv."

Innebærer dette at ekspertutvalget forutsettes å vurdere prinsipper og kriterier for en ny kommuneinndeling som eliminerer behovet for at kommunene løser oppgaver gjennom interkommunalt samarbeid, og vil dette kunne bli fulgt opp av statlig pålagte begrensninger i bruk av interkommunalt samarbeid i kommunesektoren?»

BEGRUNNELSE:

Interkommunalt samarbeid på områder hvor lokalpolitikkerne mener oppgavene kan løses bedre i samarbeid med andre kommuner, er i regjeringens begrunnelse for en kommunereform framhevet som et av hovedproblemene i dagens lokalforvaltning. I mandatet for det nylig nedsatte ekspertutvalget fra Kommunal- og regionaldepartementet utdypes dette på følgende måte:

"Interkommunalt samarbeid har vært kommunenes egen strategi for å gjøre dem rustet til å ivareta lovpålagte tjenester ned tilstrekkelig kompetanse og kapasitet. Statlige myndigheter har også tilrettelagt for interkommunalt samarbeid ved at det nå er flere mulige modeller til rådighet.

Interkommunalt samarbeid er ikke et fullgodt alternativ til større og mer robuste kommuner. Det fører til en mer kompleks forvaltning, og svekker demokrati, transparens og kontroll ettersom viktige beslutninger flyttes fra folkevalgte organer til interkommunale samarbeid".

Ut fra dette heter det i mandatet at reformen skal legge til rette for at alle kommuner skal kunne løse sine lovpålagte oppgaver selv.

Det er riktig at omfanget av interkommunale samarbeidsløsninger er stort, men det er ikke riktig at mindre kommuner er alene om å løse oppgaver gjennom samarbeid mellom to eller flere kommuner. Forskningsbaserte undersøkelser viser at interkommunalt samarbeid er like utbredt i store som små kommuner. Det er derfor behov for at Kommunal- og moderniseringsdepartementet utdypes sitt grunnlag for å gjøre utbredelsen av interkommunalt samarbeid til en hovedbegrunnelse for å gjennomføre en statlig initiert og ledet reform for sterk reduksjon i antallet kommuner.

I ekspertutvalgets mandat legges det opp til at forslagene fra utvalget skal legges til grunn at lovpålagte oppgaver skal løses av den enkelte kommune, og altså ikke gjennom samarbeid med andre kommuner. Det er behov for å få vurdert konsekvensene av dette både når det gjelder hvor omfattende sanering av antall kommuner det vil måtte innebære, og når det gjelder begrensningene det pålegger både små og store kommuner i å velge samarbeidsløsninger de vurderer som ønskelig og rasjonelle.

Svar:

Et mål med kommunereformen er å styrke lokaldemokratiet. Et omfattende interkommunalt samarbeid mener jeg svekker lokaldemokratiet. Når viktige beslutninger flyttes fra folkevalgte organer til interkommunale samarbeider, gir det som konsekvens en mer kompleks forvaltning og det svekker den folkevalgte styringen og kontrollen. Et omfattende interkommunalt samarbeid kan bidra til å redusere mulighetene de folkevalgte har til å se flere oppgaveområder i sammenheng. Det vil også kunne svekke innbyggernes muligheter til å følge med på hvilke beslutninger som treffes hvor.

Jeg vurderer det slik at det omfanget interkommunalt samarbeid har i dag, er et tegn på at dagens kommunestruktur ikke er tilpasset alle oppgaver som er lagt til kommunene. Dette betyr ikke at jeg ikke ser at interkommunalt samarbeid kan ha positive effekter. Den nyeste undersøkelsen på feltet (Iris-rapport 2013/008) viser at mindre kommuner kan høste de største gevinstene når det gjelder kvalitet i tjenestene og når det gjelder økonomi. Denne undersøkelsen sier også at for mange av de mindre kommunene er interkommunalt samarbeid helt avgjørende for å kunne levere tjenester til innbyggerne. Men de har også de største utfordringene når det gjelder styring og kontroll. Det er en utfordring at de minste kommunene, som har det største behovet for interkommunalt samarbeid, også har minst kapasitet og kompetanse til å etablere, styre og håndtere formelle samarbeid.

Jeg vil ikke legge begrensninger i bruken av interkommunalt samarbeid. Jeg legger prinsippet om kommunal organisasjonsfrihet til grunn. Hvis kommuner ser at samarbeid med andre kommuner gir gevinster for økonomi og/eller tjenestekvalitet, og samtidig har et godt grep om styringen og kontrollen med samarbeidet, må det være opp til den enkelte kommune å vurdere om den vil inngå slike samarbeid. For meg er det viktig at når en kommune inngår et inter-

kommunalt samarbeid, må den også ha kompetanse og kapasitet til å kontrollere og håndtere samarbeidet. Og det er et funn i forskningen at de større kommunene i større grad har utarbeidet Eiermeldinger og at de i større grad klarer å følge med på og kontrollere hva som skjer i de interkommunale samarbeidene.

Så til påpekningen av at interkommunalt samarbeid er like utbredt i store som i små kommuner. For det første vil jeg tro at dette har en logisk forklaring. Ofte vil den største kommunen i regionen ha region-senterfunksjoner og inngå samarbeid med sine om-landskommuner i lys av denne rollen.

Når det gjelder samarbeid innen kultur, natur og næring øker disse med kommunestørrelsen. De største kommunene deltar også i gjennomsnitt i flere samarbeid innen teknisk sektor. Her kan en forklaring være at de største kommunene har et ønske om å samarbeide med omlandskommunene, bl.a. for å få et bredere og mer helhetlig tilbud innen turisme og friluftsliv. Innen teknisk sektor vet vi at det er økonomiske

gevinster innen bl.a. avfall, og da er det vesentlig for de større kommunene å ha med seg så mange av om-landskommunene som mulig for å øke gevinsten.

Det er et ønske fra min side at vi gjennom kommunereformen legger til rette for en kommunestruktur som ikke gjør det absolutt nødvendig for kommunene å inngå interkommunalt samarbeid for å kunne løse sine lovpålagte oppgaver. Allerede med dagens opp-gaveportefølje er interkommunalt samarbeid for en del kommuner en nødvendighet. Gjen-nomføringen av samhandlingsreformen vil øke behovet for interkom-munalt samarbeid ytterligere, og dette mener jeg vi som ansvarlige politikere ikke kan lukke øynene for. Når vi kjenner de utfordringene som er knyttet til lo-kalpolitisk styring og kontroll, mener jeg at tiden er moden for å vurdere en kom-munestruktur som er bedre tilpasset oppgavene kommunene skal løse. Jeg øn-sker ikke at det skal utvikle seg et interkommunalt sty-ringsnivå med en politisk og administrativ elite som er avskjermet fra de kommunale politiske organene.

SPØRSMÅL NR. 271

Innlevert 15. januar 2014 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 22. januar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Undertegnede mottok denne uken en henvendelse fra en far som hadde fått barnet sitt bortført av barnets mor. Vedkommende hadde forsøkt å anmelde saken til politiet i Bergen men hevdet å ha blitt avvist med begrunnelse om at dette var å anse som et sivilrettslig forhold. Etter mitt skjønn er barnebortføring et brudd på straffeloven.

Mener statsråden at politiet i Bergen kan avvise å motta anmelder som omhandler barnebortføring og som samtidig er et brudd på straffeloven?»

Svar:

Gjennom Politidirektoratet har jeg forelagt spørsmålet for Hordaland politidistrikt, som på bakgrunn av de fremlagte opplysningene ikke har kunnet identi-

fisere hvor og når hendelsen har funnet sted. Mitt svar blir derfor gitt på grunnlag av de generelle retningslinjer som er gitt for slike saker.

Politiet plikter å ta i mot en anmeldelse, nedtegne og datere den, og om mulig få anmelderens underskrift. Dette følger av strprl. § 223, jf. Påtaleinstruksens § 7-1. Hordaland politidistrikt opplyser at denne plikten er ytterligere understreket i egen straffesaksinstruks pkt. 4.1. for distriktets straffesaksarbeid.

Hordaland politidistrikt opplyser videre at praksis i saker om barnebortføring er at slike anmeldelser mottas og skrives ned. Vurderingen av det straffereettslige og eventuelle videre skritt i saken gjøres deretter av en påtalejurist. Politidistriktet opplyser på generelt grunnlag at den praksis som beskrives i spørsmålet ikke skal følges der.

SPØRSMÅL NR. 272**Innlevert 15. januar 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 21. januar 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Statsansatte som går fra delvis AFP til hel AFP kan oppleve at feriepenger fører til redusert pensjon.

Dersom dette er en riktig tolking av regelverket, vil statsråden gjøre endringer slik at feriepenger i sin helhet holdes utenfor toleransebeløpet på 15 000 kr og vil det evt. være aktuelt med en presisering av regelverket?»

BEGRUNNELSE:

I "Forskrift om kombinasjon av avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens Pensjonskasse og arbeidsinntekt" § 2-4 fremkommer det at AFP reduseres dersom inntekten overstiger 15 000 kr. I andre ledd i nevnte paragraf heter det imidlertid at:

"AFP reduseres ikke for arbeidsinntekt når pensjonisten dokumenterer at inntekten, herunder feriepenger (...), stammer fra arbeid eller virksomhet før AFP ble tatt ut."

Undertegnede har fått henvendelse fra en tidligere statsansatt som først gikk av med delvis AFP, senere full AFP. Feriepengene for arbeidsinntekten i arbeidsandelen mens delvis AFP ble tatt ut, ble i dette tilfelle medregnet som inntekt da full AFP ble tatt ut. Dette førte til at denne personen måtte betale tilbake mye av sin pensjon pga. for høy inntekt. Dersom dette er riktig forståelse av regelverket, vil statsråden gjøre endringer slik at feriepenger i sin helhet blir holdt utenfor når disse er opptjent i arbeid også om det er arbeid i kombinasjon med delvis AFP? Slik forskriften står nå, kan den misforstås dersom Navs tolking av regelverket er riktig. Det ville derfor vært en fordel med en presisering av hva paragrafen betyr slik at arbeidstakerne forstår konsekvensene.

Svar:

Bestemmelsene om kombinasjon av AFP og arbeidsinntekt for statsansatte er nedfelt i forskrift 30. november 2010 nr. 1493 om kombinasjon av avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse og arbeidsinntekt (pensjonsgivende inntekt).

Reglene om avkortning av pensjon mot arbeidsinntekt fremkommer av forskriften § 2. Dersom en AFP-pensjonist har eller venter å få arbeidsinntekt, skal AFP reduseres med samme prosentandel som forventet inntekt i kalenderåret utgjør av tidligere inntekt. Den tidligere inntekten beregnes på grunnlag

av de tre beste av de fem inntektsårene som ligger forut for pensjoneringsåret, jf. § 3.

Av § 2 andre ledd fremgår det:

"AFP reduseres ikke for arbeidsinntekt når pensjonisten dokumenterer at inntekten, herunder feriepenger (...), stammer fra arbeid eller virksomhet før AFP ble tatt ut."

Feriepenger er pensjonsgivende inntekt, jf. folketrygdloven § 3-15, og skal derfor i utgangspunktet medregnes i inntektsprøvingen av AFP. Som det fremkommer av bestemmelsen, avkortes pensjonen derimot ikke mot feriepenger beregnet av arbeid som er utført før pensjonisten har tatt ut hel eller delvis AFP.

Delvis AFP fastsettes på bakgrunn av den fremtidige forventede inntekten pensjonisten oppgir. Pensjonisten må derfor medregne feriepenger som opp tjenes i reststillingen i dette beløpet. Dersom det oppgitte inntektsanslaget har vært for lavt, nettopp fordi det ikke har inkludert feriepenger, kan delvis AFP ha vært utbetalt etter for høy pensjonsgrad. Etter at skatteligningen for det enkelte året er kjent, foretas det et etteroppgjør basert på faktisk pensjonsgivende inntekt det aktuelle året. Viser det seg at den delvise AFP som ble utbetalt før pensjonisten gikk av med hel AFP, har løpt med for høy pensjonsgrad i forhold til inntekten i reststillingen inkludert feriepenger, skal pensjonisten tilbakebetale dette.

AFP beregnes som sagt på bakgrunn av pensjonistens tidligere arbeidsinntekt, det vil si de tre beste av de fem siste inntektsårene før pensjoneringsåret. Feriepenger er pensjonsgivende inntekt og tas med i beregningen av tidligere inntekt. Som følge av at feriepenger er en del av arbeidsinntekten, må også feriepengene medregnes ved fastsettingen av pensjonistens fremtidige arbeidsinntekt. Det vil si at pensjonen også avkortes mot feriepengene.

Jeg er opptatt av at både regelverket og den informasjonen som gis til brukerne skal være lett å forstå, og at saksbehandlingen skal være trygg, og godt forankret i lovverket.

Jeg ser det ikke som aktuelt å holde feriepenger utenfor beregningen av fremtidig arbeidsinntekt, og etter min vurdering er det ikke behov for å endre reglene om avkortning av AFP mot arbeidsinntekt.

Det gis informasjon om AFP og arbeidsinntekt på hjemmesidene til både Arbeids- og velferdsetaten og Statens pensjonskasse. Det fremkommer blant annet på Arbeids- og velferdsetatens hjemmesider at feriepenger av inntekt opptjent etter uttak av AFP alltid skal inngå i etteroppgjøret.

SPØRSMÅL NR. 273**Innlevert 15. januar 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 27. januar 2014 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Når kan det forventes at statsråden kan gi klarsignal for at Innlandsutvalget kan starte sitt arbeid?»

BEGRUNNELSE:

Hedmark og Oppland Arbeiderparti arbeidet fram et dokument- Innlandsoffensiven- før valget i september. Et av punktene i det dokumentet var nedsettelse av et Innlandsutvalg. Regjeringa Stoltenberg satte ned utvalget i begynnelsen av oktober 2013 og i en interpellasjonsdebatt i november bekreftet Statsråden at utvalget ville bli videreført. Det er nå gått 3 måneder siden utvalget ble oppnevnt uten at det er i gang med arbeidet. Statsråden har signalisert at det skal skiftes ut noen medlemmer, men det er vel begrenset hvor lang tid det tar å gjennomføre den type endring.

Svar:

Jeg har nå foretatt de endringene jeg ønsket å gjøre med Innlandsutvalget, og de kan derfor starte sitt arbeid.

Jeg har utvidet utvalgets mandat. Innlandsutvalget skal også se på behovet for fremtidige infrastrukturlinjer.

I tillegg har jeg byttet ut fire medlemmer av utvalget. Hans Rindal - konsernsjef Moelven industrier ASA, Thomas Nordahl - professor Høgskolen i Hedmark, Anita Hager - daglig leder Intek engineering AS og Elisabet Michelson - gründer Elmico AS er oppnevnt som nye medlemmer i utvalget, mens Torunn Aass Taralrud, Anne Cathrine Holth, Tommy Rudihaugen og Maren Kyllingstad er tatt ut av utvalget.

Jeg mener at disse endringene vil gjøre Innlandsutvalget mer næringsrettet. Jeg har stor tro på at utvalget nå vil gjøre et godt arbeid. Jeg forventer gode og spennende tiltaksforslag som vil bidra til å videreutvikle næringslivet slik at verdiskapingen styrkes i alle deler av regionen.

SPØRSMÅL NR. 274**Innlevert 16. januar 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 23. januar 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I sitt innlegg på Solamøtet 13. januar 2014 varslet samferdselsministeren at regjeringen ikke så behov for en konseptvalgutredning (KVU) for jernbanestrekningen Sandnes - Nærbø og at han tvilte på at det var behov for KVU på strekningen Nærbø - Egersund.

Betyr det at samferdselsministeren vil be Jernbaneverket umiddelbart sette i gang planlegging av dobbeltspor etter plan- og bygningsloven nå for strekningen eller betyr det at prosjektet stilles i bero?»

Svar:

På bakgrunn av behandling av konseptvalgutredning (KVU) og ekstern kvalitetssikring av denne gjorde Samferdselsdepartementet i brev av 8. april 2013 til Jernbaneverket og Statens vegvesen rede for prinsippene for den videre utviklingen av transportsystemet

på Jæren. Saken er også behandlet i Rogaland fylkeskommune og berørte kommuner.

Det ble lagt til grunn "Konsept K3A Busway", det vil si en buss- og jernbanebasert videreutvikling av transportsystemet. Toget skal i dette konseptet spille en viktig rolle i samspill med en omfattende forbedring av busstilbudet i regionen. Valgt konsept inne- bærer en økning av togtilbudet på Jærbanen ved forlengelse av dagens dobbeltspor fra Sandnes til Nærbø.

Samferdselsdepartementet legger opp til at den videre utviklingen av Jærbanen skjer ved at det i første omgang utarbeides kommunedelplan for strekningen Sandnes - Nærbø. Dette er et arbeid Jernbaneverket vil starte opp i 2014. Arbeidet med kommunedelplan er viktig for å legge rammene for framtidig bolig- og næringsutvikling ved knutepunktene på denne strekningen. Strekningen Sandnes - Nærbø vil være

det neste steget i utbyggingen av dobbeltspor på Jærbanen. En prioritering av denne utbyggingen vil Samferdselsdepartementet komme tilbake til i 2017 i forbindelse med rulleringen av NTP 2014-2023.

Når det gjelder videre arbeid med strekningen Nærbø - Egersund vil departementet først ta stilling til dette når ovennevnte kommunedelfplanarbeid på strekningen Sandnes - Nærbø har kommet et godt

stykke videre. Dette planarbeidet vil gi viktige innspill for den framtidige utviklingen av togtilbudet sør for Nærbø.

Jeg oppfatter at det i den lokale debatten er en viss uklarhet knyttet til videre prosess for utviklingen av Jærbanen. Samferdselsdepartementet vil derfor presisere ovennevnte i dialogen med Jernbaneverket.

SPØRSMÅL NR. 275

Innlevert 16. januar 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 27. januar 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Miljødirektoratet presenterte 15.01.14 tall som viser at antall husdyr tatt av rovdyr har økt fra 2012 til 2013.

Mener statsråden at forvaltningen har fulgt opp stortingsforliket om rovvilt (Representantforslag 163 S (2010-2011) på en måte som er i tråd med Stortingets intensjon, og er det områder der statsråden ser behov for å endre praksis innenfor rammen av forliket?»

BEGRUNNELSE:

Miljødirektoratet har i brev til departementet datert 17.12.13 gitt en grundig orientering om sin oppfølging av rovdyrforliket.

Svar:

Det er et mål å redusere antall beitedyr tapt til rovvilt. Tap av husdyr til rovvilt har hatt en nedgang i perioden 2007 - 2012. I 2013 har tapene økt noe. I beitesesongen 2013 var det særlige utfordringer knyttet til rovviltskader på husdyr i Oppland, Trøndelagsfylkene og i deler av Hedmark, spesielt av bjørn og ulv. Økningen i bjørneskader gjelder i hovedsak Oppland øst for Gudbrandsdalen og Trøndelagsfylkene, mens skadene forårsaket av ulv i hovedsak har skjedd i Oppland, Hedmark vest for Glomma og i Sør-Trøndelag. Direktoratet viser blant annet til at de spesielle utfordringene i Hedmark og Oppland skyldes skader voldt av unge ulver på vandring. Slike unge ulver på vandring kan dukke opp hvor som helst i landet, og skader forårsaket av disse dyra er vanskelig å forebygge. I hovedsak vandrer slike ulver inn i beiteområder etter at snøfåret er borte, og muligheten til å føl-

ge individene under vandring med sikte på felling blir vesentlig forverret.

Selv om vi har hatt en økning i 2013, rokker ikke det ved helhetsbildet om at vi har hatt en jevn nedgang de siste årene. Jeg mener det er viktig å bygge på forliket for å bli enda bedre i arbeidet med å forebygge tap av husdyr.

Representanten har i sin begrunnelse for spørsmålet vist til at Miljødirektoratet 17. desember 2013 har gitt departementet en grundig orientering om sin oppfølging av rovviltforliket.

Miljødirektoratet peker på at forliket på enkelte områder har ført til umiddelbar endring i regelverk og praksis. Dette gjelder blant annet bestandsmål og lisensfellingsperiode for bjørn, endring i nødvergebestemmelsene, bistand ved skadefellinger, ansvar for og omfang av ekstraordinære uttak av jerv og bjørn, informasjonstiltak og opplæring av nemnder, kommuner og jegere. På andre områder viser direktoratet til at forliket innebærer en videreutvikling og tydeliggjøring av arbeidsoppgaver som det har vært jobbet med over flere år, så som løpende bestandsdata fra Nasjonalt overvåkningsprogram for rovvilt samt involvering av lokalbefolkning i overvåkning. Kunnskapen om rovvilt og innhenting av nødvendig kunnskap er på et høyt nivå. Videre er praktiseringen av den geografiske differensieringen etter forliket blitt tydeligere.

Jeg mener direktoratet i sitt brev har gitt en grundig og oversiktlig redegjørelse for sitt arbeid med å følge opp forliket. Jeg slutter meg til direktoratet når det sier at oppfølging og endring av praksis på enkelte punkter i forliket krever formelle prosesser og bred forankring, noe som krever tid til både utarbeidelse og gjennomføring. Dette gjelder blant annet regelverksendringer og omstillinger, så som erstatnings-

ordningene for husdyr og tamrein og regelverk for omstillingstiltak.

Rovviltforliket skal forvaltes innenfor klare rammer. Innenfor disse rammene ser jeg behov for en enda tydeligere soneforvaltning. Det er særlig her det er et potensial for å redusere både konflikter og

tapstall. Dette innebærer både bedre tilpassing av beitenæring i prioriterte yngleområder for rovvilt, og mål om mer effektive uttak av rovdyr i prioriterte beite-områder, både ved skadefelling og ved uttak i form av lisensjakt og kvotejakt.

SPØRSMÅL NR. 276

Innlevert 16. januar 2014 av stortingsrepresentant Ruth Mari Grung

Besvart 23. januar 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«I Norge har vi fem utdanningsinstitusjoner som utdanner jordmødre, men kun Vestfold har fått godkjent mastergrad. Høgskolen i Bergen har søkt med samme rammeplan men fått avslag, saken er nå oversendt departementet. Det er utfordrende å utdanne nok jordmødre. Unge og nyutdannede sykepleiere som ønsker spesialiseringen søker i økende grad mot mastertilbud fremfor videreutdanning.

Hva vil statsråden gjøre for at jordmordutdanningen blir en mastergrad, og når kan HiB forvente positivt svar?»

BEGRUNNELSE:

Jordmordutdanningen i Norge er et 2.årig studie tilsvarende 120 studiepoeng. Opptakskravet er bachelor i sykepleie og minst ett års praksis som sykepleier. Utdanningen er regulert av en nasjonal rammeplan og et EU-direktiv. Hver utdanningsinstitusjon har egne studieplaner basert på disse. Rammeplanen definerer utdanningen som en videreutdanning for sykepleiere. Jordmødre får likevel en egen autorisasjon fra helsemyndighetene, basert på vitnemål utskrevet av utdanningsinstitusjonen. Jordmødre kan også drive egen virksomhet basert på sin autorisasjon, som f. eks. ansvar for hjemmefødsler.

I Norge har vi fem utdanningsinstitusjoner som utdanner jordmødre: Univ. i Tromsø, Høgskolen i Trondheim, Høgskolen i Bergen, Høgskolen i Vestfold og Høgskolen Oslo/Akershus. Alle ønsker å omgjøre jordmordutdanningen til mastergrad.

Det er satset mye på å styrke forskning på feltet. St.meld.nr 13 (2011-2012) om velferdsutdanningene understreker også at videreutdanningene i helse- og sosialfag bør innpasses i mastergrader eller utvikles til mastergrad.

Høgskolen i Vestfold fikk godkjent sin jordmordutdanning som mastergrad i 2010/2011. Høgskolen i Bergen søkte NOKUT i 2012 på samme grunnlag, men fikk avslag. Begrunnelsen var at masterforskriften ikke var forenlig med rammeplanen for jordmordutdanning. Det er sagt at godkjenningen av Vestfold var feil. Vedtaket er påklaget, men ikke omgjort. Saken ligger nå i kunnskapsdepartementet.

Status i dag er at en av de fem utdanningsinstitusjonene utdanner jordmødre med mastergrad og de fire andre som videreutdanning. I følge utdanningsmiljøene er det små grep som må til for å tilpasse jordmordutdanningen til mastergraden.

Svar:

Jeg er enig i at utfordringene knyttet til regelverket i forbindelse med etablering av mastergrad i jordmorfag er viktig å løse med tanke på å sikre god tilgang på jordmorkompetanse i helsetjenesten.

I Meld.St. 13 (2011-2012) Utdanning for velferd beskrives hovedmodellen for de helse- og sosialfaglige profesjonsutdanningene i høyere utdanning basert på brede grunnutdanninger og spesialisering på videreutdannings- og mastergradsnivå. Det betyr at på sikt bør alle kortere videreutdanninger kunne innpasses i en mastergrad. Innenfor det helse- og sosialfaglige området, og særlig for sykepleiere, finnes en rekke kortere videreutdanninger. Mange av dem er regulert med rammeplan. Disse videreutdanningene gir i dag ikke alltid mulighet for videre påbygning dersom studentene ønsker å ta en mastergrad. For å unngå at videreutdanningene blir blindveier i utdanningssystemet, må det legges til rette for at de kan integreres i eller bygges ut til en mastergrad, forutsatt at innholdet reelt sett er på masternivå. Det siste avgjøres av NOKUT i hvert enkelt tilfelle, eller av institusjonen selv for universitetenes vedkommende.

Når det gjelder omgjøring av videreutdanningen til jordmor til et mastergradsstudium har det vist seg at det er vanskelig å oppfylle både kravene i rammeplanen for videreutdanningen og kravene i mastergradsforskriften. NOKUT har derfor i forbindelse med behandlingen av søknad om etablering av mastergrad i jordmorfag ved Høgskolen i Bergen bedt departementet avklare problemstillingene knyttet til dagens regelverk. Kunnskapsdepartementet har tatt kontakt med Helse- og omsorgsdepartementet om saken og foreslår at det nedsettes en arbeidsgruppe som får i oppdrag å vurdere behovet for endringer i forskrift til rammeplan for jordmorutdanning slik at det blir mulig å etablere mastergrad i jordmorfag. Jeg håper at dette arbeidet skal kunne fullføres i løpet av våren og at NOKUT kan behandle søknaden/klagen fra Høgskolen i Bergen etter dette.

Utdanningsinstitusjonene har ansvar for å drøfte behovene for jordmorkompetanse med helsetjenesten slik at kandidatenes sluttkompetanse er i tråd med tjenestens behov. Helsetjenestens behov skal

være førende for faglig innhold og organisering av jordmorutdanningen. Samtidig må utdanningsinstitusjonene gjøre egne vurderinger av hvilken kompetanse kandidatene trenger, og blant annet sikre at den er i samsvar med kravene i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Dette innebærer å legge til rette for at helsetjenesten kan ha behov for både videreutdanning og mastergrad i jordmorfag.

Fra begrunnelsen til spørsmålet fra representanten Grung kan det se ut som om søknadene fra Høgskolen i Vestfold og Høgskolen i Bergen er behandlet forskjellig. Dette skyldes at søknadene fra de to høgskolene ikke er identiske, og i tillegg at NOKUT har endret sin tilsynsforskrift etter at Høgskolen i Vestfold fikk godkjent sin søknad. I den reviderte forskriften er det nå kommet krav som gjør at Høgskolen i Bergen altså ikke får innvilget sin søknad. Som nevnt over er jeg ikke komfortabel med en slik situasjon og legger altså opp til en prosess sammen med Helse- og omsorgsdepartementet der vi må finne en løsning på dette problemet.

SPØRSMÅL NR. 277

Innlevert 16. januar 2014 av stortingsrepresentant Ruth Mari Grung

Besvart 24. januar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«HOD ga i 2012 Helsedirektoratet i oppdrag å gjennomgå de nasjonale behandlings- og kompetansesentrene. Helsedirektoratet skulle også komme med anbefaling om hvordan vi kan styrke arbeidet med regionale og nasjonale tjenester utenfor spesialisthelsetjenesten, samt hvorvidt det er hensiktsmessig å bygge på det etablerte styringssystemet for kompetansetjenester under RHF. Rapporten er sendt departementet.

Når vil rapporten bli tilgjengelig?»

BEGRUNNELSE:

Det er opprettet mange ulike nasjonale og regionale kompetansesentre innen helse. Sentrene ble opprettet av ulike årsaker og har ulik organisatorisk tilknytning.

For å sikre at alle innbyggerne får tilgang på best mulig helsetjenester er det viktig med faglig sterke miljøer, men også at ny kunnskap blir gjort tilgjengelig for relevante deler av helsetilbudet.

Kompetansesentrene har betydning for fordeling av helseressurser, og bør være en del av det helhetlige nasjonale helsetilbudet. Det er derfor viktig å få frem kunnskap om dagens organisering er hensiktsmessig.

Svar:

Helsedirektoratet fikk i tildelingsbrevet for 2012 i oppdrag å gjennomgå kompetansesentre utenfor de regionale helseforetakene. Oppdraget ble senere presisert i et eget brev av mai 2012. I et tilleggsoppdrag av august 2012 fra Helse- og omsorgsdepartementet og Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet ble Helsedirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet bedt om å utrede mulighetene for et tettere og bedre samarbeid mellom miljøer som bedriver kunnskapsstøtte innenfor psykisk helse, barnevern og andre relevante miljøer. Målet er å få anbefalinger som styrker arbeidet og kommer med forslag til en bedre utnyttelse og utvikling for kunnskaps- og kompetansesentrene.

Det er etablert en rekke nasjonale og regionale kompetansesentre eller kompetansetjenester i helse- og omsorgstjenesten på kunnskapssvake områder og med ulik organisatorisk forankring. For de kompetansetjenester der ansvaret er lagt til spesialisthelsetjenesten, er det etablert et eget styringssystem. Gjennomgangen av kompetansesentrene utenfor spesialisthelsetjenesten vil bl.a. drøfte hvordan disse ressursene best utnyttes fremover.

Kompetansesentrenes formål er å bidra til at kompetanse utvikles og spres i hele helse- og omsorgssektoren. Noen sentre driver også forskning. I henhold til oppdraget skal direktoratene drøfte hvilken rolle forskning skal ha i kompetansesentrenes samlede virksomhet.

Forslaget til samfunnsoppdrag for kunnskaps- og kompetansesentre på helse-, omsorgs- og velferdsområdet er sendt på høring fra direktoratene.

Høringsnotatet er også publisert på direktoratenes nettsider: <http://www.helsedirektoratet.no/Om/hoyringar/Sider/forslag-til-samfunnsoppdrag.aspx> og www.bufetat.no. Høringsfristen er 31. januar 2014.

Med bakgrunn i høringene vil direktoratene samlet besvare oppdragene gjennom felles rapporter. Direktoratene tar sikte på å levere rapporter i løpet av første kvartal 2014.

SPØRSMÅL NR. 278

Innlevert 16. januar 2014 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 21. januar 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Kan statsråden fremlegge en oversikt over kommunene i Østfold fra denne statistikken?»

BEGRUNNELSE:

I et oppslag i Bergens Tidende mandag 14. januar er det en tabell som viser den totale endringen som blir gjort av inntektssystemet, der alle spesialtilskudd og fratrekk er regnet med. Kilden til oversikten er Kommunaldepartementets statistikk for 2012.

Svar:

Kommunenes frie inntekter består i hovedsak av statlig rammetilskudd og skatteinntekter. Kostnadene ved å produsere en tjeneste varierer fra kommune til kommune og skatteinntektene er ujevnt fordelt mellom kommunene. Gjennom utgiftsutjevningen og inntektssutjevningen i inntektssystemet blir forskjeller i kommunenes utgifter og inntekter utjevnet.

Innbyggertilskuddet i inntektssystemet korrigeres for forskjeller i utgiftsbehov. Utgiftsutjevningen skal i prinsippet kompensere kommuner fullt ut for utgifter til tjenesteyting som de selv ikke kan påvirke. Utgiftsutjevningen er utformet slik at et tillegg i rammetilskuddet for kommuner med høye kostnader motsvares av et trekk fra kommuner med lavere kostnader. Gjennom kostnadsnøkkelen og et sett med objektive kriterier blir det beregnet et utgiftsbehov for den enkelte kommune.

Gjennom inntektsutjevningen i inntektssystemet foretas det en delvis utjevning av forskjeller i skatteinntekter mellom skattesvake og skattersterke kommuner. Kommuner som har skatteinntekter under landsgjennomsnittet mottar 60 prosent av differansen mellom eget skattenivå og landsgjennomsnittet. Kommuner som har skatteinntekt over landsgjennomsnittet trekkes tilsvarende. For å skjerme kommuner med lav skatteinngang blir det, i tillegg til den symmetriske delen, gitt en tilleggskompensasjon til kommuner med skatteinntekter under 90 prosent av landsgjennomsnittet. Disse kommunene blir i tillegg kompensert for 35 prosent av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 prosent av landsgjennomsnittet. Finansieringen av tilleggskompensasjonen skjer ved at hver kommune trekkes med et likt beløp per innbygger.

I tillegg får kommunene ulike regionalpolitiske tilskudd.

Det er ikke oppgitt i artikkelen i Bergens tidende 14. januar 2014 hvilket tallgrunnlag som ligger til grunn for figuren som viser endringer i inntektssystemet, eller hvilke korreksjoner eller endringer det er tatt hensyn til. Det er derfor ikke mulig for departementet å lage en tilsvarende beregning for kommunene i Østfold. Det vises for øvrig til svar på spørsmål nr. 266 fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen. Der fremkommer trekkene for Bergen kommune i forbindelse med skatteutjevningen. Trekk for Bergen kommune i 2012 og 2013 lå på om lag 500 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 279**Innlevert 16. januar 2014 av stortingsrepresentant Pål Farstad****Besvart 23. januar 2014 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker****Spørsmål:**

«Hvordan vil fiskeriministeren ivareta et mangfold av aktører i oppdrettsnæringen samtidig som hun sørger for at praksisen med videresalg av underprisede konsesjoner reduseres?»

BEGRUNNELSE:

I VG 16. januar omtales en lenge kjent praksis som innebærer at nye konsesjoner for lakseoppdrett selges av staten under markedspris, og aktører selger disse videre med god fortjeneste.

Det er ulike hensyn som ligger til grunn for dette systemet. Målet var å spre nye konsesjoner på mange aktører, slik at vi får et mangfold av aktører innenfor oppdrettsnæringen, og en lavere inngangspris gjør det enklere for nye aktører å skaffe til veie kapital for å etablere seg. Samtidig gjør muligheten for fri omsetning av oppdrettskvoter regulert gjennom akvakulturloven det svært lønnsomt å selge disse konsesjoene videre til andre, gjerne etablerte aktører, som undergraver intensjonen i ordningen.

Fiskeriministeren uttaler i samme sak at hun vil legge mer objektive kriterier til grunn i kommende konsesjonsutdelinger, der prisen staten selger konsesjonene for i større grad gjenspeiler markedsprisen.

Svar:

Jeg mener havbruksnæringen har et stort potensial, og vi vil legge til rette for bærekraftig og forutsigbar vekst. Regjeringen tar sikte på å gjøre dette gjennom å øke produksjonskapasiteten på eksisterende lakse-konsesjoner og ved å tildele nye. Nytildelinger skal baseres på objektive tildelingskriterier. Arbeidet med dette er nå igangsatt av departementet.

Det er mange muligheter for hvordan en fremtidig vekst kan fordeles: Det kan tildeles nye konsesjoner eller produksjonskapasitetstaket for den enkelte kan heves; landet kan ses under ett eller regioner kan ses for seg; veksten kan skje ved faste tidspunkt eller løpende. Også når det gjelder fastsettelse av vederlag for vekst kan det være flere ulike tilnærminger: Fastpris eller en mer markedsbasert prisfastsettelse, for eksempel gjennom budrunde.

Selv om trenden i havbruksnæringen går mot konsolidering, utelukker ikke dette at vi finner mekanismer som også gir rom for mindre aktører i norsk havbruk.

Jeg vil bruke den nødvendige tid på å utvikle de metoder vi ønsker å bruke for å legge til rette for en miljømessig bærekraftig og forutsigbar vekst.

SPØRSMÅL NR. 280**Innlevert 16. januar 2014 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 23. januar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«I Norge kan sedelighetsforbrytere be fengselsbetjenter om å kjøpe pornoblader og pornofilmer uten at disse kan reservere seg. Choice-gruppen kuttet i fjor sitt tilbud om betal-TV-porno på sine hoteller.

Mener justisministeren at det er greit at staten, som driver av norske fengsler, ikke har restriksjoner for tilgang til pornografiske filmer for blant annet sedelighetsforbrytere, og hvilke tiltak vil justisministeren gjøre for å begrense tilgangen til porno for de innsatte og stoppe eksponeringen av porno for de ansatte?»

BEGRUNNELSE:

Petter Stordalens hotellkjede, Nordic Choice Hotels, kuttet i juni 2013 tilgangen til betal-TV-porno i sine hoteller som en del av arbeidet mot menneskehandel. Stordalen har uttalt at han mener at å fjerne tilgangen til porno er en del av bedriftens samfunnsansvar for å unngå å støtte trafficking eller menneskehandel.

I Norge kan fengselsbetjenter oppleve å bli bedt om å gå utenfor fengselet for å kjøpe pornoblader og pornofilmer. Dette gjelder selv om den innsatte er dømt for en sedelighetsforbrytelse. Innsatte i Norske fengsler er fratatt muligheten til å bevege seg og gjø-

re det man selv vil. Det burde bety en begrensning i forhold til å be ansatte om å kjøpe porno for seg.

At Choice-hotellene kutter betal-TV-porno fordi de mener det er en del av samfunnsansvaret de har, gjør at statlige myndigheters neglisjering og manglende holdning til problemstillingen framstår i et svært dårlig lys.

Svar:

Innsatte har i mange år hatt tilgang til å oppbevare kino- og filmklitteratur og filmer av lovlig innhold, herunder pornografiske blader og filmer, på cellen i den grad det ikke er i strid med hensyn til ro, orden og sikker-

het. Dette er etter såkalt "Narvesen-standard", som innebærer at blader og filmer som selges lovlig i kiosk også kan tas med inn i fengsel.

Jeg har fått opplyst fra Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) at det ikke aksepteres at pornografisk litteratur eller filmer ligger i felleslokaler eller åpenlyst på cellene. Fengslene har regelverk som regulerer dette av hensyn til tilsattes arbeidsmiljø og andre innsatte, og overtredelser kan føre til inndragning.

Litteratur, magasiner, filmer etc. må innsatte selv skaffe enten gjennom besøk eller gjennom fengselets innkjøpsordninger for innsatte.

SPØRSMÅL NR. 281

Innlevert 16. januar 2014 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen

Besvart 22. januar 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«I spørretimen 15.01.2014 uttalte finansministeren: "Så er spørsmålet om de valgene barnefamiliene tar de første få årene av et barns levetid, er av så dramatisk karakter at det påvirker ens samlede pensjonsopptjening langt inn i alderdommen. Jeg er ikke så sikker på det."»

Kan finansministeren belegge dette med tall?»

BEGRUNNELSE:

I den offentlige debatten har det versert en rekke regneeksempler som viser hvordan et valg om å være hjemmeværende eller deltidsarbeidende over noen få år, kan føre til et tap på flere hundre tusen kroner i samlet pensjonsutbetaling fra Folketrygden.

Ett eksempel: Fri én dag i uken i småbarnsperioden:

- Kvinne født 1990, ferdigutdannet ved 23 år.
- Startlønn 400 000, 4 prosent reallønnsvekst fram til 30 år der lønnen er 523 000.
- Ved alder 30 år får hun sitt første barn og har permisjon ett år. Ved alder 31 år jobber hun 80 prosent. Ved alder 32 år får hun sitt andre barn og har ett års permisjon igjen. Ved alder 33 og 34 år jobber hun 80 prosent. Ved alder 35 år får hun sitt tredje barn og har ett års permisjon.
- Ved alder 36, 37, 38, 39 og 40 år jobber hun 80 prosent før hun ved alder 41 år starter med 100 prosent stilling igjen.
- Fra alder 30 år har hun en reallønnsøkning på 2 prosent i året, fra 45 år har hun en reallønnsutvik-

ling på 1 prosent i året. Hun jobber til hun er 67 år.

- Ved pensjonsalder er lønna 878.000 kr. Hun vil få utbetalt en årlig pensjon på 318.000 kr, 36 prosent av lønn. Dersom hun hadde jobbet 100 prosent i hele yrkeskarrieren ville årlig pensjon utgjort 334.000 kr, 38 prosent av lønn.
- Hvis vi antar at hun lever til hun er 87 år vil hun totalt sett tape 325.000 kr i pensjon fra folketrygden på at hun jobbet deltid mens barna var små. (Kilde: Danica Pensjon)

Tapt tjenestepensjon kommer i tillegg. Forskning bekrefter dessuten at forskjeller i timelønn mellom menn og kvinner delvis kan knyttes til at kvinner har flere og lengre perioder utenfor arbeidsmarkedet på grunn av barneomsorg. Dermed reduseres ikke bare utbetalingsprosenten, men også den inntekten som er grunnlaget for utbetalingen.

Et stort flertall av landets minstepensjonister er kvinner. Ifølge en undersøkelse som Ipsos MMI har utført for DNB føler åtte ganger så mange kvinnelige som mannlige pensjonister at de ikke har råd til å gjøre det de planla eller drømte om. 16 prosent av kvinnene føler det slik mot bare 2 prosent av mennene.

Svar:

Personer som er hjemmeværende eller arbeider deltid pga. barn er siden 2010 sikret samme pensjonsopptjening i folketrygden som om de hadde hatt en arbeidsinntekt tilsvarende 4,5 grunnbeløp (G) i folke-

trygden (378 900 kroner i 2013). Garantien gjelder fram til og med det kalenderåret barnet fyller fem år og for den av foreldrene som står registrert som mottaker av barnetrygden. For omsorg før 2010 var det en tilsvarende garanti på 4 G.

Ordningen med omsorgsopptjening innebærer at personer med arbeidsinntekt opp til 4,5 G ikke taper noe i framtidig pensjon fra folketrygden hvis de helt eller delvis er hjemme med barn fram til og med det kalenderåret barnet fyller fem år.

De som har arbeidsinntekt over 4,5 G, vil få redusert pensjonsopptjening hvis de helt eller delvis er hjemme med små barn etter perioden med foreldrepenger. For en arbeidsinntekt på 6 G vil garantien på 4,5 G begrense reduksjonen i pensjonsopptjeningen til 25 pst. i de årene man er hjemme 100 pst., mens reduksjonen blir 20 pst. for år man arbeider 80 pst.

Hvor mye dette slår ut på samlet pensjon vil avhenge av hvor mange år en er hjemme med barn etter perioden med foreldrepenger. En person med en arbeidsinntekt på 6 G gjennom hele yrkeslivet vil få 2,4 pst. lavere alderspensjon hvis vedkommende har vært helt hjemme fire år i perioden fra 25 til 67 år i stedet for å

være i full jobb. Reduksjonen vil være på 1,9 pst. hvis vedkommende har arbeidet 80 pst. i de fire årene. Basert på NAVs prognoser for delingstall for 1990-kullet vil dette ved uttaket av alderspensjon som 67-åring gi en årlig pensjon som er 0,06 G lavere enn om en hadde vært i full jobb hele tiden. Med det gjennomsnittlige G-beløpet for 2013 tilsvarer dette 4 950 kroner.

Utslaget vil bli større enn dette hvis arbeidsinntekten er høyere enn 6 G eller hvis en er hjemmeværende i mer enn 4 år utover perioden(e) med foreldrepenger. Betydningen av høyere arbeidsinntekt er imidlertid begrenset, siden opptjeningen i folketrygden uansett stanser ved 7,1 G. Det beregnede utslaget i eksemplet til Danica Pensjon må ses på bakgrunn av at en der har lagt til grunn en mor som har vært hjemme i til sammen 8 år i tillegg til periodene med foreldrepenger. Finansdepartementet har for øvrig ikke hatt grunnlag for å gå nærmere inn i disse beregningene. Som påpekt i spørsmålet, vil utslaget i pensjonen også bli større hvis perioder med helt eller delvis pensjon fører til at en mister opptjening av tjenestepensjon eller får en svakere lønnsutvikling som yrkesaktiv.

SPØRSMÅL NR. 282

Innlevert 16. januar 2014 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 23. januar 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Er statsråden villig til å sjå på regelverket slik at innvandrarak med vidaregåande utdanning frå land utanfor EU/EØS lettare kan få høve til å ta opp manglande fag og oppnå generell studiekompetanse i Noreg?»

GRUNNGJEVING:

Slik opplæringslova har blitt tolka, har ikkje utanlandske søkjarar rett til vidaregåande utdanning i Noreg dersom dei har tilsvarende utdanning frå heimlandet. Diverre er det slik at innvandrarak frå land utanfor EU/EØS som regel treng meir utdanning i tillegg til fullført vidaregåande skule i heimlandet for å få godkjent generell studiekompetanse av Samordna opptak. Utanlandske søkjarar med vidaregåande opplæring frå heimlandet, men utan generell studiekompetanse, får difor ikkje høve til å ta høgare utdanning i Noreg, med mindre dei har råd til å ta dei manglande faga som privatist.

Det er viktig å sikre at innvandrarak frå land utanfor EU/EØS kan oppnå generell studiekompetanse og bruke evnene sine slik dei ønskjer. Det er viktig for integreringa, og viktig for den norske økonomien som treng høgt utdanna arbeidskraft. Venstre tok opp denne problemstillinga med tidlegare kunnskapsminister Kristin Halvorsen, som i sitt svar 02.11.2011 diverre ikkje gav uttrykk for noko ønske om å følgje opp saka. Underteikna håpar den nye kunnskapsministeren vil sjå på problemstillinga med nye auge.

Svar:

Det følgjer av opplæringslova § 4A-3 at vaksne som har fullført grunnskolen eller tilsvarende, men som ikkje har fullført vidaregåande opplæring, etter søknad har rett til vidaregåande opplæring. Dette inneberer at utanlandske søkjarar som har fullført vidaregåande opplæring i sitt heimland, men som treng eit eller fleire fag for å oppnå generell studiekompetanse i

Noreg, etter loven ikkje har krav på opplæring i dei faga dei manglar.

Eg er kjent med den problemstillinga som reisas i spørsmålet. Eg ynskjer å presisere at heller ikkje personar som har fullført vidaregåande opplæring i Noreg, men som ikkje har bestått alle fag, har rett til seinare opplæring i dei faga dei treng for å få bestått.

Eg er einig med representanten i at det er viktig å sikre at innvandrarar frå land utanfor EU/EØS kan bruke evnene sine slik dei ønskjer, og at moglegheit til å oppnå generell studiekompetanse kan vere eit slikt tiltak. Ein slik rett vil krevje ei lovendring. Ei

lovendring som utvidar vaksnes rett til vidaregåande opplæring vil medføre ei auke i kostnadene for fylkeskommunane og er dermed og eit budsjettspørsmål som må vurderast i samband med dei årlege budsjettforslaga.

Avslutningsvis vil eg vise til at opplæringslova angir minimumskrav, og at den enkelte fylkeskommune kan velje å ta inn vaksne søkjarar utan rett til vidaregåande opplæring. Eg vil og vise til at vaksne utan rett til vidaregåande opplæring har rett til å få vurdert sin realkompetanse på vidaregåande opplæringsnivå i medhald av opplæringsloven § 4A-3 femte ledd.

SPØRSMÅL NR. 283

Innlevert 16. januar 2014 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø

Besvart 24. januar 2014 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker

Spørsmål:

«I regjeringsplattforma under kapitlet Fiskeri og landbruk står det både at regjeringa vil auke antal konsesjonar i havbruksnæringa og at konsesjonar skal utgå .

Vil regjeringa fjerne konsesjonsordninga?»

GRUNNGJEVING:

I regjeringsplattforma under kapitlet Fiskeri og Landbruk står det i sjuande avsnitt :

"Regjeringen vil legge til rette for en forutsigbar vekst i oppdrettsnæringen. Potensialet som ligger i næringen må videreutvikles. Regjeringen vil derfor åpne for å øke antall konsesjoner og øke totalt tillatt biomasse i eksisterende konsesjoner."

Ålså vil regjeringa auke antal konsesjonar.

Under same kapittel under kulepunkta står det:

Regjeringen vil "Erstatte dagens konsesjonsordninger for havbruksnæringen med en søknadsprosess basert på objektive tildelingskriterier."

Ålså ikkje ha konsesjonar.

Dette er to motstridande utsegner, eg ber om avklaring på om regjeringa vil eller ikkje vil ha konsesjonar.

Svar:

Eg meiner at havbruksnæringa har eit stort potensial, og vi vil leggje til rette for berekraftig og føreseieleg

vekst. Regjeringa tek sikte på å gjere dette ved å auke produksjonskapasiteten på gjeldande lakseløyve og ved å tildele nye. Nyttildelingar skal byggje på objektive kriterier for tildeling.

Det er mange måtar å fordele ein framtidig vekst: Det kan tildelast nye løyve eller taket for produksjonskapasitet for den einskilde kan hevast, landet kan sjåast under eitt eller regionar kan sjåast for seg, og veksten kan skje ved faste tidspunkt eller løpande. Også når det gjeld fastsetting av vederlag for vekst kan det vere fleire ulike tilnærminger: Fastpris eller ein meir markedsbasert prisfastsetting, for eksempel gjennom bodrunde.

Vi vil no bruke naudsynt tid til å utvikle dei metodar vi ønsker å bruke for å leggje til rette for ei miljømessig berekraftig, føreseieleg vekst, og det overordna løyvesystemet vil ligge til grunn for dette arbeidet.

Dette er innanfor formuleringane i regjeringserklæringa om å "legge til rette for en forutsigbar vekst i oppdrettsnæringen", "åpne for å øke antall konsesjoner og øke totalt tillatt biomasse i eksisterende konsesjoner" og "(e)rstatte dagens konsesjonsordning for havbruksnæringen med en søknadsprosess basert på objektive tildelingskriterier", der vi ønskjer å utvikle ein ny politikk for kapasitetsvekst til erstatning for dei tildelingsrundene med skjønsmessige kriterier som har vore praktisert.

SPØRSMÅL NR. 284**Innlevert 16. januar 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 27. januar 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Det pågår for tiden en debatt om mulige måter å elektrifisere Johan Sverdrup og Utsirahøyden på. Ifølge media skal Johan Sverdrup vurdere 78 MW rett inn på plattformen i stedet for en HUB. Det er da relevant å vite hvilken kapasitet/reserver Johan Sverdrup har for å forsyne hele området med kraft.

Hvor stor vekt-, plass- og kostnadsøkning vil det være på Johan Sverdrup dersom man øker effekten fra 78 MW til ca. 200 MW, og har dette alternativet blitt utredet?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er kjent med at modulen på Valhall som er på 78 MW veier ca. 800-1000 tonn og økningen i vekt opp til 200 MW vil meg bekjent kun være noen hundre tonn. Disse vektreservene bør ligge inne i designkriteriene på Johan Sverdrup.

Stortinget har hele tiden vært opptatt av at det skal være en områdeløsning på Utsira og for å oppnå klimamålene er vi avhengig av at dette lykkes.

Men en områdeløsning vil også styrke forsyningssikkerheten, en vil få en samkjøringseffekt og bedret regularitet. Når flere turbiner kobles sammen er dette bra.

En områdeløsning vil også bedre lønnsomheten i Johan Sverdrup og samfunnsøkonomien blir tydelig styrket dersom man bygger ut mest mulig effekt. PUDene som er blitt godkjent av Stortinget på de omliggende plattformene, har krevd tilpasning til kraft fra land, og det har dermed også blitt foretatt investeringer i hundremillionersklassen for å tilpasses dette. Vi vet også at det kan komme nye funn i området, men ikke minst også at en videre kobling til Gudrun vil rette opp avvik som Petroleumsstilsynet har påpekt der, og det vil også muliggjøre rensing av Sleipner som har eldre turbiner som også vil måtte skiftes ut.

Svar:

Ved nye utbygginger skal operatøren utrede en løsning med kraft fra land. Departementet har fulgt opp de pågående utredningene og som omtalt i klimameldingen hatt som mål at Utsirahøyden skal forsynes med kraft fra land. Regjeringen tar stilling til spørsmålet om bruk av kraft fra land ved behandlingen av den enkelte utbygging.

Hovedvirkemidlet for å begrense CO₂-utslippene fra sokkelen er den høye utslippskostnaden selskapene står overfor gjennom det europeiske kvotesystemet og CO₂-avgiften; samlet på om lag 450 kr/tonn CO₂.

Det er Stortinget og regjeringen som legger rammene for virksomheten på norsk sokkel. Selskapene er ansvarlig for å gjennomføre aktiviteten. Basert på de rammebetingelser som er gitt, må selskapene på forretningsmessig grunnlag blant annet etablere en utbyggingsløsning, herunder vurdere hvilken kraftløsning som er best for den enkelte utbygging. Dette gjelder også for Sverdrup og feltene på Utsirahøyden.

Rettighetshaverne i Sverdrup skal ta beslutning om konseptvalg tidlig i 2014. Investeringsbeslutning og innlevering av plan for utbygging og drift er planlagt tidlig i 2015. Sverdrup-utbyggingen vil bli forelagt Stortinget. Selskapenes tidsplan er rettet inn mot å få utbyggingen behandlet i Stortinget i vårsesjonen 2015. Produksjonsstart er estimert til slutten av 2019.

Operatøren og de øvrige rettighetshaverne drøfter, utreder, vurderer og kvalitetssikrer en rekke forhold, inklusive de forhold som representanten spør om, i forkant av en viktig milepæl som et konseptvalg er. Denne prosessen pågår nå blant rettighetshaverne i Sverdrup. Etter konseptvalg vil resultatene fra konseptstudier bli gjort tilgjengelig for Oljedirektoratet på vanlig måte.

SPØRSMÅL NR. 285**Innlevert 16. januar 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 22. januar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Ifølge Vårt Land ble det i Trondheim anmeldt 156 sexkjøpssaker i 2013, noe som har medført at gateprostitusjonen har forsvunnet. Politiet i Trondheim tar altså flere sexkunder enn Oslo, Bergen og Stavanger tilsammen. Det kan tyde på at håndheving av sexkjøpsloven prioriteres ulikt i de ulike distriktene.

Hva gjør statsråden for å sikre at politidistriktene prioriterer håndheving av sexkjøpsloven?»

BEGRUNNELSE:

Sverige innførte sexkjøpsloven i 1999 og evalueringer fra deres erfaringer med loven har vært gode. Ifølge politiet i Stockholm som arbeider spesifikt med menneskehandel og sexkjøpsloven er Sverige blitt et mindre attraktivt marked for menneskehandel etter at loven ble innført. Noe som også kommer frem av flere forskere som har sett på sammenhengen mellom sexkjøpsloven og menneskehandel. Kvinner i prostitusjon forteller at Sverige er et tryggere sted for dem enn land hvor prostitusjon er lovlig, fordi loven gir dem et maktmiddel ved at de kan anmelde voldelige kunder. Forskning viser også at loven har medført at antallet sexkjøpere har gått ned fra 13,6 pst i 1996 til 7,9 i 2008. Svensk politi jobber aktivt for å ta sexkundene, samtidig som de hjelper de prostituerte ved hjelp av ulike exit-programmer. Dette viser tydelig at innsatsen til politiet er svært viktig for at lovens intensjon skal lykkes. Det er altså langt fra nok å kun innføre loven, man må følge opp med både sosiale tiltak for de prostituerte samt at politiet må håndheve loven på en god måte.

Svar:

Politiet har de senere år hatt i oppgave å forebygge og bekjempe menneskehandel, hallikvirksomhet og kjøp av seksuelle tjenester. Kampen mot menneskehandel står sentralt, og var hovedbegrunnelsen for at forbudet mot kjøp av seksuelle tjenester ble innført. De ulike politidistriktene må velge sine strategier ut

fra lokale forhold. Det er særlig Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger som møter utfordringer innen feltet, og alle de berørte politidistriktene har utviklet gjennomtenkte strategier.

Statistikk alene gir ikke tilstrekkelig grunnlag for å trekke slutninger om politiets totale innsats på dette krevende området.

Jeg kan nevne at tallene for 2013 viser at Sør-Trøndelag politidistrikt ikke etterforsket én eneste sak om menneskehandel innen prostitusjon. Hordaland behandlet 4 saker, Rogaland 4 og Oslo 13 saker. Tallene kan ikke brukes som indikasjon på at menneskehandel ikke finner sted i Sør-Trøndelag. Tallene viser heller ikke at Sør-Trøndelag ikke har et sterkt nok fokus på bekjempelse av menneskehandel.

Trondheim har over tid skilt seg ut som en by der prostitusjon finner sted på andre arenaer enn i de øvrige byene. I kartleggingsrapporten om prostitusjonsmarkedene i Norge fra 2008 nevnes at det "er til dels uenighet i det offentlige Trondheim om gateprostitusjon foregår i byen eller ikke, all den tid byen ikke har noe etablert prostitusjonsstrøk slik som Oslo, Bergen og Stavanger. Det er ikke godt synlig eller allment kjent gateprostitusjon i Trondheim,..." Dersom det i dag fremdeles er lite gateprostitusjon i Trondheim er det vanskelig å se at dette kan tilskrives politiets innsats mot kunder i prostitusjon.

Det skal være rom for lokale prioriteringer i kriminalitetsbekjempelsen. Innsatsen mot menneskehandel bør ikke reduseres til en konkurranse mellom politidistriktene om å bøtelegge flest kunder i prostitusjon. Det er samtidig viktig at politiet diskuterer effektene av de ulike strategier som er valgt, for stadig å bli mer målrettet. Slike diskusjoner pågår både i politiets kompetansegruppe mot menneskehandel, og i andre faglige sammenhenger. Justis- og beredskapsdepartementet holder seg løpende oppdatert om politiinnsatsen på feltet. Det synes for tiden ikke å være grunnlag for spesielle tiltak fra departementets side for å sikre en tilfredsstillende håndheving av de aktuelle straffebestemmelser.

SPØRSMÅL NR. 286**Innlevert 17. januar 2014 av stortingsrepresentant Else-May Botten****Besvart 28. januar 2014 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«I pressemelding fra Nærings- og fiskeridepartementet 14.1.14 fremgår det at departementet nå legger til rette for privatisering av Entra, og at privatiseringsprosessen kan gjennomføres uten av eiendommer skilles ut fra Entra. Da Entra ble etablert forutsatte Stortinget at såkalte formålsbygg skulle ligge i Statsbygg. I Entras eiendomsportefølje er det i dag flere bygg i denne kategorien.

Kan statsråden forsikre om at alle formålsbygg blir videreført i statlig eie, slik Stortinget forutsatte da Entra ble etablert?»

BEGRUNNELSE:

I en pressemelding fra Nærings- og fiskeridepartementet 14.1.14 fremgår det at departementet nå legger til rette for privatisering av Entra. "Det er besluttet at privatiseringsprosessen kan gjennomføres uten at eiendommer skilles ut fra Entra", står det i pressemeldingen. Regjeringen har ikke støttet forslag som ble fremmet av Ap og Sp i Stortinget i desember 2013 om at det må foretas en grundig gjennomgang av eiendomsporteføljen i Entra før en ev privatisering. Næringsministeren har uttalt at dette ikke er nødvendig, da det under etableringen av Entra i 2000 ble gjort en grundig vurdering av hvilke bygg som skulle ligge i Entras eiendomsportefølje.

Da Entra ble etablert forutsatte Stortinget at såkalte formålsbygg skulle ligge i Statsbygg. I Entras eiendomsportefølje er det i dag bygg som Nasjonalbiblioteket og Borgarting lagmannsrett i Oslo, Kunsthøyskolen i Bergen, Rockheim i Trondheim, Høyskolen i Akershus og Tollpakkhuset i Drammen.

I DN 16.1.14 fremgår det at staten har en kjøpsopsjon på Nasjonalbiblioteket, og har varslet at de vil kjøpe bygget der Borgarting langmannsrett holder til. Adm. dir. i Statsbygg sier til avisen at Statsbygg har opsjon på kjøp av flere Entra-eiendommer, men vil ikke opplyse hvilke på grunn av den pågående salgsprosessen i Entra.

Svar:

Eiendomsporteføljen til Entra Holding AS (tidligere Entra Eiendom AS) består av eiendommer som enten ble skilt ut fra staten i forbindelse med etableringen av selskapet i 2000 eller som Entra har anskaffet på et senere tidspunkt.

I grenseoppgangen av hvilke eiendommer som skulle overføres til Entra ved etableringen, ble det foretatt en vurdering av bygningenes kommersielle

og kulturhistoriske karakter og grad av spesialtilpassning. De eiendommene som ble overført, var de som lå i markeder hvor det ble vurdert å være en effektiv konkurranse i leiemarkedet for tilsvarende lokaler og der det ikke forelå spesielle kulturhistoriske eller sikkerhetsmessige grunner som skulle tilsi at staten burde eie. Kriteriene for utskilling av eiendommer ble behandlet i Stortinget.

Entra har i egen regi oppført flere bygg for å dekke statlige behov for lokaler. Eksempler på dette er Borgarting lagmannsrett og Rockheim. Nasjonalbibliotekets eiendom i Oslo ble i forbindelse med behov for å øke bygningsmassen solgt fra Statsbygg til Entra etter vedtak i Stortinget.

Entra Holding AS er et kommersielt selskap som leier ut lokaler på markedsmessige vilkår. En privatisering vil ikke endre dette.

Antikvariske myndigheter kan gjennom fredningsbestemmelser verne kulturhistoriske verdier i private bygg/eiendommer. Private selskap eier således en rekke vernede bygg. Et eksempel er Bryggen i Bergen, som er et verdensarvminne.

Statlige etater som politi, domstolene, NAV, museer og tollvesenet leier i stor utstrekning lokaler i det private markedet. Adgangen til å benytte et utleiemarked med konkurranse gir fleksibilitet til å dekke endrede behov for lokaler uten å måtte binde kapital i en stor bygningsmasse.

For Nasjonalbiblioteket har staten avtalt rett til et ubegrenset antall fornyelsesperioder av leiekontraktene samt kjøpsopsjon til markedsvilkår ved hvert kontraktsutløp.

Vedrørende andre eiendommer som er nevnt i representantens begrunnelse for spørsmålet kan jeg opplyse at det for Munchsgate 4/Keysersgate 13 (Borgarting lagmannsrett) foreligger en kjøpsopsjon for staten. For Kunsthøyskolen i Bergen (Strømgaten 1) er det en tilbakefallsrett til Bergen Kommune hvor eiendommen tilbakeføres vederlagsfritt ved endret bruk.

Når det gjelder Rockheim i Trondheim, Høyskolen i Akershus og Tollpakkhuset i Drammen foreligger ingen slike klausuler.

Jeg kan i tillegg opplyse at staten har kjøpsopsjon på Christian Augusts plass 3-5 i Moss (Moss tingrett), at stiftelsen Nasjonalmuseet for Kunst har kjøpsopsjon på Kristian Augusts gate 23 i Oslo og at Bærum kommune har kjøpsopsjon på Vøyenenga Skole. Videre er det klausuler i leieavtalene som sikrer toll- og avgiftstaten tilhold i lokalene i Tollbugaten 1 og Schweigaardsgate 15 i Oslo og Brattørkaia 13 b i Trondheim så lenge fagdepartementet ønsker det.

SPØRSMÅL NR. 287**Innlevert 20. januar 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 28. januar 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Etter det vi har fått kjennskap til omgjør Nav APS-plasser til AB-plasser. Bakgrunnen for omgjøringen synes å være at det er lettere å få de som går på AB-tiltak over i ordinært arbeid, enn de som er på APS-tiltak, og dermed blir det bedre resultater. Det medfører at de aller svakeste gruppene står uten tilbud om arbeidsrettet tiltak.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at mennesker som trenger en APS-plass får dette, og at det er den enkeltes behov og ikke målstyring som styrer prioriteringen av tiltaksplasser?»

BEGRUNNELSE:

Arbeidspraksis i Skjerma virksomhet (APS-plass)er et tiltak for personer som har fått sin arbeidsevne nedsatt slik at vedkommende hindres i å skaffe seg eller beholde inntektsgivende arbeid og som anses å ha særlig usikre yrkesmessige forutsetninger og som har behov for tett og bred oppfølging. Dette er personer som trenger langvarig, stabil og tett oppfølging.

Arbeid med bistand er et tiltak som for personer som har fått sin arbeidsevne nedsatt i en slik grad at vedkommende hindres i å skaffe seg eller beholde inntektsgivende arbeid og som har behov for tilrettelegging og oppfølging for å få eller beholde arbeid. Dette er en gruppe som trenger bistand, men som har et lavere hjelpebehov enn de som tildeles en APS-plass.

I valg av ulike tiltaksplasser er det klart at man må gjøre en prioritering av hvilke tiltak som skal tilbys. Dette for å sikre den beste oppfølgingen av den enkelte bruker, for å sikre dens behov.

Det er altså ikke målstyringsparametre som skal være avgjørende faktor, slik at tildelingen skjer på bakgrunn av muligheten for gode rapporteringer om tilbakeføring til ordinært arbeid. Tildelingen må ikke gå på bekostning av de svakeste gruppene som det ikke er så lett å få inn i denne statistikken. Det bør derfor stilles strengere krav til hvordan Nav prioriterer tiltaksplasser i det enkelte fylke.

Svar:

Et arbeidsrettet tiltak tildeles den enkelte bruker etter en individuell vurdering av hvilket bistandsbehov brukeren har. Når det skal vurderes om et tiltak er nødvendig og hensiktsmessig, legges det vekt på kriterier som alder, evner, utdanning, yrkesbakgrunn, helse, egnethet, arbeidsmuligheter på hjemstedet eller andre steder, i tillegg til brukerens ønsker og motivasjon.

Tiltaksplasser til arbeidspraksis i skjermet virksomhet og arbeid med bistand inngår i det totale tiltaksnivået for personer med nedsatt arbeidsevne. Økonomisk ramme og krav til tiltaksnivå fordeles via Arbeids- og velferdsdirektoratet til fylkene. Bruk og prioritering av midlene gjøres lokalt, ut fra arbeidsmarkedet og arbeidssøkernes behov. I tråd med dette vurderes behovet for type av tiltak, herunder tiltaksplasser til arbeidspraksis i skjermet virksomhet og arbeid med bistand. Det er viktig at Arbeids- og velferdsetaten har handlingsrom i valg av tiltak for å kunne ivareta lokale variasjoner i arbeidsmarkedets og brukernes behov.

Tabellen under viser utviklingen i antall tiltaksplasser i gjennomsnitt i årene 2008-2013 for arbeidspraksis i skjermet virksomhet og arbeid med bistand.

<i>Gjennomsnittlig antall tiltaksplasser per måned</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
Arbeid med bistand	5 957	5 717	6 063	6 377	6 521	6 869
Arbeidspraksis i skjermet virksomhet	4 955	5 553	6 294	6 396	6 829	6 969

Som det fremgår av tabellen, har det på landsbasis generelt sett vært en jevn økning i antall tiltaksplasser både for arbeidspraksis i skjermet virksomhet og arbeid med bistand. Det har vært en større økning i antall tiltaksplasser i arbeidspraksis i skjermet virksomhet enn arbeid med bistand.

Bruk av ordinært arbeidsliv som arena for arbeidsrettede tiltak har vist gode resultater, også for personer med omfattende bistandsbehov. Regjerin-

gen vil derfor arbeide for å mobilisere flere arbeidsgivere som kan ta i mot arbeidssøkere med nedsatt arbeidsevne som har behov for arbeidstrening og en jobb innenfor det ordinære arbeidsmarkedet. Tiltaket arbeid med bistand er et godt virkemiddel for integrering i ordinært arbeidsliv.

Samtidig vil det fortsatt være behov for å opprettholde tiltaksplasser for brukere som har behov for arbeidsutprøving og arbeidstrening i et skjermet miljø.

SPØRSMÅL NR. 288**Innlevert 20. januar 2014 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 29. januar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Frps justispolitiske talsperson Ulf Leirstein har uttalt at nødvergeparagrafen er uklar, og at det er behov for en gjennomgang.

Når kan vi vente oss en slik gjennomgang?»

BEGRUNNELSE:

I desember 2013 ble en familiefar siktet etter å ha utøvd vold mot en inntrenger i huset sitt på Karmøy. I denne sammenheng uttalte Frps justispolitiske talsperson Ulf Leirstein til VG at nødvergeparagrafen er uklar.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til at straffelovens bestemmelse om nødverge i straffeloven § 48 under visse forutsetninger gir anledning til å foreta ellers straffbare handlinger, for eksempel voldshandlinger, for å avverge eller forsvare seg mot et ulovlig angrep. Dersom vilkårene for nødverge er oppfylt, vil det være lovlig, og således straffritt, å benytte vold for å forsvare seg.

Adgangen til å utøve nødverge er imidlertid begrenset. For det første følger det av bestemmelsen at den som blir angrepet ikke må gå lenger enn det som er nødvendig for å avverge angrepet. For det andre

må ikke forsvaret være "ubetinget utilbørlig". Ved avgjørelsen av hvor langt man kan gå i forsvarshandlingen, skal det legges vekt på angrepets farlighet, angriperens skyld og det angrepne rettsgode. Jo større farlighet eller skyld, og jo mer verdifullt det angrepne rettsgode er, desto lenger kan man gå i å forsvare seg. Det er opp til domstolene i den enkelte sak å ta konkret stilling til om vilkårene for nødverge er oppfylt. Det foreligger omfattende rettspraksis som gir domstolene god veiledning ved denne vurderingen.

I noen situasjoner kan det tenkes at den som blir angrepet går lenger i å bruke vold enn det som er nødvendig eller tilbørlig for å stanse eller avverge et angrep. Dersom den som forsvare seg går lenger enn det som er nødvendig eller tilbørlig for å stanse eller avverge angrepet, vil det likevel etter omstendighetene være anledning til å frita for straff etter straffeloven § 48 fjerde ledd. Handlingen anses i så tilfelle som ulovlig, men den gir ikke grunnlag for straff.

Foretar den angrepne en etterfølgende avstraffelse av angriperen, er dette legemskrenkelse. Straffen kan imidlertid etter omstendighetene settes ned som følge av "berettiget harme" etter straffeloven § 56 bokstav b.

For øvrig ble straffelovens regler om nødverge gjennomgått i forbindelse med arbeidet med straffeloven 2005.

SPØRSMÅL NR. 289**Innlevert 20. januar 2014 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås****Besvart 27. januar 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Ansvaret for arealplanleggingen er flyttet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Statsråden har i flere intervjuer uttrykt at det nå blir viktig for henne å sørge for at naturmangfoldloven kommer tidligere inn i planprosesser.

Hva mener statsråden konkret med dette, hvordan vil hun ivareta sitt ansvar for klima, forurensing og naturmangfold i plansaker, og vil statsrådens syn bli offentlig før beslutning fattes i KMD?»

Svar:

Arealendringer er ansett for å være den største trusselen mot naturmangfoldet. God arealplanlegging er derfor et viktig virkemiddel for å ta vare på naturmangfoldet. Det er kommunene som vedtar kommunale planer, og skal ivareta hensynet til natur. Ved å skaffe, vurdere og vektlegge kunnskap om natur som blir påvirket av det tiltaket som planlegges, kan kommunene innrette tiltaket på en måte som minimerer skaden på naturmangfoldet. Tidlig innhenting av kunnskap bidrar til å begrense konflikter, gi raskere avklaringer og redusere kostnadene ved å ta hensyn til natur.

Selv om ansvaret for plan- og bygningsloven er overført til Kommunal- og moderniseringsdepartementet er ansvaret for regelverket om konsekvensutredninger for tiltak og planer etter andre lover enn plan- og bygningsloven beholdt i Klima- og miljødepartementet. Planer og tiltak som berører klima, forurensning og naturmangfold skal som før utredes og vurderes i tråd med gjeldende lovverk.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil ha den endelige avgjørelsesmyndigheten i innsigelsesaker etter plan- og bygningsloven. Saker som har konsekvenser for miljøet vil imidlertid i tråd med vanlig praksis for samarbeid mellom departementene rutinemessig forelegges Klima- og miljødepartementet for avgjørelse. I tråd med dette vil hovedregelen være at fagdepartementenes uttalelser i slike saker er offentlige.

SPØRSMÅL NR. 290

Innlevert 20. januar 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 27. januar 2014 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Norges Døveforbund har henvendt seg til departementet og til partiene på Stortinget om senderrettighetene til OL og manglende tilrettelegging for døve.

Hvordan vil statsråden følge opp henvendelsen fra Døveforbundet?»

BEGRUNNELSE:

Døveforbundet viser til NRK sin satsing for å sikre døve og hørselshemmede muligheter til å følge med på blant annet sendinger fra OL. Nå er det TV2 som har senderrettighetene til OL-øvelsene, og ifølge Døveforbundet vil ikke TV2 sikre et slikt tilbud i sine sendinger fra OL. Utfordringene både med døve og synstolking ble også adressert av en samlet komité i innstillingen til budsjettet for 2014.

Svar:

TV2 har i media nylig varslet at de satser på direkte-teksting fra OL i stort volum og at TV-kanalen har gått til innkjøp av teknisk utstyr til formålet.

For øvrig viser jeg til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 218 fra stortingsrepresentant Bård Vegard Solhjell:

"Eg meiner det er svært viktig at døve og folk med hørselshemming får tilgang til TV-program. Frå 1. januar 2013 fastsette Stortinget konkrete krav til teksting i kringkastingslova. Krava gjeld NRKs rikssendingar og alle kommersielle TV-kanalar med ein sjåarandel på meir enn fem prosent. Etter desse reglane skal kommersielle TV-kanalar tekste alle ferdigproduserte program mellom kl. 18.00 og 23.00. For direktesendingar i same tidsrom krev reglane teksting berre dersom det er teknisk og praktisk mogleg. Det er Medietilsynet som kontrollerar at tekstekrava i kringkastingslova blir oppfylte. Medie-klagenemnda hand-samar klager på reglane. Ettersom både Medietilsynet og Medieklagenemnda er uavhengige av departementet i slike saker, ønskjer eg ikkje å kommentere einskilde tilfelle.

Eg har like fullt ansvar for regelverket. Då tekstekrava blei lovfesta, oppmoda departementet kringkastarane til å tekste så mange program som mogleg og meir enn det lova set krav om. Departementet uttalte vidare at lovfestinga berre var første steg på vegen mot ein meir universell utforming av TV-tilbodet, men at det må bli utvikla tekniske løysingar som reduserer kostnadene for kringkastarane før det vil bli aktuelt å utvide tekstekrava."

SPØRSMÅL NR. 291**Innlevert 20. januar 2014 av stortingsrepresentant Gina Knutson Barstad****Besvart 30. januar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Aftenposten har henvendt seg til alle norske kommuner for å få en oversikt over hvem som, i strid med regelverket, bedriver henvisningsnekt. En rekke kommuner nekter å opplyse hvilken praksis de har, og om det har tilfeller av leger som bryter dagens regelverk. For at regjeringen og Stortinget skal kunne fatte informerte beslutninger i denne saken er det nødvendig med en oversikt.

Hvor mange leger har hver enkelt kommune som har reservert seg, hva har de reservert seg mot og er dette godkjent skriftlig med kommunen?»

BEGRUNNELSE:

Aftenpostens henvendelse til norske kommuner:

«Til kommuneoverlegen.

Vi jobber med temaet reservasjon mot abort og spiral. I den forbindelse ønsker vi en oversikt over leger som har reservert seg mot å henvise til abort, sette inn spiral eller utføre andre legetjenester.

Har du mulighet til å hjelpe oss med en slik oversikt for din kommune?

Vi lurte på følgende:

1. Vet du hvilke leger i din kommune som har reservert seg?
2. Hva har de reservert seg mot?
3. Har kommunen inngått en skriftlig avtale med legen om reservasjon, eller er ikke reservasjonen avtalefestet?»

Svar:

Vi har ingen fullstendig oversikt over hvilke fastleger som i dag reserverer seg mot å henvise til abort eller assistert befruktning eller som reserverer seg mot å forskrive eller sette inn prevensjon.

For å få en slik oversikt, ble Helsedirektoratet i juni 2011 bedt om å kartlegge omfanget av samvittighetsbaserte reserverasjoner i helsetjenesten, blant annet hvor mange fastleger som har reservert seg mot å henvise til abort mv. Undersøkelsen ble gjennomført ved at Helsedirektoratet ba landets fylkesmenn, de regionale helseforetakene og Statens helsetilsyn om å redegjøre for antall skriftlige avtaler om reservasjon, stilltiende avtaler og omfanget av klagesaker der pasienter har opplevd å bli avvist av leger som ikke vil utføre oppgaver av samvittighetsgrunner. Fylkesmennene og de regionale helseforetakene henvendte seg til sine respektive kommuner og helseforetak for å innhente nødvendig informasjon.

Resultatet av kartleggingen viste at det er et begrenset antall slike reserverasjoner. Fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten ble det rapportert om 16 tilfeller av samvittighetsbaserte reserverasjoner mot å henvise til abort, assistert befruktning mv.

Denne undersøkelsen er ikke fullstendig blant annet fordi en rekke kommuner valgte å ikke svare. Undersøkelsen kan imidlertid gi et visst inntrykk av omfanget av slike avtaler.

Med den nye ordningen som jeg nå foreslår vil vi få oversikt over hvilke fastleger som reserverer seg. Dette er informasjon som skal være lett tilgjengelig når kvinner skal velge fastlege.

Vi vet ikke sikkert hvor mange fastleger som vil benytte seg av den nye ordningen, men vi antar at det ikke er snakk om et stort antall. De forutsetningene som må være tilstede for at kommunene skal kunne inngå avtale om reservasjon og de krav som stilles til fastlegene som skal reservere seg vil også kunne begrense antallet.

Kommunen skal sørge for allmennlegetjenester til de som oppholder seg i kommunen, herunder organisere en fastlegeordning. Kommunen skal videre sørge for at det til enhver tid er et tilstrekkelig antall fastleger som deltar i ordningen slik at alle som ønsker det får tilbud om plass på en fastleges liste. Det skal etter forslaget derfor være kommunene som vurderer ut fra lokale forhold om det er tilstrekkelig tilgang til fastleger til at en eller flere av fastlegene i kommunen kan reservere seg mot å henvise til abort uten at dette vil innebære en urimelig ulempe for kvinnene som blir berørt.

Personer som står på liste til en fastlege som reserverer seg, skal etter forslaget ha rett til å skifte til en fastlege i nærheten som ikke har reservert seg. Kommunen skal sørge for at det er tilstrekkelig tilgang til fastleger i kommunen slik at denne retten kan bli oppfylt.

For å unngå at reserverasjoner skal påføre kvinner urimelig belastning, skal kvinner som vurderer eller ønsker henvisning til abort, men som står på liste hos en lege som har reservert seg, ha krav på konsultasjon hos en annen lege i nærheten innen neste virkedag. Fastleger som ønsker avtale om reservasjon må dokumentere at de har inngått en skriftlig avtale med en annen fastlege som forplikter seg til å gjennomføre konsultasjonene med kvinnene som vurderer eller ønsker henvisning til abort.

SPØRSMÅL NR. 292**Innlevert 21. januar 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 28. januar 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Under behandlingen av Meld. St 25 (2010-2011) ba Stortinget regjeringen om en egen sak om skjerping av eksportkontrollen av forsvarsmateriell, blant annet med sikte på å forhindre eksport til autoritære regimer. I stortingsmeldingen om eksport av forsvarsmateriell i 2012 fremgår det at Norge fortsatt eksporterer forsvarsmateriell til flere autoritære regimer.

Vil regjeringen jobbe for å stanse eksport av forsvarsmateriell til autoritære regimer, som for eksempel Saudi Arabia?»

BEGRUNNELSE:

Vi stiller spørsmålstegn ved om vedtaket fra 2011 er fulgt godt nok opp, ettersom vedtaket ble gjort "med siktemål å stramme inn risikovurderingene og forhindre eksport til autoritære regimer" Vi lurer derfor på hva slags politikk den nye regjeringen vil føre på dette området.

Svar:

Kontrollen med eksport av forsvarsmateriell og flerbbruksvarer, det vil si sivile varer som også har militære anvendelsesmuligheter, er hjemlet i Lov av 18. desember 1987 nr. 93 samt Utenriksdepartementets forskrift av 19. juni 2013.

I tillegg har Utenriksdepartementet retningslinjer som fastsetter nærmere prinsipper for behandlingen av søknader om eksport av forsvarsmateriell, teknologi og tjenester for militære formål. Retningslinjene gjelder også for eksport av flerbbruksvarer til militær sluttbruk.

Hovedregelen for eksport av forsvarsmateriell følger av Stortingets vedtak av 11. mars 1959: "Hovedsynspunktet bør være at Norge ikke vil tillate salg av våpen og ammunisjon til områder hvor det er krig eller krig truer, eller til land hvor det er borgerkrig". I 1997 presiserte Stortinget at vurderingen også skal

omfatte politiske forhold som demokrati og grunnleggende menneskerettigheter.

I Meld. St. 8 (2012-2013) og Meld. St. 49 (2012-2013) redegjorde Regjeringen Stoltenberg II for Utenriksdepartementets oppfølging av henstillingen fra Stortinget fra behandlingen av Meld. St. 25 (2010-2011) og for praktisering av retningslinjene, inkludert arbeidet med å sikre mer systematiske vurderinger av interne forhold i mottakerlandet.

Utenriksdepartementet har etablert en mer systematisk vurdering av innenrikspolitiske forhold i mottakerlandene, og lisenssøknader kan avslås dersom det er risiko for at utstyr levert fra Norge kan bli benyttet til undertrykking av mottakerlandets befolkning. Avslagene vil da begrunnes i retningslinjenes såkalte Vedlegg A-kriterier, som gjenspeiler EUs felles kriterier for våpeneksport.

Siden 1996 har det vært full åpenhet om omfanget av eksporten av forsvarsmateriell, og departementets praktisering av retningslinjene, gjennom en årlig melding til Stortinget. Den siste av disse, Meld. St. 49 (2012-2013), ble lagt frem av Regjeringen Stoltenberg II og gjelder eksporten i 2012. Den er nå til behandling i Stortinget. Det er ikke åpnet for salg av våpen, ammunisjon eller annet A-materiell til Saudi-Arabia. Som det fremgår av meldingen ble det i 2012 innvilget lisens for noe B-materiell (annet forsvarsmateriell enn våpen, ammunisjon og annet utstyr klassifisert som A-materiell) til landet. Eksporten til Saudi-Arabia i de senere år omfatter sambandsutstyr, våpenstativ, deler til elektronisk utstyr og nattutstyr.

Utenriksdepartementet følger nøye med på demokrati- og menneskerettighetsutviklingen i de aktuelle landene for å forhindre eksport av materiell som vil kunne benyttes til undertrykkelse av befolkningen. Alle lisenssøknader er gjenstand for individuell vurdering på grunnlag av gjeldende retningslinjer. Regjeringen vil videreføre en streng praksis på dette området.

SPØRSMÅL NR. 293**Innlevert 21. januar 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 28. januar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«På hvilken måte vil helseministeren sikre at det etableres tilbud om både CT og MR i Alta som planlagt?»

BEGRUNNELSE:

Bruken av CT og MR som diagnostisk verktøy er i sterk vekst, og en høy andel av de som får utført slike undersøkelser i Vest-Finnmark bor enten i Alta, eller passerer gjennom Alta (fra Loppa og Kautokeino) for å få utført slike undersøkelser.

I statsbudsjettet for 2014 fra Stoltenberg II-regjeringa vises det til at Helse Nord planlegger bygg for psykisk helse og medisinteknisk utstyr i Alta, med sikte på bl.a. MR, CT og øyespesialisttjenester med planlagt byggestart 2015. Videre vises det til utredning av spesialhelsetjenestetilbudet i Alta/Vest-Finnmark, om blant annet MR, CT og øyespesialisttjenester.

I Altaposten 17. januar framkommer det at arbeidsgruppa som utreder nye helsetilbud i Alta har konkludert med at det i denne omgangen ikke blir bygd opp CT-tilbud i Alta, og det skal heller ikke være tidfestet når et slikt tilbud vil komme.

Svar:

For meg som helseminister er det viktig at utviklingen av helsetilbudet skjer med bakgrunn i pasientens

behov og innenfor faglige- og økonomiske rammer. I statsbudsjettet for 2014 ble det lagt inn en historisk høy aktivitetsvekst i sykehusene på 2,6 pst. for å legge til rette for videreutvikling av tilbudet ved landets sykehus.

Jeg er kjent med at Helse Nord i samarbeid med Alta kommune og Finnmarkssykehuset gjennomfører et utredningsarbeid av spesialisthelsetjenestetilbudet i Alta/Vest-Finnmark. Mandat for dette arbeidet ble vedtatt i styret i Helse Nord 19. desember 2013 etter høringsrunder.

Utredningen vurderer ytterligere desentralisering av spesialisthelsetjenester til Alta for bl.a. polikliniske tjenester, indremedisin, samarbeid med praktiserende avtalespesialister, videreutvikling av tilbudet innen rus og psykisk helse, sykestuefunksjon og billeddiagnostikk, herunder MR, CT, røntgen og ultralyd. Helse Nord har i sin langtidsplan satt av midler til utvikling av tilbudet i Alta, inkl. billeddiagnostikk. Utvikling av spesialisthelsetjenestetilbudet i Alta må sees i sammenheng med det samlede tilbudet i området. Før den ferdige rapporten foreligger skal det derfor utredes en risiko- og sårbarhetsanalyse som viser konsekvenser for det samlede spesialisthelsetilbudet i Finnmarkssykehuset. Saken vil deretter sendes ut på bred høring.

SPØRSMÅL NR. 294**Innlevert 21. januar 2014 av stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen****Besvart 30. januar 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Barne- og familieminister Solveig Horne omtalte Forsvaret som et eksempel til etterfølgelse for både statlige og ikke-statlige virksomheter i talen da hun overrakte Mangfoldsprisen 2013. Juryens skriver: "Forsvaret tilrettelegger for religionsutøvelse gjennom bestemmelser for bruk av religiøse symboler og permisjonsreglement ved religiøse høytider, samt tilbud om alternativ kost og diett i kantiner og på øvelser."

På hvilken måte mener statsråd Horne at andre statlige etater kan følge Forsvarets gode eksempel?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Forsvarets nettsider sa statsråden følgende ved overrekkelsen:

"- Forsvaret har gått foran og vist hvordan arbeidet med mangfold kan gjøres. Jeg ser fram til resultatene dere kommer til å oppnå de kommende årene som en følge av tiltakene dere har iverksatt, sa hun.

- Innvandrere har mye nyttig kompetanse og erfaring. Gevinstene med økt mangfold er mange, men for å få en mangfoldig arbeidskultur, forutsetter det en forankring i toppledelsen, påpekte hun."

Svar:

Det er et sentralt personalpolitisk mål i staten å sikre at den statlige arbeidsstyrken gjenspeiler sammensetningen av den yrkesaktive del av befolkningen i Norge. Mangfold vil bidra til at staten rekrutterer viktig kompetanse og sikrer inkludering av arbeidssøkere med ulik bakgrunn.

Ved å søke etter kvalifiserte medarbeidere blant all den kompetansen som er tilgjengelig i samfunnet, sikrer vi at vi får tak i de beste medarbeiderne.

Virksomheter som lykkes med mangfoldsrekruttering har noen fellestrekk. Blant annet:

- Målet om en personalpolitikk preget av mangfold er forankret i toppledelsen.
- Virksomhetene har en organisasjonskultur som verdsetter mangfold.
- Systematisk arbeid for mangfold og mangfoldsstrategier er godt integrert i den øvrige personalpolitikken.

Staten bruker gode erfaringer fra statlige virksomheter som har lyktes med mangfoldsrekruttering som

"best case"-eksempler i sitt pådriverarbeid overfor statlige virksomheter. Et eksempel på dette er Skatteetatens e-læringsverktøy i mangfoldsrekruttering.

Dette e-læringsverktøyet i mangfoldsrekruttering er nå lagt ut på Difi sine hjemmesider slik at det er tilgjengelig for alle statlige virksomheter.

Den viktigste læring fra Forsvaret er verdien av systematisk og langsiktig arbeid, som er tilpasset virksomhetens behov. Her kan andre virksomheter ta del i erfaringene til Forsvaret på frokostseminarer, i veiledninger, på kurs, konferanser og lignende.

Forsvaret deltar i Mangfoldsnettverk med Vegvesenet, Politiet, NAV etc. Forsvaret kan presentere sitt arbeid i møter i personalledernetverket i departementene og på den årlige Statens personallederkonferansen.

På denne måten kan de gode eksemplene formidles til inspirasjon og læring.

Jeg viser for øvrig til at det er Kommunal- og moderniseringsdepartementet som har ansvaret for statens sentrale arbeidsgiverfunksjon.

SPØRSMÅL NR. 295

Innlevert 22. januar 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 28. januar 2014 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Mange har reagert på at det foreslås kutt i innkjøpsordningen til bibliotekene og på at statssekretær Knut Olav Åmås i media har kommet med føringer på hvordan kuttene skal gjennomføres. Særlig har forslaget om å ikke kjøpe inn populær krimlitteratur vekket oppsikt.

Støtter statsråden dette forslaget?»

Svar:

I statsbudsjettet for 2014 er det bevilget om lag 10 mill. kroner mindre enn for 2013 på Kap. 326, post 55, Norsk kulturfonds avsetning til litteraturformål. Kulturrådet ble samtidig gitt en fullmakt for 2014 til å omdisponere mellom kapitlene, men slik at det ikke gir for store utslag på fordelingen mellom de ulike tilskuddsordningene.

Innkjøpsordningene til litteratur utgjør totalt om lag 120 mill. kroner av Kulturrådets samlede avsetning til litteratur på om lag 154 mill. kroner. Det er Kulturrådet selv som forvalter innkjøpsordningene og det er Kulturrådet, med sin faglige kunnskap og

nærhet til kunstfeltet og søkerne, som er best til å vurdere hvordan midlene skal disponeres.

Nettopp fordi innkjøpsordningene er viktige litteraturpolitiske virkemidler er det av stor betydning at de er innrettet på en formålstjenelig og ressurseffektiv måte. Offentlig debatt om innkjøpsordningene er nyttig i en slik sammenheng. Min statssekretær har bidratt til en slik debatt verken med forslag eller føringer, men med en oppfordring til og eksempler på hvordan innkjøpsordningene eventuelt kan endres. Det er viktig at debatten om innkjøpsordningene også rommer spørsmål om større eller mindre endringer i ordningene og ikke bare krav om budsjettøkninger.

Jeg vet at Kulturrådet er opptatt av hvordan innkjøpsordningene fungerer og at de har en løpende dialog med berørte aktører i det litterære feltet om ordningene. Jeg er også kjent med at Kulturrådet i 2014 vil gjøre en nærmere gjennomgang av innkjøpsordningene. Jeg imøteser resultatet av en slik gjennomgang, og jeg har selvfølgelig ingen forutinntatte standpunkter om hvordan innkjøpsordningene for litteratur eventuelt bør utvikles.

SPØRSMÅL NR. 296**Innlevert 22. januar 2014 av stortingsrepresentant Anders Tyvand****Besvart 29. januar 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Mangel på universell utforming og pedagogisk tilrettelegging i skolen fører til at kommuner ikke gir fullverdig undervisningstilbud til elever med fysisk funksjonshemming.

Hva vil statsråden foreta seg for å sørge for at alle elever får ivare tatt sin rett til å gå på sin nærscole, og mener statsråden det er behov for forskriftsendringer for at dette kan skje?»

BEGRUNNELSE:

I et oppslag i Dagsavisen 13. januar i år omtales en ny forskningsrapport fra NOVA som blant annet viser at barn med fysisk funksjonshemming trives dårligere i skolen, får lavere karakterer og ofte tas ut av klassen. Kun fire av ti barn i denne gruppen deltar i vanlig klasseromsundervisning på lik linje med andre elever. Kun en av fem elever med fysisk funksjonsnedsettelse som går på nærskolen tilbringer over halvparten av skoletiden sammen med resten av klassen. Foreldrene opplever at skolen ikke legger godt nok til rette for barnas faglige og sosiale utvikling.

Forsker Jon Erik Finnvald ved NOVA sier til Dagsavisen at mange lærere har en ekstremt krevende hverdag med krav til dokumentasjon, rapportering og målbare resultater. "- I denne settingen kan det være fristende å "kvitte" seg med barn som er relativt krevende, og ta dem ut av klassen slik at kontaktlærer kan konsentrere seg om de mer læringsenkle elevene, uttaler Finnvald. Fra før vet vi at kvaliteten på spesialundervisningen i skolen er svært varierende, og at hoveddelen utføres av ufaglærte assistenter. Da er det ikke overraskende at elever med fysiske begrensninger presterer svakt.

Samtidig vet vi at mange skoler mangler universell utforming for å ta i mot elever med fysisk funksjonshemming. Norges Handikapforbund har i en kartlegging dokumentert at om lag 80 % av grunnskolen i Norge har mangler som fører til at elever som har behov for fysisk tilrettelegging ikke kan bruke skolen. Ved noen skoler er det mindre tiltak som må gjøres, ved andre skoler er et langt mer omfattende tiltak som må iverksettes. Det varierer gjennom landet. Men konklusjonen i rapporten er tydelig; grunnskolen har et stort behov for å gjøre grep for å få dem brukbare i forhold til tilgjengelighet. Regjeringen har fått virkemiddelet ved en forskriftshjemmel i plan og bygningsloven som de så langt ikke har benyttet. Mangelen på universell utforming gjør seg også gjeldende for læremidler.

Svar:

Det følger av opplæringsloven at alle elever i grunnskoler og videregående skoler har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Opplæringsloven presiserer at alle grunnskoleelever har rett til å gå på nærskolen og at skolen skal innrettes slik at det blir tatt hensyn til de elevene ved skolen som har funksjonshemminger. I tillegg har elever rett til en arbeidsplass som er tilpasset deres behov.

Jeg er kjent med at enkelte skoler dessverre ikke er godt nok tilpasset elever med ulike funksjonshemminger. Alle nye skolebygg skal bygges etter prinsippet om universell utforming, jf. plan- og bygningsloven. Samtidig er det viktig at det gjøres en innsats for å bedre forholdene som i dag ikke er gode nok. Investering og vedlikehold av skoleanlegg er et kommunalt ansvar, men på grunn av store vedlikeholdsetterslep har staten en rentekompensasjonsordning som skal stimulere til at flere skoleanlegg blir renoveret. Kommunene/fylkeskommunene kan blant annet benytte denne ordningen til universell utforming av skoleanlegg.

Representanten viser til at regjeringen ikke har benyttet seg av forskriftshjemmelen som finnes i plan- og bygningsloven til å sette tidsfrister for universell utforming av eksisterende bygg. Spørsmålet om det skal foretas en forskriftsfesting av krav til universell utforming må vurderes i budsjettssammenheng, fordi det har betydelige kostnader.

Det er skolens ansvar å legge til rette for at alle elever, uansett forutsetninger og evner, får en tilpasset opplæring og et tilfredsstillende læringsutbytte. Dersom elever ikke får et tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, har de rett til spesialundervisning. Skolen skal ha vurdert og eventuelt prøvd ut tiltak innenfor det ordinære opplæringstilbudet, før det foretas en sakkyndig vurdering og fattes vedtak om spesialundervisning. Dette innebærer at skolen har en plikt til å vurdere om en elev kan få tilfredsstillende utbytte ved å gjøre tilpasninger innenfor det ordinære opplæringstilbudet. Dersom eleven likevel ikke vil få tilfredsstillende utbytte, har eleven rett på spesialundervisning.

Dersom det fattes vedtak om spesialundervisning skal det innhentes samtykke fra eleven eller elevenes foreldre og det skal utarbeides en individuell opplæringsplan. Tilbudet om spesialundervisning skal utformes i samarbeid med eleven og elevens foreldre, og det skal legges stor vekt på deres syn. Det er også

viktig at spesialundervisningen eleven får vurderes kontinuerlig, både med tanke på organisering og elevens utbytte. Spesialundervisningen skal ha et slikt innhold at det samlede tilbudet kan gi eleven et forsvarlig utbytte av opplæringen i forhold til andre elever og i forhold til de opplæringsmålene som er realistiske for eleven.

Jeg vil understreke at vedtak om spesialundervisning ikke skal være en utstøtningsmekanisme. Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PP-tjenesten) skal bistå skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å tilrettelegge bedre for elever med særskilte behov. Skolen og PP-tjenesten må hele tiden strebe etter å finne de beste løsningene for elever med funksjonshemminger. Det er viktig at elever får god og tilrettelagt opplæring så tidlig som mulig. Ved behov kan PP-tjenesten be om hjelp fra det statlige spesialpedagogiske støttesystemet, Stat-ped.

Gjennom blant annet en ny etter- og videreutdanningsstrategi for ansatte i PP-tjenesten og omorganisering av Statped skal lærerne få bedre faglig støtte. Målet er å bidra til en bedre og mer målrettet innsats for elever med særskilte behov. Våren 2014 vil en revidert veileder om spesialpedagogisk hjelp, tilpasset opplæring og spesialundervisning bli publisert, som skal hjelpe skolene til å bedre ivareta prinsippet om tilpasset opplæring og eventuell iverksetting av spesialundervisning.

Jeg er sterkt opptatt av utviklingen i og bruken av spesialundervisning. Norges Forskningsråd har på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet nylig utlyst midler til forskning om blant annet årsaker til og effekter av spesialundervisning i skolen. Denne forskningen vil kunne gi oss viktig informasjon som grunnlag for utviklingen av opplæringstilbudet til barn og ungdom.

SPØRSMÅL NR. 297

Innlevert 22. januar 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 30. januar 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«I fjor ble i følge Dagsnytt (22.01.14) 127 kvinner operert på grunn av plager etter kjønnslemlestelse. Omtrent like mange avlyste operasjon, eller møtte ikke opp til timen. Det er behov for å heve kunnskapen om kjønnslemlestelse blant helsepersonell og kvinnene dette gjelder.

Vil statsråden øke tilgjengeligheten og tilbudet om operasjon for kvinner som er utsatt for kjønnslemlestelse?»

BEGRUNNELSE:

Ca. 20 000 kvinner i Norge er kjønnslemlestet. Mange har plager som smerter, cyster og problemer med å tisse. Mange mangler kunnskap om at det er mulig å få hjelp gjennom en operasjon. Det er også knyttet frykt for reaksjoner fra familie dersom man tar operasjon. Kunnskap om at det finnes helsehjelp for plager etter kjønnslemlestelse, kan forebygge at nye barn utsettes for dette.

Svar:

Kjønnslemlestelse representerer alvorlige overgrep med store helsemessige og sosiale konsekvenser for jentene som rammes. Overgrepene må bekjempes

gjennom et langsiktig og målrettet arbeid med fokus på forebygging og holdningsendring. Å hindre overgrepene er det langsiktige målet. Samtidig må jenter og kvinner som har vært utsatt for kjønnslemlestelse få relevant og god behandling. Handlingsplanen mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og alvorlige begrensninger av unges frihet (2013-2016) understreker dette.

Landets fire regionale helseforetak har det helsefaglige ansvaret for tilbudet til kvinner som er kjønnslemlestet. Tilbudet er organisert som et lavterskeltilbud. Det gis tilbud om samtale, undersøkelse, behandling og eventuelt åpnende operasjon. Kvinner kan selv ta kontakt uten henvisning.

I følge Helsedirektoratet er det per i dag ikke er mulig å si med sikkerhet hvor mange som trenger åpnende operasjon som ikke får det, eller som ikke vil ha det, eller hva årsakene til dette er.

Helsedirektoratet vurderer at det kan være mange årsaker til at noen av de kjønnslemlestedene kvinnene unnlater å benytte seg av tilbudet om åpnende inngrep. Det kan skyldes engstelse for selve inngrepet og mangel på god nok informasjon om hva inngrepet egentlig består i. Selve begrepet "operasjon" kan i seg selv virke skremmende. Informasjonen kvinnene får om helsekonsekvensene av kjønnslemlestelse og betydningen av gjenåpning er viktig. Informasjonen

må gis på en måte som sikrer at vedkommende har forstått innholdet og samtalen må bidra til å bygge tillit. Dette forutsetter i de fleste tilfeller å bruke god tid, i tillegg til eventuell bruk av kvalifisert tolk.

Det kan være at tilgjengeligheten bør økes i de mest sentrale områdene hvor størsteparten av aktuell befolkning befinner seg. Når tilbudet er begrenset til en ettermiddag/kveld i uka kan det være vanskelig for flere å få det til å passe akkurat i det avgrensede tidsrommet. Jeg vil ta dette opp i departementets styringsdialog med sykehusene.

Helsedirektoratet mener at det fortsatt er behov for økt kompetanse hos helsepersonell i spesialisthel-

setjenesten og i primærhelsetjenesten om helseplager knyttet til alle former for kjønnslemlestelse, slik at kvinner med aktuelle helseplager sikres god oppfølging. Som ellers i helsetjenestene er det behov for tilrettelegging av tjenestene for å sikre likeverdighet for innvandrerbefolkningen.

Regjeringen vil bekjempe kjønnslemlestelse. Med Stortingets samtykke har regjeringen gitt 3 millioner kroner i 2014 til arbeidet mot kjønnslemlestelse. Helsedirektoratet som forvalter bevilgningen, som bl.a. skal brukes til tiltak for å heve kompetansen hos helsepersonell, må sette fokus på de viktige problemstillingene som representanten har satt søkelyset på.

SPØRSMÅL NR. 298

Innlevert 23. januar 2014 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 29. januar 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Aker justisministeren å følge oppfordringen fra medieorganisasjonene om å offentliggjøre kriterier som skal ligge til grunn for den kommende evalueringen av offentlighetsloven, og hva er forventet fremdrift i arbeidet med evalueringen av offentlighetsloven?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til brev fra medieorganisasjonene Norsk Presseforbund, Norsk Journalistlag, Norsk Redaktørforening og Mediebedriftenes landsforening til Justisministeren, datert 19.11.2013, hvor disse ber om at regjeringen offentliggjør hvilke kriterier som skal ligge til grunn for den kommende evalueringen av offentlighetsloven, og at alle berørte parter gis mulighet til å kommentere og komme med innspill i god tid før evalueringen settes ut på anbud.

Svar:

Jeg kommer til å følge oppfordringen fra medieorganisasjonene, slik at kriterier for evalueringen kommer til å bli lagt fram for dem. Framleggingen vil skje så snart evalueringsopplegget er klarert med andre berørte departementer.

Den videre framdriften i evalueringsarbeidet vil blant annet avhenge av hvilke innspill som kommer i forbindelse med at evalueringsopplegget legges fram.

Departementet tar sikte på å lyse ut en anbuds-konkurranse for oppdraget med evalueringen av offentlighetsloven så snart denne framleggingsprosessen er avsluttet, og eventuelle endringer i evalueringsopplegget er innarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 299**Innlevert 23. januar 2014 av stortingsrepresentant Terje Breivik****Besvart 31. januar 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Nav og rettsapparatet blir utstyrt med reelle sanksjonsmuligheter overfor foreldre som bedriver bevisst samværs sabotasje, og kjenner statsråden til hvor ofte det forekommer at bostedsforeldre blir ilagt tvangsbót ved samværs sabotasje?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er blitt kontaktet av en far som av barnets mor nektes det samvær som barnet og faren har krav på iht. rettslig forlik.

Ved samlivsbrudd følger det av barneloven § 43 at begge foreldre har et gjensidig ansvar for at samværsretten blir oppfylt. Når bostedsforelderen i strid med rettsforlik eller dom nekter samværsforelderen det samvær som denne har krav på, er eneste sanksjonsmulighet ileggelse av tvangsbót i medhold av barneloven § 65. Det ligger meg bekjent ingen automatikk i at ileggelse av tvangsbót blir iverksatt. Samværsforelderen må selv iverksette en lang prosess hvor bostedsforelderen må stevnes inn for retten. For mange er dette en svært ressurskrevende og vanskelig prosess. Norge har fått kritikk fra Commision on European Family Law for at det ikke finnes reelle sanksjoner ved samværs sabotasje.

At samværsforelderen gjennom lov er forpliktet ovenfor bostedsforelderen til innbetaling av økt bidrag på tross av at samværsforelderen blir nektet samvær på usaklig grunnlag i strid med rettsforlik eller dom, kan skape mistillit overfor rettsapparatet, fordi dette bryter med den allmenne rettsoppfatning.

Regjeringspartiene har tidligere gitt klare signaler om å styrke fedres rettsstilling i forhold til egne barn etter samlivsbrudd, og daværende stortingsrepresentant Solveig Horne stilte et nesten likelydende spørsmål til daværende barne-, likestillings- og inkluderingsministeren Audun Lysbakken i november 2011.

Svar:

Det er riktig som stortingsrepresentanten skriver at jeg er opptatt av å sikre begge foreldrene muligheten til å være sammen med barna sine etter samlivsbrudd. Det vil være i barnets interesse at avgjørelser og avtaler mellom foreldrene om kontakten med barnet oppfylles og etterleves. Det er derfor nødvendig med regler med sanksjoner som i størst mulig grad sikrer at rettslige avgjørelser etter barneloven etterleves. Slike regler vil både kunne ha en forebyggende effekt og forhindre ytterligere vanskeliggjøring av samvær.

Det står i barneloven at barnet har rett til samvær med begge foreldrene, selv om foreldrene bor hver for seg. Foreldrene har gjensidig ansvar for at samværsretten blir oppfylt. Dette betyr blant annet at bostedsforelderen har plikt til å oppmuntre og legge til rette for samvær med den andre forelderen. Dersom en av foreldrene vil flytte og det er avtale eller avgjørelse om samvær, skal den som vurderer å flytte varsle den andre senest seks uker før flytting. En avgjørelse om flytting vil kunne få stor betydning for både barnet og den andre av foreldrene, og det vil være behov for å snakke om hvordan flytting vil kunne virke inn på barnets livssituasjon, samværsordningen og hvordan hensynet til barnet kan ivaretas best mulig. Unnlatt varsling vil kunne tillegges vekt ved en senere sak om bosted for barnet.

Ved unnlatt oppfyllelse av fastsatt samvær, kan samværsforelder be domstolen om tvangsfullbyrdelse av samværsavgjørelsen ved tvangsbót. Domstolen skal fastsette tvangsbót med mindre oppfyllelse av samværsretten er "umulig". Tingretten kan fastsette en stående bót som for en viss tid skal gjelde hver gang samværsretten ikke blir respektert. Jeg gjør i denne sammenhengen også oppmerksom på at dersom den som har samværsrett ønsker det, kan han/hun kreve ny avgjørelse av hvem som skal ha foreldreansvaret og hvem barnet skal bo sammen med. I slike tilfeller vil hensynet til hvem av foreldrene som kan sikre best mulig samlet foreldrekontakt være et viktig moment i helhetsvurderingen av hva som er barnets beste og hvor barnet skal bo fast.

Det kan oppfattes som urimelig at en samværsforelder må betale fastsatt barnebidrag uten samværsfradrag når det er bostedsforelderen som vanskeliggjør samværet. Formålet med bidragsregelverket er imidlertid å sikre barnets behov for forsørgelse. Samværsfradraget som gis i barnebidraget skal dekke de utgiftene den bidragspliktige har under samvær og som bidragsmottakeren samtidig sparer. Utgiftene "følger" barnet, og utgiftene som inngår i samværsfradraget korresponderer med de utgiftene som inngår i barnets underholdskostnad. Dersom det ikke er samvær, er det ikke samværsutgifter, og det gis ikke fradrag i barnebidraget.

Departementet kjenner ikke til statistikk som viser hvor ofte det forekommer at bostedsforeldre blir ilagt tvangsbót når samværsrett ikke blir respektert. I NOU 2008:9 Med barnet i fokus legger imidlertid utvalget til grunn at spørsmålet om tvangsfullbyrdelse av avgjørelse om samvær kun er aktuelt i et fåtall saker.

Det følger av regjeringsplattformen at regjeringen vil likestille foreldrene som omsorgspersoner, med samme rettigheter, men sikre at hensynet til barnets beste alltid veier tyngst i saker om barnefordeling og samvær. Videre fremgår det av regjeringsplattformen at bidrags- og støtteordninger knyttet til omsorg for barn skal gjennomgå for å utvikle et enklere og mer rettferdig regelverk. Dette er viktige problemstillinger og spørsmål jeg er svært opptatt av. Jeg vil prioritere å arbeide bredt med disse spørsmålene framover.

Store konflikter mellom foreldre kan ha alvorlige konsekvenser for barn. Jeg er opptatt av å sikre at foreldre med høyt konfliktnivå får hjelp til å

redusere konfliktnivået og bedre samarbeidet om å gi barna best mulig foreldrekontakt. Dette tror jeg også vil bidra til å likestille foreldrene som omsorgspersoner for barna og forebygge samværsboikott. Jeg ønsker å prioritere familieverntjenestenes arbeid med familier hvor konfliktnivået er høyt og barn er involvert. Familieverntjenestenes tilbud om mekling, hjelp til bedre foreldresamarbeid og samtalegrupper, er viktige tilbud til familier med høyt konfliktnivå. Å hjelpe flere foreldre til å komme fram til gode avtaler om barna etter samlivsbrudd og bedre foreldresamarbeidet, er forebyggende og vil hindre at konflikter utvikler seg, med de skadevirkninger det har for barna.

SPØRSMÅL NR. 300

Innlevert 23. januar 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 31. januar 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvordan miljøinformasjonslova påvirker avslag på dokumentinnsyn og hvilke hensyn til forvaltningen som her veier tyngre enn hensynet til offentliggjøring, jf. offentleglova § 11?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til tidligere korrespondanse mellom Kontroll- og konstitusjonskomiteen og hhv. Kommunal- og regionaldepartementet og Statsministerens kontor om forsøk for åtte kommuner som innebar avvik fra forbudet knyttet til motorferdsel i utmark.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) og Den norske turistforening (DNT) sendte via sin advokat Elden et brev til klima- og miljødepartementet 20. desember der de ber om innsyn i departementets saksdokumenter knyttet til prøveordningen for rekreasjonsskjøring med snøscooter.

Innsynsbegjæringen ble avslått med hjemmel i offentlighetsloven §§ 14 og 15 (interne dokumenter). Etter § 11 bør det imidlertid gis innsyn "dersom omsynet til offentlig innsyn veier tyngre enn behovet for unntak."

Departementet begrunner avslaget med at "langsiktig forutsigbarhet og trygghet for forvaltningen veier tyngre enn offentliggjøring" og viser til § 11, 2. ledd i miljøinformasjonslova.

for vurderes om det likevel må gis innsyn i etter mil-

Svar:

Jeg forstår spørsmålet slik at han ber om en generell redegjørelse, selv om begrunnelsen viser til en konkret sak.

Selv om miljøutfordringene våre kan synes små sammenlignet med andre land står vi overfor store utfordringer knyttet til klima, bruk og utslipp av miljøgifter og naturmangfold. Utfordringene er knyttet til produksjons- og forbruksmønstre. Både myndigheter, virksomheter og hver enkelt av oss trenger kunnskap om hvordan vi kan bidra til å løse utfordringene.

Lov 9. mai 2003 nr. 31 om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven) skal sikre allmennheten tilgang til miljøinformasjon og dermed gjøre det lettere for hver enkelt å bidra til vern av miljøet, beskytte seg mot helse- og miljøskade og å påvirke offentlige og private beslutningstakere i miljøspørsmål.

Loven pålegger myndigheter å ha kunnskap om miljøforhold på områder de har ansvar for. Den pålegger også virksomheter å ha kunnskap om hvilken påvirkning de har på miljøet. Den gir alle rett til å få tilgang til informasjon om dette. Den gir også rett til å delta i myndighetenes arbeid med å utforme regler, planer og programmer som kan ha betydning for miljøet.

Innsynsretten etter miljøinformasjonsloven går derfor lenger enn den etter offentleglova. Selv om informasjon kan unntas etter offentleglova må det der-

Miljøinformasjon er definert i § 2 i loven og favner bredt. Blant annet omfattes faktiske opplysninger og vurderinger om miljøet og faktorer som påvirker eller kan påvirke miljøet. Slike faktorer kan blant annet være planlagte og iverksatte tiltak eller aktiviteter i miljøet og administrative avgjørelser og tiltak, regelverk eller planer, samt tilhørende analyser, beregninger og forutsetninger.

Hvis det skal gjøres unntak fra retten til innsyn må det være adgang til det etter offentleglova. Det er altså samme hensyn som kan begrunne unntak etter miljøinformasjonsloven som etter offentleglova. Forvaltningens behov for en intern sfære der informasjon kan holdes fortrolig, som er hensynet bak unntakene for interne dokumenter i offentleglova §§ 14 og 15, kan derfor også begrunne avslag på innsyn etter miljøinformasjonsloven. Det må imidlertid også være reelt og saklig behov for unntak i det enkelte tilfelle. Om behovet for unntak er tilstede må vurderes ekstra grundig og i lys av den konkrete saken. Dette følger av § 11 første ledd.

Ved vurderingen av om det er reelt og saklig behov for unntak skal interessene som ivaretas ved unntak veies mot de miljø- og samfunnsmessige interessene som ivaretas ved innsyn. Hvis de miljø- og samfunnsmessige interessene veier tyngst, skal miljøinformasjonen utleveres, jf. § 11 annet ledd.

De miljø- og samfunnsmessige interessene fremgår av formålsparagrafen, § 1. De omfatter allmennhetens mulighet for å bidra til vern av miljøet, verne seg mot helse- og miljøskade, påvirke og delta i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet. Bestemmelsen i § 12 om miljøinformasjon som

alltid skal utleveres gir også en indikasjon på hvilke typer opplysninger som ligger i kjerneområdet for retten til miljøinformasjon og belyser vekten av slike hensyn i interesseavveiningen. Det gjelder blant annet informasjon om forurensning som kan forårsake alvorlig miljøskade og forholdsregler for å motvirke skade. Det må også ses hen til om det er snakk om informasjon som omfattes av Grunnloven § 110 b annet ledd om retten til kunnskap om naturmiljøets tilstand og virkningen av planlagte og iverksatte inngrep.

Hvilke interesser som gjør seg gjeldende og hvilke av dem som veier tyngst må avgjøres konkret i hvert enkelt tilfelle.

Når det gjelder innsynsaken representanten Raja viser til så gjelder dette interne notater som bl.a. omhandler omtale av regjeringsinterne drøftelser, samt interne drøftelser mellom departementer. Etter en konkret vurdering av de miljø- og samfunnsmessige interessene som taler for offentliggjøring, veid opp mot hensynene som taler for unntak, ble sistnevnte hensyn ansett å veie tyngst i denne saken. Innsyn i dokumentene kunne være til hinder for fremtidige forsvarlige interne saksbehandlingsprosesser. Dersom dokumentene offentliggjøres, vil det kunne føre til et dårligere grunnlag for avgjørelser fordi de involverte i saksbehandlingen blir mer tilbakeholdne med å gi frimodige råd og vurderinger. Dette vil være uheldig av hensynet til en betryggende saksbehandling.

Advokatfirmaet Elden har bedt om en utfyllende begrunnelse for avslaget under henvisning til offentleglova § 31. Det vurderes nå om det kan gis innsyn i deler av de aktuelle dokumentene.